

Česká zemědělská univerzita v Praze

Fakulta lesnická a dřevařská

Návrh mysliveckého hospodaření v honitbě “Lánské lesy”.

Proposal for wildlife management in the hunting areas
“Lánské lesy”.

Diplomová práce

František Pour

Vedoucí práce: doc. Ing. Vladimír Hanzal, CSc.

Praha 2014

"Prohlašuji, že jsem diplomovou práci na téma Návrh mysliveckého hospodaření v honitbě Lánské lesy vypracoval samostatně pod vedením doc. Ing. Vladimíra Hanzala, CSc. a použil jen prameny, které uvádím v seznamu použitých zdrojů. Jsem si vědom, že zveřejněním diplomové práce souhlasím s jejím zveřejněním dle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách v platném znění, a to bez ohledu na výsledek její obhajoby."

V Lánech dne 30.4.2014

.....

ČESKÁ ZEMĚDĚLSKÁ UNIVERZITA V PRAZE

Katedra myslivosti a lesnické zoologie

Fakulta lesnická a dřevařská

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

Pour František

Lesní inženýrství

Název práce

Návrh mysliveckého hospodaření se zvěří v honitbě "Lánské lesy".

Anglický název

Proposal for wildlife management in the hunting areas "Lánské lesy".

Cíle práce

Cílem práce je navrhnout rámcový desetiletý plán mysliveckého hospodaření v honitbě „Lánské lesy“ se zohledněním všech aspektů hospodaření.

Metodika

V práci se zaměříte zejména na:

- Doplnění literárního přehledu z bakalářské práce o nejnovější publikace v řešené problematice
- Provedte komplexní charakteristiku současného mysliveckého hospodaření v honitbě „Lánské lesy“ včetně stavu mysliveckých zařízení a ekonomiky
- Zpracujte desetiletý plán mysliveckého hospodaření v honitbě zahrnující početní stavy zvěře, péči o zvěř a její životní prostředí, plán budování a údržby mysliveckých zařízení, ekonomickou analýzu apod.

Při zpracování práce vycházejte z pokynů uvedených na adrese <https://moodle.czu.cz/course/category.php?id=45>

Harmonogram zpracování

Rozšířenou rešerši předložte v elektronické podobě do konce srpna 2011 a vytištěný strukturovaný rukopis práce do 31.1.2012.

Rozsah textové části

cca 50 str.

Klíčová slova

Myslivost, hospodaření se zvěří, myslivecké plánování

Doporučené zdroje informací

BIALY, K., (2000): Użytki ekologiczne w łowiskach polnych – funkcje, ochrona, zagospodarowanie. Poradnik dla myśliwego. Łowiec polski – Sp. Z o.o., Warszawa, 47 s. ISBN 83-85603-78-6

FEJEREISEL, J., (2010): Zelená čísla o ekonomice v současné české myslivosti. Druckvo, spol. s r.o., Praha, 155 s. ISBN 978-80-904417-6-7

KOLEKTIV, (1997): Jagd und Öffentlichkeit. Wild u. Hund Exklusiv 4, Paul Parey Zeitschriftenverlag GmbH & Co. KG, Singhofen. ISBN 3-490-46412-5

Vedoucí práce

Hanzal Vladimír, doc. Ing., CSc.

Termín odevzdání

duben 2014

Ing. Vlastimil Hart, Ph.D.
Vedoucí katedry

prof. Ing. Marek Turčáni, Ph.D.
Děkan fakulty

V Praze dne 18.4.2012

Abstrakt:

Diplomová práce Návrh mysliveckého hospodaření v honitbě „Lánské lesy“, komplexní charakteristika současného mysliveckého hospodaření včetně mysliveckých zařízení a ekonomiky. Diplomová práce navrhuje desetiletý plán mysliveckého hospodaření v honitbě „Lánské lesy“ včetně stavů zvěře, péče o zvěř a její životní prostředí, plán budování a údržby mysliveckých zařízení a ekonomickou analýzu návrhu.

Klíčová slova:

Zvěř, honitba, myslivecké hospodaření, stavy zvěře, odlov.

Abstract :

This thesis deal with the topic of game management in hunting district "Forests Lany", based on a detailed analysis of the current state of game management is proposed ten-year plan of game management in hunting district "Forests Lany", including the game stock, care of game and their environment, plan the construction and maintenance of hunting equipment and economic analysis.

Key words:

Game, hunting district, game management, game stock, hunting.

Poděkování

Děkuji touto cestou za vedení celé práce, cenné rady a především velkou trpělivost svému školiteli doc. Ing. Vladimíru Hanzalovi, CSc.

Dále děkuji všem, kdo mi pomohli se získáváním materiálů pro sepsání diplomové práce.

Obsah :	1
1. Úvod	4
2. Literární přehled	5
3. Materiál a metodika	34
3.1 Získávání dat a informací	34
3.2 Zpracování dat a informací	34
3.3 Charakteristika území honitby Lánské lesy	35
3.3.1 Uznání honitby	35
3.3.2 Popis hranice honitby	35
3.4 Přírodní podmínky honitby Lánské lesy	36
3.4.1 Geologické poměry v honitbě	36
3.4.2 Klimatické faktory v honitbě	36
3.4.3 Úživnost podle typologických řad v honitbě	38
3.4.4 Zastoupení dřevin v honitbě	40
3.4.5 Vodní zdroje v honitbě	42
4. Výsledky	44
4.1 Hospodářské podmínky honitby Lánské lesy	44
4.1.1 Druhy honebních ploch v honitbě	44
4.1.2 Druhy honebních ploch v posuzované oblasti	44
4.1.3 Lesnické hospodaření v honitbě	45
4.2 Životní prostředí v honitbě Lánské lesy	46
4.2.1 Ochrana životního prostředí v honitbě	46
4.2.2 Myslivecká políčka v honitbě	47
4.2.3 Plodonosné dřeviny v honitbě	49
4.2.4 Welfare v honitbě	49
4.3 Myslivecká zařízení v honitbě Lánské lesy	51
4.3.1 Pro příkrmování zvěře	51
4.3.2 Pro pozorování a lov zvěře	53
4.3.3 Myslivecká zařízení honiteb v posuzované oblasti	54
4.4 Hospodaření se zvěří	55
4.4.1 Jelení zvěř	55
4.4.1.1 Hospodaření s jelení zvěří v období 2003 – 2012 Lánské lesy	55
4.4.1.2 Hospodaření s jelení zvěří v období 2003 – 2012 v oblasti	57
4.4.1.3 Hodnocení hospodaření s jelení zvěří v období 2003 – 2012	57
4.4.1.4 Návrh hospodaření s jelení zvěří pro příští desetileté období	58
4.4.2 Srnčí zvěř	58
4.4.2.1 Hospodaření se srnčí zvěří v období 2003 – 2012 Lánské lesy	59
4.4.2.2 Hospodaření se srnčí zvěří v období 2003 – 2012 v oblasti	60
4.4.2.3 Hodnocení hospodaření se srnčí zvěří v období 2003 – 2012	61
4.4.2.4 Návrh hospodaření se srnčí zvěří pro příští desetileté období	61
4.4.3 Daňčí zvěř	62
4.4.3.1 Hospodaření s daňčí zvěří v období 2003 – 2012 Lánské lesy	62
4.4.3.2 Hospodaření s daňčí zvěří v období 2003 – 2012 v oblasti	63
4.4.3.3 Hodnocení hospodaření s daňčí zvěří v období 2003 – 2012	64

4.4.3.4	Návrh hospodaření s daňčí zvěří pro příští desetileté období	65
4.4.4	Zvěř sika japonský	65
4.4.4.1	Hospodaření se zvěří sika v období 2003 – 2012 Lánské lesy	65
4.4.4.2	Hospodaření se zvěří sika v období 2003 – 2012 v oblasti	67
4.4.4.3	Hodnocení hospodaření se zvěří sika v období 2003 – 2012	67
4.4.4.4	Návrh hospodaření se zvěří sika pro příští desetileté období	68
4.4.5	Mufloní zvěř	68
4.4.5.1	Hospodaření s mufloní zvěří v období 2003 – 2012 Lánské lesy	69
4.4.5.2	Hospodaření s mufloní zvěří v období 2003 – 2012 v oblasti	70
4.4.5.3	Hodnocení hospodaření s mufloní zvěří v období 2003 – 2012	71
4.4.5.4	Návrh hospodaření s mufloní zvěří pro příští desetileté období	72
4.4.6	Prase divoké	72
4.4.6.1	Hospodaření s černou zvěří v období 2003 – 2012 Lánské lesy	73
4.4.6.2	Hospodaření s černou zvěří v období 2003 – 2012 v oblasti	74
4.4.6.3	Hodnocení hospodaření s černou zvěří v období 2003 – 2012	75
4.4.6.4	Návrh hospodaření s černou zvěří pro příští desetileté období	76
4.4.7	Drobná zvěř	76
4.4.7.1	Hospodaření s drobnou zvěří v období 2003 – 2012 Lánské lesy	76
4.4.7.2	Hospodaření s drobnou zvěří v období 2003 – 2012 v oblasti	76
4.4.7.3	Návrh hospodaření s drobnou zvěří pro příští desetileté období	77
4.4.8	Ostatní zvěř	77
4.4.8.1	Hospodaření s ostatní zvěří v období 2003 – 2012 Lánské lesy	77
4.4.8.2	Hodnocení hospodaření s ostatní zvěří v období 2003 – 2012	77
4.4.8.3	Návrh hospodaření s ostatní zvěří pro příští desetileté období	77
4.4.9	Péče o zvěř	78
4.4.9.1	Přikrmování zvěře v honitbě Lánské lesy	78
4.4.9.2	Odčervování zvěře v honitbě Lánské lesy	78
4.4.10	Škody zvěří	78
4.4.10.1	V lesním hospodářství	79
4.4.10.2	V zemědělské výrobě	80
4.4.11	Používané způsoby lovu v honitbě Lánské lesy	82
4.4.11.1	Individuální způsoby lovu	82
4.4.11.2	Hromadné způsoby lovu	83
4.4.12	Ekonomická analýza	87
4.4.12.1	Náklady mysliveckého hospodaření v honitbě Lánské lesy	87
4.4.12.2	Výnosy mysliveckého hospodaření v honitbě Lánské lesy	88
4.4.12.3	Dotace pro myslivost v honitbě Lánské lesy	90
5.	Návrh rámcového desetiletého plánu mysliveckého hospodaření v honitbě Lánské lesy	91
5.1	Početní stavy zvěře	91
5.2	Péče o zvěř a její životní prostředí	93
5.3	Plán budování a údržby mysliveckých zařízení	94
5.4	Ekonomická analýza	94

6. Diskuse	97
7. Závěr	99
8. Použitá literatura	100
9. Přílohy	103
9.1 Seznam tabulek	103
9.2 Seznam fotografií mysliveckých zařízení	124
9.3 Seznam fotografií mysliveckých políček	132
9.4 Seznam zobrazení v mapách	137

1. Úvod.

Myslivost má na našem území dlouholetou tradici. Na jejím počátku byl pouze lov, který sloužil především k zajištění obživy a až postupem času se stal také zábavou. Dávná historie lovu zvěře při osídlení Kelty a posléze Slovany nám nezanechala žádné písemné záznamy o lovu a zvěři. Pouze z nálezů zbraní a kostí můžeme usuzovat na poměrně řídké osídlení, vysoké stavy zvěře a významnou roli lovu ve společnosti. Nejstarší písemné záznamy dokládají velký zájem o lov u českých knížat a později i králů. Lov přestal být rozhodující pro přežití lidstva a stal se přílepkem jeho pěstované stravy. Postupně si právo lovu zvěře vysoké vyhradil panovník a vyšší stavy a lov se stal součástí společenského i politického života společnosti. Tehdy vznikla potřeba myslivců starajících se o požadované stavy a kvalitu zvěře pro lovy. Nastalo období dovozu nepůvodních druhů zvěře a rozvoje myslivosti jako samostatné profese. Zánik nevolnictví a neúnosná devastace lesů těžbou dřeva podlomily rozmach velkých lovů a honů ekonomickou ztrátovostí společně s nařízeními panovníka o povinnosti vlastníků pěstovat lesy a ochraňovat je. Nastaly zlaté časy drobné zvěře, která v plodinově pestrém zemědělství a tlaku na její predátory od myslivců prospívala velmi dobře. Ale potřeba nových postupů a chemizace v zemědělství pro zvýšení výnosů stále se omezujícího počtu plodin toto období ukončila. Dnes nemá drobná zvěř na polích vhodné životní podmínky a výrazná změna se v dohledné době očekávat nedá. Zvěř spárkatá naopak dosahuje zvýšených stavů podpořených zemědělskou velkovýrobou a v přeměněných hospodářských lesích zvyšuje tlak na úspěšné pěstování lesů. Navzdory tomuto vývoji je i životní prostředí spárkaté zvěře dnes velmi změněné a o její spokojenosti a pohodě se hovořit nedá. Hlavním úkolem současné myslivosti je udržení únosných stavů zvěře v jejím životním prostředí a zlepšování pro její život nezbytných 3K – klidu, krytu a krmení. A protože se jedná o hospodaření, tak nezbytnou součástí těchto činností je i jejich ekonomická stránka s náklady a výnosy tvořícími hospodářský výsledek těchto činností.

2. Literární přehled

Pravěký člověk žil v souladu s přírodou, přírodními zákony a nijak neovlivňoval životní prostředí. Obrat ve vývoji nastal zemědělskou revolucí, těžbou železné rudy, mědi a cínu. Přirozená rozloha lesů ustupovala vznikajícím civilizacím a rozmáhajícímu se zemědělství. Po snížení rozlohy lesů již začal člověk ovlivňovat lovem stavy druhů zvěře. Jako první to byly velcí býložravci a velké šelmy. (Vach a kol.1997).

Lovectví v původním pojetí nepotřebovalo žádné zásady hospodaření se spárkatou zvěří. Původní přírodní lov se postupně přeměňoval v ochranu a řízený chov volně žijící zvěře v myslivecké hospodaření. (Andreska, Andresková 1993)

Dlouhodobý klimatický vývoj s sebou přinášel různé změny klimatu, které vždy ovlivnily zastoupení druhů rostlin a živočichů. Těmito radikálními změnami v krajině se zároveň rozšiřovaly druhy, které obsazovaly nově vzniklé ekosystémy.

(Červený a kol. 2004)

V příhodných podmínkách se některé druhy rozšiřují přirozeným způsobem, některé jsou však chovány úmyslně jako zdroj potravy. Příkladem může být rozšíření koroptve polní z Asie do celé Evropy (Sekera 1956)

Rozšíření bažanta do Evropy bylo způsobeno díky výbojům římských legií, kterým je dříve dodaly starověké civilizace. (Behnke, Claussen 2007)

Vznik a rozvoj obornictví můžeme považovat za začátek cíleného chovu zvěře s určitým záměrem a zásadami hospodaření se zvěří. Hlavním posláním obor bylo především lovecké využití. Obory prezentovaly postavení a bohatství tehdejších panovníků a vyšší šlechty, nacházelo se v nich velké množství různých druhů zvěře a umožňovaly spoustu loveckých zážitků v příjemném prostředí. Nejstarší obory zakládali již staří Římané v jižní Evropě, kde tyto chovy vznikaly. Další vývoj vedl k cíleným chovům určitých druhů zvěře s následnou péčí o ní. (Wolf, Rakušan 1977)

Vlivem pobělohorských událostí, kdy nastupující cizí šlechtické rody vytlačovaly české šlechtické rody, se lov stává vrcholnou společenskou záležitostí. Následkem rozvoje ručních palných zbraní došlo téměř k vyhubení velké zvěře. 17. a 18. století je vrcholem v chovu jelení zvěře. V 18. století se již prosazovala chovatelská hlediska, odbornost stanovená mysliveckou kvalifikací a myslivecká legislativa ve formě loveckých instrukcí, směrnic a patentů. (Hanzal a kol. 2007)

Během 18. století dochází na základě škod způsobených zvěří k vyhodnocení chovu zvěře a k tvorbě zásad hospodaření se zvěří a dalšího vývoje některých druhů zvěře. Císařské nařízení císaře Josefa II. (1780 – 1790) známé jako myslivecký řád, neboli všeobecný honební patent. Císařský patent z roku 1786 ukládá hradit škody způsobené lovem a zvěří a nařizuje černou zvěř uzavřít do obor. (Andreska, Andresková, 1993), (Hanzal a kol.2007)

Myslivec – oborník zvěř denně pozoroval, poznával její chování a zvyky, posuzoval kondici a vývoj jednotlivých kusů. Selektce má za cíl systematické vyřazování nevyhovujících jedinců na základě stanovených zásad, a tím umožnění chovatelsky nejvhodnějším kusům se maximálně účastnit reprodukce. Myslivec tím nahrazuje v přírodě velké šelmy, které před svým vyhubením tuto selekci prováděly v přirozených podmínkách. (Bartoš 1987)

Jedním z druhu kvalifikací je myslivec oborník, který má na starosti chov zvěře.

(Vach a kol. 1997)

Zákon o myslivosti zejména stanoví druhy zvěře a upravuje - chov zvěře žijící volně na území České republiky, výjimečné držení zvěře v zajetí, dovoz a vývoz živé zvěře, dovoz a vypouštění živočichů, kteří zatím nežijí na území České republiky tvorbu a využití honiteb, postavení a právní poměry honebního společenstva, užívání honebních pozemků a zlepšování životních podmínek zvěře, provádění lovu živočichů, kteří nejsou zvěří, náhradu škod způsobených zvěří a na mysliveckých zařízeních, kontrolu ulovené zvěře, výkon státní správy myslivosti. (zákon č. 449/2001 Sb.,)

Evropská unie disponuje kompetencemi v oblasti ochrany životního prostředí a myslivosti nadřazenými národním legislativám. Chrání veškeré druhy zvěře, mimo druhů, které smí být obhospodařovány lovem nebo regulovány jejich stavy. Činností člověka nesmí být ohrožovány funkce přírodních společenstev, ale mohou být chráněny a rozvíjeny. Lov je možné provozovat pouze za podmínek, neohrožujících budoucnost druhů. (Larousse a kol., 1996)

Právní systém Evropské unie v rámci lovectví vyhláší směrnice a nařízení a všechny členské státy Evropské unie jsou povinny je respektovat a zařadit do svých právních řádů. Nedodržování těchto směrnic a nařízení jsou řešeny Evropským soudním dvorem. (Durantel, 2004)

Dnešní myslivost je řízena zásadami plánu chovu a lovu vycházejících z místních ekologických a hospodářských podmínek, biologií volně žijící zvěře, za podpory úředních mezinárodních směrnic. (Menzel, 2011)

Evropští myslivci jsou si vědomi své odpovědnosti plynoucí ze stanovených směrnic a jiných mezinárodních dokumentů za řádně a svědomitě prováděný chov zvěře v souladu s optimálním stavem lesa. Optimálním stavem lesa se rozumí odborné zásahy, které sledují biologické cíle zachování rovnováhy mezi stavy spárkaté zvěře a prostředím. Dále udržení kvalitního genofondu zvěře, cílené zvyšování chovné kvality zvěře a udržení početních stavů zvěře v optimálním stavu. Na základě současné legislativy je uživatel honitby povinen zajistit v honitbě počty zvěře v rozmezí mezi minimálním a normovaným stavem určeným v rozhodnutí o uznání honitby. Minimálním stavem zvěře je stav, při němž není ohrožena existence druhu a jeho populační hustota zabezpečuje biologickou reprodukci. Normovaným stavem je nejvýše přípustný jarní stav, který odpovídá úživnosti honitby. (Červený a kol. 2004)

Chov zvěře je záměrná lidská činnost směřující k rozvoji a zušlechtění některého druhu zvěře, která vychází u volně žijící zvěře v péči o dobré životní podmínky, odstraňování nevhodných jedinců, dodržování správného poměru pohlaví a věkových tříd i početního stavu zvěře a prevence chorob zvěře. Dodržování zásad hospodaření se zvěří spárkatou je základem pro stanovení budoucích cílů v chovu jednotlivých druhů zvěře.

(Rakušan a kol. 1992)

Nutnost přehodnocení dosavadního vžitého postoje k lovu zvěře. Vymezení současného lovectví do tří úrovní. První úroveň vymezuje jako běžný kořistnický, činnost směřující k zmocnění se zvěře odstřelem, odchycem nebo lapáním za účelem získání zvěřiny, trofeje, případně v nehmotném pojetí také loveckého nebo střeleckého zážitku. Druhou úroveň vymezuje jako nejběžnější současnou mysliveckou činnost, která je zaměřená na

redukční a selektivní chovatelské zásahy s cílem zkvalitnit stavy chované zvěře. Cílem myslivce je zásahem do populace chované zvěře vyřadit jedince nevhodné k dalšímu chovu nebo úprava početních stavů určitého druhu zvěře. Třetí úroveň je nejširší, kde lov zvěře chápe jako speciální výkonný nástroj sloužící udržování a cílené správě vybraných částí ekosystémů současné kulturní krajiny. (Drmota, Kolář, Zbořil 2007)

Literární díla a monografie spárkaté zvěře autorů J.Komárka, J.Sekery, C.Babičky, Z.Fišera, J.Hromase, F.Klusáka, J.Nečase, M.Vacha, R.Wolfa, M.Bališe, a P.Hella, se věnují posuzování věku, zásadám chovu a pravidlům průběžného odstřelu s ohledem na zásady budoucího vývoje jednotlivých druhů spárkaté zvěře.

(Drmota, Kolář, Zbořil 2007)

Ve Vídni v roce 1873 u příležitosti Světové výstavy byla instalována první kolekce loveckých trofejí. Jde o první zaznamenaný pokus o představení ucelenou formou hospodaření se zvěří. V roce 1891 byla uspořádána výstava loveckých trofejí u příležitosti Jubilejní průmyslové výstavy v Praze. V tomto a následujících obdobích byly hledány a navrhovány různé metody a formy k posuzování a hodnocení chovu zvěře. K výročí založení Českomoravské myslivecké jednoty byla v roce 1933 uspořádána první celostátní výstava v tehdejší Československu. Do roku 1939 dochází k pořádání výstav každoročně. První poválečná výstava byla uspořádána v roce 1965 v Brně a v roce 1971 se konala podruhé jako celostátní výstava. (Vach a kol. 1997).

Výstavy rozděleny do třech kategorií - národní, mezinárodní a světové. První celostátní výstava v České republice byla v roce 1933 a dala podnět ke každoročnímu pořádání výstav trofejí. (Vach a kol. 1997).

Hodnocení trofejí není novodobou tradicí, vznikla v roce 1942 vydáním výnosu Nejvyššího mysliveckého úřadu v Praze pod číslem 9027 – IV / 42 o zavedení povinného předkládání trofejí z ulovené zvěře na oblastní přehlídce. (Vach a kol. 1997)

Pro hodnocení kvality chované zvěře a kontroly lovené zvěře jsou orgány státní správy myslivosti oprávněny každoročně rozhodnout o konání chovatelských přehlídek trofejí a za tím účelem ustanovit hodnotitelskou komisi. (zákon č. 449/2001 Sb.)

Neexistuje žádná centrální instrukce pro provádění chovatelských přehlídek. Zákon umožňuje Státním správám myslivosti chovatelské přehlídky pořádat a touto realizací provádět funkci kontroly a následná vyhodnocení výsledků chovu. Státní správy myslivosti nemohou chovatelské přehlídky trofejí nařizovat, ale ve spolupráci s uživateli honiteb je mohou každoročně organizovat. (Kolář 2002)

Lovecké trofeje jsou již dlouhou dobu měřeny, bodovány a hodnoceny mezi sebou. V současné době je používána metoda CIC specifická pro každý druh zvěře. Každá trofej je bodována na základě změřených absolutních hodnot a subjektivně přidělených nebo odebraných bodů za neměřitelné hodnoty. Největším trofejím je podle počtu bodů na výstavách přidělována zlatá, stříbrná nebo bronzová medaile. Toto hodnocení hraje rozhodující roli při určování ceny trofejí při komerčním lovu, který je v některých honitbách nezanedbatelným zdrojem příjmu. (Červený a kol. 2004)

Přeměna lesa na pastevní plochy a zakládání osevních ploch razantně zasáhly do přirozeného prostředí. Zvěř působící člověku škody byla vytlačována a hubena. Naopak tento způsob hospodaření připravil životní podmínky pro jiné druhy zvěře, např. zajíce a koroptev. (Zabloudil 2009)

V českých zemích výměra zemědělské půdy klesla v letech 1833 - 1996 ze 3,14 mil. ha na 2,83 mil. ha, pastviny a louky se zmenšily z 0,81 mil. ha na 0,62 mil. ha a výměra lesní půdy se zvýšila z 1,33 mil. ha na 1,77 mil. ha. Zároveň se zvýšila hustota osídlení ze 66 lidí/1 km² na 119 lidí/1 km². Délka ekotonu pole - les se v dnešní krajině zkrátila o 25 - 50%. Tyto negativní faktory způsobily snížení početních stavů drobné zvěře. Naopak většina druhů spárkaté zvěře v dnešní krajině dosáhla populační exploze.

(Havránek, Bukovjan, Czudek 2009)

Nejvyšší druhová pestrost rostlin a živočichů je na propojování rozdílných ekosystémů v tzv. ekotonech. (Hanzal a kol. 2007)

Úroveň životního prostředí ovlivňuje početní stavy a kvalitu zvěře. Každý druh zvěře vyžaduje specifické nároky k tomuto prostředí a potřebu nalezení dostatku klidu, krytu a potravních možností ve svém teritoriu. (Hromas 2000)

Naše zvěř původní i nepůvodní žije v prostředí pozmeněném nepůvodními rostlinami. (Libosvár, Hanzal 2010)

V období současného blahobytu panuje ve společnosti většinový názor, že není potřeba respektovat přírodní zákony. Neschopnost přizpůsobit se nevyhovujícímu stavu životního prostředí a rychlým změnám v krajině se projevuje rychlým úbytkem drobné stanovištní zvěře. (Zabloudil 2009)

Pro zvýšení počtu drobné zvěře v honitbách je k odlovu predátorů nutno přidat změnu nevhodné agrární krajiny doprovázenou snížením intenzity zemědělské produkce a na vhodných pozemcích zlepšit mysliveckou péči. Uvedené faktory spolu navzájem souvisí a je nutné je řešit komplexně. (Vodňanský 2002)

Zřizované aleje a solitérní stromy, vodní plochy, trvalé a dočasné remízy a krytiny, zvěřní políčka a biopásky mají pro polní živočichy význam potravní, krytový, orientační, klidový, klimaticko-ochranný, hygienicko-zdravotní, fixační, jako zdroj vody včetně vody vázané v rostlinách. (Marada a kol. 2011)

Nedostatečně pestrá zemědělská krajina způsobující posklizňový šok potřebuje revitalizovat stávající zeleň a zakládat nové krajinné prvky. Především remízy, větrolamy, výsadby u polních cest a vodních toků, ponechávat část strnišťat přes zimu a nekosené porosty trav. (Hell 2000)

Krajinná zeleň je členěna na les, remíz, remízek, skupinu, solitér, dále na linii nebo plošnou výsadbu. Liniové tvary jsou členěny na pruh, pás, stromořadí a živý plot. (Hanzal a kol. 2008)

Zásadní roli krytu v krajině zastává rozptýlená krajinná zeleň v podobě mezí, alejí, větrolamů, sadů, živých plotů, skupin stromů, pobřežních porostů, remízů a remízků. Kromě krytu poskytují ještě význam klidový, orientační, hnízdní, hřadovací a zlepšují úživnost. (Hromas a kol. 2008)

Většina těchto ploch se v krajině udržela díky své nevhodnosti pro účely intenzivního zemědělství, protože po jejich zařazení do zemědělsky obdělávané půdy se z nich brzy stane opuštěný úhor. (Bialý 2000)

Většina rozptýlené zeleně v krajině byla zničena při kolektivizaci zemědělství scelováním pozemků. Vznikly i mnohaset hektarové lány. (Hell 2000)

Krytovými prvky v krajině jsou porosty rákosy u dočasných i trvalých vodních zdrojů případně vodotečí, porosty třtiny a porosty ostřice. Všechny tyto krytové prvky zadržují

v krajině vodu, zabraňují půdní erozi a omezují vysoušení krajiny. Poskytují životní prostředí hmyzu jako zdroji potravy pro ptáky a zachycují ranní rosu jako zdroj vody pro kuřata. (Bialy 2000)

V současné intenzivně obdělávané a potřebám živočichů nevyhovující krajině jsou nedostatečně zastoupeny doprovodné plané rostliny. Jejich porosty na okrajích polních cest jsou opakovaně ničeny širokozáběrovými stroji a chemickými přípravky na ochranu rostlin. Neplní jenom funkci krytovou, ale jsou vyhledávány hmyzem a některé z nich jsou zařazeny mezi léčivé rostliny. (Marada a kol. 2011)

Současné agrotechnické postupy prakticky vyhubily značnou část ze 198 druhů dříve známých plevelů na našich polích, mnohé z nich byly zařazeny mezi léčivé rostliny. Po velikém přísunu dodatečných živin do půdy je vytlačily ruderalní plevely, z nichž většina pro výživu a zdravotní stav zvěře nemá žádný význam. (Libosvár, Hanzal 2010)

Nutnost zvyšovat nosnou kapacitu prostředí bezprostředně ovlivňující populační hustotu zvěře. Z možných způsobů zvyšování je nutno vybírat vhodná řešení.

(Hanzal a kol. 2007)

Kdysi v krajině zeleni bohatě zastoupené kulturní ovocné stromy svými plody sehrávají na podzim významnou roli při vytváření tukových zásob zvěře na zimní období. Dnes je jejich počet naprosto nedostatečný a je zapotřebí vysazovat nové stromy. Mezi vhodné druhy patří jabloň lesní, hrušeň obecná polnička, jeřáb obecný sladkoplodý, jeřáb oskeruše, dřín obecný, bílá a černá moruše, maliníky, ostružiníky, šípkové růže, slivoně a další. (Libosvár, Hanzal 2010)

Pozemkovým úpravám nebyla ze strany myslivců věnována dostatečná pozornost. Šlo zejména o nevyužívání pravomocí vstupovat do řízení k provádění KPÚ, možností úhrady prováděných změn v krajině ze státních peněz a končící platnosti smluv na pronájmy pozemků. (Marada a kol. 2011)

V rámci České republiky bude vhodné legislativně zajistit minimální povinné 3-5 % zastoupení dřevinné zeleně na zemědělských pozemcích. (Hanzal a kol. 2007)

Kvalitní louky a pastviny by měly být trvalou součástí především lesních komplexů a být v nich rovnoměrně prostorově rozloženy. Role luk a pastvin jako zdroje potravy pro zvěř je nenahraditelná. (Hromas a kol. 2008)

Lesní dendromasa poskytuje volně žijící zvěři v zimním i letním období důležitý zdroj živin. Dřeviny a jejich části mají ale rozdílnou výživnou hodnotu, protože směrem od konce větvičky ke stromu se zvyšuje podíl dřevnaté málo stravitelné části a podíl dusíkatých látek a tuku klesá. Tím se snižuje také hodnota celkové metabolizovatelné energie pro zvěř. (Rajský a kol. 2010)

Pokud pole zasahují enklávami do lesních ploch, je prospěšná co nejdelší hranice mezi lesem a poli. V tomto případě polní plodiny přístupné zvěři, pokud na nich spásáním nepůsobí nadměrné škody, mohou nahradit nabídku zvěřních políček v lese (Hromas a kol. 2008)

Je nezbytné v lesích vytvářet políčka a okusové plochy pro zvěř na pokrytí jejich základních potravních potřeb. Na těchto plochách zásadně nesmí probíhat lov! Zvěř se zde musí cítit bezpečně a navštěvovat tato místa podle své potřeby.

(Libosvár, Hanzal 2010)

Chovu zvěře nejlépe vyhovují přírodě blízké výběrové a podrovní hospodářské způsoby. Zvěř zde na relativně malé ploše nachází pestré strukturu lesních dřevin a tedy i pestré potravu a úkryt. (Garaj 2010)

Paseky vznikající při holosečném způsobu hospodaření s ohledem na vhodné habitatové podmínky přitahují spárkatou zvěř a dochází k poškozování lesních kultur spásáním zvěří, přičemž škody jsou vzhledem na malý počet vysazených sazenic velké. Naproti tomu na malých plochách pod ochranou mateřského porostu se výrazně redukuje efekt koncentrace zvěře na určité atraktivní místa a zvěř je v prostoru rozptýlená rovnoměrněji. (Garaj 2010)

Mezi hospodářské opatření na ochranu lesa proti lovným druhům patří i myslivecká péče o zvěř. Především je nutné se postarat o zachování dostatečné přirozené potravy, kterou poskytuje křovinné patro porostů a byliny. Je potřebné věnovat pozornost také úživnosti lesních luk a louček, okusovým a pastevními políčkám, které mají být přiměřeně rozmístěny tak, aby odhládaly zvěř z porostů a poskytovaly jí vhodnou potravu. Ochrana je účinnější, když krmivo pro zvěř pochází z lesního rostlinstva. Při přikrmování zvěře je třeba vycházet z fyziologických potřeb a přiměřeně upravovat druh a krmné dávky. (Olajec 2010)

Udržování plného zápoje v hospodářských lesích až do mýtného věku podstatně snižuje jejich úživnost pro zvěř. Pouze v prosvětlovaných lesích se objevují trávy, byliny či polokeře, nejhodnější jsou maliník s ostružníkem. (Hromas a kol. 2008)

Mimo ekonomických ztrát mají škody způsobené zvěří také ekologickou dimenzi. Tou je vliv zvěře na formování dřevinného složení, zejména obnovy lesa. Především jde o ochuzování dřevinné skladby porostů ve prospěch smrku a buku na úkor ostatních dřevin, zejména jedle a cenných listnáčů. (Garaj 2010)

Dochází ke střetu potřeby odrůstání kultury a zároveň jejího spásání zvěří, která při příjmu potravy nerozlišuje mezi rostlinnými společenstvy a sazenicemi vysazenými lidmi. Proto roste potřeba oplocování těchto kultur a tím se stává pastva pro zvěř nedostupnou. (Hromas a kol. 2008).

Ve větších lesních komplexech nesmí chybět pastviny, loučky a políčka pro zvěř. Podle různých autorů by jejich výměra neměla klesnout pod 1,5 – 2,0% plochy lesů. (Hromas a kol. 2008)

V málo členité krajině s nedostatečně zastoupenou krajinnou zelení se lesíky, meze, skupiny keřů a rákosových ploch stávají doslova magnetem nejen pro zvěř drobnou, ale také pro pernaté a srstnaté predátory. Jsou nazývány „ekologické pasti“ a vyžadují více protipatření najednou, jako je zvyšování zastoupení rozptýlené krajinné zeleně včetně vytváření remízů a vodních ploch, zvyšování potravní nabídky výsevy speciálních směsí plodin. (Vodňanský 2002)

Důležité jsou i jiné mezidruhové vztahy než predáční, jako například mezidruhová potravní konkurence a znalost životních, sezónních a denních rytmů zvěře. (Hanzal a kol. 2007)

Nedostatek dostatečně pestré nabídky potravy byl způsoben i změnou v krmění hospodářských zvířat, které dnes přešlo na krmné dávky kukuřičných siláží s jadrnými krmivými. Osevní postupy proto omezily pěstování jetelovin a luskoobilných směšek

tvořících dostupnou potravu s krytem a zdrojem rostlinné vody zvěři po delší časový horizont. (Zabloudil 2009)

Jedním ze způsobů, jak pomoci zvěři získávat dostatečně pestrou potravu po celý rok je cílený výsev různých rostlin. Pro úspěšný výsledek je nutností dodržovat agrotechnické postupy a lhůty. (Libosvár, Hanzal 2010)

Je doporučováno osévat i netradiční a méně známé druhy zemědělských plodin jako polozapomenutou obilovinu žito trsnaté, topinambury, pelušku, pohanku, lupiny, vikve, sléz, vodnici, tuřín, kozinec a cizrnu. (Libosvár, Hanzal 2010)

Nedostatečné zásobení půd zvěřních políček a pastevních ploch živinami a zhoršenou půdní reakci je doporučeno zlepšovat organickými a umělými hnojivy. Zaplevelení a ovládnutí ploch rostlinami nemajícími pro zvěř žádný užitek je doporučeno řešit mechanickou nebo chemickou likvidací plevelných rostlin. (Weis 1997)

Obsah minerálních látek je v krmivech rostlinného původu značně rozdílný, závisí na složení půdy, na které byla krmiva vypěstována a také na způsobu hnojení.

(Vala, Dvořák 2010)

K zamezení jednostranného vyčerpávání úrodnosti půd zvěřních políček je vhodné plynulé střídání plodin v rámci jednotlivých ploch. (Libosvár, Hanzal 2010)

Přirozenou úrodnost půdy zlepšuje pěstování jetelovin a luskovin poutajícími svými kořenovými bakteriemi vzdušný dusík. (Weis 1997)

Zvyšování zastoupení rozptýlené krajinné zeleně a výsevy směsí plodin doplňuje ještě pěstování meziplodin osévaných ihned po sklizni a na pět měsíců ozeleňujících holá pole a poskytující drobné zvěři potravní a krytové podmínky po celé období nouze.

(Behnke, Claussen 2007)

Rané, podsevové, strniskové a ozimé meziplodiny jsou nejen zdrojem potravy a krytu, ale omezují větrnou a vodní erozi a zpomalují odtok vody z krajiny.

(Libosvár, Hanzal 2010)

U oraných políček díky různým klimatickým přírodním podmínkám není možné všude pěstovat stejné druhy a odrůdy plodin. Pouze některé odrůdy rostou dobře v dané výrobní oblasti a jejich pěstování je třeba vyzkoušet. Autoři doporučují zaznamenávat osevní plány a agrotechnické údaje každoročně do Agrotechnické karty zvěřního políčka. (Libosvár, Hanzal 2010)

Biopásy jsou potravinová políčka o šířce 6-12 m umístěvaná na okraji půdních bloků (lesů, stromořadí, remízů, mezí, polních cest a vodních ploch) nebo uvnitř půdního bloku, kde vzdálenost mezi jednotlivými pásy nesmí klesnout pod 50m. Jsou osévány uznaným osivem plodin a píce vhodných pro volně žijící živočichy – doporučené složení směsi tvoří 30 kg pohanky, 15 kg prosa, 0,4 kg kapusty, 65 kg jarních obilovin a 2 kg lupiny bílé na 1 ha biopásu. (Libosvár, Hanzal 2010)

Biopásy zvyšují potravní nabídku volně žijícím živočichům a jsou pro ně vhodným krytem, slouží jako osychací plochy pro jejich mláďata, umožňují vývoj hmyzu jako potravní složky pro polní ptactvo, jsou zdrojem pylové snůšky pro včely, na svažitých půdách plní protierozní funkci, propojují rozptýlenou zeleň v krajině a pomáhají k její pestrosti a rozmanitosti. Postupným vývojem jednotlivých plodin ze směsi fungují jako plynulá pastva pro jednotlivé druhy zvěře. (Libosvár, Hanzal 2010)

V lesním půdním fondu využíváme pro zakládání pastevních ploch především nevyužitá plochy produktovodů. Plochy po rekultivaci oséváme jetelem, vojtěškou nebo jetelotravními směsmi. Na pastevních poličkách se zaměřujeme především na pěstování zemědělských plodin jako je krmná kapusta, kukuřice, řepa a další. V polních honitbách by se tato polička dala přirovnat k zakládaným biopásům. Okusová polička se zakládají z měkkých dřevin jako jsou jívy, osiky a nízké druhy vrb. (Žalman 1997)

Letorosty větviček bohatších na dusíkaté látky pocházejí z dřevin: vrba, habr, javor, jasan, osika a výživným potravním zdrojem v zimě je také ostružina konkrétně její listy, které zvěř vyhledává. Nižší hodnotu dusíkatých látek mají větvičky dřevin: lípa, buk, dub, smrk. Okus obsahuje zpravidla značné množství vápníku ale nedostatečné množství fosforu. Celkový obsah minerálních látek se v okusu pohybuje v rozpětí od 2,5 do 7,5 %, což není málo, ale vzájemný poměr Ca : P je nevyhovující - dosahuje hodnoty přibližně 10:1. Optimální poměr Ca : P v denním příjmu přežvýkavé zvěře by měl být přitom maximálně 2:1, teda 5-7 krát menší než při samotném okusu.

(Rajský a kol. 2010)

Zvěř v přirozeném prostředí získává organický fosfor například pravidelným přístupem k plodům a semenům se značným obsahem energie i této minerální látky. Obsahem energie a fosforu nahrazují do určité míry semena rostlin např. jaderné krmiva a granuláty. V případě, že je hladina fosforu v potravě nedostatečná, např. při tvorbě paroží, graviditě, organismus zvěře řeší tento nedostatek uvolňováním určitého množství fosforu uloženého v kostře. (Rajský a kol. 2010)

Při pohybu srnčí zvěře v lesním prostředí to mohou být stovky jedinců dřevin v průběhu dne, které tento druh okusovače „navštíví“ a přijme z nich potravu. (Rajský a kol. 2010)

Při pastvě si zvěř vybírá některé druhy rostlin, některé ignoruje a jiné spásá s menší intenzitou. Rostliny si vybírá podle chuti, vůně, dotykem a zrakem. (Janková 2012)

Víceleté pastevní směsky mají obsahovat pestré složení rostlin pro různé druhy zvěře a přírodní stanoviště. Doporučena univerzální směska obsahující jílek vytrvalý, kostřavu luční, bojínek luční, kostřava výběžkatá, lipnice luční, jetel plazivý, štírovník růžkatý, jetel luční a úročník bolhoj. (Libosvár, Hanzal 2010)

Úživnost lesa můžeme významně zvýšit také výsadbou plodonosných dřevin, např. kaštanu, dubů, pláňat, jeřabiny atd., na okrajích porostů, při cestách a svážnicích a také na nevyužitých pasekách. Můžeme je podporovat i v porostech na prosvětlených místech a mýtinkách. (Garaj 2010)

Stravitelnost živin klesá s věkem dřeviny. Krmivářskou chybou je letnina nevhodně připravená v druhé polovině vegetačního období. Tehdy je obsah vícero živin v listech a tenkých větvičkách již snížený a jejich stravitelnost ještě klesá v důsledku zvýšeného obsahu vlákniny. (Rajský a kol. 2010)

Senáže bývají vyráběny často z nekvalitních přestárlých travních porostů a mají charakter mokrého sena bez výživné hodnoty. (Hanzal, Janiszewski, Nováková 2010)

Chuťové a jiné látky povzbuzují činnost orgánů a látkovou přeměnu, jsou přijímané v malém množství a v určitém ročním období. Předpokládá se, že zvěři pomáhají odolávat nákazám, přispívají k hojení ran, podporují trávení, tvorbu tkání, srážlivost krve a další. Zvěř je zvyklá vyhledávat chuťové látky tam, kde jich má dostatek. Při

jejich dostatku nedochází ke škodám na lesních porostech. Chuťové látky jsou obsažené zejména v bylinách a travách, v plodech keřů a stromů. (Janková 2012)

Ve starších listech rostlin jsou obsaženy fenolické látky (tzv. kvantitativně sekundární metabolity). Tyto látky komplikují trávení tím, že negativně působí na bakterie a enzymy v bachorech přežvýkavců. Spásáním je i po této stránce ovlivněný porost, protože při intenzivním spásání se porost vyznačuje nízkým podílem odumřelé hmoty a naopak vysokým podílem listů, které jsou bohaté na dusíkaté látky a jsou dobře stravitelné. Při extenzivní pastvě se porost vyznačuje nízkým obsahem bílkovin a vysokou akumulací opadu, proto takové porosty zvěř více ignoruje. (Janková 2012)

Srnčí zvěř měla k dispozici v průběhu zimních měsíců pouze větvičky. Zvěř nebyla rušená a přístup k okusu měla neomezený. Průměrná tělesná hmotnost srnčí zvěře poklesla během pokusu s konzumací bukových a dubových větviček navzdory neomezené nabídce až o 5 kg. Při pokusu s dřevinou vrby však došlo k určité změně - zvýšil se průměrný příjem okusu z přibližně 1000 g až na 1300 g a hmotnost srnčí zvěře zároveň vzrostla o 0,2 kg. Chuťová atraktivita vrby, její zvýšený příjem, vyšší obsah živin a vyšší stravitelnost v porovnání s bukem a dubem měli za následek zastavení poklesu tělesné hmotnosti. (Rajský a kol. 2010)

Topinambury jsou vhodné zejména pro bažantí zvěř, ale také pro další druhy zvěře. (Weis 1997)

Z topinambur zvěř bere velice výživné hlízy, ale bylo pozorováno i spásání natě zvěří. (Hell 2000)

Trvalými nebo dočasnými remízky je zlepšována nedostatečná krytová rozmanitost v honitbě. Liniové remízky je možné zakládat tzv. „Benjetsovým způsobem“, kdy je na osev nebo výsadbu kladena vrstva větví z ořezu ovocných stromů nebo trnin jako ochrana proti zaplevelení a okusu zvěří. Dočasné remízky jsou zakládány výsevem jednoletých i víceletých plodin jako je topinambura, čirok, kukuřice a komonice ve větší vzdálenosti od frekventovaných komunikací. (Hell 2000)

Krátkodobě je možné nahradit remízky trvalé remízky dočasnými, plnicími roli krytovou, klidovou a částečně úživnostní po vegetační část roku. Místo dřevin vysadíme jedno či víceleté rostliny s vysokým vzrůstem (topinambur, kukuřice, mák, slunečnice a další) a ponecháme je na polích po celou zimu (Hromas a kol. 2008).

Při zakládání remízků je důležitá také jejich údržba, výběr vhodných keřů a stromů, jejich velikost a význam pro jednotlivé druhy zvěře. Vhodné jsou i dočasné remízky osázené topinamburem a oseté slunečnicí, kukuřicí, komonicí, konopím, lupinou vytrvalou a rdesnem sachalinským. Doporučeny jsou i jednoleté léčivé byliny jako je heřmánek pravý, durman, anýz, kopr zahradní, hořčice bílá, koriandr, měsíček a dvouleté léčivé byliny jako je andělíka lékařská, kmín, fenykl, divizny, šalvěj a další, které zvěř vyhledává jako léčivky. (Jirkovský a kol. 1960)

Při zakládání trvalých remízů je nejlepší mnohoúhelníkový tvar. Remíz ve vertikálním průřezu má prostorově vytvářet kupu. Druhové zastoupení by mělo obsahovat dřeviny dlouhověké i jehličnaté, plodonosné v kombinaci s plodonosnými keři.

(Hromas a kol. 2008)

Doporučeno zakládat na 1 000 ha polí celkem 1 ha remízů o velikosti od 0,1 do 0,5 ha/ks, složených ze čtyř pásů. Středový z řad stromů ve sponu 4x4m např. jeřáb ptačí,

hrušeň, jabloň, moruše, černý a červený bez, střemcha, vnitřní pás o šíři 5-10m ze smrku ve sponu 1x1,5m jako nocoviště ptáků, mezipás o šířce 2-3m z vyšších dřevin např. hloh, trnka, slivoň, rakytník, dřín obecný, a vnější pás o šířce 2-3m z bobulovitých nízkých keřů např. šípek, ostružina, malina, muchovník. (Bialy 2000)

Doporučeno využít prostor remízu víceetážovým porostem od vysokých stromů pro hřadování ptáků jako je smrk, borovice, modřín, nebo plodonosných jako dub a buk, k nižším plodonosným stromům např. jeřáb, třešeň, ovocná pláňata, k plodonosným keřům jako je hloh, šípek, bez, střemcha, krušina, až po okusové keře dřín, pámelník, a ohryzové např. janovec, vrby a další. Nutno pamatovat na potřeby včel a dávat přednost domácím dřevinám. (Hromas a kol. 2008)

Pro zvěř bažantí jsou nejvhodnější remízy osázené planými jabloněmi, hlohem, brslenem, černým bezem, tavelníkem, rakytníkem, kalinou, malínkem a ostružníkem. (Behnke, Claussen 2007)

Zakládání krajinných prvků zpomalujících přirozený koloběh vody v krajině a zajišťující její dostupnost je důležitým faktorem umožňujícím přežití zvěře.

(Marada a kol. 2011)

Každá honitba má alespoň místně lokální nedostatek vody. Nejcennější zdroje vody se nacházejí na klidových místech zvěře a neslouží jenom k pití, ale i ke koupání a kalištění. Každý zdroj vody si zaslouží ochranu a péči a v případě jejího nedostatku i zajišťování uměle vzniklých lokálních zdrojů. (Hromas a kol. 2008)

Na nedostatku vody v krajině se podílejí také meliorace, které silně snižují hladinu podzemní vody a zrychlují odtoky vody povrchové. (Behnke, Claussen 2007)

Doporučení vytvářet přírodní napajedla svedením vody drenážemi z pozemků okolo do akumulací nádrže a vytvářet napajedla umělá zásobovaná dovozem pitné vody.

(Zabloudil 2009)

V současné zemědělské krajině je častým a podceňovaným limitním prvkem pro všechny druhy zvěře nedostatečný přístup k pitné vodě, která je nejdůležitější složkou těl všech živých tvorů. Spásané zelené části rostlin mohou obsahovat i 80% vody, ale přesto je voda povrchová k doplnění denní dávky živočichů nenahraditelná. Například kojící zaječka má denní spotřebu až 2,5 litru vody. (Zabloudil 2009)

Již 15% ztráta vody z těla zvířete je pro některé druhy smrtelným nebezpečím.

(Hanzal a kol. 2007)

V zimním období jsou vodní zdroje buď zamrzlé nebo velmi podchlazené (včetně sněhu a ledu) a zvěř jejím ohřevem ztrácí velké množství energie potřebné pro ohřev organismu. Tehdy nachází zdroj vázané vody v lýku stálezelených stromů a působí škody na lesních porostech. (Vach a kol. 1997)

Pojem welfare lze významově překládat jako - prosperita - prospěch - zdar - blaho - veřejná sociální péče – dobro. (Hanzal a kol. 2007)

První knihou o pohodě zvířat upozorňující na tovární chovy je „Animal Machines“ autorky Ruth Harrison (1964). V roce 1965 tzv. Brambellova komise pojmenovala pět základních podmínek pro pohodu hospodářských zvířat : „vstát, otočit se, lehnout si, očistit si tělo a natáhnout končetiny“. (Webster 2005)

Britská rada pro ochranu zvířat formulovala pět základních svobod hospodářských zvířat. Jsou to požadavky na svobodu od hladu a žízně, od nepohody, od bolesti zranění a nemoci, od strachu a deprese a svobodu pro přirozené chování. (Hanzal a kol. 2007)

Rušení živočichů při turistice a na ni navazujícími rekreačními činnostmi řadíme do tří typů : porušení klidu, střet s etologií nebo teritorialitou živočicha, obtěžování a útok. (Liddle 1997)

Kvalitu stanovišť zvěře ovlivňují změny charakteru pobytu lidí v krajině. „Pracovní“ pobyt se sice snížil, ale rekreačně zajímavé lesnaté oblasti dnes čelí silným sezónním invazím rekreatantů. (Havránek, Bukovjan, Czudek 2009)

Spárkatá zvěř je naprosto přirozenou součástí lesních ekosystémů, kde se projevuje především jako konzument. V přirozených, nenarušených lesních ekosystémech nacházela dostatek potravy a škody způsobené zvěří byly zpravidla bezvýznamné.

(Garaj 2010)

Přirozené chování je u živočichů pouze v nenarušených ekosystémech s nenarušenou přirozenou skladbou, kde existují úplné potravní pyramidy a kde jsou producenti i primární a sekundární konzumenti vyvázeni. Vlivem civilizace dnes již prakticky tato přirozená prostředí neexistují. Pokud jedinec, populace či druh nežije v tomto přirozeném prostředí, nemůže se projevat přirozeně, trpí stresem a strádáním, a důsledkem těchto faktorů je snižování jeho životní pohody. (Mrkva 1999)

Prostředí lesa se vzduchem s vyšším zastoupením kyslíku a prosyceným silicemi a vůněmi má pro člověka příjemné mikroklima. Hladina hluku z okolí je poměrně nízká a výskyt prachových částic omezován rostlinnou a dřevinnou složkou. Prostředí pro duševní regeneraci umocňuje všudypřítomná zeleň příjemná zrakovým vjemům a šumění stromů vytváří příjemnou zvukovou kulisu. Zde zapomene každý na dnešní hektickou dobu a všudypřítomný stres. V této oblasti má les ohromný význam a veškeré požitky jsou zadarmo. (Gavlovský 2002)

Civilizační jevy nepříznivě ovlivňují přirozené prostředí zvěře a tyto negativní jevy stále narůstají. (Lochman 1985)

Turismus je jednoznačně důvodem změny chování zvěře, intenzivní a nevhodně prováděný lov také. Zvěř vytváří větší skupiny s noční aktivitou, případně se přesouvá do méně vhodných lokalit. Zde je narušena její potřeba minimálního existenčního prostoru a jsou příliš zatěžovány místní zdroje potravy. Výsledkem je opět stres a horší zdravotní stav zvěře. Plachost je přirozenou vlastností zvěře a nedodržování přirozeného pastevního rytmu vede ke vzniku škod. (Gössow 1994)

Pěší turisté během roku neovlivňují tolik rozšíření zvěře, jako její chování. Následkem je zvýšená aktivita zvěře při stmívání a v noci, ale v oblasti většinou zůstane. Sběr hub je tak rušivým vlivem, že zvěř může trvale opustit svoje stanoviště. Jeho sezóna trvá 2-3 měsíce, proto je hodnocen jako dočasný druh rušení. (Stubbe, Tottewitz, 1995)

Výsledky výzkumu vlivu turistiky, alpinismu a dalších sportovních činností v lesním prostředí na zvěř potvrzují vyvolávání stresu u zvěře. Omezit tyto rušivé faktory je možné jedině regulací daných aktivit mimo stávaní zvěře a jejich pravidelným konáním, aby jim mohla zvěř přivyknout. Jedině tak se omezí zbytečné výdaje energie uspořené na zimní období. Nezbytností je osvěta vedoucí ke kompromisu, ten je ale záležitostí člověka a nikoliv zvěře. (Gössow 1994)

Zvěř jelení a srnčí má vyšší potřebu klidu odpoledne, kdy je u těchto druhů zvěře větší sklon k útěku následkem optického vjemu v porovnání s vjemem akustickými.

(Gössow 1994)

Téměř výhradní příčinou stresu volně žijící zvěře ve střední Evropě je člověk. K výrazné zátěži zvěře přispívá intenzivní lesní hospodaření, sportovní aktivity a turistika. Tyto činnosti člověka se dotýkají i posledních klidových míst. Zvěř nemá možnost pravidelně navštěvovat pastviny a příjem potravy je tak omezován.

(Tomiczek, Türcke 2003)

Pokud je zvěř s denní aktivitou, jako je třeba muflon, donucena vlivem trvalého zatížení stát se noční zvěří, potom ani regulace stavu populace problém škod nevyřeší, anebo jen nedostatečně. Tento problém totiž není ve zvěři, ale v člověku (Tomiczek, Türcke 2003)

„Nerespektování základních pravidel slušného chování v přírodě je klasickou ukázkou arogance, sobectví a pohrdání základními pravidly slušnosti většinou našich spoluobčanů, které je však bohužel typické pro naši dobu.“ (Hanzal a kol. 2007)

Celé myslivecké hospodaření a chov spárkaté zvěře je závislé na mnoha faktorech, ale především na klidu v honitbách pro zdárný vývoj zvěře. (Menzel 2011)

Jsou stanoveny tři pilíře trvale udržitelného rozvoje myslivosti. Udržitelnost je chápána jako možnost využívat přírodní zdroje i v budoucnosti. **Ekologický pilíř** počítá s přizpůsobením se myslivosti způsobům života zvěře s ohledem na jejich životní cyklus, reprodukční období zvěře, kapacitám stanovišť zvěře a propojování biotopů. **Ekonomický pilíř** propojuje myslivost s citlivostí zemědělských a lesních plodin na škody zvěří. Pro hospodářskou harmonii mezi myslivostí a dalšími uživateli prostředí je nutností pravidelný kontakt a jednání s ostatními uživateli pozemků nebo jejich zástupců. **Sociálně – kulturní pilíř** požaduje, aby se myslivost stala veřejným zájmem. Nezbytností je přijetí místní komunitou a účast na tvorbě pracovních míst. Dále zajišťuje soulad se záměry moderní ochrany zvířat. Lovené zvěři musí být zajištěn přístup eliminující zbytečnou bolest. (Forstner, Reimoser 2001)

Spolupráce s veřejností je nezbytná pro budoucnost mysliveckého hospodaření. Je nutné dbát na dobré jméno myslivců slušným a přátelským vystupováním vůči ostatním návštěvníkům honitby. Přátelský rozhovor často zapůsobí mnohem více, než nesporná pravda či přímo hrozba násilím. Slušný vzhled a přiměřený oděv myslivce v honitbě má vliv na přijetí myslivců od veřejnosti, samozřejmostí je dodržování mysliveckých tradic. Je důležité věnovat velkou pozornost také vzdělávání všech myslivců. (Kolektiv 1997). Při stavbě mysliveckých zařízení je třeba brát na zřetel, aby v okolní krajině nebudila zbytečnou pozornost. V současné době se stále více lidí pohybuje ve volné přírodě a na myslivce je tím přirozeně upřena velká pozornost veřejnosti. Z těchto důvodů je nutné při stavbách mysliveckých zařízení věnovat pozornost nejen jejich účelnosti a početnosti, ale i estetice a bezpečnosti. Při stavbě vždy preferovat méně nápadné a hlavně přírodní materiály. Posedy vyrobené ze dřeva jsou do krajiny nejvhodnější. (Rahn 2008)

Příkrmovací zařízení volíme podle typu předkládaných krmiv, druhu příkrmované zvěře, terénu a okolí, v němž bude zařízení umístěno, a možností jeho obslužnosti.

(Hromas a kol. 2008)

Krmelce patří mezi základní myslivecká zařízení pro příkrmování zvěře objemovým krmivem. Konstrukci je nutné přizpůsobit konkrétnímu druhu zvěře, pro který bude zařízení používáno. Základními požadavky je přístupnost pro zvěř i obsluhu, ochrana před povětrnostními vlivy a částečně také estetika stavby. (Kokeš 1974)

Příkrmovací zařízení by měla být dobře příjezdná, dobře přístupná pro zvěř a umístěná na přehledných a bezpečných místech na pevném a suchém podloží s mírným sklonem a přístupných slunečnímu svitu. Na jejich stavbu používáme trvanlivé a zdravotně nezávadné přírodní materiály. (Vach a kol. 1997)

V našich podmínkách zvěř příkrmovat musíme, pokud ji chceme udržet na normovaných stavech umožňujících hospodaření s ní a omezit její úhyn v období nouze především na nejslabší jedince. (Hromas a kol. 2008).

Proti účelnosti příkrmování zvěře je možnost přežívání většího počtu zvěře, než odpovídá úživnosti jejího životního prostředí, čímž se zvyšují škody jí způsobené, a díky příkrmování přežijí i slabí a nemocní jedinci, kteří by jinak v zimě zahynuli, čímž se snižuje kvalita a zhoršuje stav populace. Za příkrmování mluví skutečnost, že umožňuje zvěři překonat období nouze a hladu i v silně denaturalizované a civilizované krajině se sníženou biodiverzitou. Příkrmovaná zvěř způsobuje menší škody v lese a na polích, lépe se reprodukuje, má větší tělesnou hmotnost, lepší zdravotní stav a také mohutnější trofeje. (Garaj 2010)

Během výzkumu výživy zvěře bylo při různých pokusech shodně zaznamenáno, že trávení zvěře se přizpůsobuje obsahu živin v konzumované potravě a nikoliv ročnímu období nebo délce dne. Plocha papil v bachoru srnčí zvěře je v zimě v období nouze přibližně o 50 % menší než v létě, kdy nutriční hodnota dostupné potravy je větší. Při příkrmování srnčí zvěře nedochází k tak výraznému zmenšování klků. V zimě u nepříkrmované srnčí zvěře byla zjištěna v průměru o 13 % menší plocha bachorových papil než u příkrmované srnčí zvěře. (Rajský a kol. 2010)

V našich podmínkách zvěř příkrmovat musíme, pokud ji chceme udržet na normovaných stavech umožňujících hospodaření s ní a omezit její úhyn v období nouze především na nejslabší jedince. Příkrmování zvěře musí být kvantitativně i kvalitativně dostatečné, dobré a zdravotně nezávadné. Krmiva musí být předkládána ve vhodnou dobu a ve vhodných zařízeních umístěných na vhodných místech.

(Hromas a kol. 2008).

Rozdíly v letní a zimní stravitelnosti energeticky bohatých krmiv nebyly u jelení a srnčí zvěři statisticky průkazné. Z toho vyplývá, že trávení živin se nepřizpůsobuje ročnímu období, ale v první řadě závisí na obsahu živin v přijímané potravě. Znamená to, že přežvýkavá zvěř dokáže dobře využívat krmiva v zimě i v ostatních částech roku v případě, že je skladba bachorových mikroorganismů na danou potravu přizpůsobená, což trvá v případě přežvýkavé zvěře při zařazení nového krmiva 2-3 týdny.

(Rajský a kol. 2010)

Při rozmísťování krmných objektů a zařízení je nutné se vyhýbat takovým porostům, kde by zvěř mohla způsobit velké škody (kultury, porosty ohrožené okusem a loupáním kůry), a umísťovat je zejména do středněvěkových porostů. (Olajec 2010)

Chuťová atraktivita jadrných krmiv je tak velká, že je zvěř dokáže přijímat v nadměrném množství a způsobovat si tak zdravotní potíže. (Hromas a kol. 2008)

U šrotovaných jaderných krmiv je vyšší bachorová stravitelnost v porovnání s celým zrnem a tím i vyšší tvorbě těkavých mastných kyselin v průběhu krátké doby, v důsledku kterých dochází k překyselení bachorů. Naopak, při krmení celými zrny prochází většina živin do tenkého střeva, kde jsou dobře zužitkovány. U srnčí zvěře průchod celého nevyužitého zrna trávicím traktem nedosahoval ani 1%, u jelení zvěře u kukuřice a ova také do 1% a u ječmene a pšenice 10 – 11%. Proto není důvod obiloviny šrotovat a zvěř zbytečně vystavovat dietetickým problémům s poruchami acidobazické rovnováhy. (Rajský a kol. 2010)

Do budoucna však budeme muset řešit otázku výživy zvěře, neboť ve svém důsledku se promítá do kvality zvěřiny a jen velmi těžko můžeme tvrdit, že předkládáme spotřebiteli kvalitní zvěřinu ze zvěře přikrmované závadným krmivem.

(Hanzal, Janiszevski, Nováková 2010)

V zásadě hodnotíme výživnou hodnotu vybraných druhů přirozené potravy jako vysokou. Je nereálné předpokládat, že když zvěři ve smyslu biologické ochrany předložíme do krmítek pouze krmiva s nižší kvalitou (výživná hodnota, chuťová atraktivita) v porovnání s přirozenou potravou, že je upřednostní před okusem dřevin. (Rajský a kol. 2010)

Přikrmování a krmení zvěře patří mezi základní povinnosti myslivců a je považováno za nedílnou součást péče o zvěř. Je však paradoxní, že součástí standardního mysliveckého vzdělávání nejsou základy znalostí v oblasti výživy zvěře. Myslivci mají obecně zafixovanou představu, že musí zvěři poskytnout co největší množství potravy a základním kritériem jsou plné krmelce, či hromady krmiv v honitbě.

(Hanzal, Janiszevski, Nováková 2010)

Z pohledu praktického přikrmování, pokud je jaderné krmivo předkládané do krmítek a není možné zabezpečit jeho rovnoměrný příjem jednotlivými jedinci zvěře, je nejvhodnějším doporučit oves. Oves obsahuje méně lehce stravitelné energie a zároveň vyšší podíl vlákniny do 10-11 %, naproti tomu kukuřice pouze 2-3 %. Oves zároveň obsahuje nejvyšší podíl bílkovin mezi uvedenými běžně používanými jadernými krmivy. (Rajský a kol. 2010)

Pro přikrmování zvěře je nutné respektovat současné vědecké poznatky v tomto oboru, protože nevhodné krmivo ve špatný čas, nezohledňující biologické potřeby zvěře, situaci škod výrazně zhoršuje. (Hanzal a kol. 2007)

Nadbytek vápníku se projevuje účinkem na metabolismus fosforu, hořčíku, železa, jódu, manganu, zinku a mědi tím, že zvyšuje jejich potřebu. Nedostatek vápníku v krmné dávce omezuje příjem krmiva, zpomaluje růst a kosti nejsou dostatečně mineralizovány. Vápník se podílí na udržení acidobazické rovnováhy, přiměřené úrovni dráždivosti a srážení krve. (Vala, Dvořák 2010)

V bilančních pokusech na srnčí a jelení zvěři byla zjištěna vysoká stravitelnost obilí a koncentrovaných krmných směsí v zimních měsících (leden, únor). Podmínkou vždy bylo navyknutí zvěře na příjem obilí. Stravitelnost živin byla stanovena v průměru na 80 % jako výsledek bilance přijatých a vyloučených živin. Obilí je také zdrojem přírodního fosforu a vitamínů. (Rajský a kol. 2010)

Většina vitamínů je u srnčí zvěře vyprodukována mikrobiální populací trávicího traktu. Vitamín C si srnčí zvěř neumí vytvořit. Je důležitým antioxidantem, má protistresové

účinky, je nezbytný při tvorbě kolagenu a při jeho nedostatku se projeví špatným vývojem kostí. (Vala, Dvořák 2010)

Slaniska používáme pro sůl předkládanou zvěři a to buď kamennou, nebo ve formě lizů. Důležitá je výška nad zemí z důvodu znečištění. Předpokládaná početnost slanisek v honitbě je jedno slanisko na 40-50 ha honitby. (Hromas a kol. 2008)

Celoročně musí mít zvěř k dispozici kamennou sůl nebo solné lizy pro doplňování nedostatkového sodíku v potravě. (Vach a kol. 1997)

Krechty slouží k uskladňování dužnatého krmiva. Staví se většinou ve tvaru sedlové střechy a mají samonosnou dřevěnou konstrukci. K utěsnění slouží většinou balíky slámy a piliny. K plnění krechtu lze použít skluzavku. (Wandel 2007)

Zvěř srnčí je zvěří teritoriální, je doporučován jeden krmelec na 5-10 ks zvěře. Silnějším druhům zvěře bránit prolézací ohrádkou v přístupu k srnčím krmelcům. Od září předkládat nepřetržitě jadrná krmiva pomocí automatů a doplňovat žaludy, kaštiny a ovsem. V zimě objemy jadrných krmiv snížit a dodávat krmiva bílkovinná – jetelotravní sena, senáž, siláž, sušené kopřivy a letninu. (Hromas a kol. 2008)

Zvěř jelení je zvěří tlupní, je doporučeno méně velkých krmelců přístupných veškeré zvěři a jejich zdvojování ve vzdálenosti cca 300 m od sebe, aby se oddělené tlupy jelenů a holé zvěře dostaly k potravě ve stejný čas. Potřeba dobré viditelnosti do stran proti zneklidňování. Jadrná krmiva předkládaná před zimou v zimě nahrazovat krmivy objemovými případně dužnatými. (Hromas a kol. 2008)

Dančí zvěř je zvěří tlupní, je doporučeno méně velkých krmelců přístupných veškeré zvěři stejně jako u zvěře jelení. Dokáže rychleji ukládat tukové tkáně a uvnitř svého druhu je poměrně agresivní. (Hromas a kol. 2008)

Mufloní zvěř je zvěří tlupní, je doporučován menší počet větších krmelců. Obě pohlaví chodí společně, proto je nutností větší počet korytek na jadrné krmivo a ohrádky u jesliček s objemným krmivem pro muflonky a muflončata. (Hromas a kol. 2008)

Pro zaječí svěř je doporučován jeden krmelec na 20 zajíců. Předkládáme jetelotravní seno doplňované dužnatým krmivem (mrkev, řepa, krmná kapusta) a jadrným krmivem, především ovsem. Sůl je doporučena smíchaná s jílem v lizech. (Hromas a kol. 2008)

Pro bažantí zvěř je doporučován jeden zásyp na 20-30 bažantů. Nejvhodnějším krmivem v zimě je pšenice a semenný odpad z čističek, dále krmná mrkev, řepa a kapusta. Nezbytný je přístup k písku. (Hromas a kol. 2008)

Přikrmování zvěře je z biologického hlediska poněkud sporné, ale v určitých oblastech vzhledem k početnosti populací nezbytné. Zimní přikrmování umožňuje v nepříznivém období roku přežít většímu počtu zvěře, než by odpovídalo její zdravotní kondici nebo přirozeným zdrojům potravy. (Šťastný, Červený 2010)

Základem výživy přežvýkavé zvěře musí být vždy potrava bohatá na vlákninu, to znamená z přirozené potravy: větvičky, listy, kůra, trávy, byliny a z krmiv: seno, letnina, siláže, případně sláma. Při krmení zvěře obilím je třeba zohledňovat to, že přežvýkavec vyžaduje pro svoji existenci v přijímané potravě i strukturální vlákninu. Trávicí trakt přežvýkavců je přizpůsobený na efektivní trávení potravy bohaté na vlákninu. Proto při krmení obilím je důležité zvolit takový přístup, aby přežvýkavá zvěř nekonzumovala předkládané obilí jako samotné krmivo. (Rajský a kol. 2010)

Zvěř, která onemocní po přijetí závadné potravy, se obvykle uchýlí do ústraní a tam buď strážník přežije a vrátí se k ostatní zvěři, nebo uhyne a je zlikvidována jinými druhy. V některých případech je jako průjmující odstřelena a myslivci se ještě chlubí dobře provedeným odstřelem. (Hanzal, Janiszewski, Nováková 2010)

Nezdar regulace početnosti zvěře spárkaté pomocí samotného odstřelu v některých oblastech je důvodem pro vybudování a provozování odchyťových zařízení v těchto lokalitách. (Krátký 2012).

Odchyt do stabilních zařízení je používán pro všechnu spárkatou zvěř. Menší zvěř černou a zvěř srnčí je možné chytat přímo do transportních beden po dlouhodobějším lákání na atraktivní krmivo. (Červený a kol. 2004)

Stálý zájem o zazvěřování nebo pro výzkumné účely vede k používání odchyťových zařízení pro spárkatou zvěř. Při manipulaci s neobluzenou spárkatou zvěří je nutná nejvyšší opatrnost, aby nedocházelo ke zranění chytané či vypouštěné zvěře a přítomných lidí. (Hromas a kol. 2008)

Někdy je odchyt živé zvěře ekonomicky výhodnější než její odstřel. (Hanzal a kol. 2007)

Imobilizační způsob odchyty je praktikován omámením zvěře imobilizační nebo narkotizační látkou. Tento způsob je používán především pro výzkumné účely. (Červený a kol. 2004)

Výhodou imobilizace jsou minimální náklady a velká prostorová pohyblivost. Nevýhodou nepřesnost a malý dostřel zbraní, a nebezpečí šoků imobilizované zvěře. (Hromas a kol. 2008)

Přezimovací obůrky jsou zvláštním způsobem odchyty jelení zvěře pro zimní období. Zvěř je lákána a poté uzavřena a krmena v přezimovací obůrce ve vyšších polohách, aby se předešlo škodám ohryzem především na jehličnatých stromech. Po uzavření obůrky se další zvěř dostává dovnitř záskoky a jednocestnými průlezy. Na jaře je opět vypuštěna do honitby. (Červený a kol. 2004)

Pro hospodaření se zvěří je nezbytností přesné určování početnosti jednotlivých populací. V praxi byly zkoušeny různé sčítací metody jako např. sčítací nahánka, pomocí čekané, z východního bodu, pomocí letadla, bodovým světlem, termovizí, rozpoznáváním jedinců, sčítání na základě změny v populační struktuře, podle výše poškození porostu, pomocí sčítání stop a počítáním hromádek trusu. Různé metody nebyly vždy vhodné do specifických podmínek a pro různé druhy zvěře. (Mayleová a kol. 2011)

Hlavním důvodem potřeby odhadovat velikost populace jelenovitých je zjištění, zda populace roste, je stabilní nebo se snižuje její početnost, a kolik jedinců je možné lovit bez narušení rovnováhy v populaci. (Mayleová a kol. 2011)

Z našich propočtů vyplývá relativně velmi nízká přesnost metod přímého sčítání jelení zvěře v honitbě pouze 20–25 %. (Vala, Dvořák 2010)

Bez spolehlivého odhadu velikosti populace a jejího přírůstku není možné určit, kolik zvěře musí být uloveno, aby početnost její populace byla stabilní nebo se snížila.

(Mayleová a kol. 2011)

Získat objektivní data o početnosti volně žijící zvěře na určité lokalitě je velmi problematické. Bailey a Putman (1981) preferují pro sčítání v lesním prostředí nepřímé metody sčítání trusu FSC a FAR. (Vala, Dvořák 2010)

Daněk nezapře svůj středomořský původ a je zvěří především teplomilnou, neprospívají mu studené polohy a výše položené lokality s dlouhotrvající sněhovou pokrývkou. Přizpůsobí se i méně příznivým podmínkám na úkor kvality trofejí.

(Husák, Wolf, Lochman 1986)

Původním domovem dančí zvěře je středozevní oblast až po Perský záliv. Vyhovují jí nejlépe listnaté či smíšené lesy s dostatkem luk a volných ploch. Je vhodnou zvěří pro obory i volné honitby, poskytuje výbornou zvěřinu i trofeje. (Hromas a kol. 2008)

Daněk obývá především teplejší oblasti s listnatými a smíšenými lesy s bohatým bylinným podrostem prostoupenými loukami a poli. (Šťastný, Červený 2010)

Dančí zvěři se díky její přizpůsobivosti vyjma zamokřelých míst a vysokohorských poloh daří téměř všude. (Vach a kol. 1997)

Dančí zvěři vyhovuje nejlépe členitá krajina s nevelkými lesními komplexy protkaná enklávami polí a luk. (Hanzal a kol. 2007)

Dančí zvěř se většinou nespokojí se zaznamenání podnětu jedním smyslem, ale snaží se jej ověřit dalšími smysly jako je čich a zejména zrak. (Husák, Wolf, Lochman 1986)

Dančí zvěř má z jelenovitých nejlepší rozlišovací schopnost, úniková vzdálenost před člověkem je 25-700 m. (Hanzal a kol. 2007)

Potrava dančí zvěře obsahuje větší podíl bylin než u zvěře jelení. (Červený a kol. 2004)

Sklon k migracím na větší vzdálenost mají především mladí daňci z důvodu hledání nových území. Tato migrace probíhá především v jarním a letním období. Dalším důvodem k migraci je nevyhovující prostředí hlavně v potravní nabídce.

(Wolf, Rakušan 1977)

Na přelomu tisíciletí došlo k výraznému nárůstu lovu u dančí zvěře. Dle počtu lovených kusů je v pořadí druhů zvěře na 4. místě. Je třeba snížit početní stavy populace dančí zvěře v České republice na normované stavy při dodržení poměru pohlaví a věkové struktury. Při jejich dosažení dojde k poklesu počtu lovené zvěře ve volných honitbách přibližně na polovinu. (Feuereisel, 2010)

Lov daňčí zvěře v letech 2008 - 2010 je vyrovnaný. Tuto výši lovu (13 000 ks) lze předpokládat i v nejbližších letech. (Vaca, 2010)

Dančí zvěř způsobuje oproti zvěři jelení na lesních porostech výrazně menší škody okusem a ohryzem. (Hromas a kol. 2008)

Dančí zvěř je snášenlivá ke zvěři mufloní a srnčí, jedinými konkurenty se stávají v zimním období u krmných zařízení, kde daňci dominují. Na to mufloní i srnčí zvěř reaguje dřívějším příchodem k těmto zařízením. (Husák, Wolf, Lochman 1986)

S černou zvěří se dančí zvěř snáší, ale respektuje jí. (Hanzal a kol. 2007)

Velmi zajímavá je tzv. symbióza dančí zvěře se špačky v letním období, kdy špačci podobně jako to dělají afričtí klubáci vybírají zvěři ze srsti hmyz.

(Hanzal a kol. 2007)

Původní způsob života jsou křovinaté a travnaté vegetace na lesních okrajích a v podrostech. Klínovitý tvar těla a malé paroží umožňují rychlé proklouznutí houštinou i spleť rostlin. (Nečas 1975)

Srnčí zvěři nejvíce vyhovují okraje mlazin s hustými keřovými podrosty a rozptýlená zeleň v krajině ve formě břehových porostů, mokřadů a remízků. Délka těchto ekotonů je přímo úměrná celkovým počtům zde žijící srnčí zvěře. (Vach a kol. 1997)

Životním prostředím srnčí zvěře jsou nížiny, pahorkatiny i horské lesy. Nejraději má listnaté nebo smíšené lesy s bohatým bylinným podrostem a pastvou na lukách i polích, vyhovují jí i polní nížinné oblasti s ponechanými remízky. (Hromas a kol. 2008)

Srnčí zvěř je nejhojnější v nižších nadmořských oblastech do 700 m.n.n. a zejména tam, kde se střídají lesní ekosystémy s polními. V rozsáhlejších lesních oblastech je srnčí zvěře méně. (Drmota, Kolář, Zbořil 2007)

Srnčí zvěř má nejraději otevřenou krajinu, ve které se střídají menší lesíky a křoviny s poli, ale žije i v lesích a v intenzivně obhospodařované polní krajině.

(Šťastný, Červený 2010)

Srnčí zvěř vyhledává oblasti s minimem sněhové pokrývky a průměrnými ročními vodními srážkami 700 – 1000 mm především v bramborářské oblasti.

(Pikula a kol. 2002)

Tomuto typu přeživkavců poskytuje kryt a potravu plošně nevelké životní prostředí, jejich společným znakem je výrazná věrnost svému stanovišti. (Nečas 1975)

Energií potřebnou pro život a reprodukci získává srnčí zvěř především ze zelených částí širokého spektra rostlinných druhů. Spásá nadzemní části rostlin, listy, plody a semena, v zimě hlavně letorosty dřevin, větvičky listnáčů i jehličnanů.

(Drmota, Kolář, Zbořil 2007)

S ohledem na teritoriální způsob života srnčí zvěře a malou výměru jejího životního okrsku je ale její trofejová kvalita značně rozdílná. (Bútora, Garaj 2010)

Srnčí zvěř donedávna patřila mezi nejvýznamnější spárkatou zvěř. Jedním z důvodů bylo i její nejpočetnější zastoupení v mysliveckých revírech. Proto i péče o tuto zvěř v čase nouze bývala na vysoké úrovni. Tato etapa péče a zájmu se však začátkem 90. let začala výrazně měnit. V dnešní době se výrazně zvyšují početní stavy všech druhů spárkaté zvěře, především zvěře jelení a černé. Její lov je atraktivní, u černé zvěře mohou lovci ulovit i více jedinců za rok. Péče o spárkatou zvěř v období nouze se radikálně mění. (Beták, Ostrihoň 2012)

Hodnocení chovu se zásadami hospodaření se srnčí zvěří. Chov srnčí zvěře je plánován přibližně na 55% honebních ploch v České republice. Od šedesátých let rozšiřování srnčí zvěře do polních honiteb a v nich vytváření stabilizovaných populací. To se odráží v mysliveckém plánování, které stanovuje počty srnčí zvěře odděleně na polních a lesních částech honiteb. (Vach a kol. 1997)

Mezi základní potřeby patří především dostatečná výživa zvěře co do množství i pestrosti a zajištění dostatečného klidu v honitbě. (Drmota, Kolář, Zbořil 2007)

Srnčí zvěř se dobře přizpůsobuje lidské kultuře, provozu na komunikacích, mechanizovanému zemědělství a blízkostí obcí, proto se stala trvalým prvkem naší kulturní krajiny. (Nečas 1975)

V dobách, kdy početní stavy zvěře byly redukovány predátory, docházelo k jejich výkyvům prakticky jen vlivem klimatu. Absence velkých šelem byla důvodem k nárůstu početního stavu srnčí zvěře. Její skrytý způsob života dnes brání objektivnímu

zjištění reálného stavu početnosti populace pro potřebu podrobného mysliveckého plánování. (Vach a kol. 1997)

Tendencí myslivců i mysliveckých hospodářů je lovit pouze srnce a srny a srnčata ne. Potom značná část této samičí zvěře uhyne anebo ji srazí motorová vozidla. Nevhodný poměr pohlaví se značným přebytkem srn přímo znemožňuje lov kvalitních trofejových srnců. Lovem srnčí zvěře až ze 75 procent dokážeme ovlivňovat kvalitu budoucích trofejí. (Beták, Ostrihoň 2012)

Zákon divočiny nikdy nedovoluje přežít vysokému procentu mladé zvěře a naopak umožňuje plné rozvinutí zvěře dospělé. (Drmota, Kolář, Zbořil 2007)

Vztah mezi odstřelem, sčítanými stavy a normovanými stavy je v České republice vyrovnaný. Výše odstřelu v Rakousku a Německu dosahuje ročně v přepočtu cca 33 kusů na 1000 ha honební plochy. V České republice v příznivějších přírodních podmínkách bylo na přelomu tisíciletí oficiálně loveno cca 16 kusů na 1000 ha honební plochy. Autor odhaduje skutečnou produkci srnčí zvěře na dvojnásobnou, srovnatelnou se sousedními zeměmi a doporučuje respektovat tyto skutečnosti při stanovení normovaných stavů zvěře a při výši průměrného plánovaného ročního odstřelu srnčí zvěře. (Feuereisel 2010).

Celkový nárůst úlovků srnčí zvěře v letech 2007 – 2009, v roce 2010 rekordní výše lovu (více jak 130 000 ks). (Vaca 2010)

Srnčí zvěř je početně nejvíce lovenou spárkatou zvěří v České republice a v produkci zvěřiny je na druhém místě za zvěří černou. (Feuereisel 2010)

V dnešní kulturní krajině není chov jelení zvěře prakticky možný bez myslivecké péče, která zahrnuje nejen příkrmování, ale hlavně vytváření životního prostředí s druhově pestrou potravní nabídkou, zajištění klidu a krytových možností a udržování výše populace na únosném početním stavu. (Feuereisel 2010)

Jelení zvěř si uchovala četné vlastnosti charakteristické pro stepní zvěř, kterou charakterizuje rozsáhlejší životní prostor, život v tlupách a vyhledávání potravy při zemi a ve středních patrech stromů a keřů s ohledem na roční období. V dnešním převážně jehličnatém lese s chybějícím podrostem a druhovou pestrostí nenachází dostatek vhodné potravy. Životním prostředím jsou pro ni souvislé lesy od nížin až po vysoké hory. V podmínkách českých zemí nemá jelení zvěř přirozené nepřátele a vztah k ostatním druhům zvěře lze nazvat jako lhostejný. (Lochman 1985)

Jelení zvěř žije v rozsáhlých lesích od nížinných luhů až po horní hranici lesa. Potravou jsou různé druhy trav, bylin a listů, z plodů žaludy, bukvice, kaštiny a jeřabiny. Převážnou část roku žije v tlupách odděleně jelenů a zvěře holé. (Hromas a kol. 2008)

Pro jelení zvěř se jeví jako nejvhodnější oblasti s nadmořskou výškou 400-600 m n.m., klimaticky chladné až horské oblasti s průměrnými ročními vodními srážkami 1400-1800 mm. (Píkula a kol. 2002)

V minulosti byli naši původní jeleni vyhubeni, proto je současná populace hybridním potomstvem dovezených jiných poddruhů a druhů (maral, wapiti, jelen karpatský aj.) (Šťastný, Červený 2010)

V dnešní době jsou stávaníště jelení zvěře celoročně zatíženy extrémním zneklidňováním. To je příčinou narušeného vývoje veškeré zvěře hlavně kolouchů. Tato trvalá zátěž může končit v některých případech i jejich úhynem. Zneklidňování ve svém

důsledku vede k vysokému koncentrování zvěře v určitých lokalitách a z toho plynoucímu velkému zatížení a poškozování lesního ekosystému. Následkem těchto aspektů jsou vysoké škody zvěří. (Řehák a kol. 1995)

Klidové zóny jsou ucelené soubory lesních porostů o značné rozloze (podle místních poměrů od sto do několika set hektarů). Klidová zóna je ohraničena komunikacemi, měla by obsahovat bohaté potravní, klidové a krytové možnosti. Neměl by chybět zdroj vody. Možné je zakládání a obdělávání mysliveckých políček, luk a okusových ploch. Předpokládá se umístění krmelišť, kališť. Jelení zvěř by tak získala možnost v klidové zóně absolvovat biologicky nejchoulostivější období, výchovu s vyváděním kolouchů a období rozmnožování, říjí. V oblasti není omezen hospodářský provoz, je pouze sladěn s biologickými potřebami jelení zvěře. Neměla by být umožněna činnost motorových vozidel, lyžování, vodění psů, pohyb umožněn pouze po vyznačených cestách. (Řehák a kol. 1995)

Lov starých laní narušuje rodinné jednotky a přispívá ke vzniku velkých stád holé zvěře. To zvyšuje místní koncentraci zvěře a tím i nárůst škod na zemědělských a lesnických kulturách, ztěžuje myslivecké hospodaření, zvyšuje sociální tlaky u zvěře i její reprodukci. (Vach a kol. 1997)

Ucelené zpracování podrobných kritérií průběžného odstřelu živé i ulovené spárkaté zvěře s ohledem na zásady budoucího chovu. (Lochman 1985)

Popis kritérií chovnosti v honitbách Ralsko, Židlov, Velký Dub, Chlum, Mladá Vlka, Stará Boleslav, kritéria pro posuzování chovné hodnoty jelena lesního v NP Šumava a CHJKO Šumava, kritéria a posuzování chovné hodnoty jelena lesního ve správním území Městského úřadu Písek, MěÚ Český Krumlov, kritéria pro průběžný odstřel muflonů a jelenů 2005 VLS Lipník s.p., hodnocení chovnosti a chovné hodnoty jelení zvěře holé, mimořádně nadějných, nadějných a průběžných jelenů v oblasti Žďárské vrchy, kritéria odstřelu v Olštýnském vojvodství v Polsku a stanovení selektivního odstřelu spárkaté zvěře na Slovensku. Rozpracování obecných celostátních Lochmanových kritérií v jednotlivých lokalitách. (Hanzal a kol. 2007)

Stále přetrvává nevhodný poměr pohlaví především u zvěře z volných honiteb s nedostatkem dospělých jelenů. Trvale vysoký podíl kolouchů v odlovu poukazuje na skutečně vysoké stavy holé zvěře oproti stavům oficiálně uváděným. (Vaca 2010).

Z výše dlouhodobě realizovaného lovu lze zpětně propočítat, že v České republice žije dvojnásobný počet kusů jelení zvěře, než jsou data udávaná oficiální statistikou. Místní situace v chovu jelení zvěře se výrazně liší od průměrných hodnot v závislosti na přírodních a hospodářských podmínkách od celorepublikového průměru. (Feuereisel 2010)

Všechny současné druhy prasat mají společného předka formy *Eohyus*, který žil v eocénu. Již tehdy mělo schopnost přizpůsobit se podmínkám života v lesostepi až tajze. Všechna prasata nejraději vyhledávají vlhčí lesy a neobejdou se bez bahnitých míst s mělkou vodou, kde se ráda kaliští. (Wolf, Rakušan 1977)

Černá zvěř miluje teplé a suché podnebí, nejpočetnější stavy jsou v severní Africe a v evropském středomoří. Vyhovuje jim také klima západní a střední Evropy, snášejí i kontinentální zimy. (Hespeler 2007)

Prase divoké má nejraději listnaté lesy s bohatým podrostem, žije ale také v rozsáhlých rákosinách i zemědělské krajině. Kromě severních oblastí obývá velkou část Eurasie a severní Afriku. (Šťastný, Červený 2010)

Praseti divokému vyhovují rozsáhlé listnaté a smíšené porosty, často ale proniká i do míst méně zalesněných. (Hromas a kol. 2008)

Původně byla zvěř černá rozšířena po celé Evropě. Počátkem novověku ji člověk v rozvinutých krajinách začal zatlačovat kvůli škodám na zemědělských plodinách. Vyhubení v jižní a západní Evropě odolala jenom díky své velké plodnosti a pohyblivosti. Osvěžováním krve docházelo opakovaně ke křížení zeměpisných ras, zejména dovozy karpatské zvěře. (Wolf, Rakušan 1977)

V českých zemích stavy černé zvěře neustále klesaly, protože divočáci působili v zemědělství velké škody. Nakonec byl jejich chov mimo obory zakázán patentem Marie Terezie z roku 1770. Bohatí majitelé panství ji uzavírali do obor a zřejmě poslední kus ve volnosti byl uloven roku 1801. Po první světové válce byly nákladné oborní chovy redukovány a rušeny, útoky divočáků z obor a přerušení odlovu na východě jako důsledek druhé světové války započaly velký návrat černé zvěře do volnosti střední Evropy. (Wolf, Rakušan 1977)

Vzhledem k dnešnímu hospodaření je černá zvěř rozšířena téměř všude. Přirozeně ji vyhovují nejvíce hlubší lesy lužního charakteru navazující na polní kultury. Vzhledem k tomu, že je všežravcem, jeho potravní spektrum je velmi rozmanité od živočišné potravy po rostlinnou. (Vach a kol. 1997)

Vzhledem k velkoplošnému zemědělství s pěstováním technických plodin jako je kukuřice, slunečnice a řepka poskytující zvěři dokonalý klid, kryt a zdroj potravy, jsou narůstající stavy černé zvěře přirozenou reakcí na tyto změny. Situaci ještě zhoršuje vnazení či spíše celoroční krmení ze strany uživatelů honiteb za účelem lovu. Výsledkem je špatná věková a sociální struktura stavů černé zvěře a dlouhodobě se snižující věk bachyněk podílejících se na reprodukci. Díky velké rozmnožovací schopnosti je černá zvěř podle počtu ulovených kusů druhou nejvíce lovenou zvěří v České republice. (Feuereisel 2010)

Změny v zemědělství sice ubraly černé zvěři potravní možnosti v pěstování brambor, krmné řepy a jetele na menších rozlohách, ale naopak ji přinesly expanzi kukuřice. Je dnes pěstována na ohromných rozlohách, šlechtěním dozrává i ve větších nadmořských výškách a poskytuje černé zvěři oproti přechozím plodinám i znamenitý úkryt. Během 30ti let vzrostla rozloha osetých kukuřičných parcel z půl hektaru na velikost samostatné honitby. (Hespeler 2007)

Dnes je zvěř černá masově přemnožená v mnoha oblastech a výborně se přizpůsobila současným civilizačním poměrům. A opět působí velké škody v zemědělství. (Wolf, Rakušan 1977)

Společně s nárůstem pěstování kukuřice přispívají k expanzi černé zvěře i často se opakující semenné roky u dubu a buku, kterými dřeviny reagují na stresové zatížení vlivem znečištění ovzduší. K potravní nabídce půdními živočichy přispívají i přeměny jehličnatých monokultur na smíšené přírodě blízké lesy. Významný přísun energie dodávají také myslivci. Je naprosto zřejmé, že vnazení a odváděcí přikrmování rozmnožování černé zvěře významně podporují. (Hespeler 2007)

V České republice je černá zvěř početně druhou nejvíce lovenou zvěří a hlavním zdrojem produkce zvěřiny (53%). Z volných honiteb pochází 98% ulovené zvěře a z oborních chovů 2%. (Feuereisel 2010)

Kriticky je nutné hodnotit rozšiřování černé zvěře do biotopů osídlených ohroženými druhy zvěře hnízdící na zemi, jako jsou tetřev hlušec nebo jeřábek lesní.

(Hespeler 2007)

Narůstající křivka odstřelu černé zvěře vykazuje značný meziroční výkyv v roce 2008/2009 a v roce 2009/2010 (o 12%). Důvodem byla pravděpodobně bohatá úroda žaludů a bukvic, zvěř byla dobře připravena na zimní období a neměla potřebu navštěvovat tak často vnadiště. (Vaca 2010)

V původním prostředí žije sičí zvěř v poměrně tvrdých klimatických podmínkách. Na našem území žije od nížin po pahorkatiny. Je zvěří lesní, vyhovují mu porosty listnaté nebo smíšené s bohatým keřovým a bylinným patrem. Při své skromnosti se však spokojí i s chudými smrko-borovými monokulturami, potom ale působí větší škody na lesních dřevinách. (Husák, Wolf, Lochman 1986)

Sičí zvěř je poměrně odolná a při vyšších stavech působí dosti podstatné škody v lesním hospodářství. (Hromas a kol. 2008)

Zvěř sika má nejraději listnaté a smíšené lesy s hustým podrostem, ale žije i v podhorských jehličnatých lesích a přizpůsobí se i životu v rozvolněné krajině. Žije v malých rodinných tlupách a vůči ostatní spárkaté zvěři (především zvěři srnčí a daňčí) je nesnášenlivá a vyhání ji ze svých stanovišť. (Šťastný, Červený 2010)

Na převážné části oblasti jejího rozšíření byl další chov sičí zvěře z důvodu neúnosných škod na lese prohlášen za nežádoucí a následně zrušen. (Feuereisel 2010)

Velikostí a letním zbarvením se jelen sika na první pohled podobá daňčí zvěři, ale nedosahuje její hmotnosti. Charakteristickým znakem pro tuto zvěř je zvědavost, přesto jde o zvěř plachou a ostražitou. (Husák, Wolf, Lochman 1986)

Podle metody zpětného přepočtu je odhadována skutečná velikost populace sičí zvěře někde mezi 15 – 20 000 kusy. Normovány podle vyhlášky jsou stavy ve výši 420 kusů, při jejich dodržení by lov ve volnosti poklesl na 2,25% současné výše. V současné době výše odstřelu u sičí zvěře překračuje každoročně počet nasčítaných kusů.

(Feuereisel 2010)

Zvěř sika je věrná svému stanovišti, rozptyluje se jen při přezvěření a přílišném loveckém tlaku. Všeobecně není tak citlivá na turistický ruch jako zvěř jelení, naopak obsazuje lokality opuštěné jelení zvěří pro nadměrný turistický tlak.

(Husák, Wolf, Lochman 1986)

Zvěř sika je počtem lovených kusů na 6. místě mezi druhy zvěře v České republice. (Feuereisel 2010)

Mufloní zvěř je běžnou zvěří v oborách i ve volnosti, optimálním prostředím jsou kamenité terény pahorkatin porostlé listnatými a smíšenými lesy. Zde je záruka dostatečného obrušování spárků. Upřednostňuje polohy bez vysoké sněhové pokrývky. (Lochman, Kotrlý, Hromas 1979)

Nejllepší zraková orientace pravděpodobně souvisí s denní aktivitou této zvěře, která je největší mezi našimi druhy spárkaté zvěře. (Lochman, Kotrlý, Hromas 1979)

Muflon je zvěř lesní a jen někde vychází do polí a luk. Vyhovují mu členitější terény pahorkatin se suchým a kamenitým podložím. V nížinách a mokřích polohách trpí nemocemi a přerůstají mu spárky. (Hromas a kol. 2008)

Muflon je pravděpodobně zdivočelou formou primitivní zdomácnělé ovce z Malé Asie, která se do Středomoří dostala ve starověku. Nejradyji má kamenité terény listnatých a smíšených lesů pahorkatin a osluněných svahů hor, ale daří se mu i jinde a nedostatek skal mu nevádí. (Šťastný, Červený 2010)

V čase, kdy není ohrožována lovem, je mufloní zvěř naprosto klidná a lze ji vidat za plného dne na otevřených plochách. (Lochman, Kotrlý, Hromas 1979)

Dokonalá znalost terénu a vynikající zrak mufloní zvěře je pro lovce největší překážkou v úspěšném lovu. Tlupu vede nejzkušenější muflonka s nejbystřejšími smysly a každý člen se stará o celkovou bezpečnost tlupy. (Lochman, Kotrlý, Hromas 1979)

Muflon je především spásač a nikoliv okusovač, což jasně určuje jeho vliv na lesní ekosystém a případné škody na lesních porostech. (Červený a kol. 2004)

Mufloní zvěř působí na vegetaci o mnoho destruktivněji, než zvěř dančí nebo jelení. Tlak vyvíjený spárky na jednotku plochy je u muflona vyšší, proto má sešlapávání větší intenzitu. (Janková 2012)

Chov mufloní zvěře ve volných honitbách bude do budoucna problematický z důvodu působených škod na mladých lesních porostech okusem a loupáním. Důsledky těchto škod ohrožují stabilitu lesních biotopů a z těchto důvodů se jeho budoucnost předpokládá v oborních zařízeních. (Feuereisel 2010)

Počty ulovené mufloní zvěře vykazují narůstající tendenci. (Vaca 2010)

Hlavním záměrem ochrany lesa je vytvářením podmínek a adekvátními opatřeními dosáhnout optimálního potenciálu odolnosti lesních porostů. Funkcí těchto prostředků však není ničení škůdců ale omezování, případně znemožňování jejich škodlivé činnosti na objektech, které vyžadují individuální ochranu. (Olajec 2010)

Názorů na příčiny škod zvěří na lesních porostech je mnoho a jsou velmi různorodé. Za nejdůležitější faktory je možné z tohoto hlediska považovat: neúměrně vysoké stavy zvěře vícenásobně převyšující normované stavy, nevhodná věková a sexuální struktura populací zvěře, narušení biotopů zvěře neustálým vyrušováním, sociální napětí, stres a etologické poruchy, podmíněné reflexy a zlozvyky zvěře, koncentrace a migrace zvěře vyvolané různými příčinami, omezení rozsáhlejších migrací, fyziologické poruchy trávení, nevhodné a nepravidelné příkrmování zvěře často nevhodnými krmivy, nevhodné rozmístění a nedostatek krmných zařízení, nedostatek luk, políček, plodonosných dřevin a okusových ploch pro zvěř, chov nepůvodních druhů zvěře, které narušují rovnováhu lesních ekosystémů, nedostatek predátorů jako regulačního činitele, změna druhové skladby porostů a jejich ochuzení o měkké dřeviny a keře, změna hospodářských způsobů pěstování lesa, nevhodné dřevinné složení neodpovídající stanovištním podmínkám, nízká úživnost revírů hlavně v zimním období, snižování úživnosti revírů oplocováním kultur, výška a kvalita sněhové pokrývky, nedostatečná ochrana kultur před zvěří, neplnění plánu odstřelu zvěře a další. (Garaj 2010)

Tvorba societ je známá u všech druhů kopytníků obývajících otevřenou krajinu a lesostepi, ke kterým patří také jelení, mufloní a dančí zvěř. Právě tato přirozená vlastnost kopytníků způsobuje těžkosti při optimalizování populační hustoty zvěře,

kteřou v myslivosti vyjadřujeme tzv. normovaným kmenovým stavem. Je to průměrný počet jedinců na plošnou jednotku, přitom ale zvěř nikdy není v prostoru rovnoměrně rozmístěná. Z hlediska regulování nežádoucího vlivu zvěře na lesní porosty se metody mysliveckého hospodaření zaměřené na dosažení normovaných kmenových stavů zvěře (plánování chovu a lovu) vůbec neosvědčily. Z tohoto důvodu se v některých zemích upustilo od nepřesného zjišťování stavů zvěře a výška odstřelu se stanovuje na základě výsledků lovu zvěře v předchozích letech a míry poškození lesních porostů (např. Rakousko). (Findo 2010)

Přirozené životní prostředí zvěře je dnes silně narušené činností a hospodařením člověka. Původní bohatý lesostepní ekotyp byl tímto vlivem zásadně změněn na monokulturní neúživné lesy a velkoplošně pěstované sezónní zemědělské plodiny. Samostatnou formulaci a status škody způsobuje nikoliv přemnožení zvěře, ale její soustředění do míst, kde vyhledává klid, kryt a bezpečí před invazí tzv. návštěvníků jejího přirozeného prostředí. (Hanák 2011)

Největší škody byly zaznamenány v polovině 20. století, kdy se začalo s přeměnami porostů a do smrkových monokultur byla vysazována podsadba jedle. Trvale se otázkou škod způsobených zvěří začala lesnická odborná veřejnost zabývat až na základě mysliveckého kongresu ve Vídni roku 1917. (Garaj 2010)

U nás jsou kvalitativně i kvantitativně nejbohatší přirozené smíšené porosty, které poskytují největší výběr potravy býložravým živočichům a v závislosti na nich i masožravcům. (Šťastný, Červený 2010)

Lesní dřeviny jsou nejvíce poškozovány spárkatou zvěří. Rozlišujeme poškození okusem, ohryzem, loupáním, vytloukáním, zašlapáváním sazenic a žírem žaludů a bukvic. Okusovány jsou pupeny a výhony jehličnatých i listnatých dřevin. Toto poškozování trvá do doby, než dřeviny tzv. odrostou zvěří. Dřeviny jsou okusovány nejvíce v zimě, kdy sníh brání zvěří v přístupu k jiné potravě. Jarním a letním loupáním jsou nejvíce poškozovány stromy mladších věkových tříd. Ty jsou sekundárně infikovány a poškozovány dřevokaznými houbami. Zvěř daňčí loupe méně a větší škody způsobuje okusem stejně jako muflon, ale ten okusuje kořenové náběhy do výše 1 metru. Černá zvěř nejvíce škodí v zemědělství, v lese především vyrýváním sazenic, ale je prospěšná při tzv. biologické ochraně. Srncí zvěř škodí především okusem pupenů, mladých prýtů a vytloukáním. Ochrana lesů před spárkatou zvěří je prováděna především správným mysliveckým hospodařením a biotechnickou, mechanickou a chemickou ochranou. (Křístek 2002)

Ze spárkaté zvěře největší škody na lesních kulturách způsobuje zvěř jelení a mufloní případně srncí. V celoročním průměru se pohybuje podíl dřevinné složky v potravě uvedených druhů spárkaté zvěře v rozmezí 35 – 50 %, v jednotlivých případech může však dosáhnout až 80 %. (Garaj 2010)

Dnes je tedy v první řadě člověk - lovec zodpovědný za to, aby se zvěř příliš nepřemnožovala, nezpůsobovala neúnosné škody v lesnictví a zemědělství, ale také za to, aby se všechny druhy trvale zachovaly v naší přírodě. (P. Garaj ml, P. Garaj, 2010)

Převážná většina autorů však za jednu z nejhlavnějších příčin vzniku rozsáhlých škod zvěří na lesních kulturách a nárůstch pokládá nesprávné myslivecké hospodaření se spárkatou zvěří a s tím související neúměrně vysoké stavy zvěře s nevhodnou věkovou a

sociální strukturou. V současné době se začíná prosazovat názor, že jediným spolehlivým indikátorem únosných stavů zvěře je míra poškozování dřevin a stav obnovy lesa. (Garaj 2010)

Intenzita poškozování dřevin zvěří určuje, do jaké míry je početnost zvěře překážkou při dosahování hospodářských cílů. Úpravou stavů zvěře na únosný stav je možné zmírnit, případně až eliminovat negativní vliv zvěře na lesní porosty. (L. Ivan, M. Ivan, 2010)

Mortalita stromů v důsledku poškození zvěří je méně významná, než počet stromů, které přežily. Proto při výpočtu škod zvěří je třeba v první řadě zaměřit se na početnost nepoškozených stromů. (Garaj 2010)

Příčinou škod zvěří je nevyváženost a narušení lesní biocenózy, extrémní počasí, nedostatečná myslivecká péče a neadekvátní regulační činnost člověka. Základní způsoby ochrany lesních porostů proti škodám zvěří se skládají z biologické, biotechnické, mechanické a chemické ochrany. Žádná z metod není univerzální. (Garaj 2010)

Zvěř svým okusem na nechráněných plochách brzdí odrůstání jasanu, javoru horského a jedle natolik, že na neoplocených plochách dochází k úplné absenci vyspělejších výškových tříd a následně se tyto dřeviny v porostech uplatňují jen jako podrost pod bukem. Tento fakt se časem pravděpodobně ukáže jako problém při dosahování předepsaného cílového zastoupení dřevin. (L. Ivan, M. Ivan, 2010)

Poškozování porostů má za následek mimo finančních ztrát také zhoršování jejich kvality a zdravotního stavu, oddalování produkce dřeva a má i velký vliv na odrůstání mladých lesních porostů hlavně z pohledu dřevinného složení budoucích mýtních porostů. (Garaj 2010)

V ohrožených oblastech nedoporučujeme v žádném případě se spoléhat na proklamovanou ochranu lesa vhodným příkrmováním zvěře. Příkrmování vždy nese s sebou velké riziko vzniku poškození lesa, proto je potřebné situovat ho minimálně 300 m od ohrožených porostů. Praktické poznatky zatím dokazují, že v okolí krmných zařízení je vysoké riziko poškození stromů. (FINĐO, 2010)

V současné době je platná vyhláška Mze č.55/1999 Sb., o způsobu výpočtu výše újmy nebo škody na lesích. Oproti předcházející vyhlášce řeší problematiku komplexně tak, že stanovuje způsob výpočtu u všech druhů škod, které vznikají na lesním pozemku, lesním porostu a z mimořádných a nákladově náročnějších opatření při hospodaření v lesích. (Feuereisel 2010)

Člověku - lovcí vyhovovala okolní příroda ve své přirozené podobě. Neměl důvod ji měnit, protože i zvěří (jeho základní obživě) se v původním prostředí dobře dařilo. Pouze výjimečně bylo potřeba nepatrných úprav sloužících k lepší slovitelnosti zvěře. (Hromas a kol. 2008)

„Lovectví je vlastně nejstarším odvětvím dnešní myslivosti a prodělalo tedy dlouhý vývoj, během něhož se vyvíjelo celé lovectví v souvislosti s modernizací zbraní a loveckých technik a vyvíjely se i jednotlivé druhy lovu. V průběhu věků vždy byl kladen důraz na obecnou znalost biologie zvěře a jejich zvyklostí, dříve byl značný důraz kladen na stopo-znaectví a podobně. Zato dnes se v lovectví považuje za nejvýznamnější odhad stáří zvěře, posouzení chovné hodnoty každého kusu, dále

bezpečnost při lovu a samozřejmě i užitek, který zvěřina, trofeje zvěře i živá zvěř přináší, ať již pro lovce samého a nebo pro celou naši společnost“ (Hromas a kol. 2008). Těžištěm chovu spárkaté zvěře kromě zvěře srnčí tehdy byly oborní chovy, ve kterých bylo loveno více než 80% celkového objemu lovené zvěře. Tak například v roce 1894 bylo v českých zemích uloveno 3 566 kusů zvěře jelení, 2 303 zvěře daňčí, 0 zvěře mufloní, 25 428 kusů zvěře srnčí a 996 kusů černé zvěře. V roce 1994 to bylo již 16 332 kusů zvěře jelení, 6 384 kusů zvěře daňčí, 6 914 kusů zvěře mufloní, 105 190 kusů zvěře srnčí a 37 750 kusů zvěře černé. Současné stavy spárkaté zvěře mnohonásobně převyšují početní stavy zvěře před sto lety. (Havránek, Bukovjan, Czudek 2009)

Lov zvěře je přirozená regulace přírůstků populací. Při průběrném lovu je odstraňována v první řadě všechna zvěř slabá a nemocná. Dále je lovena zvěř podprůměrná, která nesplňuje požadovaná chovná hlediska. (Hromas a kol. 2008)

Když si stanovíme cílovou strukturu lovu, můžeme od ní odvodit potřebnou strukturu populace tak, abychom cílový lov realizovali z minimálního počtu jedinců v populaci trvale udržitelným způsobem. To znamená, že lov by byl ve výši přírůstu. Tím bychom minimalizovali škody na zemědělských i lesních kulturách a náklady na chov zvěře.

(Krajniak 2010)

Člověk úplně eliminoval mnohé důležité selektivní činitele, resp. aspoň silně oslabil jejich účinnost. Například stavy velkých šelem jsou velmi nízké, selekční funkci zimy podstatně oslabilo přikrmování zvěře, proti chorobám a parazitům zvěře se také začíná stále intenzivněji bojovat a proto přežívají i jedinci zvěře, kteří by v člověkem nenarušené přírodní krajině neměli ani tu nejmenší šanci. (P. Garaj ml, P. Garaj, 2010)

Lovem zvěře lovec zastupuje v přírodě chybějící velké predátory zvěře spárkaté. Lovem jsou selektivně z populace vyřazováni především všechny nemocní, přestárlí, poranění a abnormální jedinci. (Hanzal a kol. 2007)

Biologické zásady při lovu zvěře umožňují lovit zvěř jenom v takovém množství, aby při regulaci stavů nebylo ohroženo její přežití a trvale udržitelné obhospodařování včetně mysliveckého využívání populací. (Hanzal a kol. 2007)

Špatnou sexuální strukturou zároveň zhoršujeme také genetickou kvalitu zvěře. Přestože nositeli genetických informací jsou oba rodiče, vývoj genomu populace ovlivňují především samci. Samice svoji genetickou informaci jen posouvá na další generaci. Přirozený výběr, který je motorem vývoje populace, probíhá jen mezi samci. Reprezentuje ho kromě soupeření samců také aktivní výběr samice. Vítězný samec se reprodukuje několikanásobně a jeho genetické vlastnosti se přenášejí na většinu mláďat v jeho tlupě. Ostatní samci se nereprodukují vůbec nebo jen ojediněle. Toto chování zabezpečí pozitivní vývoj populace v případě, že má přirozenou sexuální strukturu. Při nedostatku samců v populaci se reprodukují také samci neschopní obstát v přirozeném výběru. (Krajniak 2010)

Do lesa zdravého a přírodě blízkého zvěř rozhodně patří, pokud je však stav lesa narušen, jsou nutná i opatření dotýkající se populační hustoty zvěře a přinášející návrat do vyváženého stavu mezi lesem a zvěří, a zároveň naplňující hospodářské záměry vlastníka. (Zatloukal 2009)

Je třeba si uvědomit hlavně to, že silná převaha samičí zvěře v populacích vede jak k neúnosnému zvyšování její početnosti, tak i k jejímu nežádoucímu omlazování, protože silně roste zastoupení mladé zvěře v kmenových stavech. (P. Garaj ml, P. Garaj, 2010)

Lov zvěře je soustředován do lokalit s výskytem škod zvěří a naopak omezován v lokalitách bez těchto škod. (Hanzal a kol. 2007)

Z hlediska chovu zvěře není důležité to, co se uloví, ale to, co v revírech po provedeném lovu zůstane. (Krajniak 2010)

Největší průběrný odstřel je prováděn u zvěře mladé co nejdříve po začátku doby lovu, kdy je porovnání mezi kusy nejsnazší. (Hromas a kol. 2008)

Pokud chceme správně ovlivňovat kvalitu trofejové zvěře, je nutné zaměřit se především na odstřel mladých srnců. Nejeftivnější je proto lov v květnu až červnu kdy je možné nejlépe posoudit chovnou hodnotu jednoročních srnců.

(Bútor, Garaj 2010)

Žádný druh zvěře není loven v době odchovu mláďat a lovem zvěře není narušována správná sociální tj. věková a sexuální struktura populace. (Hanzal a kol. 2007)

Kvalitu chovu zvěře a úroveň mysliveckého hospodaření s jelení, srnčí, dančí a mufloní zvěří je doporučeno hodnotit podle podílu lovu samičí zvěře z celkového lovu, podílu lovu v poslední věkové třídě a podílu nesprávného lovu trofejové zvěře.

(Krajniak 2010)

Selektivním odstřelem je třeba vyřadit z chovu především všechnu zvěř, která je tělesně a kondičně podprůměrně vyvinutá vzhledem ke svému věku, resp. je nějakým způsobem abnormální. (P. Garaj ml, P. Garaj 2010)

Kvalitu chovu zvěře a úroveň mysliveckého hospodaření s černou zvěří je doporučeno hodnotit podle podílu lovu selat a lončáků z celkového lovu. (Krajniak 2010)

Kvalitu chovu zvěře a úroveň mysliveckého hospodaření se zvěří drobnou je doporučeno hodnotit podle trendu lovu v posledních třech letech. (Krajniak 2010)

Podle výzkumů na srnčí zvěří platí 70% jistota, že silné tělo znamená silnou trofej a naopak. U zvěře samičí tato možnost není. Kvalitu matky je možné nejlépe posuzovat podle vospělosti jejích potomků. (Hromas a kol. 2008)

Ekonomická hlediska při lovu nedovolují lovit zvěř v období nekvalitní zvěřiny a nekvalitní kožešiny. Při lovu odstřelem je dbáno na co nejmenší poškození zvěřiny a kontrolní dosled zvěře je uskutečňován i s přesvědčením o chybení zvěře.

(Hanzal a kol. 2007)

Smyslem naháňky se slíděním je omezit délku období loveckého tlaku v honitbě a jako doplněk dalších způsobů lovu pomoci plnit kvantitativní odstřel především mladé zvěře a tím usměrňovat věkovou a sociální strukturu populace. (Eisenbarth, Ophoven 2002)

V případě lovu je nutné omezit rušení zvěře zavedením intervalového a těžištního způsobu lovu, a využíváním tzv. tiché nátlacky pro společné lovy. (Hanzal a kol. 2007)

„Naháňka se slíděním je způsob lovu, při kterém je spárkatá zvěř organizovaně a podle plánu po celou dobu trvání honu současně na velké ploše uvedena do pohybu volně hledajícími psy, hlasitě sledujícími stopy tak, aby ji střelci na předem určených stanovištích mohli bezpečně obeznat a bezpečně ji ulovit“.

(Eisenbarth, Ophoven 2002)

Naháňky se účastní velké množství stojících nebo se pohybujících lidí téměř neustále v potenciálním dostřelu velkého počtu palných zbraní, proto je možné ji hodnotit jako spíše nebezpečnou akci. (Eisenbarth, Ophoven 2002)

Z hlediska myslivecké etiky a humánnosti není zvěři způsobována zbytečná bolest a utrpení, zvěř není lovena zakázanými a neetickými způsoby lovu a jsou chráněny vodící laně. Ulovené zvěři je vzdávána příslušná úcta jako dodržování tradičních mysliveckých zvyklostí. (Hanzal a kol. 2007)

Tichá forma naháňky je nemyslivecká a v rozporu s ochranou zvířat při extrémně vysoké sněhové pokrývce nebo na sněhu se zraňujícím zledovatělým povrchem. (Eisenbarth, Ophoven 2002)

Naháňka je plánována na ploše 400 – 600 ha do období po opadu listů, aby střelci byli schopni přehlédnout svůj vymezený prostor. Jako kvantitativní ukazatel je počítáno s ulovením 0,5 ks zvěře na jednoho lovce. (Eisenbarth, Ophoven 2002)

Při určování druhové struktury spárkaté zvěře v oblasti je třeba přihlížet také k tomu, aby populace každého druhu byla dostatečně početná, životaschopná a racionálně obhospodařovatelná. (P. Garaj ml, P. Garaj 2010)

U spárkaté zvěře je předpokládán v následujícím období nárůst stavů hlavně u zvěře srnčí a černé. Stále vysoké jsou úlovky u zvěře jelení a rostoucí tendenci mají také úlovky u zvěře daňčí a mufloní. (Vaca 2010)

Současné pojetí myslivosti se vyznačuje širokým spektrem činností prováděných v přírodě ve vztahu k volně žijící zvěři jako součásti ekosystému a stává se jedním ze základních prvků moderního managementu přírody. Zvěř je v právním pojetí považována za „res nullius“, neboli věc nikoho. Má volnost pohybu a neuznává majetkové hranice, do svého ulovení není majetkem nikoho. Je považována za obnovitelné přírodní bohatství. Náklady na péči o zvěř, její ochranu, lov a udržení a zlepšování jejího životního prostředí podávají základní informaci o hodnotě tohoto přírodního bohatství. Právo myslivosti je souhrn práv a povinností vyjmenovaných v zákoně o myslivosti a všechny tyto činnosti stojí na ekonomických základech. Pouze na základě údajů o výši nákladů a výnosů je možné získat skutečnou představu o významu myslivosti a jejího podílu na zachování živé přírody. (Feuereisel 2010)

Racionalizace mysliveckých činností bude stále aktuálnější úkolem ve všech honitbách bez ohledu na způsob jejich využití. (Lebocký, Šuba 2012)

Myslivecký manažer dává do souladu možnosti tržeb z lovecké činnosti s finančními zdroji firmy. Základní kritéria, které vědomě nebo podvědomě využívá, jsou minimalizace nákladů a maximalizace výnosů, které v konečném důsledku vedou k zvyšování zisku, v našem případě snižování ztráty a v konečném důsledku ke zvýšení hodnoty firmy. (L. Ivan, M. Ivan, 2010)

Myslivecké hospodaření tedy posuzujeme a hodnotíme především z pohledu jeho ekologických a environmentálních funkcí. U většiny uživatelů honiteb se finanční plánování zaměřuje výlučně na krytí objektivně nevyhnutelných nákladů z interních i externích zdrojů bez toho, aby se podrobně a úplně vyhodnotil potenciál výnosů. Cílem takové analýzy by mělo být objektivní poznání, jaké výsledky hospodaření je možné v podmínkách konkrétní honitby dosáhnout. (Lebocký, Šuba 2012)

Mezi náklady na myslivecké hospodaření se zvěří jsou počítány měřitelné vstupy jako jsou materiál, mzdy, odpisy a další. Nazývají se vnitřními ekonomickými projevy. Vnějšími ekonomickými projevy záporného stavu jsou zejména škody zvěří. Náklady jsou rozdělovány na fixní a variabilní. Hlavními fixními náklady jsou nájemné, náklady na zimní péči a nezbytně nutná příkrmovací zařízení, odpisy z dopravních prostředků, spotřeba pohonných hmot, mzda technickohospodářského pracovníka, náklady na držení loveckých psů, úroky z půjček a pojistky. Variabilními náklady jsou náklady na vytvoření jednotky produkce a část režijních nákladů, jsou závislé na změnách objemu výroby. Patří sem i škody zvěří. Celkové náklady = fixní náklady + (variabilní náklady na jednotku objemu x objem výroby). (Feuereisel 2010)

Plánování zisku (ztráty) je prioritní úlohou finančního manažera. Plánování zisku můžeme charakterizovat jako proces, při kterém se odhaduje budoucí úroveň zisku v různých časových horizontech - v dlouhodobém horizontu nebo v krátkodobém (ročním) plánování. (L. Ivan, M. Ivan 2010)

Nevyužívání interních zdrojů mysliveckého hospodaření, absence jednotné metodiky získávání a vyhodnocování ekonomických údajů myslivecké statistiky může znamenat v blízké budoucnosti diskvalifikaci celého systému organizace a řízení myslivosti zaměřeného na jeho veřejně-prospěšné zaměření a nástup tendencí, které myslivecké hospodaření nebudou posuzovat a hodnotit z pohledu jeho ekologických a environmentálních funkcí, ale začnou preferovat jeho funkce ekonomické. (Lebocký, Šuba 2012)

I když je důležité poznamenat, že prioritní úlohou mysliveckého hospodaření není role ekonomická ale ekologická, dnes je už téměř každému zřejmé, že bez finančních prostředků a racionálního a smysluplného hospodaření s nimi není možné zabezpečit ani roli ekologickou. Nejlépe to asi vyjadřuje výrok profesionálních lovců z Afriky - „When the game pay , game stays“ - což volně přeloženo znamená, že pokud zvěř platí, tak zvěř také zůstává. (Lebocký, Šuba 2012)

Při současném stavu operativně dostupných ekonomických podkladů charakterizujících ekonomickou minulost uživatelů honiteb není možné očekávat bezproblémový přístup k nevratné finanční pomoci v případě, že se zveřejní výzvy na předkládání projektů zaměřených na podporu rozvoje starostlivosti o volně žijící zvěř. (Lebocký, Šuba 2012) Zvěřina je jedním z produktů mysliveckého hospodaření se zvěří. Její kvalitu určuje několik rozhodujících faktorů – zdravotní stav uloveného kusu zvěře, včasnost jeho vyvržení, vyvěšení a odvětrání v chladicím zařízení splňujícím základní hygienické požadavky. Zvěř ulovená jakýmkoliv nepovoleným způsobem lovu není považována za konzumní a nesmí se stát potravinou pro lidi. Prodej zvěřiny je jedním z nejdůležitějších zdrojů příjmů pro myslivecké hospodaření se zvěří. (Hromas a kol. 2008)

3. Materiál a metodika

Předmětem této diplomové práce je posouzení mysliveckého hospodaření se zvěří v honitbě Lánské lesy v letech 2003 – 2012 a na jeho základě následném návržení mysliveckého hospodaření v honitbě v letech 2014 – 2023 se zohledněním všech aspektů mysliveckého hospodaření.

3.1 Získávání dat a informací.

Podklady pro moji diplomovou práci jsem získal na základě plánů mysliveckých hospodaření, sčítacích listů zvěře, plnění plánu lovu, ročních výkazů o honitbě, stavu a lovu zvěře, komentářů mysliveckých hospodářů sousedících honiteb a honitby Lánské lesy.

Pro hodnocení mysliveckého hospodaření v honitbě Lánské lesy jsem použil údaje z ročních výkazů o honitbě, stavu a lovu za období let 2003 – 2012. Dále jsem použil údaje z evidence mysliveckých zařízení, z evidence mysliveckých políček a plodonosných dřevin, z evidence hromadných způsobů lovu a z evidence výnosů a nákladů mysliveckého hospodaření v honitbě Lánské lesy ve sledovaném období.

Myslivecké hospodaření sousedících honiteb Tuchlovice, Žilina, Bratronice, Zbečno, Píska, Pařeziny, Tok Brejl, Samostatná bažantnice Amálie, Tři stoly a Rynholec jsem posuzoval z údajů z ročních výkazů o honitbě, stavu a lovu za období 2003 – 2012.

Zemědělské hospodaření Školního zemědělského podniku Lány na pozemcích v honitbě Lánské lesy jsem posuzoval dle údajů z Plánů žňových prací za období 2003 – 2012.

Klimatické podmínky v letech 2003 – 2012 ve formě vodních srážek a průměrných teplot jsem zpracoval z údajů získaných od Školního zemědělského podniku Lány.

Přírodní podmínky, lesnické hospodaření a škody zvěří v honitbě Lánské lesy jsem získal z údajů v LHP pro LHC LS Lány pro období 2010 – 2019.

Vliv zvěře na lesní porosty v sousedících honitbách jsem získal z údajů v LHP pro LHC LS Křivoklát Lesy ČR pro období 2005 – 2014.

Vliv zvěře na lesní porosty v sousedících honitbách jsem získal z údajů v LHP pro LHC LS Lužná Lesy ČR pro období 2013 – 2022.

Zájmy ochrany přírody, vztahující se na myslivecké hospodaření se zvěří, jsem převzal z Plánu péče CHKO Křivoklátsko na období 2007 – 2016.

Údaje o omezení plynoucích z ochrany území jsem vyhledal v Plánu péče PR Údolí Klíčavy na období 2008 – 2016.

Údaje o omezení plynoucích z ochrany území jsem vyhledal v nařízení vlády č. 684/2004 Sb., kterým je vymezena Ptačí oblast Křivoklátsko.

3.2 Zpracování dat a informací.

Ze získaných dat jsem vybral a následně zpracoval podklady, které považuji za relevantní pro moji diplomovou práci. Veškeré texty, tabulky a grafy jsem zpracoval v kancelářském software Microsoft Office Excel 2010 a Microsoft Office Word 2010.

3.3 Charakteristika honitby Lánské lesy

3.3.1 Uznání honitby Lánské lesy

Honitba Lánské lesy se skládá ze čtyř lesnických úseků nacházejících se mimo Lánskou oboru (jmenovitě Rudská pila, Pustá Dobrá, Suchá louka a Kaly), o celkové výměře 2 696,08 ha a přiřčených honebních pozemků (polní pozemky u obce Lány) o výměře 378,41 ha. Byla uznána **dne 12. 2. 2004** podle zákona č.449/2001 Sb. odborem životního prostředí magistrátu města Kladna, jako obce s rozšířenou působností, s pořadovým číslem honitby 21 a celkovou výměrou 3 074,50 ha. Zastoupení lesa je 2 631,12 ha, pole 428,55 ha a vodní plochy 14,83 ha. Podle vyhlášky č. 491/2002 Sb., o způsobu stanovení **minimálních** a **normovaných** stavů zvěře a o zařazování honiteb nebo jejich částí do jakostních tříd a na návrh držitele honitby Lánské lesy byly stanoveny minimální a normované stavy pro tyto druhy zvěře : Jelen evropský (26/26) ks, Sika japonský (8/10) ks, Daněk skvrnitý (16/20) ks, Muflon (15/22) ks, Srnec obecný (70/152) ks, Prase divoké (13/32) ks, Zajíc polní (36/126) ks, Bažant obecný (15/50) ks. (*Magistrát města Kladna 2003*)

3.3.2 Popis hranice honitby Lánské lesy

Slovní popis honební hranice vychází z rozhodnutí Magistrátu města Kladna, rozhodnutí o uznání honitby, z roku 2003:

Z obce Lány po asfaltové silnici směrem ke Slovančce, před křižovatkou po polní cestě západním směrem až k Bílému křížku. Dále po zpevněné cestě Důl Nosek – Pustinka pokračuje až na okraj lesa a zde pokračuje stále po okraji lesa až na okresní silnici Lány - Žilina, po této až do Žiliny a dále po silnici do Lhoty a zde k hájovně Lhota. Od hájovny Lhota po majetkové hranici směrem jihozápadním k silnici Lhota – Šarváš. Dále po cestě k objektu p. Cyruse a po západní straně oplocení jeho domu a majetkové hranici až na hráz I. rybníka v Pasece, po hrázi nejkratším směrem na hranu lesa směrem západním až na hraniční strouhu s mezníky a dále po okraji lesa na silnici Běleč – Šarváš, dále hranice pokračuje severním směrem po silnici Běleč – Šarváš. Dále hranice pokračuje po strouze k stromořadí jabloní k okraji lesa po majetkové hranici až na silnici Lány – Nižbor. Dále hranice kopíruje kraj lesa až ke kamenolomu (nejjižnější okraj porostu 330D). Odtud směrem severním po měkké lesní cestě až ke zpevněné cestě „Dlouhá míle“. Dále po okraji lesa až k elektrovodu a po něm severozápadním směrem a dále po okraji lesa až k obornímu plotu – hranici Lánské obory. Dále hranice kopíruje oborní plot, západním směrem mezi oddělení 141 a 328. Dále pokračuje mezi odd. 140 a 324, odd. 136 a 323, odd. 135 a 319, odd. 130 a 319, odd. 129 a 318, odd. 127 a 318 až na okraj Ploskovských polí. Odtud po hranici lesa až za „Ploskovskou hájovnu“. Dále pak mezi odd. 123 a 218, odd. 118 a 218, odd. 117 a 216. Oborní plot jde následně mimo objekt pilařského provozu až k hlavní bráně Lánské obory na Nových Dvorech, obchází objekty v Nových Dvorech a jde po levé straně lesní cesty „Na Ameriku“. Odtud dále západním směrem po asfaltové cestě směrem na „Vašírovskou lísu“. Od „Vašírovské lísy“ pokračuje směrem jihovýchodním mezi odd. 104 a 207 a 208 až na okresní silnici Lány - Rakovnick ke Klíčavskému potoku. Proti proudu Klíčavského potoka až k okraji lesa, dále po lesní cestě až k okraji polí nad

Pilskou hájovnou (odd. 210A12). Dále po kraji lesa směrem jihovýchodním až k plotu lesní školky. Podél plotu až k Pilskému rybníku. Dále tvoří hranici potok až k elektrovodu, po něm až k místní cestě a po této až k hájovně Hořkovec. Dále po hraniční zdi bývalého Fürstenberského panství až k bývalé hájovně Vašírovská lísa na silnici Lány – Křivoklát až do obce Lány. Dále hranice pokračuje přes obec Lány až k silnici na Slovanku.

3.4 Přírodní podmínky v honitbě Lánské lesy

Přírodní podmínky v honitbě jsou zásadním limitujícím faktorem pro chov zvěře. Hydrologické, klimatické a půdní podmínky v daných lokalitách nelze člověkem ovlivnit, ale jsou základem pro veškeré myslivecké hospodaření v honitbě. Pedologické poměry společně s dalšími faktory mají zásadní vliv na vegetaci ve spojitosti se zvyšováním úživnosti. Geologické podloží a půdní druhy je nutno brát v úvahu při chovu určitých druhů zvěře, např. měkká podloží se nedoporučují při chovu kamzičí a mufloní zvěře, protože zde dochází k přerůstání spárků. Dalším z rozhodujících hledisek pro jednotlivé druhy zvěře je členitost terénu a nadmořská výška. Od toho se odvíjí úhrn ročních srážek, počet dní se sněhovou pokrývkou a její průměrná výška, a další faktory. Do určité míry je možné některé nepříznivé podmínky eliminovat zintenzivněním péče o zvěř, například zvyšováním úživnosti prostředí a intenzivnějším příkrmováním zvěře.

3.4.1 Geologické poměry v honitbě

Geologicky se území honitby Lánské lesy nachází při jihozápadní hranici kladenské části středočeské pánve. Vyskytují se v něm permokarbonské horniny (pískovce, slepence, jílovce), mezozoické horniny (pískovce, jílovce) a proterozoické horniny assyntsky zvrásněné s různě silným variským přepracováním (břidlice, fylity, svory až pararuly). Stametrové karbonské hrubozrnné arkóзовé pískovce a nad nimi ležící relikticky svrchněkřídových hornin byly původně významnou nádrží podzemní vody, kterou postupně odvodnila hornická činnost.

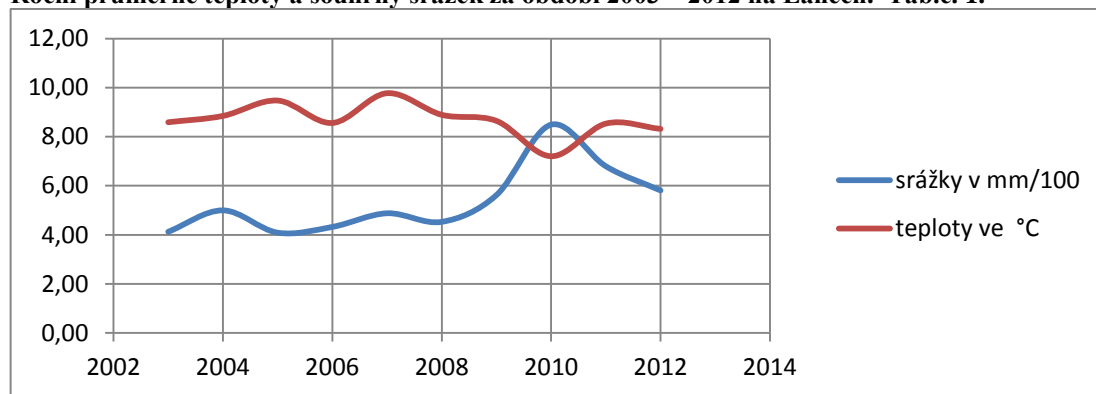
3.4.2 Klimatické faktory v honitbě

Oblast honitby Lánské lesy náleží z hlediska klimatické charakteristiky do mírně teplé oblasti třídy MT11. Oblast je charakteristická dlouhým, suchým a teplým létem. Nejvíce srážek spadne ve vegetačním období. Zima je krátká a mírně teplá, kdy sněhová pokrývka má velmi krátké trvání. Nejchladnějším měsícem je leden a nejteplejším červenec.

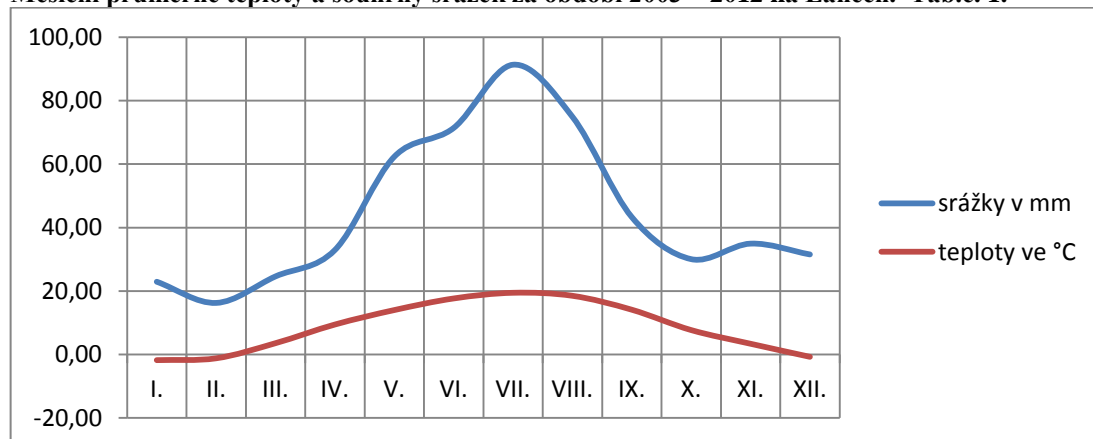
Charakteristika	MT11
počet letních dnů	40 - 50
počet dnů s průměrnou teplotou 10°C a více	140 - 160
počet mrazových dnů	110 - 130
počet ledových dnů	30 - 40
průměrná teplota v lednu	-2 - -3
průměrná teplota v červenci	17 - 18
průměrná teplota v dubnu	7 - 8
průměrná teplota v říjnu	7 - 8
průměrný počet dnů se srážkami 1 mm a více	90 - 100
srážkový úhrn ve vegetačním období	350 - 400
srážkový úhrn v zimním období	200 - 250
počet dnů se sněhovou pokrývkou	50 - 60
počet dnů zamračených	120 - 150
počet dnů jasných	40 - 50

Údaje poskytnuté ŠZP Lány o měření teplot a dešťových srážek na Lánech jsem zpracoval pro přehlednost do grafu průměrných ročních teplot a ročních souhrnů dešťových srážek za sledované období let 2003 - 2012 v hodnotách umožňujících vzájemné porovnání, a do grafu průměrných měsíčních teplot a měsíčních souhrnů dešťových srážek za sledovaných deset let v období 2003 – 2012.

Roční průměrné teploty a souhrny srážek za období 2003 – 2012 na Lánech. Tab.č. 1.

Měsíční průměrné teploty a souhrny srážek za období 2003 – 2012 na Lánech. Tab.č. 1.

3.4.3 Úživnost podle typologických řad v honitbě

Potravu pro zvěř v lesních porostech zajišťuje produkce rostlinné biomasy v zásadě odvozené od nadmořské výšky, průměrné teploty, délky vegetační doby a množství srážek. Ze souběhu těchto veličin vzniklo devět lesních vegetačních stupňů (LVS) pokrývajících výškově celé území České republiky (desátý stupeň tzv. bor nemá absolutní vztah k těmto veličinám a pokrývá nezařaditelné neúrodné lokality napříč vegetačními stupni).

V každém vegetačním lesním stupni jsou podle růstových podmínek půdních vlastností zastoupeny jednotlivé stanovištní ekologické řady. Rozlišováno je sedm základních ekologických řad, které se dále člení na edafické kategorie.

Živná řada – zastoupení v ČR 25,82%. Bohaté zásobení živinami podmiňuje bujný růst vegetace a vysokou produkci dřevní hmoty. Prosvětlené porosty a holiny rychle silně zabuřeňují a ztěžují přirozenou obnovu. Lesní společenstva živné řady jsou z hlediska zvěře velmi úživná.

Kyselá řada – zastoupení v ČR 43,21%. Minerálně chudé, dobře provzdušněné půdy se zhoršenou humifikací a vodním režimem mají nižší produkci dřevní hmoty i růst vegetace než řada živná. Úživnost je v rámci řady velmi proměnlivá, zejména na čerstvých holinách nižších poloh dochází dočasně rozvojem otužilejších druhů buřeneš a zmlazováním pionýrských dřevin k příznivým potravním podmínkám pro zvěř. Bylinné a keřové složení většinou nevyhovuje srnčí zvěři a to zejména ve vyšších polohách, kde zvěř nachází kryt a za potravou dochází na zemědělské pozemky.

Extrémní řada – zastoupení v ČR 2,28%. Neúživná hůře přístupná stanoviště poskytující zvěři klidové zóny před činností člověka. Většinou zakrslé ochranné lesy.

Řada obohacená humusem – zastoupení 5,42%. Rokliny a suťové terény, většinou nepřístupné. Bylinné patro je méně atraktivní pro zvěř, tlak na zmlazení listnatých dřevin nepříznivě ovlivňuje využití těchto lokalit jako klidových zón zvěře.

Řada obohacená vodou – zastoupení v ČR 5,51%. Luhy, úžlabý a úpatí občas zaplavovaná a obohacovaná podzemní vodou. Tato společenstva jsou pro zvěř velmi úživná a poskytují jí kryt.

Oglejená řada (pseudoglejová) – zastoupení v ČR 14,00%. Střídavě zamokřovaná půda je v létě vyschlá a ztvrdlá. V edafické kategorii O (svěží oglejená) je bohatší a pestřejší bylinný podrost, spontánní zmlazování jeřábu a ostružiníku vytváří významnou a vyhledávanou potravní příležitost pro zvěř (hodnocena mezi úživné). Naopak edafická kategorie P (kyselá oglejená) má chudý keřový, bylinný a travní podrost (hodnocena mezi neúživné).

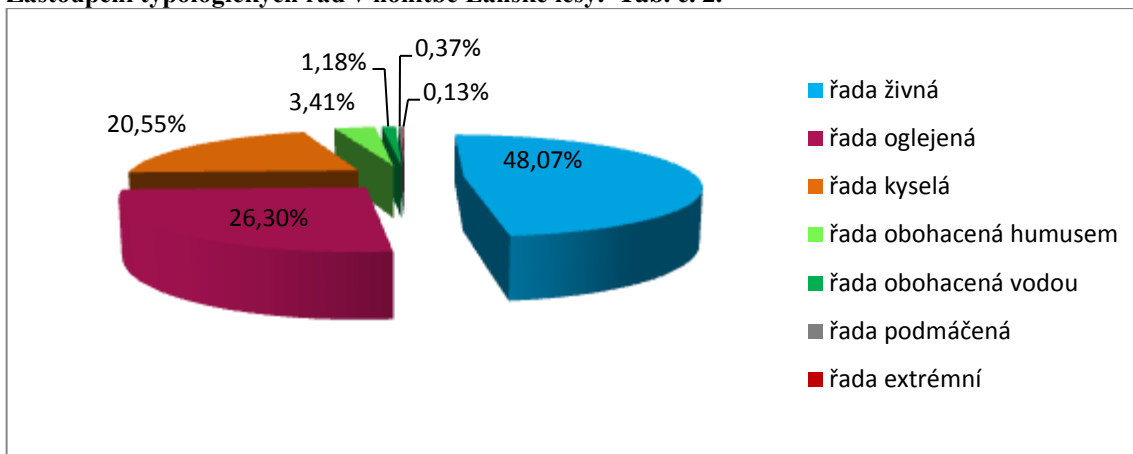
Podmáčená řada (glejová) – zastoupení v ČR 2,78%. Půda je trvale ovlivňována podzemní vodou. Tato společenstva poskytují zvěři především klidové zóny.

Rašelinná řada – zastoupení v ČR 0,98%. Neúživné klidové zóny pro zvěř.

(Libosvár, Hanzal 2010)

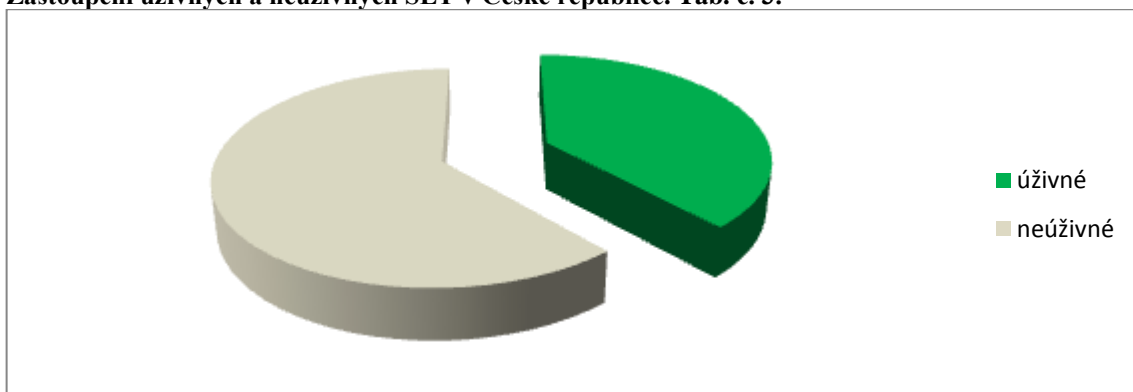
V honitbě Lánské lesy je řada živná zastoupena na 48,07% z celkové plochy, řada oglejená je celkově zastoupena na 26,30% plochy (kategorie O na 14,50%, kategorie P na 11,80%), řada kyselá na 20,55%, řada obohacená humusem na 3,41%, řada obohacená humusem na 1,18%, řada podmáčená na 0,37% a řada extrémní na 0,13% z celkové plochy.

Zastoupení typologických řad v honitbě Lánské lesy. Tab. č. 2.

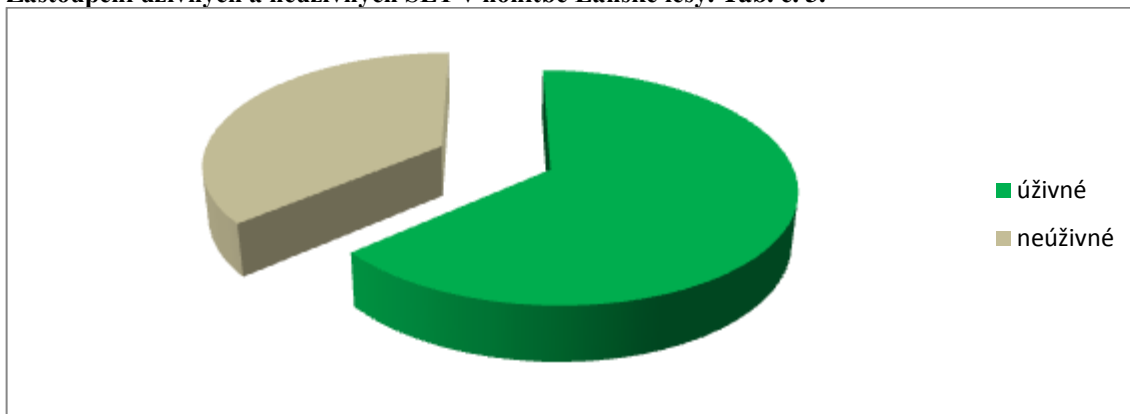

Pro účely porovnání jsem použil výsledky zastoupení ekologických řad v rámci celé České republiky (zdroj Libosvár, Hanzal 2010) a jejich přepočítáním na rozlohu honitby Lánské lesy jsem získal srovnávací hodnoty pro honitbu Lánské lesy. Při použití průměrných hodnot za Českou republiku tvoří úživné plochy 38,33% a neúživné plochy 61,67% ze srovnatelného území, v honitbě Lánské lesy zaujímají úživné plochy 63,74% a neúživné plochy 36,26% z celkové plochy lesních porostů. Výsledky lze hodnotit jako 1/3 zastoupení úživných ploch lesních porostů v České republice a 2/3 zastoupení úživných ploch lesních porostů v honitbě Lánské lesy. Pro přehlednost jsem výsledky zpracoval v následujících grafech.

Zastoupení úživných a neúživných SLT v České republice. Tab. č. 3.

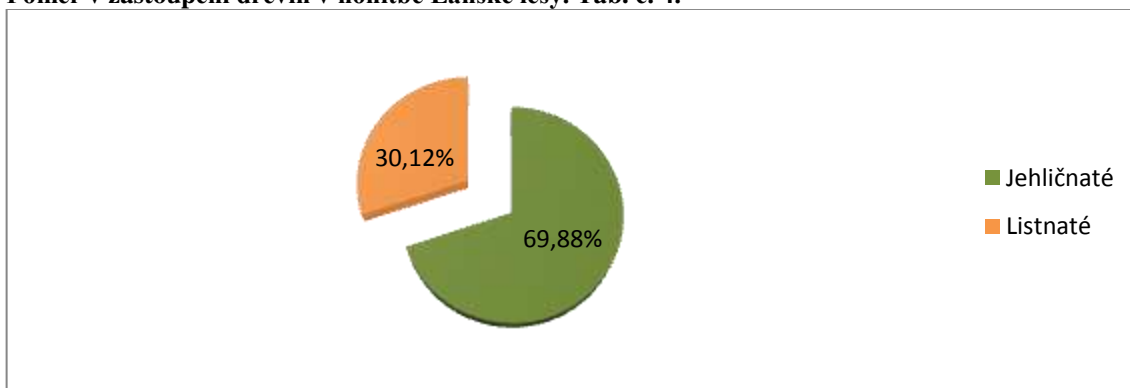
Zastoupení úživných a neúživných SLT v honitbě Lánské lesy. Tab. č. 3.

3.4.4 Zastoupení dřevin v honitbě.

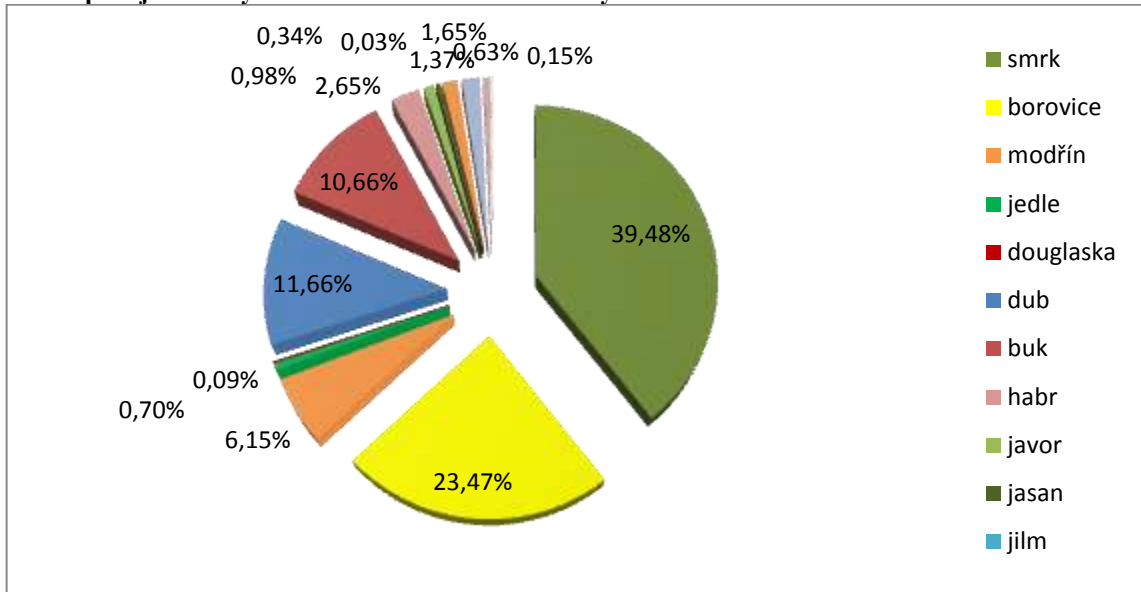
Jehličnaté dřeviny jsou v honitbě Lánské lesy zastoupeny na ploše 1 820,89 ha (69,88%) a listnaté na ploše 784,86 ha (30,12%).

Poměr v zastoupení dřevin v honitbě Lánské lesy. Tab. č. 4.

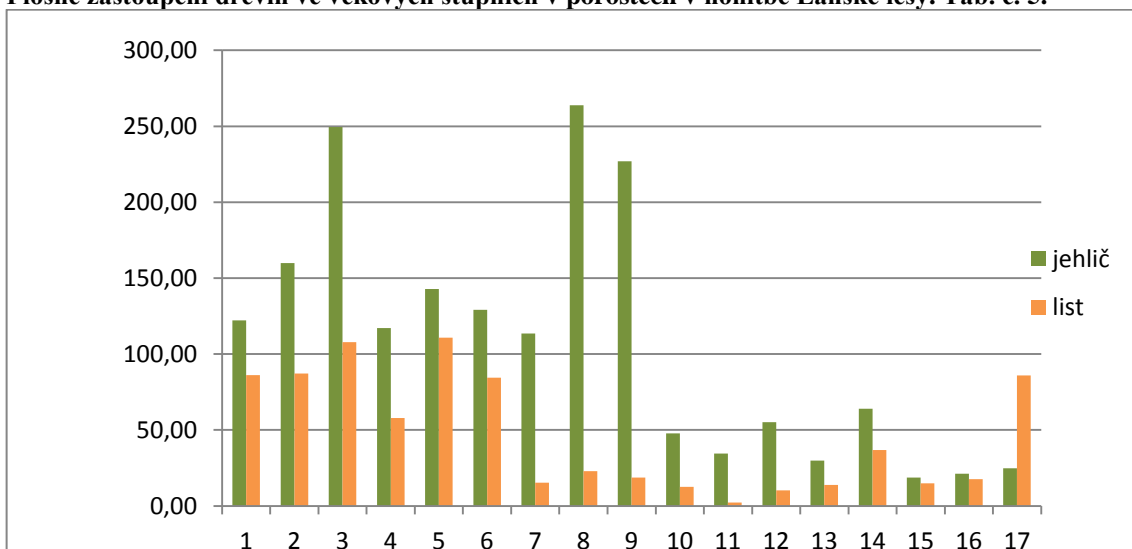
Zastoupení podle jednotlivých dřevin je v honitbě následující : smrk ztepilý (*Picea abies*) 39,48%, borovice lesní (*Pinus sylvestris*) 23,47%, modřín opadavý (*Larix decidua*) 6,15%, jedle bělokorá (*Abies alba*) a jedle obrovská (*Abies grandis*) 0,70%, douglaska tisolistá (*Pseudotsuga menziessi*) 0,09%, duby letní (*Quercus robur*) zimní (*Quercus petraea*) a červený (*Quercus rubra*) 11,66%, buk lesní (*Fagus sylvatica*) 10,66%, habr obecný (*Carpinus betulus*) 2,65%, javory mleč (*Acer platanoides*) a klen (*Acer pseudoplatanus*) 0,98%, jasan ztepilý (*Fraxinus excelsior*) 0,34%, jilm vaz (*Ulmus laevis*) 0,03%, bříza bělokorá (*Betula pendula*) 1,37%, olše lepkavá (*Alnus glutinosa*) 1,65%, lípy malolistá (*Tilia cordata*) a velkolistá (*Tilia platyphyllos*) 0,63%, ostatní listnaté dřeviny 0,15%. Zastoupení plodonosných (duby a buk) a okusových (habr, javory, jasan, jilm a ostatní) dřevin důležitých pro zvěř je v součtu 26,47% z celkového zastoupení dřevin v honitbě Lánské lesy.

Zastoupení jednotlivých dřevin v honitbě Lánské lesy. Tab. č. 4.

Poměr zastoupení dřevin jehličnatých a listnatých se v honitbě Lánské lesy výrazně odlišuje v jednotlivých věkových stupních. Lze jej hodnotit jako dostatečný ve věku do 60 a nad 140 let. V porostech ve věku 70 – 130 let, jejichž výsadba spadá do první poloviny 20. století postižené kalamitním žírem Bekyně mnišky (*Lymantria monacha*), je zastoupení listnatých dřevin minimální a pro potřeby lesnického a mysliveckého hospodaření zcela nedostatečné. V nejbližších desetiletích po obnově nejstarších věkových stupňů výrazně poklesne zastoupení mýtních dubů a buků jako plodonosných dřevin v honitbě.

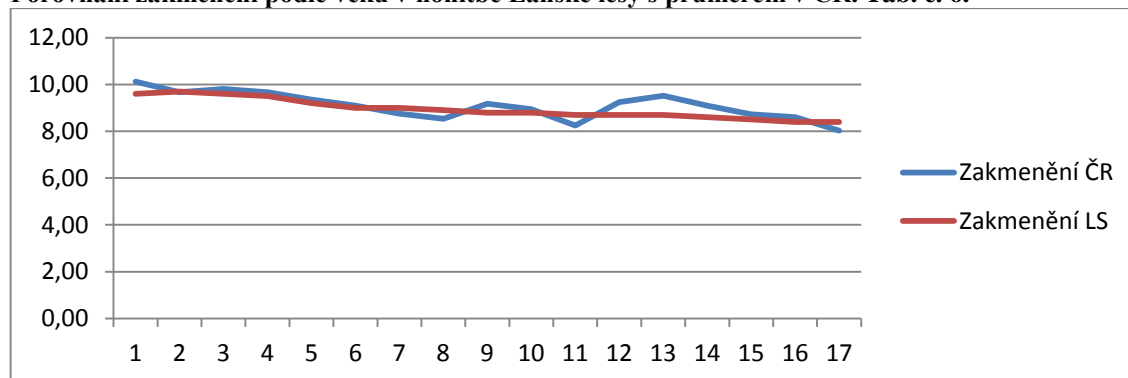
Plošné zastoupení dřevin ve věkových stupních v porostech v honitbě Lánské lesy. Tab. č. 5.

Udržování plného zápoje v hospodářských lesích až do mýtného věku podstatně snižuje jejich úživnost pro zvěř. Pouze v prosvětlovaných lesích se objevují trávy, byliny či polokeře, nejvhodnější jsou maliník s ostružníkem. (Hromas a kol. 2008)

Zakmenění lesních porostů v honitbě Lánské lesy se u předmýtních porostů nijak neodlišuje od průměru v České republice, ve věku 110 – 140 let je oproti průměru v ČR nižší cca o 5 – 8%, a od 150 let věku je opět shodné s průměrem. Údaje za ČR jsem použil ze Zelené zprávy Mze ČR za rok 2012, údaje za honitbu Lánské lesy jsem zpracoval z údajů LHP pro LHC LS Lány 2010 – 2019.

Porovnání zakmenění podle věku v honitbě Lánské lesy s průměrem v ČR. Tab. č. 6.

3.4.5 Vodní zdroje v honitbě

Na západní straně je hranice honitby Lánské lesy s honitbou samostatná Bažantnice Amálie tvořena potokem Klíčavského luhu v délce 3 km, který dále pokračuje v toku do Lánské obory. Od obce Ruda tvoří hranici s honitbou Rynholec potok v délce 2,4 km ústící do Pilského rybníka o výměře 5,80 ha. Do rybníka ústí také potok z Husákova loužku o délce 0,9 km. Vodoteč přes Hartmanovu paseku v délce 0,7 km nemá trvale tekoucí vodu a slouží k odtoku tajícího sněhu a přívalových dešťů, stejně jako vodoteč v oddělení 201 na Hořkovečku o délce 0,5 km. Pro oddělení 206 a 213 u hlušinové haldy firmy ČLUZ je trvalým vodním zdrojem v lokalitě Pivovar pouze potok s délkou 0,2 km, který posléze vtéká do Lánské obory. Mezi obcí Lány a lokalitou Nové Dvory v oddělení 216 vede potok o délce 0,4 km ústící do rybníku Křišťál. Z něho pokračuje středem zemědělské půdy v lokalitě Pánova louka potokem o délce 0,4 km do rybníku Pánovka. Do stejného rybníka ústí také potok z Nedvěďčina loužku o délce 0,7 km a potok kolem bývalé lesní školky na Pánovce s úsekem s trvalou vodou dlouhým 0,3 km. Z rybníka Pánovka vytéká potok dlouhý 0,9 km přes poslední rybník U kalhot směrem na Pětmezí, kde se stéká s Lánským potokem dlouhým 1,4 km přitékajícím z Krejčova loužku a společně pokračují do Lánské obory. Od plotu Zámeckého parku směrem k obci Tuchlovice přes polní pozemky vede pouze vodoteč z obce Lány k čističce odpadních vod a poté pokračuje vodotečí dále do obce Tuchlovice. Oblast směrem od čističky odpadních vod obce Lány směrem na východ (lokalita Šiškový les), dále po hranici lesa ke statku Ploskov a obcím Žilina a Lhota, a dále po hranici lesa k páleníšti pana Cyruse nemá zdroj tekoucí vody. Hlavním důvodem je zřejmě skutečnost, že celá oblast je staře poddolovaná těžbou černého uhlí. Přesto jsou v oblasti četná vlhká místa s kališti černé zvěře zásobovaná dešťovými srážkami eliminující nedostatek trvalé vody. Pouze v horkém létě při nedostatku srážek je v poměrně velké oblasti (cca 800 ha) jednoznačně nedostatek vody. V prostoru od Kanálu přes lokalitu Bukovka teče potok dlouhý 0,8 km z lesa do polních pozemků honitby Bratronice. Z lokality Jezírka přes

Polomovku a Šarváš vede potok o délce 1,5 km do polních pozemků honitby Bratronice u lokality Stošovka. V lokalitě Klecany vede vodoteč dlouhá 0,4 km a v lokalitě Jivina potok o délce 0,5 km do polních pozemků honitby Bratronice. V jižní části honitby Lánské lesy v Kovářově luhu teče potok s délkou 1,6 km do chatové oblasti pod hrází přehrady Klíčava.

V honitbě Lánské lesy je celkově 15,2 km potoků s trvale tekoucí vodou, tj. 0,5 km/100 ha plochy. Maximální vzdálenost k tekoucí vodě je v lokalitě Šiškový les, kde vzdálenost k začátku toku Lánského potoka činí 2,7 km vzdušnou čarou. Z lokality u hřbitova obce Žilina je k toku potoka v Bukovce 2,2 km vzdušnou čarou a z lokality Cvingr k potoku v Pivovaru nebo ke Křišťálu 1,0 km vzdušnou čarou. V ostatních lokalitách je dostupnost tekoucí vody do vzdálenosti jednoho kilometru.

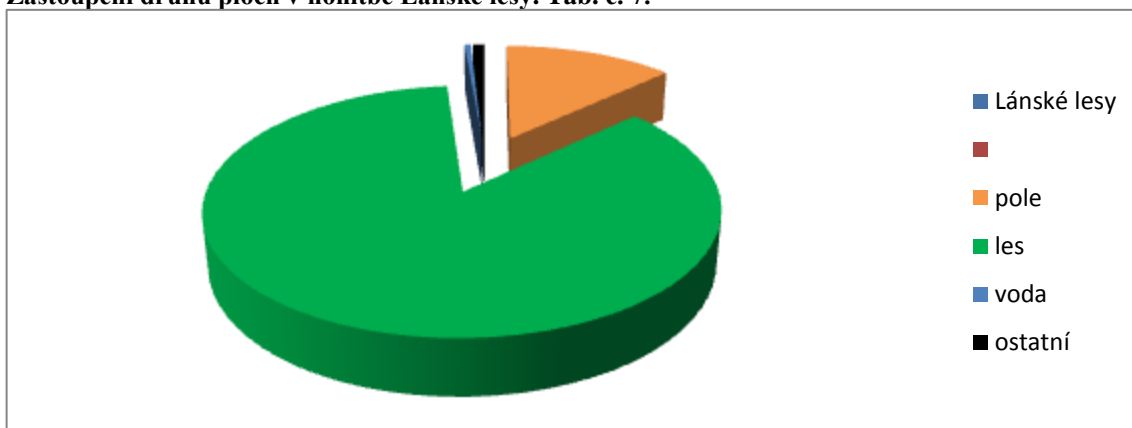
4. Výsledky

4.1 Hospodářské podmínky honitby Lánské Lesy

4.1.1 Druhy honebních ploch v honitbě

Honitba Lánské lesy je při celkové rozloze 3 074 ha složena ze 401 ha zemědělské půdy (13,04%), z 2 631 ha lesních porostů (85,59%), z 15 ha vodních ploch (0,49%) a 27 ha ploch ostatních (0,88% z celkové výměry). Podle druhu plochy se jedná o tzv. lesní honitbu. Pro přehlednost jsem údaje upravil do následujícího grafu.

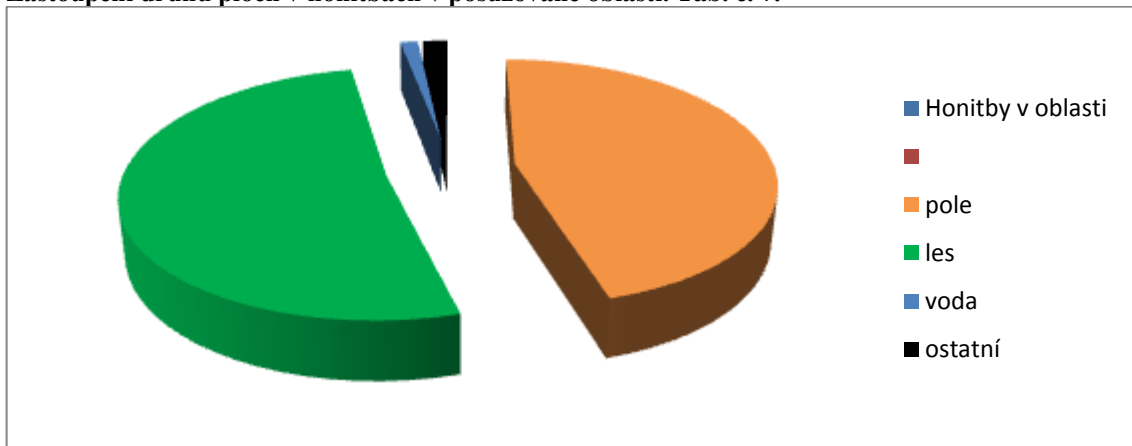
Zastoupení druhů ploch v honitbě Lánské lesy. Tab. č. 7.

4.1.2 Druhy honebních ploch v posuzované oblasti

Posuzovaná oblast jedenácti honiteb Lánské lesy, Tuchlovice, Žilina, Bratronice, Zbečno, Píska, Pařeziny, Tok Brejl, Samostatná bažantnice Amálie, Tří stoly a Rynholec je při celkové rozloze 11 306 ha složena z 5 149 ha zemědělské půdy (45,54%), z 5 812 ha lesních porostů (51,41%), ze 145 ha vodních ploch (1,28%) a 200 ha ploch ostatních (1,77% z celkové výměry). Jako honitba je oblast napůl honitbou polní a napůl honitbou lesní, přehledně jsou druhy ploch uvedeny v následujícím grafu.

Zastoupení druhů ploch v honitbách v posuzované oblasti. Tab. č. 7.

4.1.3 Lesnické hospodaření v honitbě

Lesnické hospodaření v honitbě Lánské lesy je prováděno podle LHP zpracovaného pro LHC LS Lány pro období let 2010 – 2019. V něm jsou definovány hospodářské cíle vlastníka lesa v podobě základních strategických cílů hospodaření s lesními porosty lesního hospodářského celku Lány, a to:

- udržení a zlepšení stavu lesních ekosystémů
- uplatnění principu trvale udržitelného hospodaření
- zachování lesa jako trvale obnovitelného přírodního zdroje

a jako dlouhodobé hospodářské cíle lesní správy:

- pokračovat v přeměně monokulturního hospodaření na hospodaření diferencované dle přírodních podmínek s přihlédnutím k účelovosti a dalším činnostem lesní správy, jmenovitě k zabezpečení služeb spojených s provozováním myslivosti
- obnovovat porosty na věkově a prostorově diferencované s vyšší stabilitou a se zřetelem na udržení a zlepšení úživnosti pro všechny obhospodařované druhy zvěře
- zvyšovat a zlepšovat stabilitu lesních ekosystémů s důrazem na podrostní formy s vysokým uplatňováním přirozené obnovy
- pokračovat v intenzivních úroňových výchovných zásazích s cílem postupné podpory a uvolnění vybraných jedinců cílových dřevin s podporou melioračních a zpevňujících dřevin
- druhovou skladbou, uplatňováním produkčně vhodných druhů a případnou úpravou druhové skladby trvale zvyšovat produkci lesa

Na rozdíl od intenzivních chovů zvěře v oborách je lesnické hospodaření v hospodářských lesích mimo obory orientované především na ekonomickou stránku a nesměruje svoji činnost ve prospěch mysliveckého hospodaření se zvěří. Pasečným způsobem hospodaření se prakticky nezvyšuje možnost potravní nabídky pro pastvu zvěře, protože část plochy je následně zaplocena pro výsadbu listnatých dřevin a jedle a stává se pro zvěř nepřístupnou. Zbylá plocha je po výsadbě jehličnatých dřevin pravidelně ošetřována ožínáním případně herbicidy, a tím dochází k významnému snížení úživnosti těchto ploch pro zvěř. Možnosti okusu na těchto plochách jsou omezené i v zimním období z důvodu nátěrů terminálních pupenů proti okusu. Ohryzu a loupání je v mladých lesních porostech bráněno mechanickou či chemickou ochranou kmenů. K úmyslnému uvolňování zápoje porostů je přistupováno pouze za účelem výchovy těchto porostů a ne za účelem prosvětlení a vzniku podrostu zvyšujícího jeho úživnost.

V honitbě Lánské lesy bylo v letech 2009 - 2012 ročně zalesněno průměrně 9,07 ha nových holin (0,35% z plochy lesních porostů), oploceno 7,73 ha (0,30%), ošetřeno proti bušení mechanizovaně 59,39 ha (2,27%) a chemicky 69,51 ha (2,66%), a ošetřeno proti okusu 42,99 ha (1,65%) plochy kultur.

4.2 Životní prostředí v honitbě Lánské Lesy

4.2.1 Ochrana životního prostředí v honitbě

Chráněná krajinná oblast Křivoklátsko.

Chráněná krajinná oblast Křivoklátsko byla zřízena výnosem MKČSR ze dne 24. listopadu 1978, č.j. 21972/78, o zřízení Chráněné krajinné oblasti „Křivoklátsko”.

Posláním oblasti je ochrana všech hodnot krajiny, jejího vzhledu a jejích typických znaků i přírodních zdrojů a vytváření vyváženého životního prostředí. K typickým znakům krajiny náleží zejména její povrchové utváření, včetně vodních toků a ploch, její vegetační kryt a volně žijící živočišstvo, rozložení a využití lesního a zemědělského půdního fondu a ve vztahu k ní také rozmístění a urbanistická skladba sídlišť, architektonické stavby a místní zástavba lidového rázu. Chráněná krajinná oblast Křivoklátsko je rozsáhlé území s harmonicky utvářenou krajinou, charakteristicky vyvinutým reliéfem, významným podílem přirozených ekosystémů lesních a trvalých travních porostů s hojným zastoupením dřevin a s mnoha dochovanými památkami historického osídlení.

Plán péče CHKO Křivoklátsko na období 2007 – 2016.

Dlouhodobým cílem je usměrnění mysliveckého hospodaření, aby nedocházelo ke zhoršování dochovaného stavu přírodního prostředí. Z hlediska stavu lesů vyzdvihuje problémové škody způsobované sikou japonským a mufloní zvěří. Trvalým problémem je dlouhodobý nízký stav drobné zvěře.

K navrhovaným opatřením patří jednání o zrušení chovu siky japonského a muflona ve volných honitbách, podpora snahy provozovatelů honiteb o zlepšování životního prostředí drobné zvěře, vytvoření poradního sboru pro chov spárkaté zvěře v oblasti.

Ptačí oblast Křivoklátsko.

Ptačí oblast Křivoklátsko, vymezená nařízením vlády č. 684/2004 Sb., se v honitbě Lánské lesy nachází po hranici tvořenou od plotu parku zámku Lány po okraji lesa k bývalé výdušné šachtě dolu Tuchlovice, dále po cestě Hraniční, na asfaltové cestě doprava na křižovatku statku Ploskov, zde doleva po asfaltové cestě kolem Kalů na konec lesa před křižovatkou Na Lubech. Předmětem ochrany ptačí oblasti jsou populace včelojeda lesního (*Pernis apivorus*), výra velkého (*Bubo bubo*), kulíška nejmenšího (*Glaucidium passerinum*), ledňáčka říčního (*Alcedo atthis*), žluny šedé (*Picus canus*), strakapouda prostředního (*Dendrocopos medius*), lejska malého (*Ficedula parva*) a lejska bělokrkého (*Ficedula albicollis*) a jejich biotopu. Cílem ochrany ptačí oblasti je zachování a obnova ekosystémů a zajištění podmínek pro zachování populací těchto druhů ve stavu příznivém z hlediska ochrany.

Vzhledem k tomu, že v současné době nejsou v honitbě lokalizována obsazená hnízda včelojeda lesního a výra velkého, platí pouze tato omezení hospodaření : bez souhlasu orgánu ochrany přírody nelze v době od 1.4. do 30.6. provádět mýtní a předmýtní těžby v lesních porostech starších 80 let se zastoupením listnatých dřevin 50% a více, provádět mýtní a předmýtní těžby neumístěné ve schváleném LHP a měnit druh pozemků a způsoby jejich využití.

PR Údolí Klíčavy

Přírodní rezervace Údolí Klíčavy se nachází v nivě potoka s přilehlými svahy v úseku od „Myší díry“ po Pilský rybník. Klíčavský potok je zároveň mysliveckou hranicí mezi honitbami Lánské lesy a Bažantnice Amálie. Hlavním motivem ochrany území jsou luční společenstva a jejich druhová pestrost, v území je existence obhospodařovaných luk upřednostněna před samovolným vývojem. Přírodní stav Klíčavského potoka s organismy, které jsou hlavním motivem ochrany území, nebude narušován ani v zájmu rozšíření populací lučních nebo lesních společenstev. Vliv mysliveckého hospodaření je zmiňován rozšiřováním ruderálních druhů rostlin na několika krmelištích, škodách zvěří na přirozené obnově lesa a škodách černou zvěří na travních porostech. V rámcových zásadách péče o území je požadavek ochrany náletů, nárostů a kultur proti zvěři. Omezení pro myslivecké hospodaření se zvěří požadováno není.

4.2.2 Myslivecká políčka v honitbě

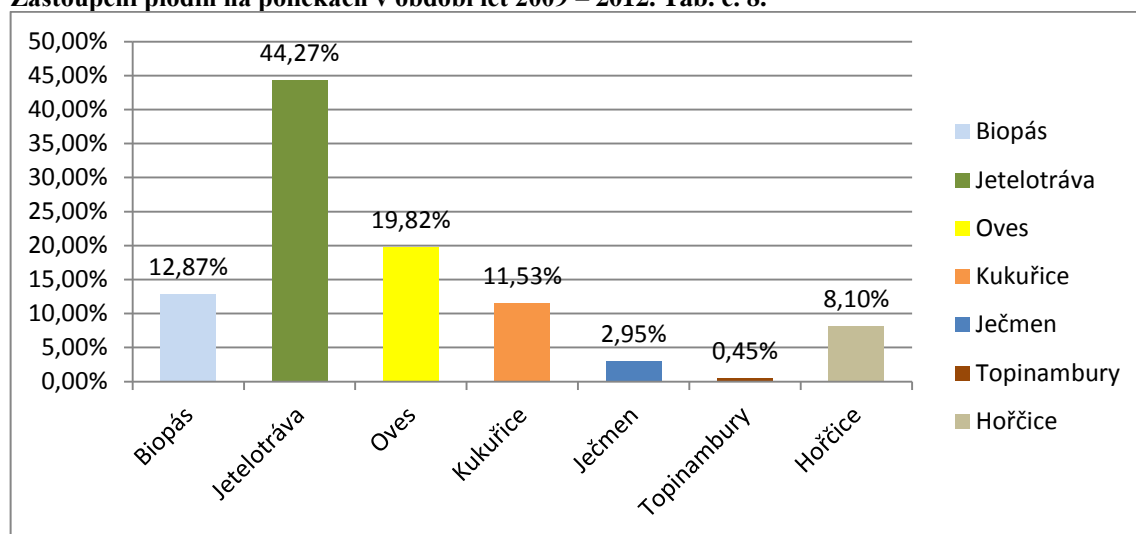
Péče o zvěř je především o tématu péče o životní prostředí zvěře. To bylo v minulosti vážně narušeno činností člověka a jeho potřebami, kdy ztratilo svoji rovnováhu mezi rostlinnou a živočišnou složkou a uzavřený koloběh toku energie. Proto je základním úkolem v současné době péče o krajinu, ve které žije zvěř i člověk, aby zase poskytovala všemu živému základní existenční jistoty. Z mysliveckého hlediska jde především o výsadbu rozptýlené zeleně v krajině, obhospodařování mysliveckých políček a udržování kvalitních pastevních ploch. Lidé mohou svoji péči pouze částečně doplňovat přírodní zdroje, nikdy je však nenahradí v jejich přírodní formě a potřebném čase. (Hanzal a kol. 2007)

V honitbě Lánské lesy jsou lokality bývalých obdělávaných polí, jako jsou Amerika (2,55 ha), Pánova louka (5,62 ha), Pustodoberská seč (3,52 ha) a Jivina (2,00 ha); bývalé lesní školky Hořkovec (0,40 ha) a Kaly (1,10 ha); a stará políčka Jeřábková cesta (0,16 ha), Bukovka (0,10 ha), Krchůvek (0,30 ha), Šarváš (0,50 ha) a Páleníště (0,10 ha), dnes využívány na celkové ploše 16,35 ha jako myslivecká políčka a slouží především ke zlepšování pestrosti celoroční potravní nabídky pro zvěř. Většina políček je dobře přístupná pro použití zemědělské techniky a má dostatečně mocnou a kvalitní vrstvu orné půdy pro růst rostlin. Jejich nevýhodou je přítomnost návštěvníků lesa na přilehlých cestách a časté vyrušování zvěře při pastvě.

Na políčkách byly v průběhu let pěstovány různé plodiny pro zvěř. Po prvních letech setí převážně Ovsa setého (*Avena sativa* L.) a v podsevu Jetele lučního (*Trifolium pratense* L.), přibyla Hořčice bílá (*Sinapis alba* L.) na zelené hnojení a nabídka se postupně rozšiřovala o další druhy. Došlo k velmi úspěšným výsevům biopásů se složením druhů plodin v poměru a množství na 1 ha : Hrách setý rolní - peluška (*Pisum sativum* ssp. *Arvense*) 30kg, Pohanka obecná (*Fagopyrum esculentum* L.) 10kg, Proso seté (*Panicum miliaceum* L.) 6kg, Slunečnice roční (*Helianthus annuus* L.) 2kg, Sléz přeslenitý (*Malva verticillata* L.) 1kg, Ředkev olejná (*Raphanus sativus* L.) 1kg, Kapusta krmná (*Brassica oleracea* L.) 0,5kg a Vodnice – Brukev řepák (*Brassica rapa* L.) 0,2kg. Plodiny odrůstají postupně a zajišťují dlouhodobě potravu a kryt zvěři a živočichům. Kapusta a Vodnice jsou vítaným zdrojem potravy pro spárkatou zvěř

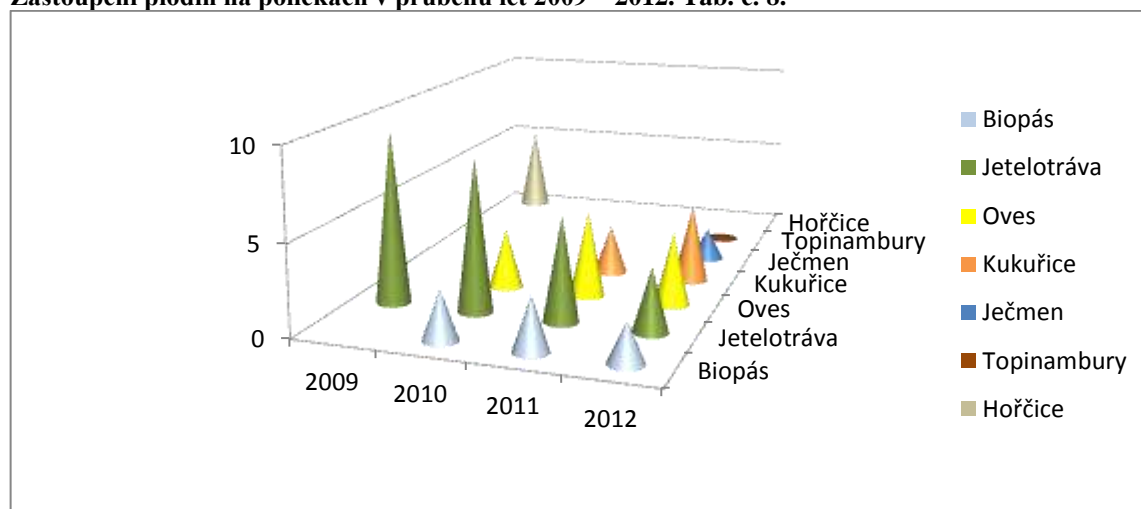
především v zimě. Nedostatečné spásání velké výměry jetelotrávy a potřeba zatraktivnit lokality i pro zvěř černou vedly k úspěšným výsevům Kukuřice (*Zea mays L.*). Důležitou plodinou na větších plochách zůstal Oves setý (*Avena sativa L.*). Ječmen setý (*Hordeum sativum*) a Topinambur – slunečnice hlíznatá (*Helianthus tuberosus L.*) slouží jenom ke zpestření nabídky pro zvěř na menších výměrách. Z důvodu velké početnosti černé zvěře v honitbě není druhová nabídka plodin rozšiřována o zástupce luskovin, okopanin a olejnin. Jejich pěstování v těchto podmínkách by bylo obtížné a na úkor vhodnějších druhů rostlin. Některé z těchto plodin jsou zastoupeny ve směsi biopásů. V letech 2009 – 2012 bylo zastoupení jednotlivých plodin na mysliveckých poličkách v honitbě Lánské lesy pro přehlednost zobrazeno grafem.

Zastoupení plodin na poličkách v období let 2009 – 2012. Tab. č. 8.

Průběh vývoje vysévaných ploch jednotlivých plodin na myslivecká polička v letech 2009 – 2012 v honitbě Lánské lesy je zobrazen přehledně následujícím grafem.

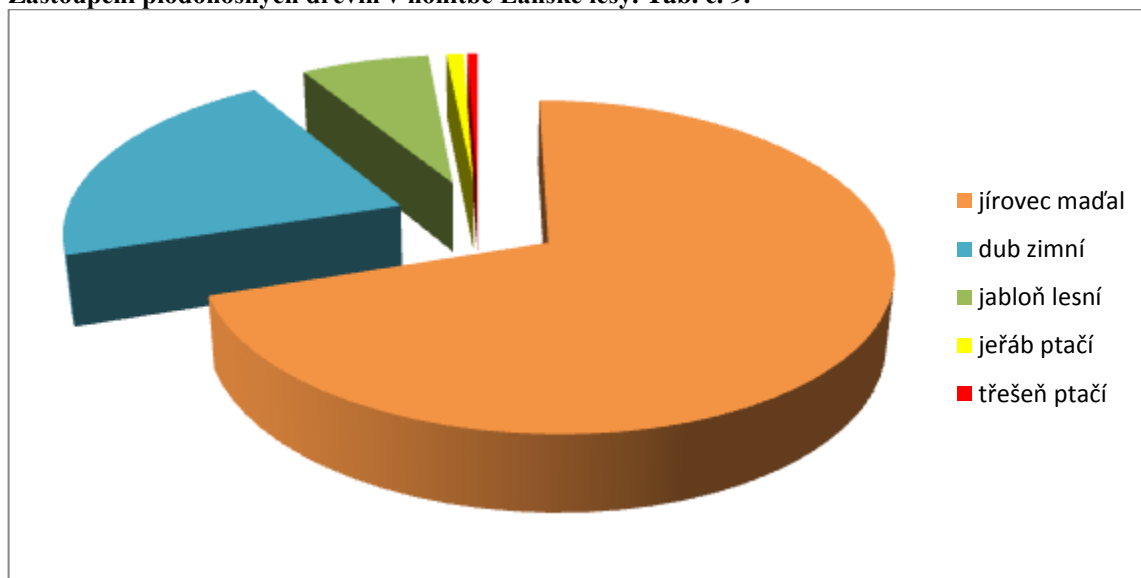
Zastoupení plodin na poličkách v průběhu let 2009 – 2012. Tab. č. 8.

4.2.3 Plodonosné dřeviny v honitbě Lánské lesy

Jejich plody mají významnou roli při vytváření tukových zásob zvěře na zimní období. V honitbě Lánské lesy je poměrně vysoký počet plodonosných stromů, mezi kterými druhově dominuje jírovec maďal (*Aesculus hippocastanum*) se 70% zastoupením, dále dub zimní (*Quercus petraea* L.) 21,22%, jabloň lesní (*Malus sylvestris*) 7,24%, jeřáb ptačí (*Sorbus aucuparia*) se 0,98%, třešeň ptačí (*Cerasus avium*) s 0,57%. Hlavními oblastmi výskytu těchto stromů jsou lokality mysliveckých políček a aleje kolem cest. Celkem 506 jírovců (41% z celkového počtu) se nachází v alejích přímo u frekventovaných asfaltových cest, což je nutné hodnotit jako nevýhodné umístění. Většina stromů má vysoký věk a řada z nich také horší zdravotní stav. Početně připadá v honitbě jeden plodonosný strom na výměru 2,50 ha. Následující graf zobrazuje zastoupení počtu plodonosných dřevin v honitbě Lánské lesy.

Zastoupení plodonosných dřevin v honitbě Lánské lesy. Tab. č. 9.

4.2.4 Welfare v honitbě

V současné době se welfare velmi výrazným způsobem projevuje v přístupu u chovu zvířat a jeho provádění. U odborné ale i laické veřejnosti se vede rozsáhlá polemika, jak k welfare přistupovat a jak jej hodnotit. V zájmových chovech a u hospodářských zvířat jsou tyto myšlenky již relativně dostatečně propracovány, avšak u volně žijících živočichů vzhledem k rozmanitosti životního prostředí, ve kterém žijí, je toto posuzování mnohem složitější nežli u hospodářských zvířat.

Dnešní doba přináší zvyšující se nároky na ochranu krajiny, přírody a zvířat. Proto i v mysliveckém hospodaření je nezbytné tyto myšlenky akceptovat a uvádět do praxe, protože v současné době civilizační tlak na volně žijící zvěř neustále roste. Pokud chceme, aby se zvěř chovala přirozeným způsobem, musíme jí umožnit život v přirozeném prostředí. Vzhledem k tomu, že přirozené prostředí v současné kulturní krajině prakticky neexistuje, se chování zvěře mění v boj o přežití.

Na zvěř ve volnosti působí faktory dvou skupin: složky ovlivnitelné a neovlivnitelné. Neovlivnitelné složky jsou bioklimatické vlivy, geologické a geografické faktory.

Ovlivnitelné jsou změny v krajině vlivem technickohospodářských úprav a dlouhodobé velkoplošné pěstování agrárních monokultur včetně monokultur v lesním hospodářství. Dále průmyslová činnost, těžba fosilních paliv, dopravní síť patřící k nejhustějším v Evropě a narůstající rekreace ve volné přírodě.

V mysliveckém hospodaření mají ve vztahu k welfare používané způsoby lovu a zajišťování klidu, krytu a potravních možností zásadní roli.

Vyhodnocení turismu v honitbě.

V honitbě Lánské lesy probíhají rekreační aktivity podle hledisek :

časového – převažují krátkodobé do jednoho dne trvání

lokalizace – pohybová, zařízení pro pobytovou rekreaci se nevyskytují

zdroje pohybu – pěší, cyklisté, jezdci na koních, lyžaři, motocyklisté

východisek – kvalitní a rozsáhlá cestní síť (28m/ha) doplněná pravidelným rozčleněním a zpřístupněním lesních porostů, 13 km turistických stezek a hipostezek, atraktivita území – CHKO Křivoklátsko, Lánský zámek, Lánská obora, dostupnost – města Kladno cca 15 km, Slaný cca 20 km, Praha cca 30 km. V přílehlé obci Lány probíhá rozsáhlá nová výstavba s nárůstem počtu obyvatel.

Nejnavštěvovanějším dnem v honitbě je neděle, nejvíce návštěvníků přichází v měsíci květnu a období od dubna do září je turisticky atraktivnější než období od října do března. Lze předpokládat, že turismus v honitbě Lánské lesy narušuje životní pohodu zvěře snížením dostupnosti potravy jejím zneklidňováním na pastevních plochách. Zvěř reaguje aktivitou za soumraku a v noci a ve vegetační době zvěř černá a jelení celodenním pobytem v zemědělských plodinách. Zneklidňování na pastvě není v rozsahu ohrožujícím život a zdraví zvěře, což lze doložit tím, že v honitbě není lovena zvěř vyhublá a strádající v rozsahu větším než ojediněle. Všechny uvedené druhy se úspěšně a pravidelně rozmnožují a stavy zvěře mají mírně se zvyšující úroveň. V posledních letech nedošlo k vytlačení žádného druhu zvěře z území honitby, naopak zvěř jelení se stala na celém území stálou zvěří.

Hodnocení vlivu turismu :

1. Vliv na rozmnožování a přežití druhu - neprokázaný
2. Vliv na vytlačení druhu z oblasti - neprokázaný
3. Vliv na dostupnost potravy - pravděpodobný, pozorovaný
4. Vliv na pohodu zvěře - předpokládaný aktivitou zvěře za soumraku a v noci

Vliv turismu na myslivecké hospodaření se zvěří :

Negativní vlivy turismu na zvěř:

- narušování životní pohody zvěře jejím zneklidňováním mimo pravidelně používané cesty, turistické stezky a časové zvyklosti,
- zneklidňování zvěře na pastevních plochách nacházejících se u frekventovaných cest (původně dobře přístupné polnosti)
- omezování možností lovu především individuálním způsobem, ale i zvýšenou pracností zajistit bezpečný průběh hromadné lovecké akce,
- poškozování mysliveckých zařízení pro lov i krmení zvěře,
- pohyb návštěvníků po lese v nočních hodinách a lyžování v zimě kolem krmných zařízení, umístěných mimo frekventované cesty za účelem udržení klidu v lokalitě
- v období sběru hub jsou negativní vlivy každodenní a mnohonásobně převyšují běžné zatížení pro zvěř. (Pour 2010)

4.3 Myslivecká zařízení v honitbě Lánské Lesy.

Pro řádné myslivecké hospodaření se zvěří jsou nezbytnou součástí vybavení honitby myslivecká zařízení pro pozorování zvěře a její lov a myslivecká zařízení pro příkrmování zvěře v době nouze. Podmínkami pro jejich úspěšné využití jsou vhodná konstrukce a použité materiály, vhodné umístění a alespoň vyhovující technický stav umožňující jejich bezpečné a efektivní využití. V honitbě Lánské lesy jsou myslivecká zařízení dlouhodobě vyráběna pouze ze dřeva a typově se liší podle období jejich vzniku, krmelce starší 20 let mají na střeších použito eternitovou krytinu, krmelce mladší a kazatelny lepenkovou krytinu.

4.3.1 Myslivecká zařízení pro příkrmování zvěře.

Povinnosti uživatele honitby provozovat krmelce, zásypy, slaniska a napajedla a v době nouze zvěř řádně příkrmovat stanoví zákon č. 449/2001 Sb., o myslivosti. Vytváření tukových rezerv je u zvěře v podzimním období velmi důležité pro úspěšné překonání zimního období nouze. Snížení příjmu přirozené potravy v zimě příznivě ovlivňuje i snížení škod zvěří na lesních porostech. Celková délka doby příkrmování je pro spárkatou zvěř stanovena od poloviny září do konce března, tj. 195 dní a celková doba příkrmování drobné zvěře je 222 dní.

Příkrmovací zařízení v honitbě Lánské lesy jsou především krmelce na objemové krmivo se zásobníkem na jadrné krmivo. Nejstarší zařízení jsou cca 30 - 50 let stará a díky kvalitnímu provedení a uložení stavby na tvárnících bez kontaktu se zemí jsou stále provozuschopná. Dokonce početně mezi krmelci převažují. Většinou se nacházejí vedle bočních cest nebo trvalých svážnic na volném místě bez lesního porostu. Nově budované krmelce jsou menší stavby schopné převozu pomocí čelního nakladače a jsou umístovány na vhodná místa do starších lesních porostů. Součástí krmelců jsou ohrádky pro srnčí zvěř zabraňující vstupu větších druhů zvěře spárkaté a především zvěře černé

ke korýtkům s granulovaným krmivem. Zkušebně jsou provozovány dva přístřešky pro samoobslužné příkrmování objemovým krmivem, jejich úspěšnost je silně ovlivněna průběhem a teplotou zimního období. V lokalitách trvalého výskytu černé zvěře jsou zachovávány krytá krmeliště pro její příkrmování jadrným krmivem (v současné době ale převažuje příkrmování rozmetadlem neseným na traktoru). Celkový počet krmelců včetně krmelišť a přístřešků je 40 ks. Jeden zásyp pro bažanty je provozován na kraji lesa u polních pozemků v honitbě nad čističkou vody obce Lány.

Opravy příkrmovacích zařízení jsou prováděny průběžně podle potřeby, nejčastěji jsou zařízení poškozována divokými prasaty a ojediněle i návštěvníky lesa. Počty příkrmovacích zařízení jsou podle typu : krmelec se zásobníkem 19 ks, krmelec s jeslemi 12 ks, samoobslužný přístřešek 2 ks, krmeliště pro černou zvěř 6 ks a jeden zásyp. Celkově jde o 40 ks a průměrně jedno zařízení připadá na cca 77 ha honitby (tab.č.10.). V honitbě se dále nachází 39 slanisek, ve kterých je zvěři předkládána čistá kamenná sůl. Další minerální doplňky zvěři předkládány nejsou. Jedno slanisko připadá na cca 79 ha plochy honitby.

Objemovým krmivem je jetelotravní seno lisované do kulatých balíků a jadrným krmivem ječmen se zadinou - krmný ječmen s příměsí drobnějších zrn ječmene. Samostatným krmivem je granulovaná krmná směs pro srnčí zvěř. Roční objem spotřebovaného krmiva v honitbě je podle druhu průměrně 12 q jetelosena, 25 q granulí pro srnčí zvěř, 250 q ječmene se zadinou a 2 q kamenné soli.

Po přepočítání počtu mysliveckých zařízení pro příkrmování zvěře v honitbě Lánské lesy na její výměru, připadá v honitbě jeden krmelec na 77 ha výměry, slanisko na 79 ha, zásyp (1 ks) na 3 074 ha a napajedlo není v honitbě žádné.

Žádné zařízení není v tak špatném technickém stavu, abych navrhoval jeho odstranění, a jejich celkové počty považuji pro honitbu za dostatečné. V současné době jsou krmelce vyráběny podle vzoru ze sousedních honiteb ve velikosti umožňující jejich přemísťování pomocí traktorového nakladače.

Krmelec z roku 2012

4.3.2 Myslivecká zařízení pro pozorování a lov zvěře.

Myslivecká zařízení pro pozorování a lov zvěře v honitbě Lánské lesy nedosahují dlouhověkosti zařízení pro přikrmování zvěře. Kromě několika kazatelen u polních pozemků v honitbě životnost kazatelen nepřekračuje 20 let a žebříků 10 – 12 let. Jejich technický stav dále již není vhodný pro jejich bezpečné využívání případně částečná oprava horší části se svou náročností vyrovná výrobě nového zařízení.

Převažují celkově dva typy mysliveckých zařízení – kazatelny kryté především do míst předpokládaného celoživotního umístění zařízení u polních pozemků, mysliveckých políček, lokalit předmýtních lesních porostů a vyzkoušených míst používaných ke vnadění černé zvěře, a kazatelen nekrytých a žebříků používaných na místech pouze několik let a pravidelně přemísťovaných na vhodnější lokality. Jedná se především o čerstvé paseky, používané ochozy, zkoušená místa na vnadění černé zvěře a mýtní porosty před smýcením. Nevýhodou žebříků je nutnost jejich uchycení ke stromu přibitím hřebíky, tato záležitost je postupně řešena přechodem na menší nekryté kazatelny vhodnější k převozu traktorem.

Samostatnou kapitolou mysliveckých zařízení jsou střeliště používaná jako lovecká stanoviště při naháňkách se slíděním. Jejich životnost je pouze odhadována na 7 – 10 let, protože nejstarší jsou dnes tříletá a zkušenosti s jejich životností zatím chybí. Na místech předpokládaného i individuálního lovu jsou součástí střelišť plné boční stěny k lepšímu zakrytí lovce před zvěří a samostatný žebřík pro pohodlnější výstup lovce na střeliště.

Kazatelna krytá do 5 ti let věku.

V honitbě Lánské lesy je trvale provozováno celkem 118 ks mysliveckých zařízení pro pozorování a lov zvěře, tj. jeden ks na každých 26 ha honební plochy. Z celkového počtu je 78 kazatelen a 40 žebříků (tab.č.11.). Pro naháňky se slíděním je používáno 42 ks nekrytých a 8 ks zakrytých střešních. V případě vhodného umístění jsou při naháňce se slíděním využívány i místní menší kazatelny. Soupisy mysliveckých zařízení jsou uvedeny v přílohách v tabulkách č. 10. a č. 11.

Střešní na naháňku.

Žádné myslivecké zařízení dnes není ve stavu ohrožujícím bezpečnost lovce, proto nenavrhují žádné zařízení pro pozorování a lov zvěře k likvidaci.

4.3.3 Myslivecká zařízení honiteb v posuzované oblasti.

Po přepočítání počtu mysliveckých zařízení pro přikrmování zvěře uváděných ve výkazech o honitbách v posuzované oblasti ve vztahu na honební plochu, připadá v posuzované oblasti jeden krmelec na 88 ha výměry, slanisko na 71 ha, zásyp na 117 ha a napajedlo na 514 ha výměry honiteb. Při srovnání s honitbou Lánské lesy jsou počty krmelců a slanisek prakticky shodné, velký početní rozdíl v zásypech a napajedlech je způsoben výrazným zastoupením polních honiteb v posuzované oblasti.

4.4 Hospodaření se zvěří.

4.4.1. Jelen lesní (*Cervus elaphus*)

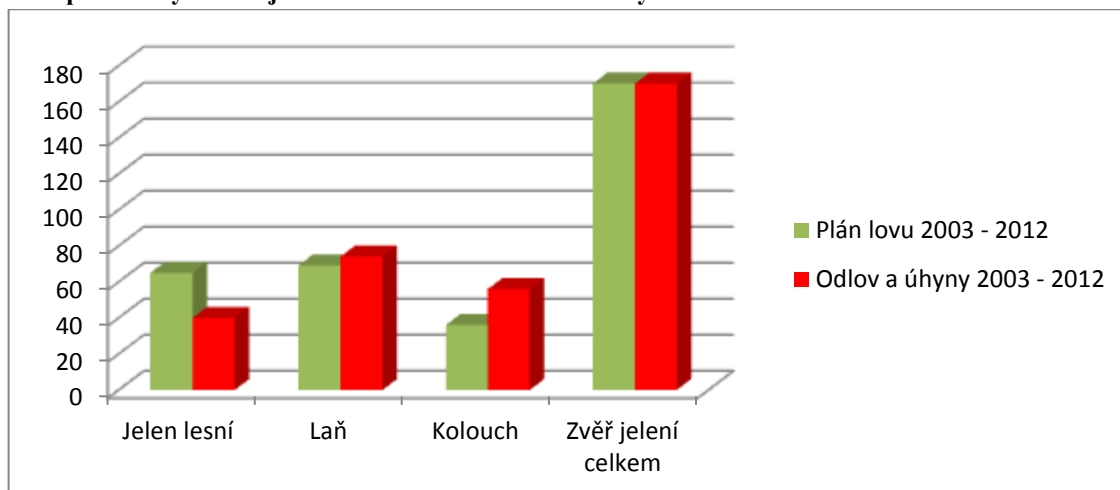
Životním prostředím jelení zvěře jsou rozsáhlé lesy od nížinných luhů až po horní hranici lesa. Potravou jsou jim různé druhy trav, bylin a listů, z plodů žaludy, bukvice, kaštiny a jeřabiny, zemědělské plodiny, dále okusují pupeny, výhonky, listy, plody a kůru stromů. Zvěř holá s jelínky do jednoho roku věku tvoří samostatné větší tlupy, mladí samci žijí v samostatných tlupách a nejstarší samci žijí samotářsky. Jelení říje je provázena hlasitým troubením říjných jelenů, kteří během ní ztrácejí na hmotnosti, její průběh výrazně ovlivňuje aktuální počasí. Jelení zvěř se může dožít až dvaceti let, její skutečné stavy jsou výrazně vyšší než stavy sčítané.

4.4.1.1 Hospodaření s jelení zvěří v období 2003 – 2012 Lánské lesy

Honitba Lánské lesy díky svému tvaru a umístění opravdové hluboké lesy nenabízí, ale sousedí přes polní pozemky s rozsáhlými lesy Nižborskými a Křivoklátskými. Z nich je dlouhodobě zajišťována pravidelná návštěvnost jelení zvěře do honitby především zvěří holou a mladými jeleny. Převážnou část roku žijí v oddělených tlupách jelenů a zvěře holé. Na říji většina zvěře honitbu opouští a odchází na známá říjiště do hlubokých lesů sousedních honiteb, protože v honitbě Lánské lesy se žádné významné říjiště nenachází. Navrací se nejvíce v průběhu měsíců ledna a února, a zimu přežívá nejpočetněji v okrajových částech honitby na lesnických úsecích Kaly a Rudská pila. Její přítomnost v tomto období pravidelně přináší škody zvěří ohryzem a loupáním ve smrkových tyčovinách a probírkách bez ohledu na intenzitu příkrmování.

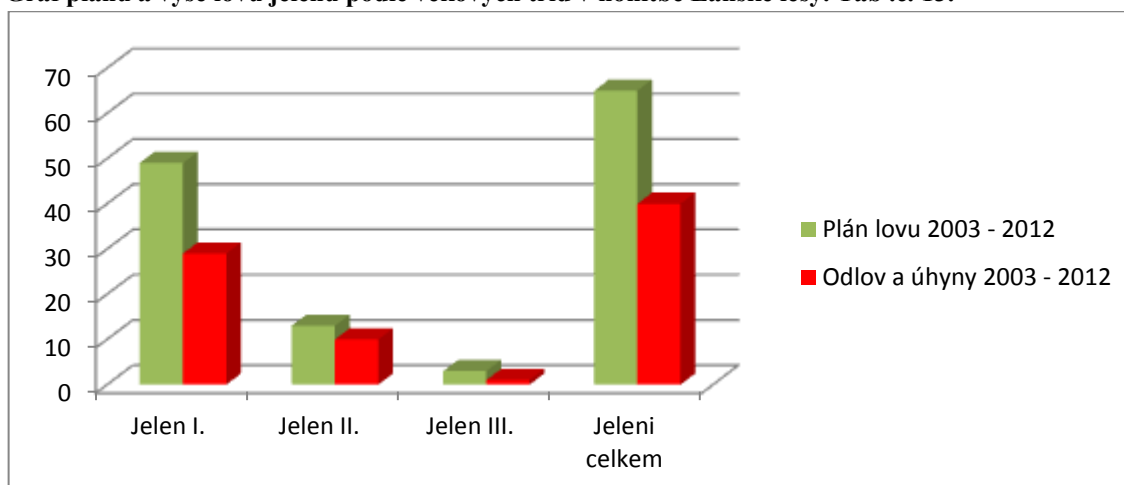
Jelení zvěř je normována v honitbě Lánské lesy na ploše 2 631 ha (rozloha lesa) ve III. jakostní třídě v minimálním stavu 26 ks, který je také stavem normovaným. V období let 2003 – 2012 bylo v honitbě z plánovaného odlovu 170 ks jelení zvěře uloveno včetně úhynu 170 ks, tj. 100%. Z toho bylo u jelenů na plán 65 ks uloveno 40 ks (tj. 61,54% plánovaného počtu), u laní na plán 69 ks bylo odloveno 74 ks (tj. 107,25% plánovaného počtu), a u kolouchů z plánovaného počtu 36 ks bylo odloveno 56 ks (tj. 155,56% plánovaného počtu). Z výsledků výše odlovu vyplývá, že neodlovení 25 ks jelenů bylo nahrazeno překročením odlovu u laní o 5 ks a kolouchů o 20 ks. Úhyn byl evidován v celkové výši 5 ks (1 jelen, 3 laně, 1 kolouch). Přehledně jsou plán a výše odlovu zobrazeny v následujícím grafu.

Graf plánu a výše lovu jelení zvěře v honitbě Lánské lesy. Tab. č. 12.

Podle věku bylo u jelenů I. věkové třídy na plán 49 ks odloveno 29 jelenů (tj. 59,18% plánované výše), u jelenů II. věkové třídy na plán 13 ks bylo odloveno 10 jelenů (tj. 76,92% plánované výše) a u jelenů III. věkové třídy na plán 3 ks byl odloven 1 jelen (tj. 33,33% plánované výše). Tento propad v odlovu jelenů ovlivnily především roky 2005 (-5 ks), 2006 (-6 ks), 2011 (-7 ks) a 2012 (-7 ks). Za důvody neplnění odlovu jelenů v těchto letech lze považovat nepříznivý vývoj počasí omezující přítomnost zvěře během lovecké sezóny v honitbě a organizační změny u Lesní správy Lány mající dopad na myslivecké hospodaření v honitbě Lánské lesy. V případě jelenů III. věkové třídy je jejich výskyt v honitbě velmi vzácný, jeden ulovený jelen byl pravděpodobně původem z Lánské obory. Přehledně jsou plán a výše odlovu jelenů podle věkových tříd zobrazeny v následujícím grafu.

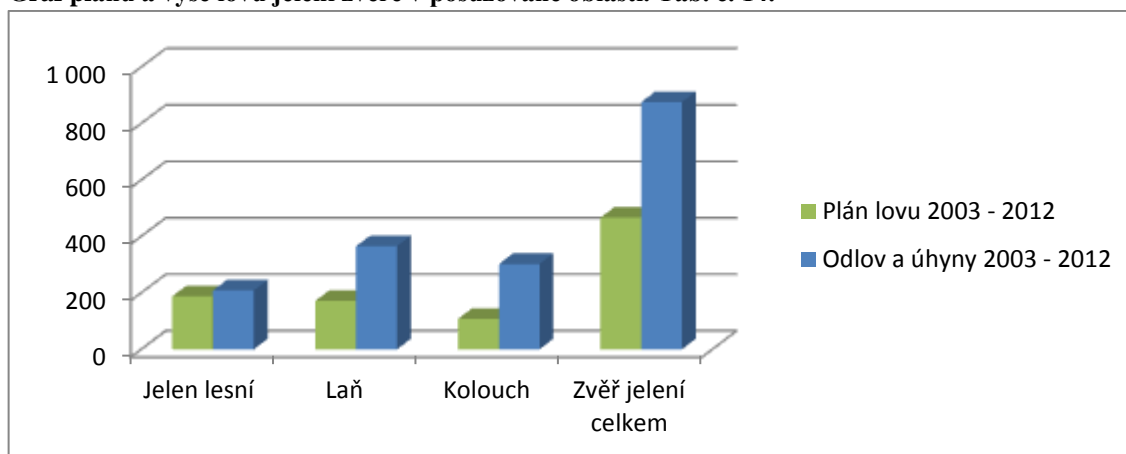
Graf plánu a výše lovu jelenů podle věkových tříd v honitbě Lánské lesy. Tab. č. 13.

4.4.1.2 Hospodaření s jelení zvěří v období 2003 – 2012 v oblasti

Jelení zvěř byla podle výkazů o honitbách sčítána v honitbách Lánské lesy, Bratronice, Zbečno, Píska, Pařeziny, Tok Brejl, Tři stoly a Rynholec za období let 2003 – 2012 v celkovém součtu 1 595 ks, z toho 540 jelenů, 660 laní a 395 kolouchů. Lov ve stejném období byl plánován ve výši 466 ks, z toho 187 jelenů, 171 laní a 108 kolouchů. Z plánovaného odlovu 466 ks jelení zvěře bylo uloveno včetně úhynu 875 ks, tj. 187,77%. Z toho bylo u jelenů na plán 187 ks uloveno 208 ks (tj. 111,23% plánovaného počtu), u laní na plán 171 ks bylo odloveno 365 ks (tj. 213,45% plánovaného počtu), a u kolouchů z plánovaného počtu 108 ks bylo odloveno 302 ks (tj. 279,63% plánovaného počtu). Z výsledků výše odlovu vyplývá, že plánovaný odlov jelenů byl překročen o 21 ks, odlov laní o 194 ks a kolouchů také o 194 ks. Úhyn byl evidován v celkové výši 32 ks (8 jelenů, 16 laní a 8 kolouchů), jeho podíl na uskutečněném odlovu je 3,65% z celkové výše. Přehledně jsou plán a výše odlovu zobrazeny v následujícím grafu.

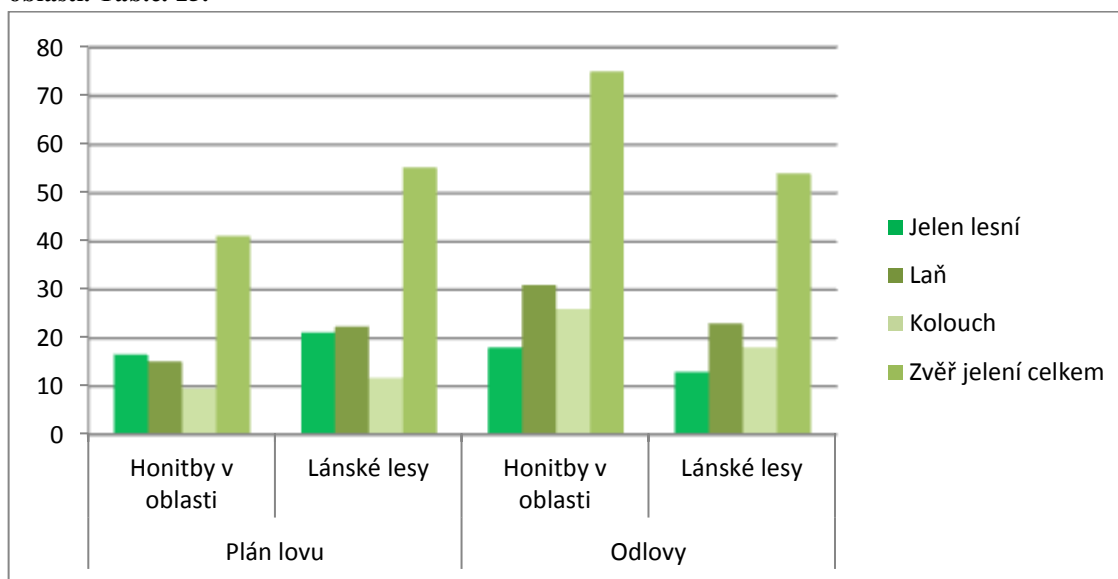
Graf plánu a výše lovu jelení zvěře v posuzované oblasti. Tab. č. 14.

4.4.1.3 Hodnocení hospodaření s jelení zvěří v období 2003 – 2012

Chov jelení zvěře v honitbě Lánské lesy je především mysliveckým hospodařením s nestálou a migrující zvěří holou a jeleny I. věkové třídy. Průměrně jeden ulovený jelen II. věkové třídy za rok na této situaci nic nemění. Trofejový chov jelení zvěře v honitbě v minulosti nebyl reálně možný a pro budoucí období se na tom nic nezmění. V honitbě Lánské lesy bylo za sledované období v přepočtu na 1 000 ha plochy honitby na plán 55 kusů odloveno bez započtení úhynů 54 kusů jelení zvěře, z toho 13 jelenů, 23 laní a 18 kolouchů. V posuzované oblasti bylo ve stejném období na 1 000 ha na plán 41 kusů odloveno bez úhynu 75 kusů jelení zvěře, z toho 18 jelenů, 31 laní a 26 kolouchů. Z toho vyplývá, že přepočtená výše odlovu jelení zvěře v honitbě Lánské lesy byla dlouhodobě na 72% výše odlovu v posuzované oblasti. Přítomnost jelení zvěře v honitbě je podmíněna oplocováním listnatých kultur, mazáním proti okusu u jehličnatých kultur a v oblasti zimovišť nátěry kostry mladých smrkových porostů proti ohryzu a loupání kůry.

Plány lovu a odlov jelení zvěře bez úhynu na 1 000 ha plochy v honitbě Lánské lesy a v posuzované oblasti. Tab.č. 15.

4.4.1.4 Návrh hospodaření s jelení zvěří pro příští desetileté období

Pro hospodaření s jelení zvěří v honitbě Lánské lesy na období let 2014 – 2023 doporučuji jelení zvěř chovat na současných schválených normovaných stavech v této honitbě s důsledným dodržováním poměru pohlaví 1 : 1 včetně věkové struktury populace. Objektivně provádět sčítání skutečných stavů zvěře. U trvalých mysliveckých políček nerovnoměrně rozmístěných na ploše honitby a u trvalých travních porostů zvyšovat pestrost a rozmanitost plodin. Dbát o důsledný průběrný lov jelení zvěře a do srovnání věkové struktury populace omezovat lov jelenů ve II. a III. věkové třídě. V okolních honitbách apelovat na dodržování zákona č. 449/2001 Sb. o lovu jelení samčí zvěře do věku dvou let. Případné odčervování zvěře provádět pouze na základě výsledku koprologického vyšetření. Vzhledem k intenzivnímu turistickému tlaku (blízkost hl.města Prahy) se snažit o vytvoření klidových oblastí pro tuto zvěř. Pro zkvalitnění mysliveckého hospodaření s touto zvěří je zapotřebí navrhnout a vytvořit dostatečně velkou oblast chovu jelení zvěře.

4.4.2 Srnec obecný (*Capreolus capreolus*)

Životním prostředím pro srnčí zvěř jsou nížiny, pahorkatiny i horské lesy. Nejpočetnější je v nižších nadmořských oblastech do 700 m.n.n. a především tam, kde se střídají lesní ekosystémy s polními. Nejrady má otevřenou krajinu, ve které se střídají menší lesíky a křoviny s poli, a nejvíce jí vyhovují okraje mlazin s hustými keřovými podrosty a rozptýlená zeleň v krajině ve formě břehových porostů, mokřadů a remízků. Délka těchto ekotonů je přímo úměrná celkovým počtům zde žijící srnčí zvěře. V rozsáhlejších lesních oblastech je srnčí zvěře méně, nejrady má listnaté nebo smíšené lesy s bohatým bylinným podrostem a pastvou na lukách i polích. Srnčí zvěř poskytuje kryt a potravu plošně nevelké životní prostředí, jejím znakem je výrazná věrnost svému stanovišti. Je zvěří teritoriální.

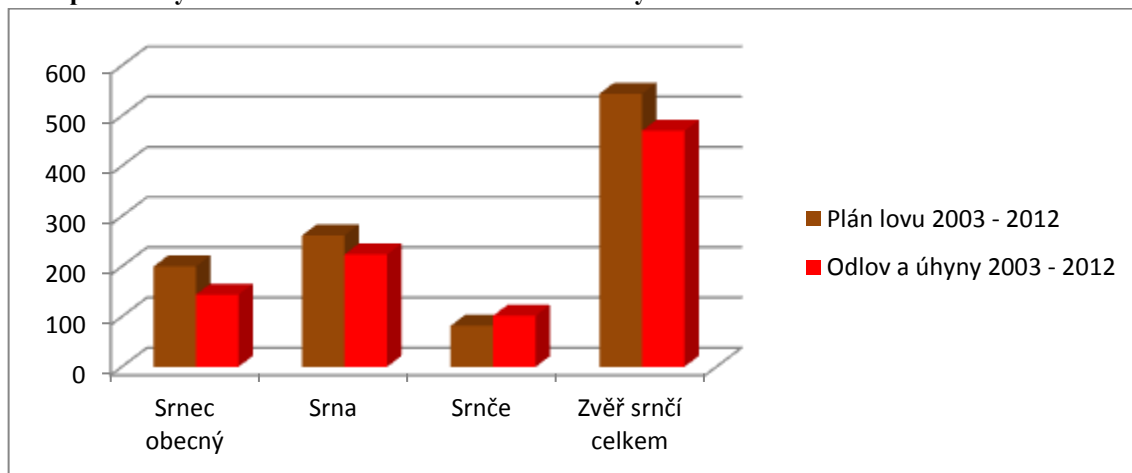

4.4.2.1 Hospodaření se srnčí zvěří v období 2003 – 2012 Lánské lesy

Srnčí zvěř je v honitbě Lánské lesy jediným druhem zvěře, se kterým je možné v plném rozsahu myslivecky hospodařit. Jeho věrnost stanovišti je sice částečně narušena převažující hranicí honitby pole – les, kde trofejové hospodaření se srnčí zvěří reálně nemá dobré podmínky k jeho naplnění, ale na většině plochy honitby to podmínky umožňují. Srnčí zvěř v honitbě Lánské lesy je hmotnostně i trofejově dlouhodobě na nevyhovující úrovni neodpovídající jejímu významu v mysliveckém hospodaření. Hlavními důvody tohoto stavu jsou dlouhodobě vysoká konkurence řady dalších druhů spárkaté zvěře v honitbě včetně vysokých stavů zvěře černé na potravní zdroje a náročnost srnčí zvěře na pestrost jí dostupné potravy v prostředí hospodářských lesů.

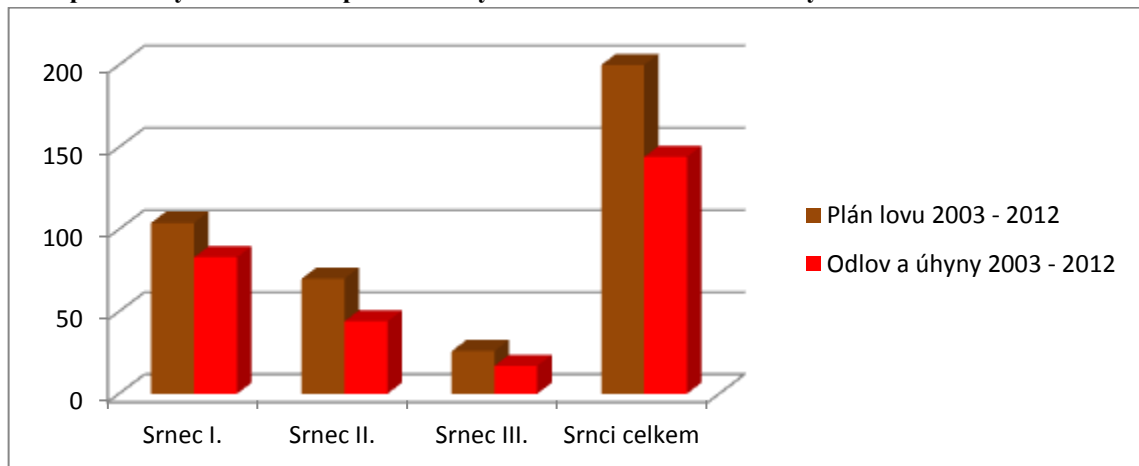
Srnčí zvěř je normována v honitbě Lánské lesy na ploše 3 060 ha (les a pole) ve III. jakostní třídě v minimálním stavu 70 ks a v normovaném stavu 152 ks. V období let 2003 – 2012 bylo v honitbě z plánovaného odlovu 544 ks srnčí zvěře uloveno včetně úhynu 470 ks, tj. 86,40%. Z toho bylo u srnců na plán 200 ks uloveno 144 ks (tj. 72,00% plánovaného počtu), u srn na plán 262 ks bylo uloveno 224 ks (tj. 85,50% plánovaného počtu) a u srnčat na plán 82 ks bylo uloveno 102 ks (tj. 124,39% plánovaného počtu). Z výsledků výše odlovu vyplývá, že u srnců nebylo odloveno 56 ks, u srn nebylo odloveno 38 ks a u srnčat byl plán odlovu překročen o 20 ks. Celkově nebylo odloveno 74 ks srnčí zvěře. Úhyn byl evidován v celkové výši 125 ks (37 srnců, 67 srn a 21 srnčat), jeho podíl na uskutečněném odlovu je 26,60% z celkové výše. Přehledně jsou plán a výše odlovu zobrazeny v následujícím grafu.

Graf plánu a výše lovu srnčí zvěře v honitbě Lánské lesy. Tab. č. 12.

Podle věku bylo u srnců I. věkové třídy na plán 104 ks odloveno 83 srnců (tj. 79,81% plánované výše), u srnců II. věkové třídy na plán 70 ks bylo odloveno 44 srnců (tj. 62,86% plánované výše) a u srnců III. věkové třídy na plán 26 ks bylo odloveno 17 srnců (tj. 65,38% plánované výše). Nesplnění odlovu srnců ovlivnily především roky 2005 (-9 ks), 2006 (-6 ks), 2007 (-8), 2010 (-9 ks) a 2012 (-18 ks). Za důvody nesplnění odlovu srnců v těchto letech lze považovat příznivý vývoj houbařské sezóny silně omezující možnost lovu zvěře a organizační změny u Lesní správy Lány mající dopad na myslivecké hospodaření v honitbě Lánské lesy. Přehledně jsou plán a výše odlovu srnců podle věkových tříd zobrazeny v následujícím grafu.

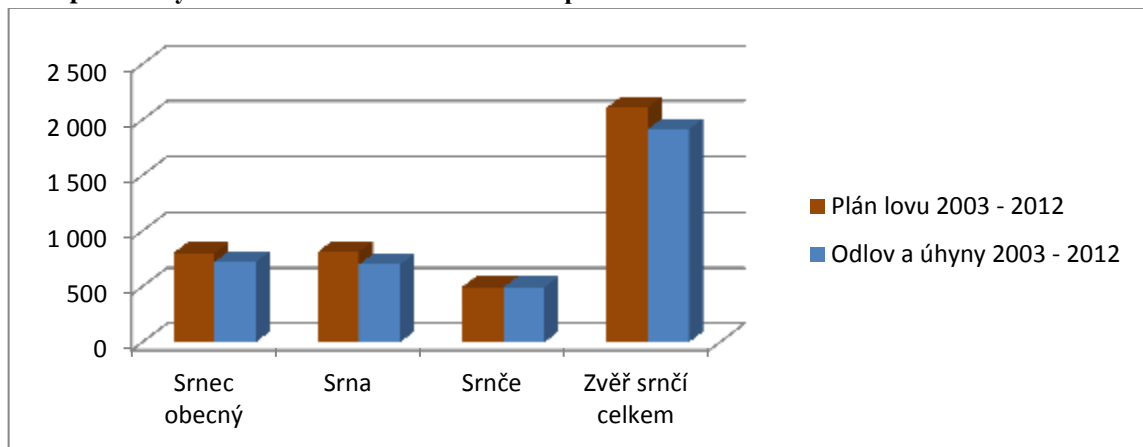
Graf plánu a výše lovu srnců podle věkových tříd v honitbě Lánské lesy. Tab. č. 13.

4.4.2.2 Hospodaření se srnčí zvěří v období 2003 – 2012 v oblasti

Srnčí zvěř byla v období let 2003 – 2012 sčítána ve všech uvedených honitbách v celkovém počtu 4 844 ks, z toho 1 838 srnců, 1 850 srn a 1 156 srnčat. Lov srnčí zvěře byl plánován také ve všech uvedených honitbách v celkové výši 2 109 ks, z toho 801 srnců, 812 srn a 496 srnčat. Z plánovaného odlovu 2 109 ks srnčí zvěře bylo odloveno včetně úhynu 1 915 ks (tj. 90,80%). Z toho bylo u srnců na plán 801 ks odloveno 721 ks (tj. 90,01% plánovaného počtu), u srn na plán 812 ks bylo uloveno 699 ks (tj. 86,08% plánovaného počtu) a u srnčat na plán 496 ks bylo uloveno 495 ks (tj. 99,80% plánovaného počtu). Z výsledků výše odlovu vyplývá, že u srnců nebylo odloveno 80 ks, u srn nebylo odloveno 113 ks a u srnčat nebyl odloven 1 ks. Celkově nebylo odloveno 194 ks srnčí zvěře. Úhyn byl evidován v celkové výši 569 ks (138 srnců, 237 srn a 194 srnčat), jeho podíl na uskutečněném odlovu je 29,71% z celkové výše. Přehledně jsou plán a výše odlovu zobrazeny v následujícím grafu.

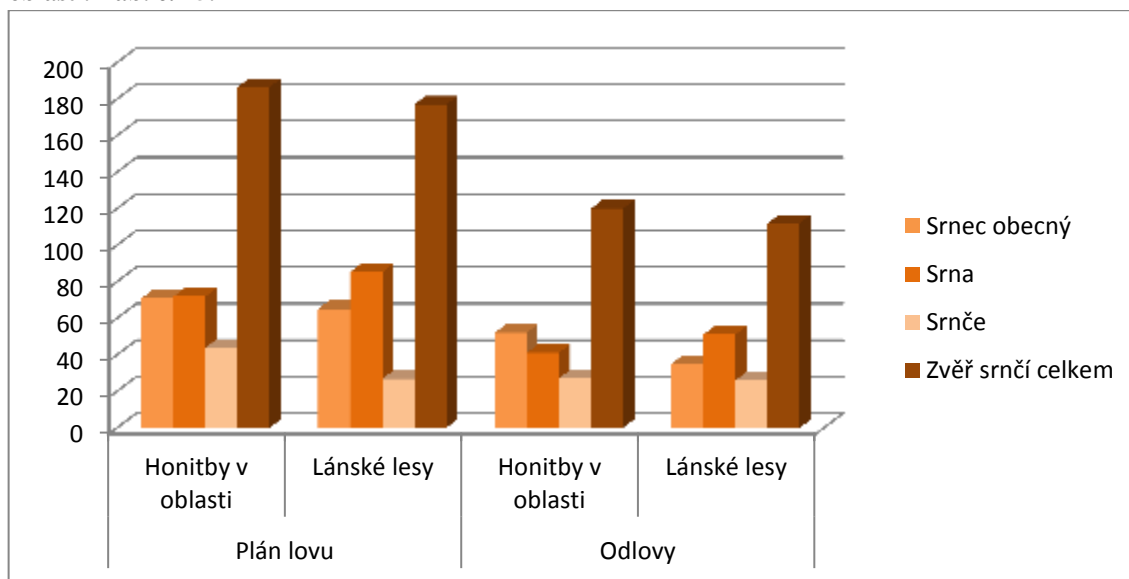
Graf plánu a výše lovu srnčí zvěře v honitbách v posuzované oblasti. Tab. č. 14.

4.4.2.3 Hodnocení hospodaření se srnčí zvěří v období 2003 – 2012

Chov srnčí zvěře v honitbě Lánské lesy je mysliveckým hospodařením se zvěří stálou a stanovištně věrnou, ale v hodnocené době mezi dalšími druhy spárkaté zvěře v honitbě zvěří částečně nedocenenou a přehlíženou. Mezi její nevýhody patří zvýšené nároky na pestrou a kvalitní potravní nabídku v honitbě, která je doplňována plodinami na mysliveckých políčkách během vegetační doby a v zimním období příkrmováním granulami s podílem potřebných složek. Srnčí zvěř je naší zvěří původní a v honitbě je stálým druhem zvěře, její myslivecké obhospodařování je zaměřeno na produkci trofejí a zvěřiny. V honitbě Lánské lesy bylo za sledované období v přepočtu na 1 000 ha plochy honitby na plán 177 kusů odloveno bez započtení úhynů 122 kusů srnčí zvěře, z toho 35 srnců, 51 srn a 26 srnčat. V posuzované oblasti bylo ve stejném období na 1 000 ha na plán 187 kusů odloveno bez úhynu 120 kusů srnčí zvěře, z toho 52 srnců, 41 srn a 27 srnčat. Z toho vyplývá, že přepočtená výše odlovu srnčí zvěře v honitbě Lánské lesy byla dlouhodobě na 93% výše odlovu v posuzované oblasti. Přítomnost srnčí zvěře v honitbě je podmíněna oplocováním listnatých kultur a mazáním proti okusu u jehličnatých kultur.

Plány lovu a odlov srnčí zvěře bez úhynu na 1 000 ha plochy v honitbě Lánské lesy a v posuzované oblasti. Tab. č. 15.

4.4.2.4 Návrh hospodaření se srnčí zvěří pro příští desetileté období

Pro hospodaření se srnčí zvěří v honitbě Lánské lesy na období let 2014 – 2023 doporučuji ji chovat na současných schválených normovaných stavech v této honitbě s důsledným dodržováním poměru pohlaví 1 : 1 včetně věkové struktury populace. Objektivně provádět sčítání skutečných stavů zvěře. Zvyšovat pestrost a rozmanitost u trvalých travních porostů. Dbát o důsledný průběrný lov srnčí zvěře ve všech věkových kategoriích s důrazem na její tělesnou hmotnost. Při průběrném lovu klást důraz nejen na lov srnců, ale především na lov zvěře holé, která je hlavní nositelkou genetických dispozic. S lovem začít ihned od počátku doby lovu a u holé zvěře většinu odlovit do jejího přebarvení. Lov trofejových srnců provádět zásadně až po říji. Nadále provádět

odčervování zvěře pouze na základě výsledku koprologického vyšetření. S příkrmováním zvěře začít včas, tzn. jádrné krmivo předkládat již od konce léta. V částech honitby se zvýšeným provozem na veřejných komunikacích zvážit použití pachových ohradníků. Při senosečích používat plašiče zvěře v kombinaci s jejím vyháněním loveckým psem.

4.4.3 Daněk evropský (*Dama dama*)

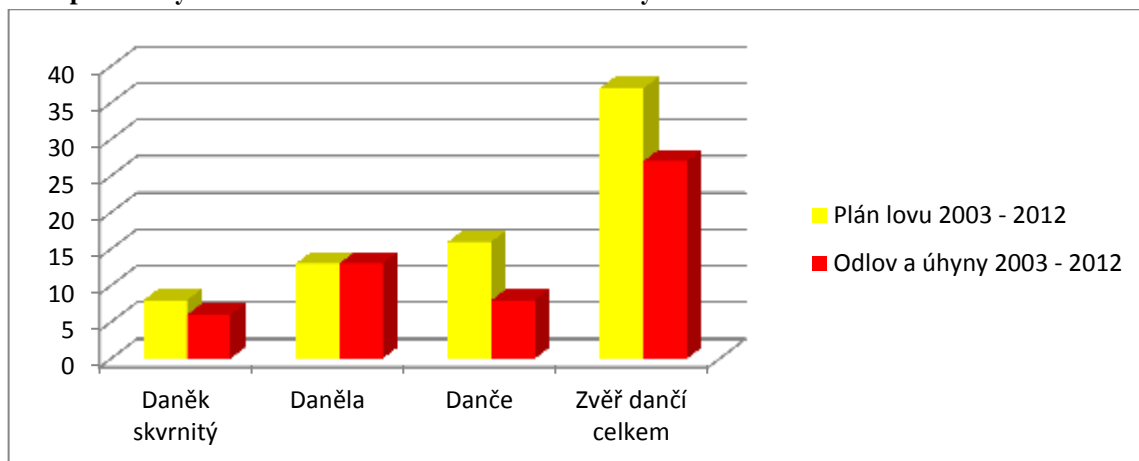
Daňčí zvěř obývá především teplejší členité krajiny s nevelkými lesními komplexy s listnatými a smíšenými lesy s bohatým bylinným podrostem prostoupenými loukami a poli. Vyhovují jí také rozsáhlé louky místy porostlé křovinami. Nadmořská výška je rozhodujícím faktorem chovu, nejvhodnější pro chov daňčí zvěře je do 300 m n.m., vyhovující polohy do 500 m n.m., nevhodné jsou polohy nad 700 m n.m. Neprospívají jí zamokřelá místa, studené polohy a výše položené lokality s dlouhotrvající sněhovou pokrývkou. Přizpůsobí se i méně příznivým podmínkám na úkor kvality trofejí. Je vhodnou zvěří pro obory i volné honitby, poskytuje výbornou zvěřinu i trofeje. Daňčí zvěř způsobuje oproti zvěři jelení na lesních porostech výrazně menší škody okusem a ohryzem, její potrava obsahuje větší podíl bylin než u zvěře jelení.

4.4.3.1 Hospodaření s daňčí zvěří v období 2003 – 2012 Lánské lesy

V honitbě Lánské lesy se daňčí zvěř vyskytuje dlouhodobě v minimálních stavech, které se nezvyšují ani v letech téměř bez odlovu. Podmínky v honitbě s vysokým zastoupením jehličnatých dřevin navazující na polní pozemky po myslivecké hranici honiteb jí evidentně neprospívají. Trofejová zvěř se vyskytuje na úrovni daňků I. věkové třídy s převahou špičáků, potkat vařečkáře není běžné a setkání se starším daňkem je vzácností. Opakovaně jsem viděl průběh říje tvořené daněly a špičáky, které jsem jako vařečkáře již nikdy neviděl. Samčí zvěř opouští honitbu v raném mládí do lépe jí vyhovujících oblastí a zpět se nevrací ani na říji. Zvěř daňčí nejde v honitbě reálně myslivecky obhospodařovat se zaměřením na trofeje a její produkce zvěřiny je v celkovém množství zanedbatelná. Jde však o zvěř vizuálně krásnou a rozhodně je zpestřením a okrasou honitby.

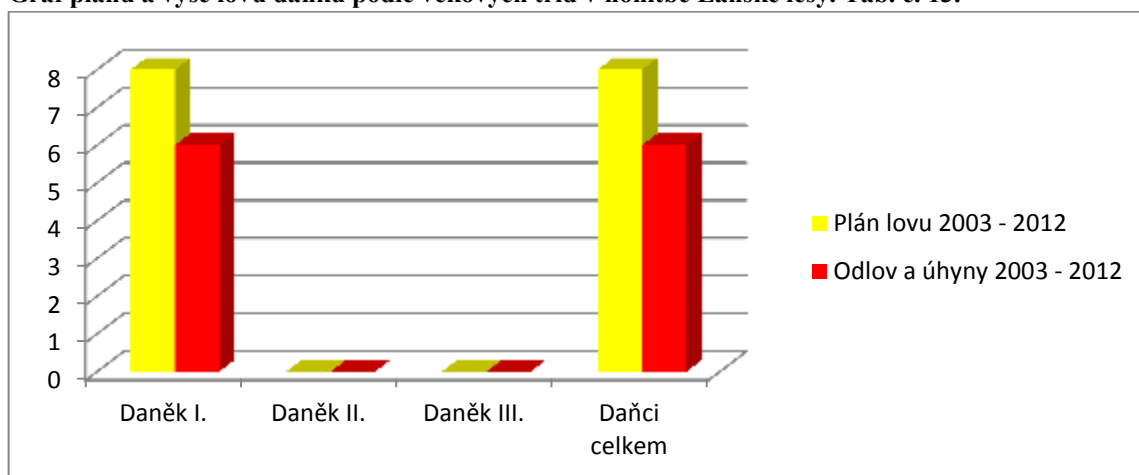
Daňčí zvěř je normována v honitbě Lánské lesy na ploše 1 100 ha ve III. jakostní třídě v minimálním stavu 16 ks a normovaném stavu 20 ks. V období let 2003 – 2012 bylo v honitbě z plánovaného odlovu 37 ks daňčí zvěře uloveno včetně úhynu 27 ks, tj. 72,97%. Z toho bylo u daňků na plán 8 ks uloveno 6 ks (tj. 75,00% plánovaného počtu), u daněl na plán 13 ks bylo odloveno 13 ks (tj. 100% plánovaného počtu), a u daňčat z plánovaného počtu 16 ks bylo odloveno 8 ks (tj. 50% plánovaného počtu). Z výsledků výše odlovu vyplývá, že nebyli odloveni 2 daňci a 8 daňčat, celkem 10 ks daňčí zvěře. Úhyn byl evidován v celkové výši 1 ks (1 daněk). Důvody nesplnění odlovu daňčí zvěře jsou její minimální počty snižující šanci ji v době lovu zastihnout a omezená ochota lovců lovit zvěř považovanou v honitbě za vzácnou. Přehledně jsou plán a výše odlovu zobrazeny v následujícím grafu.

Graf plánu a výše lovu daňčí zvěře v honitbě Lánské lesy. Tab. č. 12.

Podle věku bylo u daňků I. věkové třídy na plán 8 ks odloveno 6 daňků (tj. 75% plánované výše), u daňků II. a III. věkové třídy nebyl odlov plánován ani realizován. Daňci II. a III. věkové třídy se v honitbě prakticky nevyskytují a jejich ojedinělá pozorování jsou velmi vzácná. Přehledně jsou plán a výše odlovu daňků podle věkových tříd zobrazeny v následujícím grafu.

Graf plánu a výše lovu daňků podle věkových tříd v honitbě Lánské lesy. Tab. č. 13.

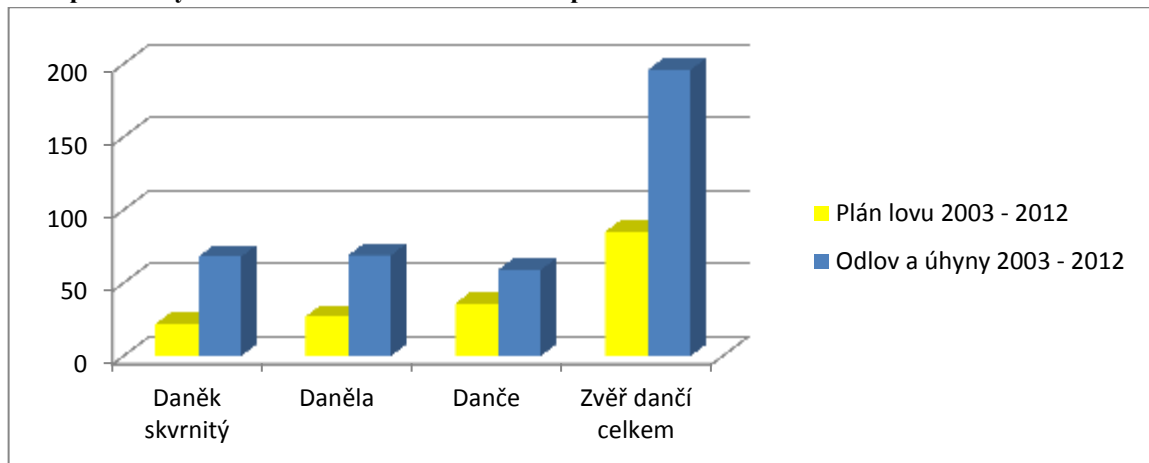

4.4.3.2 Hospodaření s daňčí zvěří v období 2003 – 2012 v oblasti

Daňčí zvěř byla v období let 2003 – 2012 sčítána v honitbách Lánské lesy, Zbečno, Píska, Pařeziny, Tok Brejl a Tři stoly v celkovém počtu 413 ks, z toho 139 daňků, 164 daněl a 110 daňčat. Lov daňčí zvěře byl plánován v uvedených honitbách v celkové výši 85 ks, z toho 22 daňků, 27 daněl a 36 daňčat. Z plánovaného odlovu 85 ks daňčí zvěře bylo odloveno včetně úhynu 196 ks (tj. 230,59% plánovaného počtu). Z toho bylo u daňků na plán 22 ks odloveno 68 ks (tj. 309,09% plánovaného počtu), u daněl na plán 27 ks bylo odloveno 69 ks (tj. 255,56% plánovaného počtu) a u daňčat na plán 36 ks bylo odloveno 59 ks (tj. 163,89% plánovaného počtu). Z výsledků výše odlovu vyplývá, že plánovaný odlov daňků byl překročen o 46 ks, odlov daněl o 42 ks a daňčat o 23 ks. Úhyn byl evidován v celkové výši 17 ks (6 daňků, 5 daněl a 6 daňčat), jeho podíl na

uskutečněném odlovu je 8,67% z celkové výše. Přehledně jsou plán a výše odlovu zobrazeny v následujícím grafu.

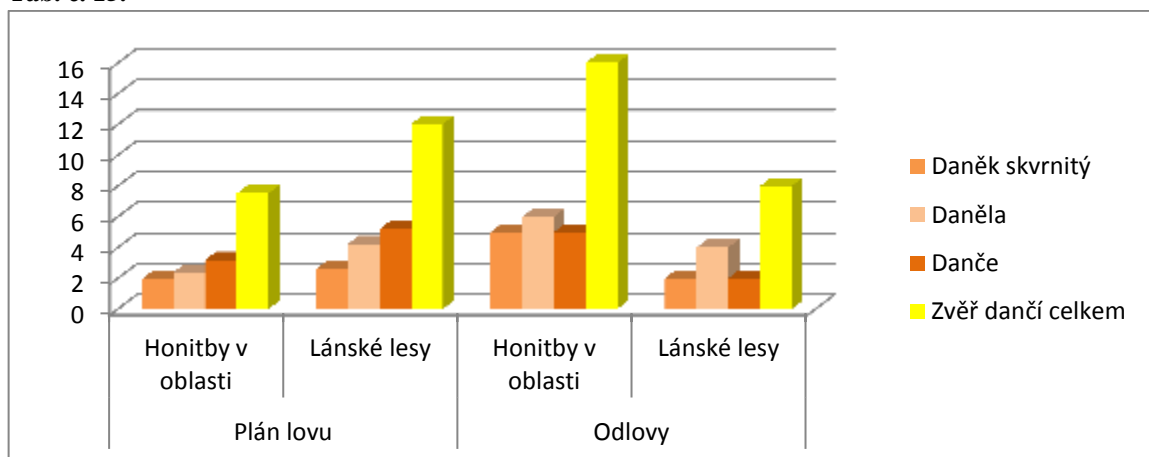
Graf plánu a výše lovu daňčí zvěře v honitbách v posuzované oblasti. Tab. č. 14.

4.4.3.3 Hodnocení hospodaření s daňčí zvěří v období 2003 – 2012

Chov daňčí zvěře v honitbě Lánské lesy je mysliveckým hospodařením s nestálou a migrující zvěří holou a daňky I. věkové třídy v minimálních stavech. Trofejový chov daňčí zvěře v honitbě není reálně možný a zaměření na produkci zvěřiny v minimálních stavech také ne. Zvýšené odlovy daňčí zvěře v posuzované oblasti nedávají naději na zvýšení jejich stavů v honitbě Lánské lesy. Daňčí zvěř v honitbě zvyšuje pestrost zastoupení druhů, je okrasou honitby. V honitbě Lánské lesy bylo za sledované období v přepočtu na 1 000 ha plochy honitby na plán 12 kusů odloveno bez započtení úhynů 8 kusů daňčí zvěře, z toho 2 daňci, 4 daněly a 2 daňčata. V posuzované oblasti bylo ve stejném období na 1 000 ha na plán 8 kusů odloveno bez úhynu 16 kusů daňčí zvěře, z toho 5 daňků, 6 daněl a 5 daňčat. Z toho vyplývá, že přepočtená výše odlovu daňčí zvěře v honitbě Lánské lesy byla dlouhodobě na 50% výše odlovu v posuzované oblasti. Její přítomnost v honitbě je podmíněna oplocováním listnatých kultur a mazáním proti okusu u jehličnatých kultur.

Plány lovu a odlov bez úhynu na 1 000 ha plochy v honitbě Lánské lesy a v posuzované oblasti. Tab. č. 15.

4.4.3.4 Návrh hospodaření s daňčí zvěří pro příští desetileté období

Pro hospodaření s daňčí zvěří v honitbě Lánské lesy na období let 2014 – 2023 doporučuji její chov na současných schválených normovaných stavech v této honitbě s důsledným dodržováním poměru pohlaví 1 : 1 včetně věkové struktury populace. Objektivně provádět sčítání skutečných stavů zvěře. Zvyšovat pestrost a rozmanitost u trvalých travních porostů. Dbát o důsledný průběrný lov daňčí zvěře ve všech věkových kategoriích se zaměřením na přednostní vyřazení z chovu nestandardně zbarvených kusů. V srpnu nelovit samčí zvěř, ale pouze nevodící a slabou zvěř holou. Vzhledem k migraci daňčí zvěře stejně jako u zvěře jelení, doporučuji v okolních honitbách apelovat na dodržování zákona č. 449/2001 Sb. o lovu daňčí samčí zvěře do věku dvou let. Případné odčervování zvěře provádět na základě výsledku koprologického vyšetření. Pro zkvalitnění mysliveckého hospodaření s touto zvěří je zapotřebí navrhnout a vytvořit dostatečně velkou oblast chovu daňčí zvěře.

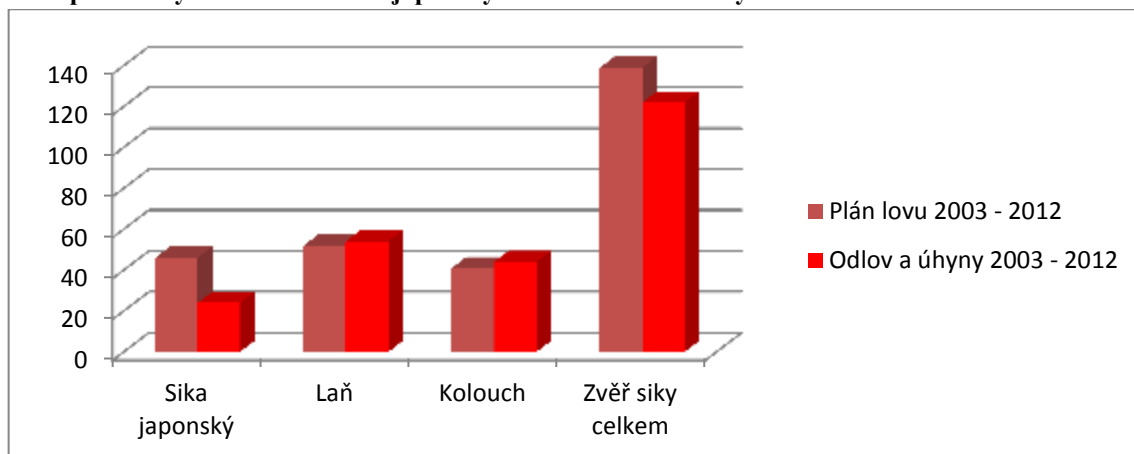
4.4.4 Sika japonský (*Cervus nippon nippon*)

Zvěř sika je poměrně odolná, nejraději má listnaté a smíšené lesy s hustým podrostem, ale žije i v podhorských jehličnatých lesích a přizpůsobí se i životu v rozvolněné krajině. Žije v malých rodinných tlupách a vůči ostatní spárkaté zvěři, především zvěři srnčí a dančí, je nesnášenlivá a vyhání ji ze svých stanovišť. Velikostí a letním zbarvením se jelen sika na první pohled podobá daňčí zvěři, ale nedosahuje její hmotnosti. Charakteristickým znakem pro tuto zvěř je zvědavost, přestože jde o zvěř plachou a ostražitou. Zvěř sika je věrná svému stanovišti, rozptýluje se jen při přezvěření a přílišném loveckém tlaku. Všeobecně není tak citlivá na turistický ruch jako zvěř jelení, naopak obsazuje lokality opuštěné jelení zvěří pro nadměrný turistický tlak. Na převážné části oblasti jejího rozšíření byl další chov zvěře sika z důvodu neúnosných škod na lese prohlášen za nežádoucí a následně zrušen.

4.4.4.1 Hospodaření se zvěří sika v období 2003 – 2012 Lánské lesy

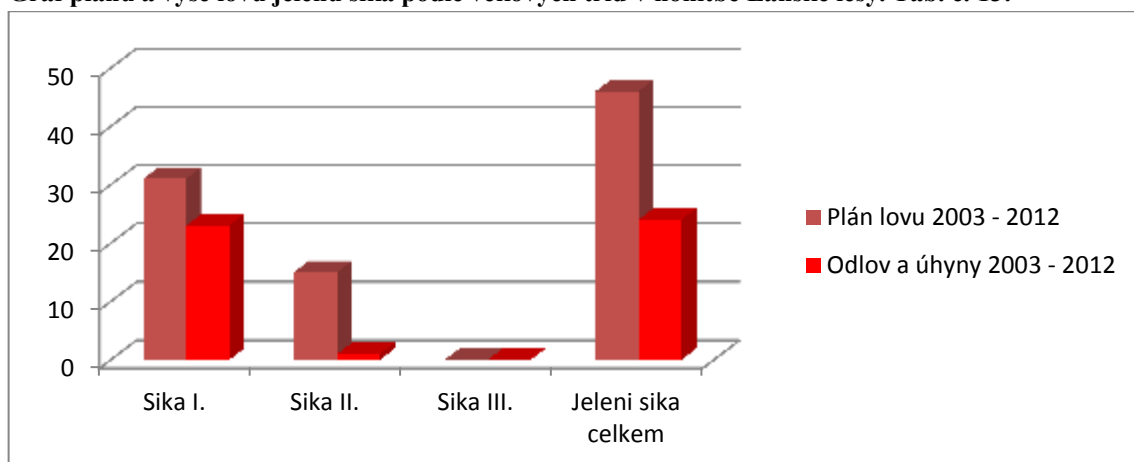
Zvěř sika japonský je normována v honitbě Lánské lesy na ploše 800 ha ve III. jakostní třídě v minimálním stavu 8 ks a v normovaném stavu 10 ks. V období let 2003 – 2012 bylo v honitbě z plánovaného odlovu 139 ks zvěře sika uloveno včetně úhynu 122 ks, tj. 87,77%. Z toho bylo u jelenů sika na plán 46 ks uloveno 24 ks (tj. 52,17% plánovaného počtu), u laní na plán 52 ks bylo odloveno 54 ks (tj. 103,85% plánovaného počtu), a u kolouchů z plánovaného počtu 41 ks bylo odloveno 44 ks (tj. 107,32% plánovaného počtu). Z výsledků výše odlovu vyplývá, že u jelenů sika nebylo odloveno 22 ks, u laní sika byl plán překročen o 2 ks a u kolouchů sika byl plán překročen o 3 ks. Úhyn byl evidován v celkové výši 14 ks (3 jelení, 5 laní, 6 kolouchů). Přehledně jsou plán a výše odlovu zobrazeny v následujícím grafu.

Graf plánu a výše lovu zvěře sika japonský v honitbě Lánské lesy. Tab. č. 12.

Podle věku bylo u jelenů sika I. věkové třídy na plán 31 ks odloveno 23 jelenů (tj. 74,19% plánované výše), u jelenů II. věkové třídy na plán 15 ks byl odloven 1 jelen (tj. 6,67% plánované výše) a u jelenů III. věkové třídy nebyl odlov plánován ani realizován. Plánovaná výše odlovu jelenů sika byla za sledované období jednou překročena v roce 2008 (+4 ks), v roce 2012 splněna (4 – 4) a jinak v každém dalším roce nesplněna – např. v roce 2009 nebyl z plánovaného odlovu 7 jelenů sika uloven žádný. Přes svoji zvědavost se zvěř sika loví obtížněji než jiné druhy spárkaté zvěře a naprostá většina špičáků nasazuje lodyhy hodnocené jako chovné kusy, proto nejsou loveni v dostatečném počtu. Přesto je dlouhodobě v honitbě obtížné potkat jelena sika II. věkové třídy a náhodné setkání s jelenem sika III. věkové třídy je velmi vzácné. I přes skrytý způsob života těchto jedinců v honitbě musí nutně docházet k částečné migraci jelenů sika do sousedních oblastí a víceméně se opakuje situace s jelení zvěří – honitba Lánské lesy je atraktivní pro zvěř holou a mladší jeleny, ale není vhodná pro trvalý pobyt starší samčí zvěře. Přehledně jsou plán a výše odlovu jelenů sika podle věkových tříd zobrazeny v následujícím grafu.

Graf plánu a výše lovu jelenů sika podle věkových tříd v honitbě Lánské lesy. Tab. č. 13.

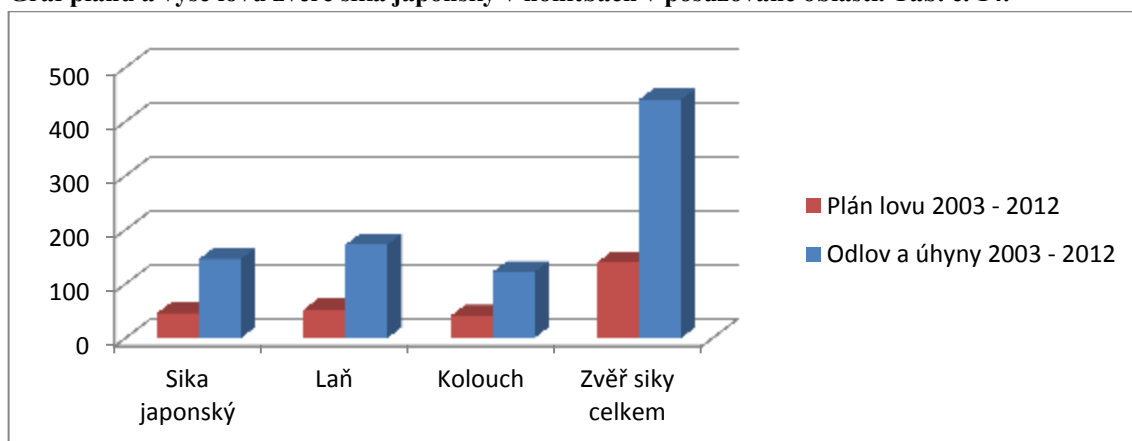

4.4.4.2 Hospodaření se zvěří sika v období 2003 – 2012 v oblasti

Zvěř sika japonský byla v období let 2003 – 2012 sčítána v honitbách Lánské lesy, Bratronice, Zbečno, Píska, Pařeziny, Tok Brejl a Tři stoly v celkovém počtu 714 ks, z toho 224 jelenů, 289 laní a 201 kolouchů. Lov zvěře sika byl plánován v uvedených honitbách v celkové výši 140 ks, z toho 46 jelenů, 53 laní a 41 kolouchů. Z plánovaného odlovu 140 ks zvěře sika bylo odloveno včetně úhynu 441 ks, (tj. 315,00% plánovaného počtu). Z toho bylo u jelenů na plán 46 ks odloveno 146 ks (tj. 317,39% plánovaného počtu), u laní na plán 53 ks bylo odloveno 173 ks (tj. 326,42% plánovaného počtu) a u kolouchů na plán 41 ks bylo odloveno 122 ks (tj. 297,56% plánovaného počtu). Z výsledků výše odlovu vyplývá, že plánovaný odlov jelenů sika byl překročen o 100 ks, odlov laní o 120 ks a odlov kolouchů o 81 ks. Úhyn byl evidován v celkové výši 20 ks (7 jelenů, 7 laní a 6 kolouchů), jeho podíl na uskutečněném odlovu je 4,53% z celkové výše. Přehledně jsou plán a výše odlovu zobrazeny v následujícím grafu.

Graf plánu a výše lovu zvěře sika japonský v honitbách v posuzované oblasti. Tab. č. 14.

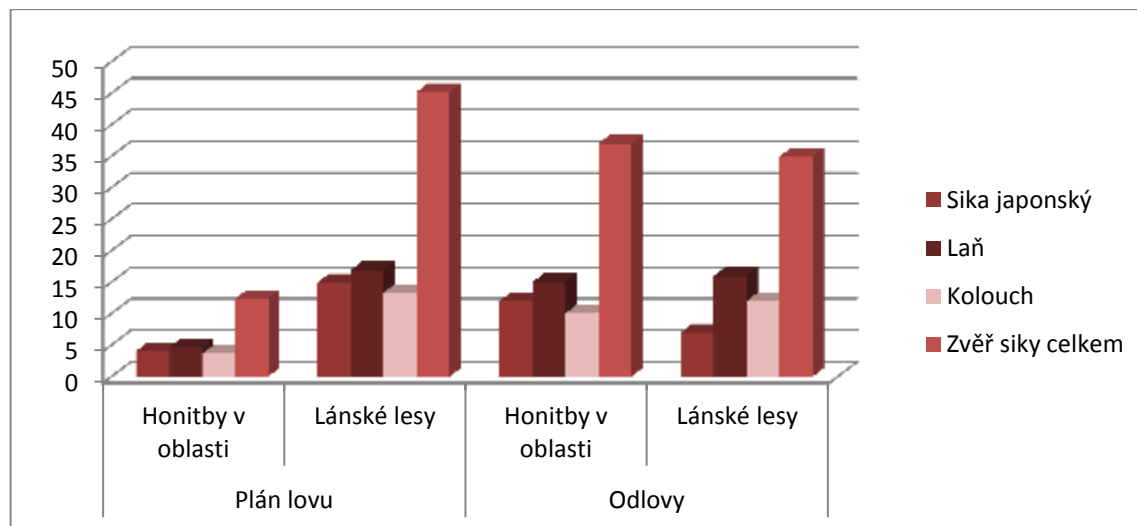

4.4.4.3 Hodnocení hospodaření se zvěří sika v období 2003 – 2012

Chov zvěře sika japonského v honitbě Lánské lesy je především mysliveckým hospodařením se stálou zvěří holou a jeleny I. věkové třídy. Trofejový lov zvěře sika v honitbě je omezen na nejmladší jeleny II. věkové třídy především v době říje. Zvěř sika japonský je zvěří nepůvodní a existuje riziko jejího křížení se zvěří jelení s ovlivňováním jejího genofondu. Projevuje nesnášenlivost vůči zvěři srnčí a daňčí, které vytlačuje z jejich stávaníšť. Plán péče CHKO Křivoklátsko na období 2007 – 2016 obsahuje návrh jednání o zrušení chovu zvěře sika ve volných honitbách na svém území, ale reálná situace s výskytem zvěře sika japonského ve všech sousedních lesních honitbách včetně Lánské obory nedává do budoucnosti naději na trvalé zabránění jejího výskytu v honitbě Lánské lesy. V honitbě Lánské lesy bylo za sledované období v přepočtu na 1 000 ha plochy honitby na plán 45 kusů odloveno bez započtení úhynů 35 kusů zvěře sika, z toho 7 jelenů, 16 laní a 12 kolouchů. V posuzované oblasti bylo ve stejném období na 1 000 ha na plán 12 kusů odloveno bez úhynu 37 kusů zvěře sika, z toho 12 jelenů, 15 laní a 10 kolouchů. Z toho vyplývá, že přepočtená výše odlovu

zvěře sika v honitbě Lánské lesy byla dlouhodobě na 95% výše odlovu v posuzované oblasti. Přítomnost zvěře sika japonský v honitbě je podmíněna oplocováním listnatých kultur, mazáním proti okusu u jehličnatých kultur a v oblasti zimovišť nátěry kostry mladých smrkových porostů proti ohryzu a loupání kůry.

Plány lovu a odlov bez úhynu na 1 000 ha plochy v honitbě Lánské lesy a v posuzované oblasti.
Tab. č. 15.

4.4.4.4 Návrh hospodaření se zvěří sika pro příští desetileté období

Pro hospodaření se zvěří sika v honitbě Lánské lesy na období let 2014 – 2023 doporučuji úpravu poměru pohlaví na 1 : 1, zlepšení její věkové a sociální struktury, zpřesnění odhadu skutečných kmenových stavů a vzhledem k reálné situaci průběrná kritéria omezit na tělesnou vyspělost dle pohlaví a věku. Její odlov individuálním způsobem soustředit na intervalový lov i během dne a maximálně využít období říje. Naháňky se slíděním ani další společné lovy v oblasti jejího výskytu nemají vliv na její současné stavy. V oblasti výskytu udržet současná myslivecká políčka a využít každé příležitosti pro vznik dalších.

4.4.5 Muflon (*Ovis musimon*)

Muflon je pravděpodobně zdivočelou formou primitivní zdomácnělé ovce z Malé Asie, která se do Středomoří dostala ve starověku. Je zvěří lesní a jen někde vychází do polí a luk. Vyhovují mu členitější terény pahorkatin se suchým a kamenitým podložím. V nížinách a mokřích polohách trpí nemocemi a přerůstají mu spárky. Je běžnou zvěří v oborách i ve volnosti, optimálním prostředím jsou kamenité terény pahorkatin porostlé listnatými a smíšenými lesy. Upřednostňuje polohy bez vysoké sněhové pokrývky. Celkově je mufloní zvěř nenáročná, velmi přizpůsobivá a vděčná za minimální péči. Dokonalá znalost terénu a vynikající zrak mufloní zvěře je pro lovce největší překážkou v úspěšném lovu. Tlupu vede nejzkušenější muflonka s nejbystřejšími smysly a každý člen se stará o celkovou bezpečnost tlupy. V čase, kdy není ohrožována lovem, je

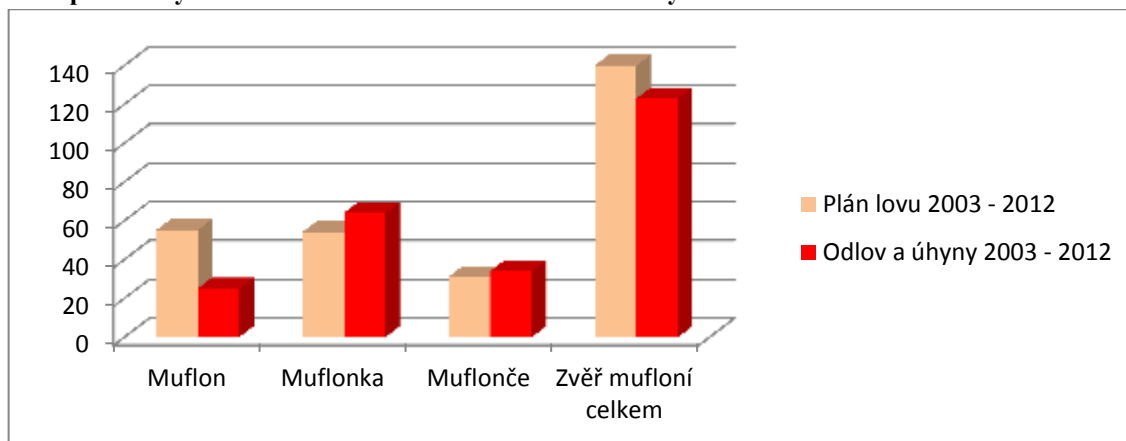
mufloní zvěř naprosto klidná a lze ji vidat za plného dne na otevřených plochách. Muflona zařazujeme do spásačů, kteří konzumují především trávy a méně stravitelné rostliny s vysokým obsahem vlákniny. Pomocí rozeklaného horního pysku spásá mufloní zvěř vegetaci těsně u země a působí na vegetaci o mnoho destruktivněji, než zvěř dančí nebo jelení. Tlak vyvíjený spárky na jednotku plochy je u muflona vyšší, proto má sešlapávání větší intenzitu. Chov mufloní zvěře ve volných honitbách bude do budoucna problematický z důvodu působených škod na mladých lesních porostech okusem a loupáním. Důsledky těchto škod ohrožují stabilitu lesních biotopů a z těchto důvodů je budoucnost mufloní zvěře předpokládána v oborních zařízeních.

4.4.5.1 Hospodaření s mufloní zvěří v období 2003 – 2012 Lánské lesy

V honitbě Lánské lesy se mufloní zvěř vyskytuje dlouhodobě v jižní části na lesnickém úseku Kaly. Její aktuální stavy neustále kolísají, protože populace mufloní zvěře se potuluje na větším území několika honiteb na Křivoklátsku a Nižborsku. Při zahájení lovu okamžitě následuje pokles její početnosti v dané lokalitě. Trofejová zvěř se vyskytuje běžně na úrovni muflonů I. věkové třídy a v menších počtech i muflonů II. věkové třídy, mufloni III. věkové třídy se vyskytují jenom jednotlivě. Zvěř mufloní nelze v honitbě myslivecky obhospodařovat se zaměřením na tvorbu trofejí z důvodu jejího areálu zahrnující řadu sousedních honiteb.

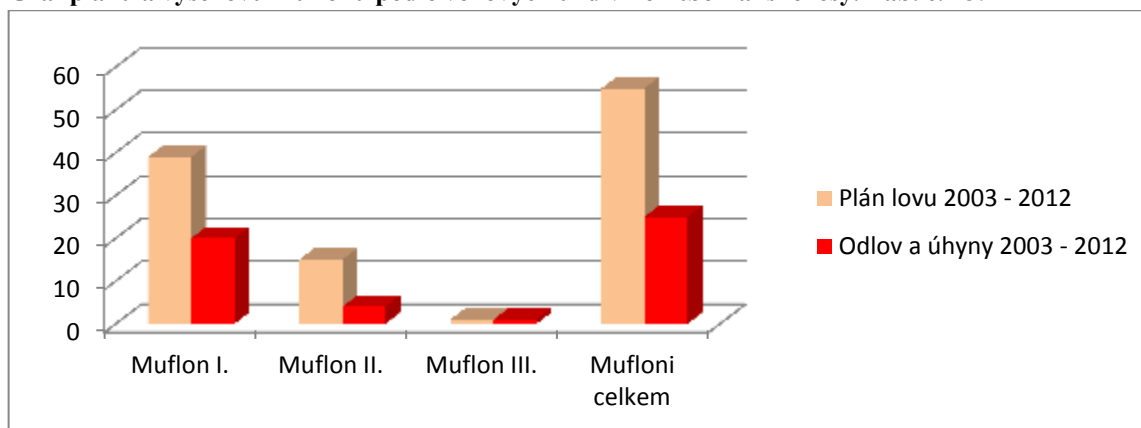
Mufloní zvěř je normována v honitbě Lánské lesy na ploše 1 000 ha ve III. jakostní třídě v minimálním stavu 15 ks a normovaném stavu 22 ks. V období let 2003 – 2012 bylo v honitbě z plánovaného odlovu 140 ks mufloní zvěře uloveno včetně úhynu 123 ks, tj. 87,86%. Z toho bylo u muflonů na plán 55 ks uloveno 25 ks (tj. 45,45% plánovaného počtu), u muflonek na plán 54 ks bylo odloveno 64 ks (tj. 118,52% plánovaného počtu), a u muflončat z plánovaného počtu 31 ks bylo odloveno 34 ks (tj. 109,68% plánovaného počtu). Z výsledků výše odlovu vyplývá, že nebylo odloveno 30 muflonů, u muflonek byl plán překročen o 10 ks a u muflončat o 3 ks. Úhyn byl evidován v celkové výši 8 ks (2 mufloni, 2 muflonky a 4 muflončata). Důvody nesplnění odlovu muflonů jsou zřejmě jejich menší početnost s nutností dodržet průběrná kritéria odstřelu a jejich obtížný lov uprostřed rodinné tlupy vedené zkušenou muflonkou. V případě muflonů II. a III. věkové třídy je lov s doprovodem v náročném prostředí obývaném mufloní zvěří poměrně náročný a přítomnost zvěře holé jeho náročnost ještě zvyšuje. Přehledně jsou plán a výše odlovu zobrazeny v následujícím grafu.

Graf plánu a výše lovu mufloní zvěře v honitbě Lánské lesy. Tab. č. 12.

Podle věku bylo u muflonů I. věkové třídy na plán 39 ks odloveno 20 muflonů (tj. 51,28% plánované výše), u muflonů II. věkové třídy na plán 15 ks byli odloveni 4 mufloni (tj. 26,67% plánované výše) a u muflonů III. věkové třídy byl na plán 1 ks odloven 1 muflon (tj. 100,00%). Plánovaná výše odlovu muflonů byla za sledované období jednou splněna v roce 2006 (1 – 1) a jinak v každém dalším roce nesplněna – např. v roce 2005 nebyl z plánovaného odlovu 8 muflonů uloven žádný. Lov mufloní zvěře po zahájení lovu není jednoduchý, protože opouští lokalitu s loveckým tlakem a navrácí se nečekaně a nepravidelně. Po snížení nebo ukončení loveckého tlaku se ale vždy navrácí do oblíbené lokality. Přehledně jsou plán a výše odlovu jelenů sika podle věkových tříd zobrazeny v následujícím grafu.

Graf plánu a výše lovu muflonů podle věkových tříd v honitbě Lánské lesy. Tab. č. 13.

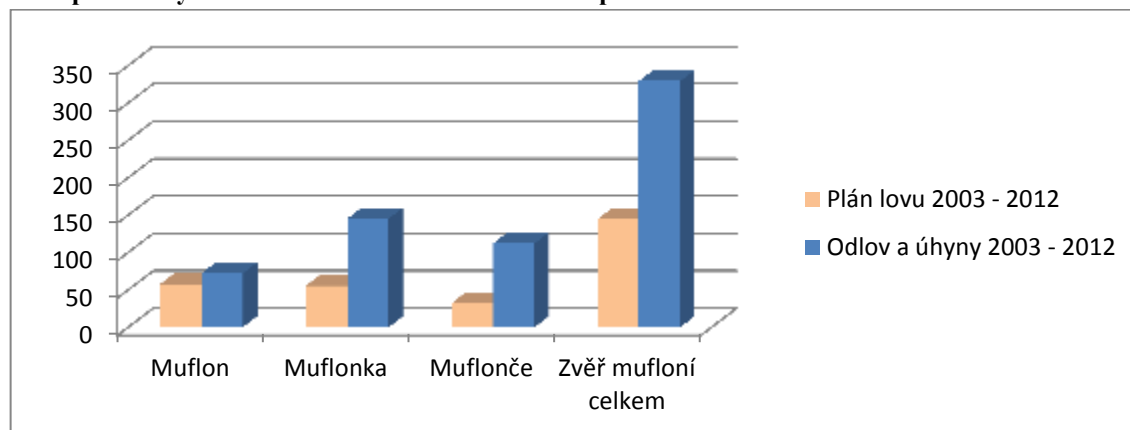

4.4.5.2 Hospodaření s mufloní zvěří v období 2003 – 2012 v oblasti

Mufloní zvěř byla v období let 2003 - 2012 sčítána v honitbách Lánské lesy, Bratronice, Zbečno, Píska a Pařeziny v celkovém počtu 920 ks, z toho 283 muflonů, 379 muflonek a 258 muflončat. Lov mufloní zvěře byl plánován v honitbách Lánské lesy a Píska v celkové výši 144 ks, z toho 57 muflonů, 55 muflonek a 32 muflončat. Z plánovaného odlovu 144 ks mufloní zvěře bylo odloveno včetně úhynu 329 ks, (tj. 228,47% plánovaného počtu). Z toho bylo u muflonů na plán 57 ks odloveno 72 ks (tj. 126,32% plánovaného počtu), u muflonek na plán 55 ks bylo odloveno 145 ks (tj. 263,64%

plánovaného počtu) a u muflončat na plán 32 ks bylo odloveno 112 ks (tj. 350,00% plánovaného počtu). Z výsledků výše odlovu vyplývá, že u muflonů byl plán odlovu překročen o 15 ks, u muflonek o 90 ks a u muflončat o 80 ks. Úhyn byl evidován v celkové výši 17 ks (2 mufloni, 5 muflonek a 10 muflončat), jeho podíl na uskutečněném odlovu je 5,16% z celkové výše. Přehledně jsou plán a výše odlovu zobrazeny v následujícím grafu.

Graf plánu a výše lovu mufloní zvěře v honitbách v posuzované oblasti. Tab. č. 14.

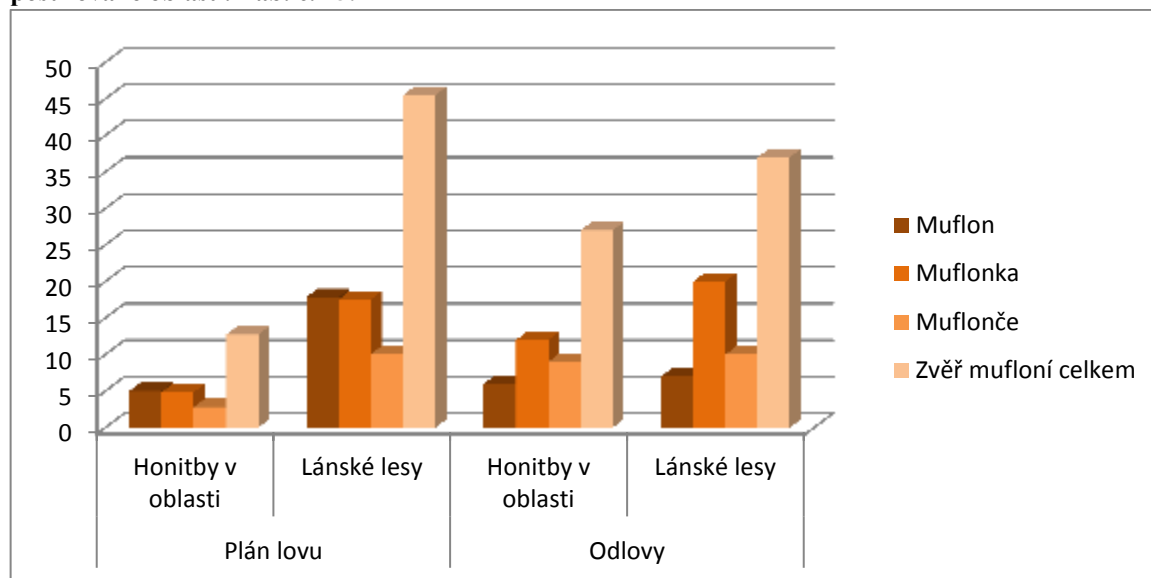

4.4.5.3 Hodnocení hospodaření s mufloní zvěří v období 2003 – 2012

Chov nepůvodní mufloní zvěře v honitbě Lánské lesy je především mysliveckým hospodařením se zvěří holou a muflony I. věkové třídy. Trofejový lov mufloní zvěře v honitbě je možný na muflony II. a ojediněle III. věkové třídy především v období říje. Protože zvěř při loveckém tlaku opouští dočasně honitbu, většinou se potřeba lovu zvěře holé a trofejové dostávají do střetu, kdy je zapotřebí určit prioritní lov. Na zbylý lov již většinou není dostatek loveckých příležitostí. Mufloní zvěř v lese škodí okusem sazenic a občasným loupáním kořenových náběhů stromů. Plán péče CHKO Křivoklátsko na období 2007 – 2016 obsahuje návrh jednání o zrušení chovu mufloní zvěře ve volných honitbách na svém území, ale reálná situace s výskytem mufloní zvěře v některých sousedních lesních honitbách včetně Lánské obory nedává do budoucnosti naději na trvalé zabránění jejího výskytu v honitbě Lánské lesy. Protože je ale možné její vliv na životní prostředí na omezeném území honitby snižovat zvýšeným loveckým tlakem v dané lokalitě, ve které se vyskytují i další druhy spárkaté zvěře, není třeba situaci v honitbě Lánské lesy řešit zrušením jejího chovu. Myslivecké hospodaření s mufloní zvěří v honitbě Lánské lesy lze zaměřit na částečnou produkci trofejí především v I. a jednotlivě i II. věkové třídě, produkci zvěřiny a udržování jejích stavů na co nejmenších počtech. V honitbě Lánské lesy bylo za sledované období v přepočtu na 1 000 ha plochy honitby na plán 46 kusů odloveno bez započtení úhynů 37 kusů mufloní zvěře, z toho 7 muflonů, 20 muflonek a 10 muflončat. V posuzované oblasti bylo ve stejném období na 1 000 ha na plán 13 kusů odloveno bez úhynu 27 kusů mufloní zvěře, z toho 6 muflonů, 12 muflonek a 9 muflončat. Z toho vyplývá, že přepočtená výše odlovu mufloní zvěře v honitbě Lánské lesy byla dlouhodobě na 137% výše odlovu v posuzované oblasti. Nepoměr výše lovu podle pohlaví v honitbě Lánské lesy i v celé oblasti je za dobu deseti let (zhruba věk dožití mufloní zvěře) zarážející a zasluhoval by samostatný

rozbor. Přítomnost mufloní zvěře v honitbě je podmíněna oplocováním listnatých kultur, mazáním proti okusu u jehličnatých kultur a v oblasti zimovišť nátěry kostry mladých smrkových porostů proti ohryzu a loupání kůry.

Plány lovu a odlov mufloní zvěře bez úhynu na 1 000 ha plochy v honitbě Lánské lesy a v posuzované oblasti. Tab. č. 15.

4.4.5.4 Návrh hospodaření s mufloní zvěří pro příští desetileté období

Pro hospodaření s mufloní zvěří v honitbě Lánské lesy na období let 2014 – 2023 doporučuji úpravu poměru pohlaví na 1 : 1, zlepšení její věkové a sociální struktury, zpřesnění odhadu skutečných kmenových stavů a vzhledem k reálné situaci průběrná kritéria omezit na tělesnou vyspělost dle pohlaví a věku. Její odlov individuálním způsobem soustředit na intervalový lov a nahánku se slíděním v oblasti jejího výskytu provádět více než jedenkrát za lovecké období. V oblasti výskytu udržet současná myslivecká políčka, jejichž rozšiřování vzhledem k terénním podmínkám v lokalitě nebude reálné. V oblasti je myslivecká hranice pole – les s honitbou Zbečno u obce Sýkořice, pro její změnu formou výměny či zarovnání se nenabízí žádná vhodná varianta.

4.4.6 Prase divoké (*Sus scrofa*)

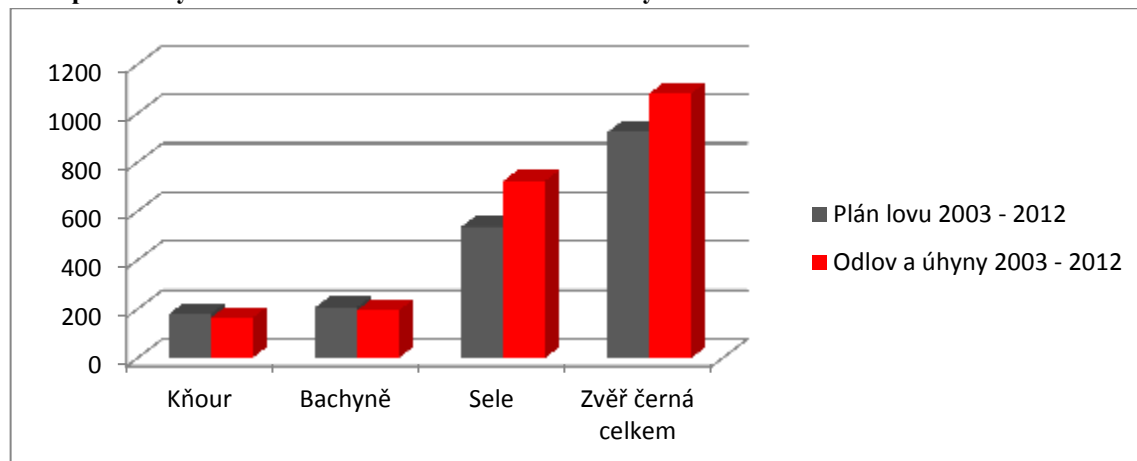
Černá zvěř miluje teplé a suché podnebí, vyhovuje jí také klima západní a střední Evropy, snáší i kontinentální zimy. Nejraději má listnaté lesy s bohatým podrostem, žije ale také v rozsáhlých rákosinách i zemědělské krajině. Přirozeně jí vyhovují nejvíce hlubší lesy lužního charakteru navazující na polní kultury. Vzhledem k dnešnímu hospodaření je černá zvěř rozšířena téměř všude. Je všežravá, její potravní spektrum je velmi rozmanité od živočišné potravy po rostlinnou. Velkoplošné zemědělství s pěstováním technických plodin jako je kukuřice, slunečnice a řepka poskytující černé zvěři dokonalý klid, kryt a zdroj potravy, podporuje narůst jejích stavů. Situaci ještě

zhoršuje vnaďení a celoroční krmení ze strany uživatelů honiteb za účelem lovu. Výsledkem je špatná věková a sociální struktura stavů černé zvěře a dlouhodobě se snižující věk bachyněk podílejících se na reprodukci. Díky své velké rozmnořovací schopnosti je černá zvěř počtem ulovených kusů druhou nejvíce lovenou zvěří v České republice.

4.4.6.1 Hospodaření s černou zvěří v období 2003 – 2012 Lánské lesy

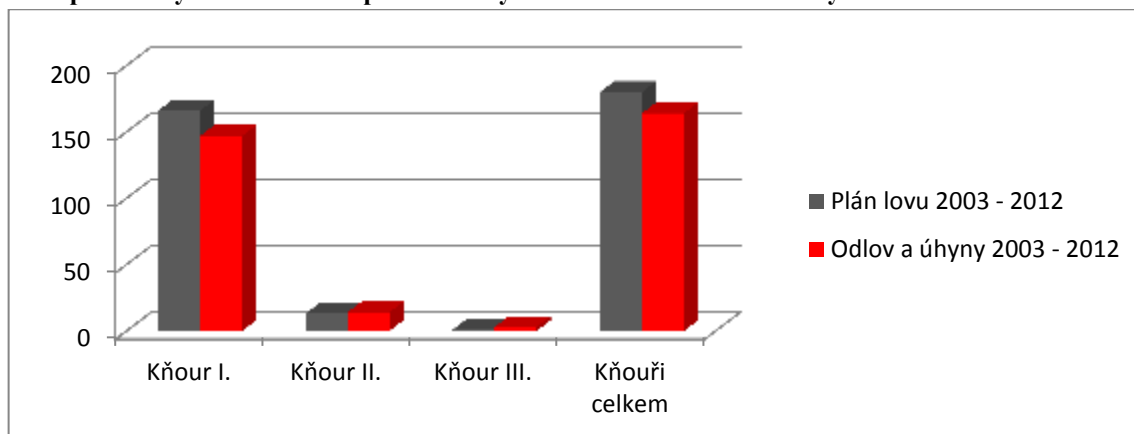
Černá zvěř je normována v honitbě Lánské lesy na ploše 2 631 ha (rozloha lesa) ve III. jakostní třídě v minimálním stavu 13 ks a v normovaném stavu 32 ks. V období let 2003 – 2012 bylo v honitbě z plánovaného odlovu 924 ks černé zvěře uloveno včetně úhynu 1 082 ks, tj. 117,10%. Z toho bylo u kňourů na plán 180 ks uloveno 164 ks (tj. 91,11% plánovaného počtu), u bachyní na plán 207 ks bylo odloveno 194 ks (tj. 93,72% plánovaného počtu), a u selat z plánovaného počtu 537 ks bylo odloveno 724 ks (tj. 134,82% plánovaného počtu). Z výsledků výše odlovu vyplývá, že u kňourů nebylo odloveno 16 ks, u bachyní nebylo odloveno 13 ks a u selat byl plán překročen o 187 ks. Úhyn byl evidován v celkové výši 31 ks (6 kňourů, 6 bachyní, 19 selat). Přehledně jsou plán a výše odlovu zobrazeny v následujícím grafu.

Graf plánu a výše lovu černé zvěře v honitbě Lánské lesy. Tab. č. 12.

Podle věku bylo u kňourů I. věkové třídy na plán 166 ks odloveno 147 kňourů (tj. 88,55% plánované výše), u kňourů II. věkové třídy na plán 13 ks bylo odloveno 14 kňourů (tj. 107,69% plánované výše) a u kňourů III. věkové třídy byly na plán 1 ks odloveni 3 kňouři (tj. 300,00%). Plánovaná výše odlovu kňourů byla za sledované období nejvíce překročena v roce 2007 (+13 ks) a nejvíce nesplněna v letech 2005 (-9 ks) a 2008 (-9 ks). Na výši lovu černé zvěře se nepříznivě projevují semenné roky dubu a buku, kdy prasata projevují minimální zájem o předložené vnaďení, používané jako převažující způsob lovu. Přehledně jsou plán a výše odlovu kňourů podle věkových tříd zobrazeny v následujícím grafu.

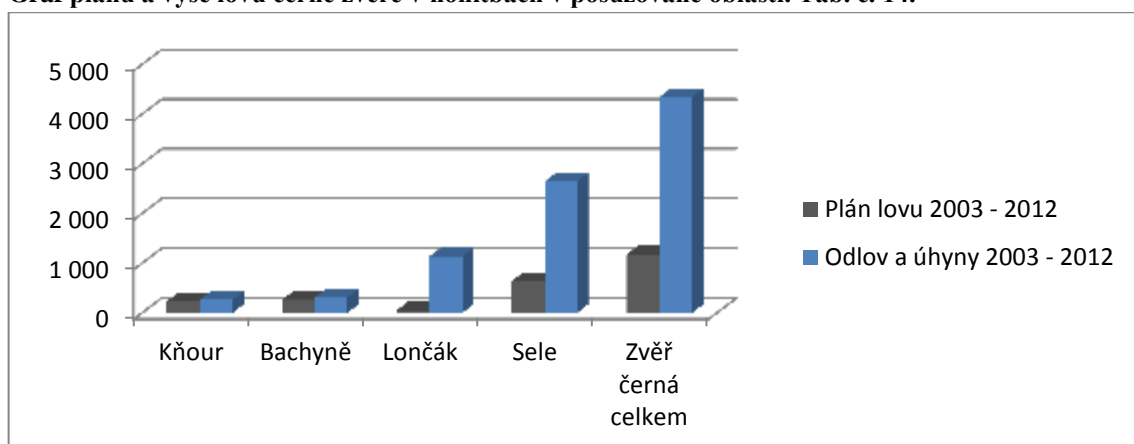
Graf plánu a výše lovu kňourů podle věkových tříd v honitbě Lánské lesy. Tab. č. 13.

4.4.6.2 Hospodaření s černou zvěří v období 2003 – 2012 v oblasti

Černá zvěř byla v období let 2003 – 2012 sčítána v honitbách Lánské lesy, Žilina, Bratronice, Zbečno, Píska, Pařeziny, Tok Brejl, Tři stoly a Rynholec v celkovém počtu 2 055 ks, z toho bylo 276 kňourů, 351 bachyní, 382 lončáků a 1 046 selat. Lov černé zvěře byl plánován v honitbách Lánské lesy, Píska a Tři stoly v celkové výši 1 177 ks, z toho 230 kňourů, 259 bachyní, 51 lončáků a 637 selat. Z plánovaného odlovu 1 177 ks černé zvěře bylo odloveno včetně úhynu 4 346 ks, (tj. 369,24% plánovaného počtu). Z toho bylo u kňourů na plán 230 ks uloveno 261 ks (tj. 113,48% plánovaného počtu), u bachyní na plán 259 ks bylo odloveno 304 ks (tj. 117,37% plánovaného počtu), u lončáků na plán 51 ks bylo odloveno 1 139 ks, (tj. 2 233,33% plánovaného počtu) a u selat z plánovaného počtu 637 ks bylo odloveno 2 642 ks (tj. 414,76% plánovaného počtu). Z výsledků výše odlovu vyplývá, že u kňourů byl plán odlovu překročen o 31 ks, u bachyní o 45 ks, u lončáků o 1 088 ks a u selat o 2 005 ks. Úhyn byl evidován v celkové výši 82 ks (8 kňourů, 19 bachyní, 19 lončáků a 36 selat), jeho podíl na uskutečněném odlovu je 1,88% z celkové výše. Uvedená čísla jsou u kňourů, bachyní a lončáků vzájemně nepřesná, protože v průběhu sledovaného období došlo k metodické změně vyřazení kategorie lončák a započítávání těchto jedinců do I. věkových tříd u kňourů a bachyní. Přesto většina sledovaných honiteb po celé období let 2003 – 2012 pokračovala v evidenci kategorie lončák ve sčítání, odlovu i úhynech černé zvěře. Přehledně jsou plán a výše odlovu zobrazeny v následujícím grafu.

Graf plánu a výše lovu černé zvěře v honitbách v posuzované oblasti. Tab. č. 14.

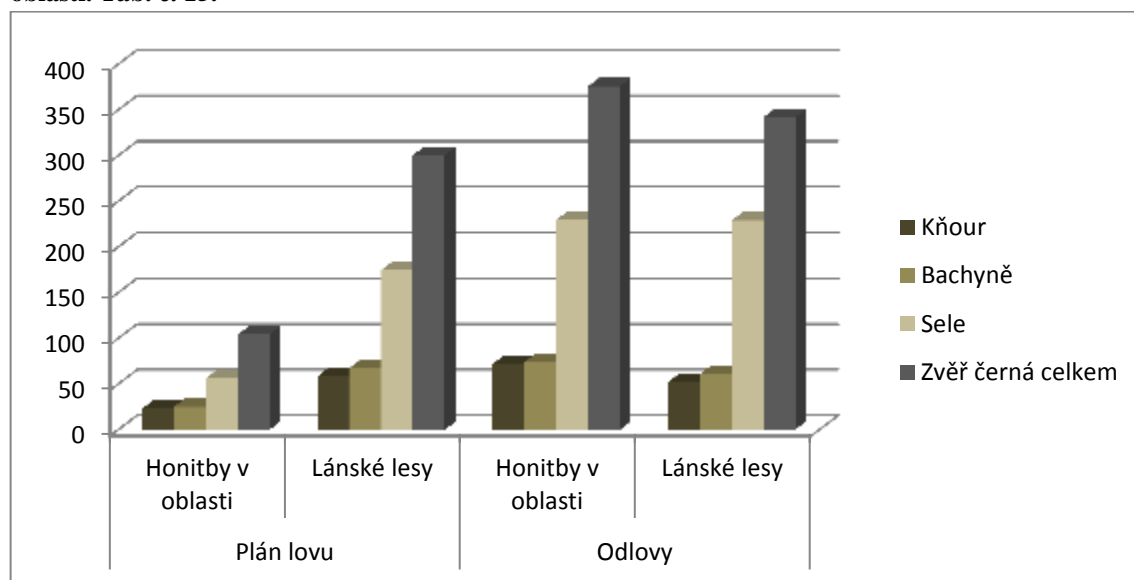

4.4.6.3 Hodnocení hospodaření s černou zvěří v období 2003 – 2012

Chov černé zvěře v honitbě Lánské lesy je mysliveckým hospodařením se stálou zvěří samičí a mladou. Kňouři se honitbou potulují především v průběhu chrutí, které se dnes nedá zařadit do jednoho časového období. Mezi tím vedou opatrný a skrytý život v honitbě (s výjimkou lončáků) a setkání s nimi nejsou častá. Lov černé zvěře je atraktivní jak formou individuální, tak i pomocí naháněk. Černá zvěř je nejčastěji lovenou zvěří a výnos za její zvěřinu tvoří téměř polovinu výnosu za zvěřinu ze všech druhů spárkaté zvěře v honitbě. Je také zárukou úspěšného průběhu a bohatého výřadu společných lovů. Její vliv na další druhy zvěře v honitbě je obtížné objektivně klasifikovat, i když u žádného druhu zvěře nehrozí jeho vymizení z honitby, přesto je přítomnost černé zvěře pro ostatní druhy poněkud obtěžující. Černá zvěř působí škody na plodinách přilehlých polních pozemků případně rytím na travnatých porostech v honitbě a okrajích vesnic. V lese její rytí zavaluje odvodňovací příkopy cest a vznikající kaliště znemožňují provozovat některých svážnic, přesto ji lze považovat za prakticky bezeškodnou. V honitbě Lánské lesy bylo za sledované období v přepočtu na 1 000 ha plochy honitby na plán 301 kusů odloveno bez započtení úhynů 342 kusů černé zvěře, z toho 52 kňourů, 61 bachyní a 229 selat. V posuzované oblasti bylo ve stejném období na 1 000 ha na plán 104 kusů odloveno bez úhynu 376 kusů černé zvěře, z toho (po započtení lončáků do I. věkových tříd kňourů a bachyní v poměru 1 : 1) 72 kňourů, 74 bachyní a 230 selat. Z toho vyplývá, že přepočtená výše odlovu černé zvěře v honitbě Lánské lesy byla dlouhodobě na 91% výše odlovu v posuzované oblasti. Přítomnost černé zvěře v honitbě nevyžaduje ochranu mladých lesních kultur proti okusu a loupání.

Plány lovu a odlov černé zvěře bez úhynu na 1 000 ha plochy v honitbě Lánské lesy a v posuzované oblasti. Tab. č. 15.

4.4.6.4 Návrh hospodaření s černou zvěří pro příští desetileté období

V poslední době jsou celostátním trendem narůstající stavy černé zvěře. Vzhledem k její migraci je sledování jejich skutečných početních stavů poměrně obtížné až nemožné. V honitbě doporučuji udržovat normované stavy černé zvěře a případné navýšení těchto stavů pokrýt zvýšeným odlovem s ohledem na výrazně narušenou sociální strukturu. V tomto případě navrhuji jako způsob snížení početních stavů používat odchytová zařízení. Zaměřit se přednostně na odlov zvěře do dvou let věku a nelovit dospělé kňoury a vedoucí bachyně. Místo neúčinného odváděcího krmení vytvořit pro ni myslivecká políčka s atraktivními plodinami. Zakázat celoroční příkrmování a vnaďení černé zvěře omezit na určitou plochu včetně množství a druhu předkládaného krmiva. V případě neúměrných škod způsobovaných černou zvěří na zemědělských plodinách navrhuji k jejich ochraně povolit ze zakázaných způsobů lovu použití zdroje umělého osvětlení. Pro zkvalitnění mysliveckého hospodaření s touto zvěří je zapotřebí navrhnout a vytvořit dostatečně velkou oblast chovu černé zvěře.

4.4.7 Drobná zvěř

4.4.7.1 Hospodaření s drobnou zvěří v období 2003 – 2012 Lánské lesy

Zajíc polní (*Lepus europaeus*)

Zaječí zvěř je normována v honitbě Lánské lesy na ploše 700 ha ve III. jakostní třídě v minimálním stavu 36 ks a normovaném stavu 126 ks. V období let 2003 – 2012 bylo v honitbě sčítáno průměrně 44 zajíců jarních kmenových stavů, tj. mírně nad minimálními stavy a hluboce pod stavy normovanými. Během sledovaného období nebyl plánován ani realizován odlov zaječí zvěře. Její početnost má mírně klesající tendenci.

Bažant obecný (*Phasianus colchicus*)

Bažantí zvěř je normována v honitbě Lánské lesy na ploše 300 ha polních pozemků ve III. jakostní třídě v minimálním stavu 15 ks a normovaném stavu 50 ks. V období let 2003 – 2012 bylo v honitbě sčítáno průměrně 18,6 ks bažantí zvěře jarních kmenových stavů, tj. těsně nad minimálními a výrazně pod normovanými stavy. Během sledovaného období nebyl plánován ani realizován odlov bažantí zvěře, její početnost má mírně klesající tendenci.

4.4.7.2 Hospodaření s drobnou zvěří v období 2003 – 2012 v oblasti

Zajíc obecný.

Zaječí zvěř byla v období let 2003 – 2012 sčítána ve všech sledovaných honitbách v celkovém počtu 2 412 ks. Lov zaječí zvěře byl plánován v honitbách Tuchlovice, Žilina a Bratronice v celkové výši 99 ks, z plánovaného odlovu bylo odloveno včetně úhynu 71 ks (tj. 71,71% plánovaného počtu). Z výše odlovu vyplývá, že u zvěře zaječí nebylo odloveno 28 ks. Úhyn byl evidován v celkové výši 29 ks, jeho podíl na uskutečněném odlovu je 40,84% z celkové výše.

Bažant obecný.

Bažantí zvěř byla v období let 2003 – 2012 sčítána ve všech sledovaných honitbách kromě honitby Pařeziny v celkovém počtu 4 270 ks, z toho 1 133 kohoutů a 3 137 slepic. Lov bažantí zvěře byl plánován v honitbách Tuchlovice, Žilina, Bratronice, Tok Brejl a Rynholec v celkové výši 2 950 ks, z toho 2 788 kohoutů a 162 slepic. Z plánovaného odlovu 2 950 ks bažantí zvěře bylo odloveno 2 741 ks (tj. 92,91% plánovaného počtu), z toho bylo u kohoutů na plán 2 788 ks odloveno 2 676 ks (tj. 95,98% plánovaného počtu) a u slepic bylo na plán 162 ks odloveno 65 ks (tj. 40,12% plánovaného počtu). Úhyn byl evidován v celkové výši 82 ks (40 kohoutů a 42 slepic), jeho podíl na skutečném odlovu je 3,06% z celkové výše. Vzhledem k výši odlovu byla bažantí zvěř evidentně také vypouštěna uměle, proto uvedená čísla nemají vypovídací hodnotu ke skutečným stavům bažantí zvěře.

4.4.7.3 Návrh hospodaření s drobnou zvěří pro příští desetileté období

Z výše uvedených skutečností jasně vyplývá, že v současné době ale pravděpodobně ani v budoucích letech zvěř drobnou nemůžeme obhospodařovat lovem. Samozřejmostí ale zůstává péče o tuto zvěř s cílem zvýšení nebo alespoň udržení jejich početních stavů. Proto na období let 2014 – 2023 navrhuji : pokud se stavy nezvýší do normovaných stavů, bažanta a zajíce nelovit. Nadále však zůstává povinnost přikrmování v zásypech a zaječích krmelcích včas, vhodným a kvalitním krmivem. Množství krmiva se bude odvíjet od skutečných počtů drobné zvěře. Dále v intenzivním tlumení zvěře myslivosti škodící k zachování klidu při hnízdění a vyvádění mláďat, a zlepšování jejího životního prostředí.

4.4.8 Ostatní zvěř

4.4.8.1 Hospodaření s ostatní zvěří v období 2003 – 2012 Lánské lesy

Hlavním predátorem obhospodařovaným lovem v honitbě je **liška obecná** (*Vulpes vulpes*). Vyskytuje se po celém území honitby ve stavech trvale vyšších než doporučených odbornou literaturou. Její stavy přesto z roku na rok mírně kolísají. Onemocnění vzteklinou nebylo ve sledovaném období zaznamenáno, pravděpodobně díky pravidelné vakcinaci. V období let 2003 – 2012 bylo v honitbě uloveno 239 lišek, tj. průměrně 24 ks ročně. Vliv lišek na mladou zvěř zaječí a bažantí lze rozhodně hodnotit negativně jako zatěžující a snižující jejich početnost, vliv na predaci čerstvě narozených srnčat bude zřejmě ojedinělý a související s nezkušeností přítomné srny. Osobně jsem viděl vždy vítězný boj srny a zahnání lišky při jejím zájmu o srnče. Stavy malých hlodavců nejsou v honitbě výrazné a škody na sazenicích jsou lokálně ojedinělé.

4.4.8.2 Hodnocení hospodaření s ostatní zvěří v období 2003 – 2012

V současné době je onemocnění vzteklinou potlačeno celoplošnou orální vakcinací a i přes zvýšený odlov lišek stavy drobné zvěře nevykazují rostoucí tendenci.

4.4.8.3 Návrh hospodaření s ostatní zvěří pro příští desetileté období Zaměřit se na lov a redukci ostatních druhů zvěře – zvěře myslivosti škodící a zvěře introdukované.

4.4.9 Péče o zvěř

Péče o zvěř je dnes především péčí o životní prostředí zvěře v krajině, ve které žije zvěř i člověk, aby zase poskytovala všemu živému základní existenční jistoty. Z mysliveckého hlediska jde především o výsadbu rozptýlené zeleně v krajině, obhospodařování mysliveckých políček a udržování kvalitních pastevních ploch. Patří do ní také ochrana zvěře před nepříznivými vlivy prostředí, před nakažlivými nemocemi, před škodlivými zásahy lidí a před volně pobíhajícími domácími zvířaty; ochrana životních podmínek zvěře, zajištění klidu v honitbě a ochrana mysliveckých zařízení. Každý, kdo vstupuje se svou činností do přírody, si musí počínat tak, aby nedocházelo ke zbytečnému ohrožování nebo zraňování zvěře a k poškozování jejich životních podmínek. Je zakázáno plašit zvěř jakýmkoliv způsobem, s výjimkou opatření k zabránění škodám působeným zvěří a dovolených způsobů lovu. Dále je zakázáno rušit zvěř při hnízdění a kladení mláďat a provádět další činnosti záporně působící na život zvěře jako volně žijících živočichů, pokud nejde o činnosti při obhospodařování pozemků a návštěvách krajiny. (zákon č. 449/2001)

Součástí myslivecké péče o zvěř je dnes také její příkrmování v době nouze, protože v kulturní krajině zvěř nedokáže najít dostatek přirozené potravy pro tvorbu dostatečných tukových zásob pro dlouhé zimní období. Z veterinárních a ekonomických důvodů je zvěř také v případě potřeby odčervována a léčbou zbavována parazitů.

4.4.9.1 Příkrmování zvěře v honitbě Lánské lesy

Pro příkrmování zvěře v honitbě Lánské lesy bylo v roce 2013 předloženo 1,2 t sena jako objemového krmiva (cena 1 700 Kč/t), zvěři srnčí 2,5 t granulovaného krmiva (cena 8 830 Kč/t) a především zvěři černé 25,0 t ječmene se zadinou (cena 3 500 Kč/t). Do slanisek bylo předloženo 0,2 t kamenné soli (cena 3 200 Kč/t). Pro potřeby příkrmování zvěře se v honitbě nachází 40 ks krmelců a krmelišť.

4.4.9.2 Odčervování zvěře v honitbě Lánské lesy

Odčervování je v honitbě Lánské lesy prováděno na základě výsledků koprologického vyšetření trusu spárkaté zvěře. Termíny odčervování jsou určovány OSSM, granule s účinnou látkou jsou značky Cermix. V roce 2012 bylo v termínu 1. – 2.2.2012 u zvěře srnčí na 14 lokalitách za 2 dny předloženo 75 kg granulí a v termínu 6.2. – 10.2.2012 u zvěře černé na 17 lokalitách bylo během 5 dní předloženo 650 kg granulí od firmy Premis. V roce 2013 bylo v termínu 2. – 3.2.2013 u zvěře srnčí na 14 lokalitách za 2 dny předloženo 100 kg granulí dodaných OSSM. Účinnou látkou léčiva je Ivermektin.

4.4.10 Škody zvěří.

Za škody zvěří je považováno poškozování a ničení produktů lesnické a zemědělské výroby zvěří při jejím hledání potravy. Hlavními důvody jsou přeměna životního prostředí, chybějící přirozená nabídka potravy, příliš vysoké lokální počty zvěře a narušování životní pohody zvěře vlivem volnočasových aktivit člověka. To vše většinou

společně působící ovlivňuje negativně život zvěře. Ve výsledku to znamená neprospívající zvěř a výrazné škody na jejím přeměněném životním prostředí, což jsou ekonomicky vyčíslitelné škody na lesní a zemědělské výrobě.

4.4.10.1 V lesním hospodářství:

Škody působené zvěří na lesních porostech jsou hlavním limitujícím faktorem dalšího rozvoje myslivosti v dané oblasti. V lesní výrobě je to především okus terminálních pupenů listnatých i jehličnatých dřevin, zpomalující nebo při opakovaném okusu zabraňující jedinci v růstu. Dále se jedná o ohryz nebo loupání kůry především z mladých smrkových jedinců, znamenající nástup hniloby znehodnocující dřevo a při masovém výskytu i nutnost rekonstrukce porostů. Škody při vytloutání paroží nejsou způsobovány hromadnějším výskytem, ale většinou vzácností dřeviny poškozeného jedince.

Úživnost lokality lze urychleně zvýšit založením a udržováním pastevních ploch a mysliveckých políček s vhodnou nabídkou plodin pro zvěř. V dlouhodobém horizontu je možné zvyšovat živnost postupným přibližováním druhové skladby lesa přirozenému zastoupení dřevin na hranici ekonomické únosnosti lesní výroby, především zvýšeným zastoupením tvrdých i měkkých listnatých dřevin, a volnějším zápojem porostů pro existenci keřového a bylinného patra.

V případě lovu je třeba omezit rušení zvěře zavedením intervalového a těžištního způsobu lovu, a využíváním tzv. tiché nátláčky pro společné lovy. Pro příkrmování zvěře je nutné respektovat současné vědecké poznatky v tomto oboru, protože nevhodné krmivo ve špatný čas, nezohledňující biologické potřeby zvěře, situaci škod výrazně zhoršuje. Z důvodu turistického využívání lesa lidmi je nezbytné zavedení systému klidových zón a usměrňování pohybu veřejnosti po lese s ohledem na potřeby zvěře, především v rovině vysvětlování a osvěty. Každý zákaz způsobí zvýšenou návštěvnost v dané lokalitě.

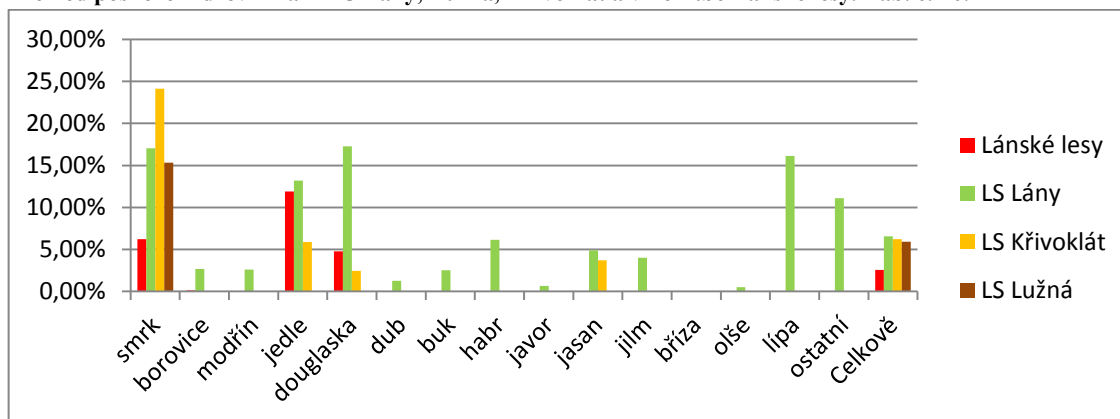
V LHP pro LHC LS Lány pro období let 2010 – 2019 je uvedeno hodnocení „je zřejmé, že poškozování lesních dřevin zvěří je na území LHC Lány neustále aktuálním problémem a i v budoucnosti mu bude potřeba věnovat zvýšenou pozornost“. Vzhledem k tomu, že je zde hodnocena honitba Lánské lesy současně s Lánskou oborou, není možné toto hodnocení vztahovat na hodnocení škod zvěří v honitbě Lánské lesy. Dále je v LHP konstatováno, že na celém území LHC je stanoveno pásmo imisního ohrožení „D“, tedy nejsou zde žádné porosty poškozené imisemi.

Podle seznamu dřevin a porostních skupin poškozených zvěří na LHC Lány (LHP 2010 – 2019) ze sumarizace výsledků poškození okusem, ohryzem a loupáním vztažených na území honitby Lánské lesy, je rozsah poškození jednotlivých dřevin v honitbě následující : smrk ztepilý (*Picea abies*) ve výši 6,23%, borovice lesní (*Pinus sylvestris*) ve výši 0,14%, jedle bělokorá (*Abies alba*) a obrovská (*Abies grandis*) ve výši 11,91%, douglaska tisolistá (*Pseudotsuga menziesii*) ve výši 4,78% a buk lesní (*Fagus sylvaticum*) ve výši 0,03% z celkové plochy dřeviny.

Pro porovnání jsem použil údaje o poškození dřevin v sousedících honitbách z LHP LHC LS Křivoklát z roku 2005 - 2014, z LHP LHC LS Lužná z roku 2013 – 2022 a z LHP LHC LS Lány z roku 2010 – 2019 (včetně Lánské obory). Souhrny dat jsem

propočítal do procentického poškození v přílohách do tabulky č. 16. a pro přehlednost jsem údaje převedl do grafu.

Přehled poškození dřevin na LHC Lány, Lužná, Křivoklát a v honitbě Lánské lesy. Tab. č. 16.

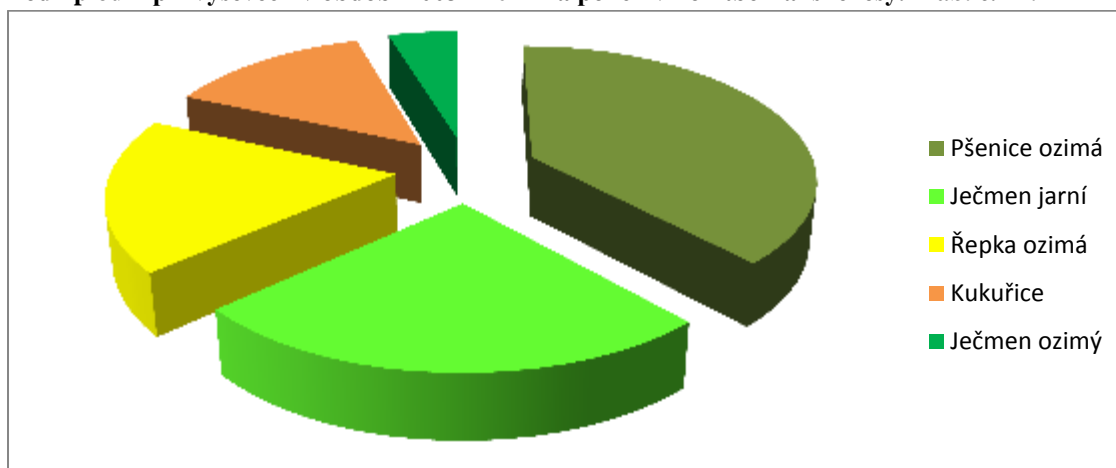

4.4.10.2 V zemědělské výrobě:

Škody v zemědělské výrobě vznikají poškozením pastvou v raném stadiu růstu plodiny a následným snížením produkce, nebo pastvou na dokončené úrodě především obilovin a kukuřice. Větší škody než spasení většinou způsobuje rozšlapání plodin. Největší škody na polích působí každá zvěř vyskytující se v oblasti v nepřiměřených počtech, především zvěř černá a na některých plodinách také zvěř jelení.

Školní zemědělský podnik v Lánech obhospodařuje zemědělské pozemky v honitbě Lánské lesy u obce Lány – jde o polnosti Klín, Klín u dubu, pod Škrobotem I. a II., Škrobot, Komíny, Pustinka, Plegár, Pod lesem, Roh u zdi, Za Hamouzem, Chmelnice, Nad kasárnama, U sadu a Za porážkou; a v oblasti Ploskova – polnosti Kapsa, Saidlova špička, U křížku, Bukovka a Spanilá Hůrka. Celková plocha orné půdy je 228,83 ha a v období let 2003 – 2012 bylo oseto Pšenicí ozimou (*Triticum sativum L.*) 873,41 ha (38,17%), Ječmenem jarním (*Hordeum sativum L.*) 577,59 ha (25,24%), Řepkou ozimou (*Brasica rapa L.*) 419,45 ha (18,33%), Kukuřicí (*Zea mays L.*) 310,96 ha (13,59%) a Ječmenem ozimým (*Hordeum sativum L.*) 106,88 ha (4,67%). Podíl plodin ve výsevu je přehledně zobrazen v následujícím grafu.

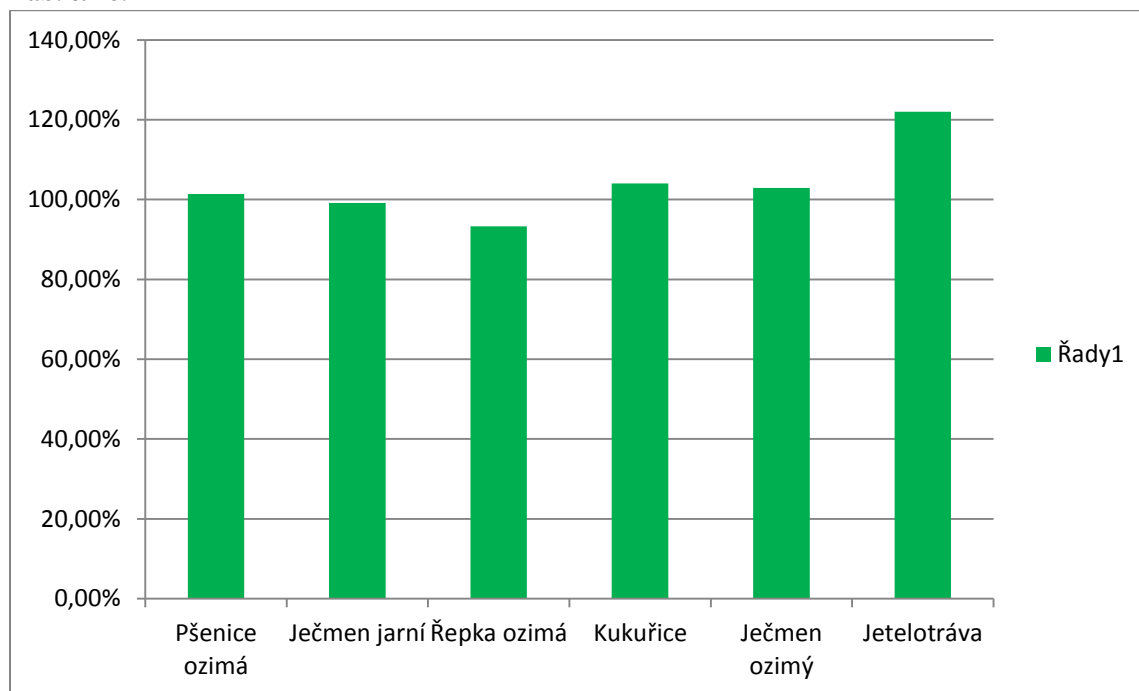
Podíl plodin při výsevech v období 2003 - 2012 na polích v honitbě Lánské lesy. Tab. č. 17.

V oblasti Ploskova jsou dále na ploše 58,67 ha pěstovány jetelotravní porosty pro výrobu sušeného objemového krmiva. Druhové složení jetelotravních porostů je dodržováno ve složení : Jílek vytrvalý (*Lolium perenne L.*) 30%, Kostřava červená (*Festuca rubra L.*) 20%, Lipnice luční (*Poa pratensis L.*) 20%, Psárka luční (*Alopecurus pratensis L.*) 5%, Bojínek luční (*Phleum pratense L.*) 5%, Jetele plazivý (*Trifolium repens L.*) a luční ((*Trifolium pratense L.*) 20%.

Z údajů poskytnutých ŠZP Lány jsem zpracoval přehledy průměrných hektarových výnosů podle jednotlivých plodin za deset let v období 2003 – 2012 a porovnal jsem je s průměrnými výnosy stejného období za celý zemědělský podnik. U obilovin jsou výnosem tuny semen z hektaru, u kukuřice tuny zelené hmoty z hektaru na siláž a u jetelotrávy tuny objemové sušiny z hektaru. Hodnoty jsou podle plodin v pořadí výnos z Lánských lesů/ výnos za ŠZP Lány a jejich procentické vyhodnocení : Pšenice ozimá 5,90/5,82 – **101,37%**, Ječmen jarní 4,68/4,72 – **99,15%**, Řepka ozimá 3,35/3,59 – **93,31%**, Kukuřice 35,18/33,82 – **104,02%**, Ječmen ozimý 4,57/4,44 – **102,93%** a Jetelotráva 3,56/2,92 – **122,03%** výnosu za celý ŠZP Lány. Výsledky jsou přehledně uvedeny v následujícím grafu.

Porovnání hektarových výnosů za období 2003 - 2012 podle plodin za Lánské lesy a ŠZP Lány.
Tab. č. 18.

Z uvedených výsledků vyplývá, že na zemědělských pozemcích v honitbě Lánské lesy byly za sledované období let 2003 – 2012 průměrné výnosy jednotlivých plodin prakticky shodné s průměrnými výnosy za celý zemědělský podnik. Pouze u řepky olejné byly výnosy dlouhodobě nižší o 6,69%, naopak u kukuřice byly o 4,02% vyšší a u sušiny jetelotrávy o 22,03% vyšší než byl průměr celého podniku.

Zemědělský podnik hodnotí situaci se škodami zvěří na všech svých pozemcích jako špatnou s neustálým nárůstem jejich výše. Je nucen pěstování některých plodin omezit a u některých přecházet na pěstování více škodám odolných, ale méně výnosných odrůd.

Nejmenší škody vznikají na loukách, kde zvěř černá rytím prokypřuje trávníky a způsobuje zavlékání plevelů a kopřiv. V ječmenech a osinatých odrůdách pšenice jsou ztráty na výnosech odhadovány do 10%, v porostech řepky olejné také do výše 10% - zvěř jelení spásá lusky na zeleno i zralé a největší škody způsobuje pohybem po ochozech v porostech, kdy tělem a běhy doslova vymlacuje semena řepky z lusků. U pšenice neosinaté odhadují celkové ztráty na 30%, v případě lokalizace u lesa v pruhu širokém 100 m dosahují ztráty 100% (co zbyde, je technikou neskliditelné). V případě kukuřice jsou odhadované ztráty až 50%, doporučují její pěstování minimálně 500 m od okraje lesa ve velkých lánech a pokud možno bez zdroje vody.

4.4.11 Používané způsoby lovu v honitbě Lánské lesy

Pro lov zvěře jsou používány různé způsoby lovu, s výjimkou způsobů zakázaných v §45 zákona č. 449/2001 Sb. o myslivosti. Hlavními hledisky pro výběr vhodného způsobu je především bezpečné použití palné zbraně s ohledem na přítomnost dalších účastníků lovu nebo návštěvníků lesa.

Nejdůležitější **biologické zásady** při lovu zvěře dovolují lovit zvěř pouze v takovém množství, aby se regulací jejích stavů neohrozilo její přežití a trvale udržitelné obhospodařování populací, nelovit žádný druh zvěře v době odchovu mláďat, lov zvěře nesmí narušit správnou sociální strukturu populace, lov nesmí zvěři nadměrně narušovat její denní biorytmus a musí selektivně z populace vyřazovat především všechny nemocné, přestárlé, poraněné a abnormální jedince.

Ekonomická hlediska při lovu odstřelem požadují lovit zvěř tak, aby zásah poškodil v co nejmenší míře zvěřinu, posoudit ve kterých případech je odchyt živé zvěře ekonomicky výhodnější než odstřel, soustřeďovat lov zvěře do míst, ve kterých zvěř působí nebo může působit škody a omezit jej tam, kde toto nebezpečí nehrozí, uskutečnit kontrolní dosled i v případě naprostého přesvědčení o chybené ráně.

Zásady myslivecké etiky a humánnosti nedovolují způsobovat zvěři zbytečnou bolest a utrpení, lovit zakázanými a neetickými způsoby, požadují chránit vodící matky a vzdávat ulovené zvěři příslušnou úctu ve smyslu dodržování tradičních mysliveckých zvyklostí.

4.4.11.1 Individuální způsoby lovu v honitbě Lánské lesy

V honitbě Lánské lesy je nejčastěji používaným individuálním způsobem lovu čekaná na kazatelně u polí, u pasek nebo u vnadiště na černou zvěř. Tento způsob lovu vyhovuje potřebě maximální bezpečnosti při střelbě palnou zbraní i možnostem lovců při večerním případně nočním volném čase pro lov. Honitba Lánské lesy je hojně navštěvována lidmi při volnočasových aktivitách, které se v případě běžců a cyklistů stále častěji posouvají do večerních a u jednotlivců až do nočních hodin. Dalším individuálním způsobem lovu je tzv. šoulačka, nejčastěji provozovaná ráno ve dnech pracovního volna či klidu v lokalitách s větší terénní náročností, při které ale výrazně roste bezpečnostní riziko při použití palné zbraně. Výstřel nemíří pod velkým úhlem do země a riziko odražené střely je výrazně vyšší. Setkání s návštěvníky lesa v brzkých

ranních hodinách ve zdánlivě opuštěných lokalitách je dnes poměrně běžná záležitost. V současné době novým způsobem lovu v honitbě Lánské lesy je odchyt mladé černé zvěře do mobilních odchytových zařízení. Tato záležitost je ve zkušebním provozu a zatím chybí dostatečná data na její vyhodnocení.

4.4.11.2 Hromadné způsoby lovu v honitbě Lánské lesy

Naháňka se slíděním

„ Naháňka se slíděním je způsob lovu, při kterém je spárkatá zvěř organizovaně a podle plánu po celou dobu trvání honu současně na velké ploše uvedena do pohybu volně hledajícími psy, hlasitě sledujícími stopy tak, aby ji střelci na předem určených stanovištích mohli bezpečně obeznat a bezpečně ji ulovit“ (Eisenbarth, Ophoven 2002)

Tato forma naháňky je nemysliverká a v rozporu s ochranou zvířat při extrémně vysoké sněhové pokrývce nebo na sněhu se zraňujícím zledovatělým povrchem.

Jsou pro ni požadováni spolehliví hlasití psi individuálně vyhledávající zvěř a nadhánějící ji střelcům. Jejich přímý kontakt se zvěří není pro velkou vzdálenost možný a vytváření smečky je nežádoucím projevem. Naháňky se účastní velké množství stojících nebo se pohybujících lidí téměř neustále v potenciálním dostřelu velkého počtu palných zbraní. Proto je možné ji hodnotit jako spíše nebezpečnou akci, její úspěch je založený na dobrém naplánování a průběžném řízení vedoucím honu a dodržování bezpečnostních pravidel všemi účastníky. Nezbytností je označení lovců, psů i psů prvky v signální oranžové barvě. Smyslem naháňky se slíděním je omezit délku období loveckého tlaku v honitbě a jako doplněk dalších způsobů lovu pomoci plnit kvantitativní odstřel především mladé zvěře a tím usměrňovat věkovou a sociální strukturu populace.

Naháňka je plánována na ploše 400 – 600 ha do období po opadu listů, aby střelci byli schopni přehlednout svůj vymezený prostor. Psůvům jsou přiděleny pevně stanovené působiště, která neustále protlačují se psy nakrátko a na jednoho psa je počítáno 10 – 25 ha plochy leče. Role honců je ve vedení a podpoře psů, například pokud zvěř černá nechce opustit stávaníště. Během honu je stanovena tzv. „psí přestávka“, po kterou budou psi přechodně upoutáni. Jejím účelem je uklidnění a odpočinek psů a umožnění zneklidněné zvěři návrat na její stávaníště. Stanoviště střelců jsou umístována k ohozům zvěře používaných při jejím přechodu z krytu do krytu po celé ploše leče. Zvěř při pohybu na větším území většinou nespěchá, snaží se v situaci zorientovat a mívá postupně několik střeleckých stanovišť. To přináší lovcům možnosti pro posouzení zvěře a dobrý výstřel.

Vhodnost výběru střeleckých stanovišť a schopnost uvedení zvěře do pohybu je posuzována na základě tzv. „*Indexu vystřelených ran na kus zvěře*“, jehož výsledek je prostým podílem počtu vystřelených ran na počet ulovených kusů. Hodnoty z nejúspěšnějších honiteb ve výši 1,5 – 2,0 výstřelu na ulovený kus zvěře jsou považovány za běžně nedosažitelné. Jako kvantitativní ukazatel je počítáno s ulovením 0,5 ks zvěře na jednoho lovce.

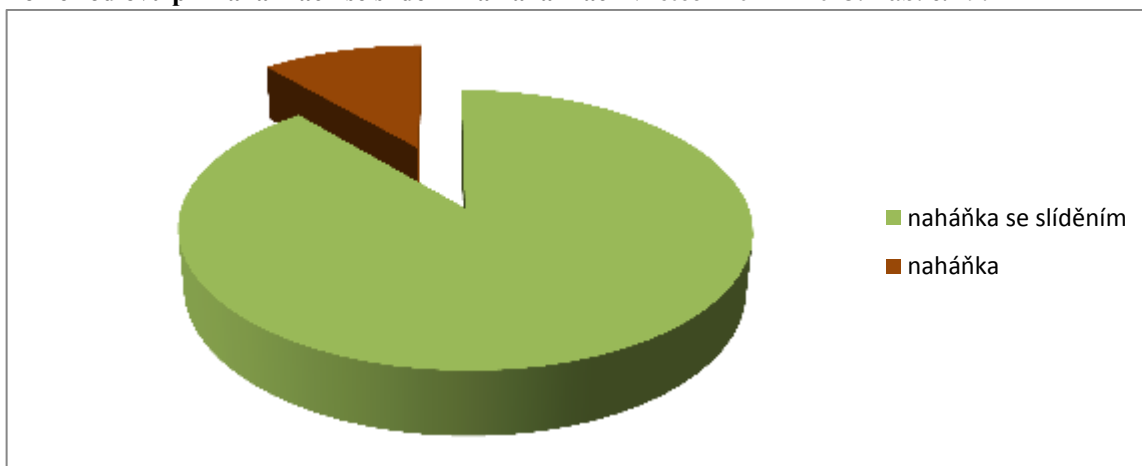
(Eisenbarth, Ophoven 2002)

Naháňka se slíděním v honitbě Lánské lesy.

V honitbě Lánské Lesy jsou v posledních letech pořádány ročně dvě naháňky se slíděním pro přibližně 25 loveckých hostů. Tato dvoudenní záležitost se vždy skládá z dopolední naháňky se slíděním v předem připravené lokalitě v honitbě, kdy střelci loví zvěř ze stanovišť vybavených střelišti o výšce přibližně dva metry. Honci a jejich psi podle domluveného časového harmonogramu uvádějí do pohybu zvěř v jednotlivých přidělených sektorech oblasti lovu a ta je lovena při průchodu kolem stanovišť střelců. Odpolední část na dokončení loveckého dne probíhá v jiné lokalitě formou naháňky, kdy střelci stojí na zemi na lesních cestách nebo svážnicích, a honci se psy postupují v řadě proti nim. Část personálu hlídá přístupové komunikace a zabraňuje vstupu návštěvníků lesa do oblasti lovu. Ve sledovaném období let 2011 – 2013 byly pro společné lovy každý rok využívány beze změny stejné lokality pro naháňku se slíděním (1. Macháčková-Pánovka-Kutnýř, 2. Holý kopec-Kaly-Kovářův luh, o celkové výměře 671,66 ha) a pro naháňku (1. Pustinka-Šiškový les-Škvárovska-Kapsa, 2. Praha-Šarváš-Polomovka-Zemanka, o celkové výměře 519,33 ha).

V roce 2011 byly při naháňkách uloveny 2 kusy zvěře jelení, 4 kusy zvěře sika, 5 kusů zvěře mufloní a 29 kusů zvěře černé, celkem 40 kusů. Z toho bylo 33 kusů zvěře uloveno na dopolední naháňce se slíděním a 7 kusů při odpolední naháňce. V roce 2012 bylo při naháňkách uloveno 9 kusů zvěře jelení, 5 kusů zvěře mufloní a 36 kusů zvěře černé, celkem 50 kusů. Z toho bylo uloveno 46 kusů zvěře při dopolední naháňce se slíděním a 4 kusy při odpolední naháňce. V roce 2013 byly při naháňkách uloveny 2 kusy zvěře jelení, 3 kusy zvěře sika, 2 kusy zvěře mufloní a 46 kusů zvěře černé, celkem 53 kusů. Z toho bylo uloveno 48 kusů zvěře při dopolední naháňce se slíděním a 5 kusů při odpolední naháňce. Za sledované tři roky bylo při dopoledních naháňkách se slíděním odloveno celkově 127 kusů spárkaté zvěře (88,81% z celkového odlovu, na 100 ha území lovu bylo odloveno 6,30 kusu spárkaté zvěře) a při odpoledních naháňkách 16 kusů spárkaté zvěře (11,19% z celkového odlovu, na 100 ha území lovu bylo odloveno 1,03 kusu spárkaté zvěře), dohromady 143 kusů. Průměrně bylo za lovecký den ve sledovaném období odloveno 23,83 kusů spárkaté zvěře, tj. 0,90 uloveného kusu na jednoho střelce. Poměry dosažených celkových odlovů při naháňkách se slíděním a naháňkách jsou přehledně zobrazeny v následujícím grafu.

Poměr odlovů při naháňkách se slíděním a naháňkách v letech 2011 – 2013. Tab. č. 19.

Ve sledovaném období let 2011 – 2013 byly v lokalitě pro naháňku se slíděním Macháčkova-Pánovka-Kutnýř evidovány ulovené kusy a všechny vystřelené rány během lovu. V lokalitě Holý kopec-Kaly-Kovářův luh bohužel složité terénní podmínky neumožňují přesnou evidenci výstřelů, a proto jsem tuto lokalitu nehodnotil. V roce 2011 bylo na Macháčkové uloveno 17 kusů spárkaté zvěře při 37 výstřelech, tj. 2,18 výstřelu na 1 ks. V roce 2012 bylo uloveno 24 kusů spárkaté zvěře při 58 výstřelech, tj. 2,42 výstřelu na 1 ks. A v roce 2013 bylo uloveno 27 kusů spárkaté zvěře při 79 výstřelech, tj. 2,93 výstřelu na 1 ks (tab.č. 20). Mírně se zhoršující poměr výstřelů na ulovení jednoho kusu spárkaté zvěře bude do budoucna zapotřebí vyhodnotit a najít příčinu tohoto stavu. Pravděpodobnou příčinou je snížení disciplinovanosti psovodů a honců v lečích s přehnaným tlakem na zneklidňování zvěře a vyšší nekázeň střelců pro nejisté výstřely.

Střeliště používané při naháňce se slíděním v lokalitě Macháčkova-Pánovka-Kutnýř.

V předcházejících letech, do roku 2010 včetně, byly společné lovy v honitbě Lánské lesy prováděny jako celodenní naháňky se 3 – 4 lečemi v loveckém dni. Z evidencí společných lovů je pro srovnání možné použít několik záznamů, které obsahují i evidenci výstřelů za lovecký den. Výstřely se počítaly běžně, bohužel se do evidencí nezapisovaly. Dne 18. října 2008 bylo na společném lovu uloveno 18 kusů spárkaté zvěře a vystřeleno 152 ran, tj. 8,44 výstřelu na ulovený kus. Dne 24. října 2009 bylo uloveno 19 kusů na 65 výstřelů, tj. 3,42 výstřelu na ulovený kus. Dne 3. prosince 2009 bylo uloveno 16 kusů na 54 výstřelů, tj. 3,38 výstřelu na ulovený kus. Dne 4. prosince 2009 bylo uloveno 9 kusů na 46 výstřelů, tj. 5,11 výstřelu na ulovený kus (tab.č. 21.)

Pro porovnávání mezi jednotlivými způsoby společných loví v honitbě Lánské lesy jsem vybral jako témata počet výstřelů na odlovený 1 kus (nelze je vyhodnotit celkově, protože chybí údaje) a počet ulovených kusů na 1 střelce a lovecký den (obojí jsou podle autorů „Eisenbartha a Ophovena, 2002“ veličiny vypovídající o úrovni organizování lovecké akce). Dále jsem přidal další údaje, u kterých předpokládám vypovídající hodnotu k potřebám organizačně-plánovacím a ekonomickým. Vzhledem k výrazně rozdílným plochám zaujatých loveckými akcemi je část dat přepočtena na 100 ha. Pro rychlou orientaci jsou ve sloupcích na levé straně uvedena data ke starším loveckým akcím a souhrnná data za současné lovecké akce, která jsou ve sloupcích na pravé straně rozdělena na dopolední naháňky se slíděním a odpolední naháňky na dokončení loveckého dne. V souhrnných datech nejsou žádné výrazné odchylky mezi posuzovanými společnými lovy, ale po rozdělení současných způsobů provedení společných loví jsou data rozdílná. Oba souhrnně posuzované způsoby lovu jsou náročné na organizaci lovu, starší způsob pro několik přesunů během dne do nových lečí a současný způsob přípravou naháňky se slíděním a následující odpolední naháňkou v jiné lokalitě. V obou případech s ohledem na časový plán celodenního lovu není dostatek času na dokonalé překontrolování výstřelů s nejistým výsledkem či považovaných za chybené.

Porovnatelné údaje při naháňkách se slíděním a naháňkách v letech 2011 – 2013 a při naháňkách v letech 2008 – 2009. Tab. č. 20., 21., 22., 23.

	vše	vše	dopoledne	odpoledne
Hromadné lovy v honitbě Lánské lesy	2008 - 2009	2011 - 2013	2011-2013	2011 - 2013
Počet lovců	100	159	159	159
Počet honců	42	44	44	44
Počet psodů	35	92	92	92
Počet závodčích	20	28	28	28
Počet loveckých dní	4	6	3	3
Počet lečí	13	12	6	6
Počet automobilů 4x4	12	24	12	12
Počet traktorů	12	12	6	6
Plocha zaujatého území (ha)	981,95	3 572,97	2 014,98	1 557,99
Počet odlovených kusů (podle druhu)				
Jelení zvěř	5	13	9	4
Zvěř sika	3	7	7	0
Mufloní zvěř	7	12	12	0
Černá zvěř	44	111	99	12
Daňčí zvěř	0	0	0	0
Srnčí zvěř	0	0	0	0
Liška	3	0	0	0
Celkem ks	62	143	127	16
Počet výstřelů	317	0	325	0
Počet výstřelů na 1 kus	5,11	0,00	2,56	0,00
Počet kusů na 1 střelce a den	0,62	0,90	1,60	0,20

Počet kusů na 100 ha	6,31	4,00	6,30	1,03
Počet kusů na lovecký den	15,50	23,83	42,33	5,33
Počet kusů na psůvoda či honce	0,81	1,05	1,87	0,24
Počet psůvodů a honců na 100 ha	7,84	3,81	3,37	4,36
Počet střelců na 100 ha	10,18	4,45	3,95	5,10
Počet kusů na 1 závodčího	3,10	5,11	9,07	1,14
Počet kusů na 1 automobil 4x4 a den	5,17	5,96	10,58	1,33
Počet kusů na 1 traktor a den	5,17	11,92	21,17	2,67

4.4.12 Ekonomická analýza

Myslivecké hospodaření v honitbě Lánské lesy je v ekonomické oblasti složeno z nákladů na myslivecké hospodaření, pod kterým rozumíme výdaje uživatele na personální zajištění hospodaření, obnovu a údržbu mysliveckých zařízení, náklady na hospodaření na mysliveckých políčkách, náklady na příkrmování zvěře a náklady na koprologický výzkum a odčervování zvěře. Na opačné straně jsou evidovány výnosy z mysliveckého hospodaření za produkci zvěřiny a z komerčních hromadných lovů. Vzhledem k účelovosti provozu LS Lány jako vlastníka honitby přednostně pro potřeby prezidenta republiky a jeho hostů, nebudou v práci zvažovány případné výnosy za odlov trofejové zvěře v honitbě Lánské lesy.

4.4.12.1 Náklady mysliveckého hospodaření v honitbě Lánské lesy.

Režijní náklady na myslivost jsou celkově uvedeny za rok 2012 ve výši 318 633 Kč.

Náklady na myslivecká políčka.

Největší nákladovou položkou je osetí políček vhodnými plodinami, jejichž cena na 1 ha výsevu je mezi sebou rozdílná. Pro výši ročních nákladů musíme u víceletých plodin připočítat vícenáklady pro jejich udržování a cenu dělit počtem produkčních let. Výslednou cenu lze používat pro kalkulaci ročních nákladů podle vysetých plodin. V tabulce (přílohy č.24.) jsem propočítal cenu výsevu 1 ha podle plodiny, v tabulce (přílohy č. 25.) jsem dopočítal roční náklady na 1 ha podle plodiny a v tabulce (přílohy č. 26.) jsem dopočítal celkové roční náklady na myslivecká políčka v honitbě Lánské lesy při zachování současného podílu vysetých plodin. Pro rok 2014 předpokládám náklady na myslivecká políčka v honitbě ve výši 96 202 Kč.

Příkrmování zvěře.

Nakupovaná krmiva pro příkrmování zvěře v době nouze v roce 2013 představovaly několik položek. Největší položkou bylo 25 t ječmene se zadinou za 87 500 Kč, dále 2,5 t granulí pro srnčí zvěř za 22 075 Kč a 1,2 t sena za 2 040 Kč. Kamenná sůl byla v ceně 640 Kč. Náklady na příkrmování byly celkově ve výši 112 255 Kč.

Odčervování zvěře.

Náklady na koprologické veterinární vyšetření v roce 2012 byly ve výši 2 925 Kč (z 80% jsou hrazeny dotací na myslivost), léčivo bylo dodáno OSSM.

Myslivecká zařízení pro příkrmování a pozorování a lov zvěře.

Myslivecká zařízení pro honitbu Lánské lesy jsou vyráběna jako doplňková výroba na PDV lesní výroby v řádu několika kusů za rok. Hlavní činností pracoviště je výroba oplocenkových dilů a plotovek pro vlastní spotřebu. Na výrobu mysliveckých zařízení je používán pouze vlastní dřevěný materiál a na střechy lepenkový materiál. Náklady na výrobu jednotlivých mysliveckých zařízení byly pro rok 2014 (v přílohách v tabulce č. 27.) propočítány za jeden krmelec mobilní 18 932 Kč, kazatelnu krytou 14 923 Kč, posed nekrytý 11 403 Kč, stříliště 1 732 Kč a žebřík 2 240 Kč. V roce 2011 byl vyroben jeden a v roce 2012 dva nové krmelce.

4.4.12.2 Výnosy mysliveckého hospodaření v honitbě Lánské lesy.

Výnosy z produkce zvěřiny.

Produkcí zvěřiny jsem pouze v informativní rovině (protože se mi nepodařilo získat za celé sledované období všechna data o výkupní váze zvěře podle jednotlivých druhů a pohlaví) přepočítal podle údajů z let 2011 – 2013 o průměrné výkupní váze jednotlivých druhů zvěře podle pohlaví (tab. č. 28.) a jejich násobením 1/10 počtu odlovených kusů za sledovaných deset let. Pro honitbu Lánské lesy lze předpokládat roční výnos za produkci zvěřiny ve výši 242 015 Kč podle následujícího rozdělení (tab. č. 29.)

U **jelení zvěře** je možné výslednou hodnotu 1 006 kg považovat za průměrnou produkci zvěřiny jelení zvěře v honitbě Lánské lesy za myslivecký rok. Při předpokládané ceně 60 Kč/kg zvěřiny jde ročně o výnos ve výši 60 363 Kč.

U **srnčí zvěře** lze výslednou hodnotu 430 kg považovat za průměrnou produkci zvěřiny srnčí zvěře v honitbě Lánské lesy za myslivecký rok. Při předpokládané ceně 90 Kč/kg zvěřiny jde ročně o výnos ve výši 38 723 Kč.

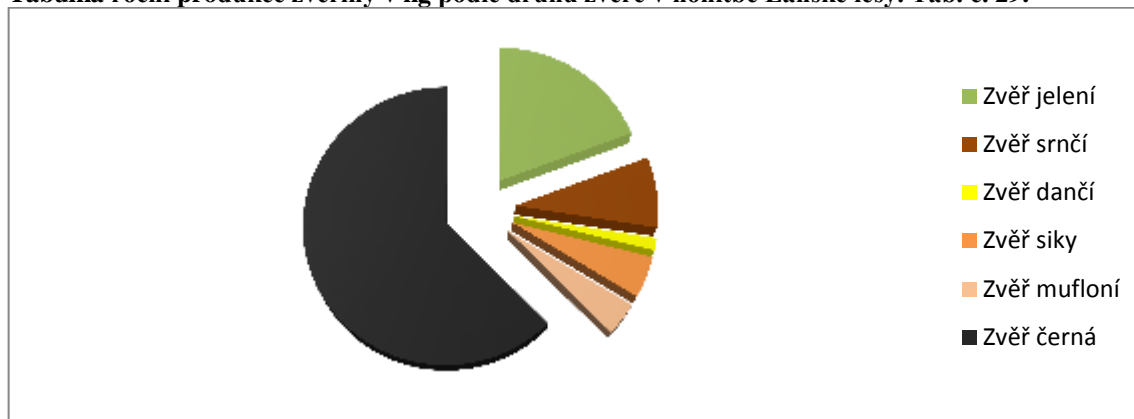
U **daňčí zvěře** je možné výslednou hodnotu 81 kg považovat za průměrnou produkci zvěřiny daňčí zvěře v honitbě Lánské lesy za myslivecký rok. Při předpokládané ceně 60 Kč/kg zvěřiny jde ročně o výnos ve výši 4 877 Kč.

U **zvěře sika** lze výslednou hodnotu 252 kg považovat za průměrnou produkci zvěřiny zvěře sika v honitbě Lánské lesy za myslivecký rok. Při předpokládané ceně 60 Kč/kg zvěřiny jde ročně o výnos ve výši 15 113 Kč.

U **mufloní zvěře** je možné výslednou hodnotu 201 kg považovat za průměrnou produkci zvěřiny mufloní zvěře v honitbě Lánské lesy za myslivecký rok. Při předpokládané ceně 45 Kč/kg zvěřiny jde ročně o výnos ve výši 9 029 Kč.

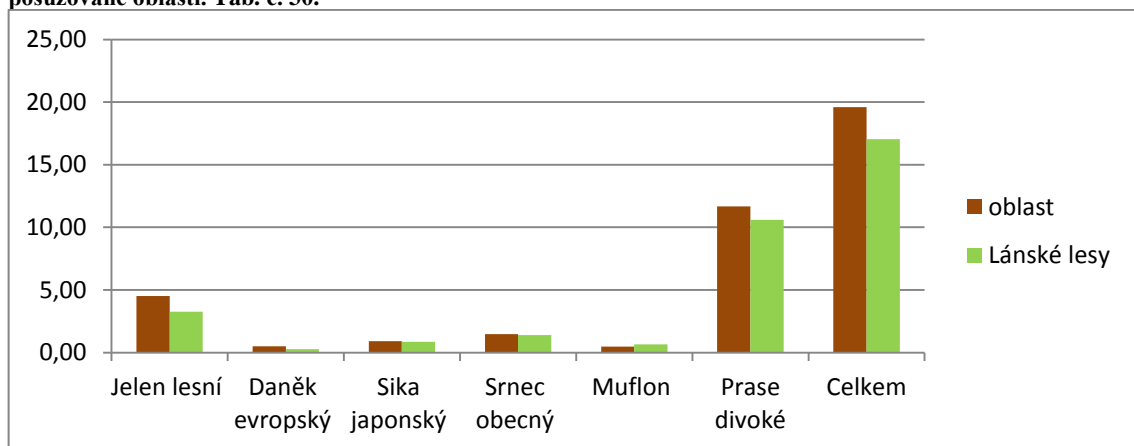
U **černé zvěře** lze výslednou hodnotu 3 255 kg považovat za průměrnou produkci zvěřiny černé zvěře v honitbě Lánské lesy za myslivecký rok. Při předpokládané ceně 35 Kč/kg zvěřiny jde ročně o výnos ve výši 113 911 Kč.

Tabulka roční produkce zvěřiny v kg podle druhů zvěře v honitbě Lánské lesy. Tab. č. 29.

Pro porovnání výsledků mezi honitbou Lánské lesy a honitbami v posuzované oblasti jsem stejným způsobem propočtl produkci zvěřiny vynásobením jejich odlovu bez úhynu s použitím stejných průměrných hmotností jako v honitbě Lánské lesy (tabulka č. 28.) Produkci jsem propočtl za celých deset let sledovaného období 2003 – 2012 v kg na 1 ha honební plochy. Podle druhů zvěře jsou výsledky v pořadí Lánské lesy / posuzovaná oblast; následující : jelení zvěř 3,27 / 4,51; daňčí zvěř 0,26 / 0,51; srnčí zvěř 1,40 / 1,49; zvěř sika 0,85 / 0,92; mufloní zvěř 0,65 / 0,47 a černá zvěř 10,59 / 11,68 kg na 1 ha plochy honiteb. Celková produkce zvěřiny v honitbě Lánské lesy dosáhla za sledované období hodnoty 17,03 kg na 1 ha honební plochy, v posuzovaných oblastech dosáhla celková produkce zvěřiny za sledované období hodnoty 19,59 kg na 1 ha honební plochy. Údaje (tabulka č. 30.) jsem zobrazil přehledně v následujícím grafu.

Produkce zvěřiny v kg/ha za období 2003-2012 podle druhů zvěře v honitbě Lánské lesy a v honitbách v posuzované oblasti. Tab. č. 30.

Výnosy z komerčního lovu.

V honitbě Lánské lesy kromě jednotlivých prodejů odlovů především srnců patří mezi hlavní výnosové položky mysliveckého hospodaření prodej loveckých míst při hromadných lovech spárkaté zvěře. Ve venkovní honitbě mimo oboru je cena pro jednoho lovce a den stanovena na 5 000 Kč a v letech 2011 – 2013 se lovu zúčastnilo v průměru 53 lovců za rok. Výsledná výše ročního výnosu za komerční hromadné lovy v honitbě Lánské lesy je 265 000 Kč.

4.4.12.3 Dotace pro myslivost v honitbě Lánské lesy.

V roce 2012 žádala honitba Lánské lesy o finanční příspěvek na vybrané činnosti mysliveckého hospodaření v celkové částce 95 190 Kč. Žádost byla složena z příspěvku na provozování mysliveckých políček na ploše 15,37 ha (maximum 0,5% z výměry honitby, výše 5 000 Kč na 1 ha políček) ve výši 76 850 Kč, z nákupu dvou mobilních odchyťových zařízení na černou zvěř (8 000 Kč/ks) ve výši 16 000 Kč a z 80% uhrazení veterinárního vyšetření (v ceně 2 950 Kč) ve výši 2 340 Kč.

Roční výnosy v honitbě Lánské lesy za produkci zvěřiny, prodej hromadných lovů a příspěvků na myslivecké hospodaření mohou dosáhnout celkově **602 205 Kč**.

5. Návrh rámcového desetiletého plánu mysliveckého hospodaření v honitbě Lánské lesy

5.1 Početní stavy zvěře.

Pro hospodaření s **jelení zvěří** v honitbě Lánské lesy na období let 2014 – 2023 doporučuji jelení zvěř chovat na současných schválených normovaných stavech v této honitbě ve výši 26 kusů s důsledným dodržováním poměru pohlaví 1 : 1 a vhodné věkové struktury populace. S ohledem na skutečnost, že výše odlovu jelení zvěře v honitbě Lánské lesy dlouhodobě dosahovala 100% plánované výše odlovu v honitbě a 72% výše průměrného odlovu v posuzované oblasti s velkým zastoupením zemědělských ploch, kdy z posuzovaných jedenácti probíhal odlov jelení zvěře v deseti honitbách a dosáhl 188% plánované výše, musejí být skutečné stavy jelení zvěře v oblasti vyšší než stavy sčítané v honitbě Lánské lesy. Proto navrhuji pro období let 2014 – 2023 při dosažení výše plánovaného odlovu jelení zvěře holé žádat o její navýšení o 10% OSSM a při dodržení kritérií průběrnosti a sociální struktury pokračovat v jejím odlovu.

Pro hospodaření se **srnčí zvěří** v honitbě Lánské lesy na období let 2014 – 2023 doporučuji srnčí zvěř chovat na současných schválených normovaných stavech v této honitbě ve výši 152 kusů s důsledným dodržováním poměru pohlaví 1 : 1 a vhodné věkové struktury populace. Výše odlovu srnčí zvěře v honitbě Lánské lesy dlouhodobě dosahovala 86% plánované výše odlovu v honitbě a 93% výše průměrného odlovu v posuzované oblasti s velkým zastoupením zemědělských ploch, kdy z posuzovaných jedenácti probíhal odlov srnčí zvěře ve všech honitbách a dosáhl 91% plánované výše odlovu. Odlov samčí zvěře dlouhodobě dosáhl 72% výše plánovaného odlovu v honitbě a v přepočtu na 1 000 ha plochy odlovu bez úhynu 67% výše odlovu samců v oblasti. Podíl vykazovaného úhynu v honitbě dosáhl téměř 27% z celkového odlovu. Proto doporučuji pro období let 2014 – 2023 plnit plánovaný odlov srnčí zvěře beze zbytku s postupným směřováním k poměru pohlaví lovené zvěře 1 : 1.

Pro hospodaření s **daňčí zvěří** v honitbě Lánské lesy na období let 2014 – 2023 doporučuji její chov na současných schválených normovaných stavech v této honitbě ve výši 20 kusů s důsledným dodržováním poměru pohlaví 1 : 1 a vhodné věkové struktury populace. Vzhledem k tomu, že výše odlovu daňčí zvěře v honitbě Lánské lesy dlouhodobě dosahovala 73% plánované výše odlovu v honitbě a 50% výše průměrného odlovu v posuzované oblasti, kdy z posuzovaných jedenácti honiteb probíhal odlov daňčí zvěře ve výši alespoň jednoho kusu za rok v pěti honitbách a dosáhl 231% plánované výše odlovu, honitba Lánské lesy není oblastí hlavního výskytu této zvěře v oblasti. Proto nedoporučuji pro období let 2014 – 2023 ani v případě splnění plánované výše odlovu daňčí zvěře žádat o její navýšení.

Pro hospodaření se zvěří **sika japonský** v honitbě Lánské lesy na období let 2014 – 2023 doporučuji zvěř sika chovat na současných schválených normovaných stavech v této honitbě ve výši 10 kusů s důsledným dodržováním poměru pohlaví 1 : 1 a vhodné věkové struktury populace. S ohledem na skutečnost, že výše odlovu zvěře sika v honitbě Lánské lesy dlouhodobě dosahovala 88% plánované výše odlovu v honitbě a

95% výše průměrného odlovu v posuzované oblasti s velkým zastoupením zemědělských ploch, kdy z posuzovaných jedenácti probíhal odlov zvěře sika ve výši alespoň jednoho kusu za rok v šesti honitbách a dosáhl 315% plánované výše odlovu, musejí být skutečné stavy zvěře sika v oblasti výrazně vyšší než stavy sčítané v honitbě Lánské lesy. Proto navrhuji pro období let 2014 – 2023 při dosažení výše plánovaného odlovu holé zvěře sika požádat o její navýšení o 10% OSSM a při dodržení kritérií průběrnosti a sociální struktury pokračovat v jejím odlovu.

Pro hospodaření s **mufloní zvěří** v honitbě Lánské lesy na období let 2014 – 2023 doporučuji mufloní zvěř chovat na současných schválených normovaných stavech v této honitbě ve výši 22 kusů s důsledným dodržováním poměru pohlaví 1 : 1 a vhodné věkové struktury populace. S ohledem na skutečnost, že výše odlovu mufloní zvěře v honitbě Lánské lesy dlouhodobě dosahovala 88% plánované výše odlovu v honitbě a 137% výše průměrného odlovu v posuzované oblasti s velkým zastoupením zemědělských ploch, kdy z posuzovaných jedenácti probíhal odlov mufloní zvěře ve výši alespoň jednoho kusu za rok v pěti honitbách a dosáhl 228% plánované výše odlovu, musejí být skutečné stavy mufloní zvěře v oblasti výrazně vyšší než stavy sčítané. Proto navrhuji pro období let 2014 – 2023 při dosažení výše plánovaného odlovu holé mufloní zvěře požádat o její navýšení o 10% OSSM a při dodržení kritérií průběrnosti a sociální struktury pokračovat v jejím odlovu.

Pro hospodaření s **černou zvěří** v honitbě Lánské lesy na období let 2014 – 2023 doporučuji černou zvěř chovat na současných schválených normovaných stavech v této honitbě ve výši 32 kusů s důsledným dodržováním poměru pohlaví 1 : 1 a vhodné věkové struktury populace. S ohledem na skutečnost, že výše odlovu černé zvěře v honitbě Lánské lesy dlouhodobě dosahovala 117% plánované výše odlovu v honitbě a 91% výše průměrného odlovu v posuzované oblasti s velkým zastoupením zemědělských ploch, kdy z posuzovaných jedenácti probíhal odlov černé zvěře ve všech honitbách a dosáhl 369% plánované výše odlovu, musejí být skutečné stavy černé zvěře v oblasti výrazně vyšší než stavy sčítané. Proto navrhuji pro období let 2014 – 2023 při dosažení výše plánovaného odlovu černé zvěře požádat o její navýšení OSSM a při dodržení kritérií průběrnosti pokračovat v jejím odlovu do dosažení normovaných stavů v honitbě Lánské lesy. Pro odlov mladé černé zvěře po celý rok doporučuji využívat přenosná odchyťová zařízení a odchycenou černou zvěř umísťovat do zařízení pro černou zvěř v Lánské oboře.

Pro hospodaření s **drobnou zvěří** v honitbě Lánské lesy na období let 2014 – 2023 doporučuji drobnou zvěř chovat na současných schválených normovaných stavech v této honitbě ve výši 126 kusů u zvěře zaječí a ve výši 50 kusů u zvěře bažantí s důsledným dodržováním poměru pohlaví 1 : 1 a vhodné věkové struktury populace. S ohledem na skutečnost, že v současné době jsou sčítané stavy zaječí zvěře ve výši 44 kusů téměř rovny minimálním stavům ve výši 36 kusů, a sčítané stavy bažantí zvěře ve výši 19 kusů také téměř rovny minimálním stavům ve výši 15 kusů, je dosažení normovaných stavů u drobné zvěře v nejbližších letech nereálné. Z výše uvedených skutečností jasně vyplývá, že v současné době, ale pravděpodobně ani v budoucích letech, zvěř drobnou nebudeme moci obhospodařovat lovem. Samozřejmostí zůstává péče o tuto zvěř s cílem zvýšení nebo alespoň udržení jejich početních stavů.

5.2 Péče o zvěř a její životní prostředí

Stávající **myslivecká políčka** s výměrou 16,35 ha překračují maximální výměru 15,37 ha (0,5% z výměry honitby), na kterou může uživatel honitby Lánské lesy uplatnit žádost o finanční příspěvek za jejich provozování. Nevýhodou je jejich koncentrace v lokalitách bývalých zemědělských polí a jejich nerovnoměrné rozmístění v honitbě. K jejich rozšíření nejsou příliš vhodné lokality bývalých lesních školek nacházejících se u obydlí domů a hájoven, ani plochy elektrovedů u cest s vysokou návštěvností a provozem vozidel. Vhodné klidové lokality v lesních porostech svými terénními podmínkami umístění nových políček buď prakticky neumožňují, nebo jejich pedologické podmínky zpochybňují myslivecký i ekonomický smysl takového rozhodnutí. Pro období let 2014 – 2023 nenavrhují vznik nového mysliveckého políčka a doporučují udržení a zlepšení péče o políčka stávající včetně pestrosti vysévaných druhů plodin.

Plodonosné dřeviny v honitbě Lánské lesy na pozemcích LS Lány doporučují inventarizovat s odborným posouzením jejich zdravotního stavu a návrhem jejich obnovy. Většina stromů je věkově za vrcholem svojí plodnosti a část z nich není v dobrém zdravotním stavu.

V **lesním hospodářství** doporučují zvýšit podíl zmlazování listnatých dřevin podrostním hospodařením, listnaté těžby obnovní i výchovné plánovat výhradně do zimního období, nepoužívat mimo oplocené části pasek chemické přípravky pro ochranu proti buření, ponechávat v porostech a jejich okrajích měkké listnaté dřeviny. Navrhují zavedení trvalých **klidových zón** pro zvěř v lokalitě Kolman – Píně a Holý kopec – Ovčanda. Doporučují usměrňovat turistický tlak v honitbě mimo klidové lokality.

V používaných individuálních **způsobech lovu** v honitbě Lánské lesy doporučují zavedení řízeného intervalového a těžištního lovu pro naplnění potřeb mysliveckého, lesnického a zemědělského hospodaření v honitbě. Z hlediska bezpečnosti návštěvníků lesa doporučují i nadále preferovat lov z vysokých kazatelen. Pro hromadné způsoby lovu doporučují jako základní způsob naháňku se slíděním provedenou 1x za rok minimálně na polovině území honitby Lánské lesy se zaměřením na redukci mladé zvěře spárkaté. S ohledem na složitost organizování naháňky se slíděním nedoporučují její odpolední opakování za účelem dokončení loveckého dne pro komerční lovce. Pro další období proto doporučují zachovat z organizačních důvodů způsob obstoupených naháňek.

5.3 Plán budování a údržby mysliveckých zařízení

Vybavenost mysliveckými zařízeními pro **přikrmování zvěře** je v honitbě Lánské lesy dostačující. V případě starých funkčních krmelců v počtu 31 ks doporučuji stanovit jejich předpokládané dožití na 30 let a v období let 2014 - 2023 každý rok nahradit nejstarší krmelec jedním novým krmelcem.

Počet **slanisek** v honitbě Lánské lesy je vyhovující a pro období let 2014 – 2023 bude dostačovat jejich udržování v provozuschopném stavu.

Napajedla není třeba v honitbě provozovat, protože stav zajíců v lesních porostech je minimální a v polní části honitby s výskytem zvěře bažantí prochází vodoteč k čističce odpadních vod obce Lány s trvale tekoucí vodou.

K jednomu **zásypu** pro bažanty na kraji lesa doporučuji přidat ještě jeden zásyp v polní části honitby v blízkosti výše zmiňované vodoteče.

Doporučuji zvážit v honitbě navýšení počtu **samoobslužných přístřešků** pro balíkované jeteloseno především v místech navrhovaných jako klidové oblasti.

Krytá **krmeliště pro černou zvěř** v posledních letech ztratila svůj význam přikrmováním černé zvěře rozmetadlem neseným na traktoru. Pro období let 2014 – 2023 doporučuji ponechat vybudovaná krmeliště bez údržby, a pokud se situace nezmění, v případě potřeby oprav je odstranit.

Vybavenost mysliveckými zařízeními pro **pozorování a lov zvěře** je v honitbě Lánské lesy také dostatečná. **Kazatelnam** krytým i nekrytým v celkovém počtu 78 ks navrhuji stanovit předpokládané dožití 15 let a v období let 2014 – 2023 každý rok nahradit 5 nejstarších kazatelen novými. V případě vysokých **žebříků** přibíjených ke stromům doporučuji i přes velký rozdíl v pořizovací hodnotě v případě jejich obnovy maximální nahrazování nekrytými kazatelkami vhodnými ke stěhování traktorem. Při celkovém počtu 40 ks a životnosti 10 – 12 let půjde ročně o 3 kazatelny. U hromadných lovů doporučuji postupně navýšit počet **střelišť** pro naháňky se slíděním o 50 ks na celkový počet 100 ks, aby bylo možné bez dalších nákladů připravit ročně 4 naháňky se slíděním pro 25 lovců. Při jejich předpokládané životnosti 7 – 10 let bude ve druhé polovině období let 2014 – 2023 zapotřebí roční obměna ve výši 10 – 15 ks střelišť.

5.4 Ekonomická analýza

Režijní náklady mysliveckého hospodaření v honitbě Lánské lesy byly v roce 2012 vyčísleny na 318 633 Kč. Vzhledem k dalším návrhům na obnovu mysliveckých zařízení a vyšší počet hromadných lovů budu pro období let 2014 - 2023 kalkulovat s částkou 350 000 Kč za jeden rok.

Myslivecká políčka jsou v honitbě Lánské lesy v posledních letech již zavedeným hospodařením, v jehož provedení se nedají očekávat zásadní změny. Roční zastoupení plodin na políčkách lze předpokládat na výměřích z roku 2012 a s určitostí budou vyzkoušeny výsevy dalších plodin nebo směsí plodin pro zvěř. Pro budování nových políček v honitbě Lánské lesy chybí vhodné lokality v lese a vzhledem k mírnému překročení jejich celkové plochy v honitbě s možností žádat o příspěvek na myslivost

chybí i argumenty jejich nezbytného budování. Z ekonomického hlediska na straně nákladů neočekávám v období let 2014 – 2023 žádné zásadní změny proti stavu z roku 2012, kdy jsem náklady na obhospodařování mysliveckých políček vyčíslil na 96 202 Kč (tab.č.26.). Při změnách ve výměrách plodin nebo výsevech nových plodin odhaduji možný nárůst v celkových nákladech max. o 15%. Záležitostí opačnou je možnost požádat o příspěvek na myslivost na obhospodařování mysliveckých políček, který v současné době při ceně 5 000 Kč/ha za uznatelných 0,5% z výměry honitby (15,37 ha) na straně výnosů přináší částku 76 850 Kč ročně. Pokud budou příspěvky na myslivost v budoucím období procházet stejným vývojem jako příspěvky na hospodaření v lese, záležitost obhospodařování mysliveckých políček zůstane pro uživatele honitby Lánské lesy pouze v nákladové položce. Při zachování současného stavu jsou roční náklady na myslivecká políčka ve výši 96 202 Kč do výše 76 850 Kč pokryty příspěvkem na jejich obhospodařování (cca – 20 000 Kč/rok). Pro období let 2014 – 2023 budu kalkulovat s odhadnutými náklady na myslivecká políčka ve výši 105 000 Kč za rok.

Přikrmování zvířete v době nouze v roce 2013 v nákladech na nakupovaná krmiva stálo celkem 112 255 Kč. Náklady na traktor a obsluhu jsou započteny v režijních nákladech myslivosti v honitbě Lánské lesy. Zásadní změnu v přikrmování zvířete v honitbě v letech 2014 – 2023 nepředpokládám, u ceny krmiv očekávám její mírné navyšování v průběhu celého období podle světových trhů. Pro navrhované období budu kalkulovat s odhadnutou cenou na nákup krmiv ve výši 125 000 Kč ročně.

Obnova mysliveckých zařízení prováděná podle doporučení přinese roční výměnu 5 kazatelen krytých ($5 * 14\,923 = 74\,615$ Kč), 3 kazatelen nekrytých ($3 * 11\,403 = 34\,209$ Kč), 1 krmelce ($1 * 18\,932 = 18\,932$ Kč) a 10 střelišť ($10 * 1\,732 = 17\,320$ Kč), celkové náklady dosáhnou výše 145 076 Kč za rok. (Ocenění tab.č. 27.). Doporučovaný jeden zásyp pro bažanty není oceněn, pro navrhované období let 2014 – 2023 budu kalkulovat s náklady ve výši 150 000 Kč ročně.

Veterinární vyšetření pro koprologický výzkum má roční náklady ve výši 2 925 Kč, na toto vyšetření je možné požádat o příspěvek na myslivost ve výši 80% nákladů, tj. celkem o 2 340 Kč. Pro období let 2014 – 2023 budu kalkulovat s náklady 3 000 Kč ročně.

Výnosy za zvěřinu předpokládám v období let 2014 – 2023 v průměrné roční výši (odvozené z výpočtu v tabulce č. 29.) 242 015 Kč. Produkci zvěřiny související s výší odlovu a ceny zvěřiny na trhu očekávám přibližně shodné s údaji ve výpočtech, pro potřebu kalkulace použiji výnosy ve výši 240 000 Kč za rok.

Výnosy za komerční lov byly, jsou a budou hlavním zdrojem výnosů v hospodaření honitby Lánské lesy. Z důvodů účelovosti jejího zřízení není poplatkový lov trofejí v této práci uvažován pro možnosti získání výnosů z jejich prodeje. Případný prodej je bonusem mimo očekávané výnosy. V případě hromadných lovů současnou cenu 5 000 Kč za celodenní lov pro jednoho lovce považuji za akceptovatelnou i pro období let 2014 – 2023. Pro potřebu vyrovnaného hospodaření v honitbě Lánské lesy podle navrženého rámcového desetiletého plánu mysliveckého hospodaření, i po případné ztrátě možnosti získávat příspěvky na myslivecké hospodaření, je ekonomickou nutností účast 100 platících lovců na hromadných lovech za rok, přinášejících roční výnos ve

výši 500 000 Kč. Předpokládané náklady a výnosy mysliveckého hospodaření v honitbě Lánské lesy pro období let 2014 – 2023 jsem přehledně uvedl v následující tabulce.

Předpokládané roční náklady a výnosy v honitbě Lánské lesy pro období let 2014 - 2023		
Režijní náklady	350 000	
Myslivecká políčka	105 000	76 850
Přikrmování zvěře	125 000	
Obnova mysliveckých zařízení	150 000	
Veterinární vyšetření	3 000	2 340
Výnosy za zvěřinu		240 000
Výnosy za komerční lov		500 000
Roční náklady a výnosy	733 000	819 190

Při ztrátě možnosti získat příspěvky na myslivost na obhospodařování mysliveckých políček a 80% úhradu veterinárního vyšetření klesnou výnosy mysliveckého hospodaření na celkovou částku 740 000 Kč. V tomto případě budou výnosy převyšovat náklady mysliveckého hospodaření o 7 000 Kč.

6. Diskuse

Honitbu Lánské lesy můžeme podle zastoupení typologických řad hodnotit jako honitbu spíše úživnou se zastoupením 64% úživných SLT, v porovnání s průměrem v ČR dosahujícího 38% zastoupení úživných SLT podle autorů Libosvára a Hanzala (2010). Zastoupení jehličnatých dřevin v honitbě dosahuje 70% a listnatých dřevin 30%, což je o trochu příznivější než průměrné zastoupení v ČR představující 74% jehličnatých a 26% listnatých, ale horší než doporučené zastoupení ve výši 64% jehličnatých a 36% listnatých dřevin v ČR (zdroj Zelená kniha 2012, Mze.cz). V zastoupení dřevin ve věkových stupních v honitbě Lánské lesy je jejich výrazný nedostatek ve věku 70 – 130 let, kdy po provedení obnovy starších porostů výrazně poklesne zastoupení listnatých dřevin v mýtních porostech. Tuto nevýhodu bude nutné eliminovat zvýšenou péčí o životní prostředí zvěře, myslivecká políčka a pastevní plochy zvěře. Zakmenění porostů v honitbě je téměř shodné s průměrem v ČR, což znamená méně výhodné pro zvyšování jejich úživnosti pro zvěř, protože podle Hromase (2008) se pouze v prosvětlovaných lesích objevují trávy, byliny a polokeře. Vodní zdroje jsou sice v honitbě rozmístěny nerovnoměrně a část území je negativně ovlivněna podpovrchovou těžbou černého uhlí v minulosti, přesto je celoroční dostupnost tekoucí vody dostatečná pro život zvěře.

Ochrana životního prostředí v honitbě Lánské lesy v současné době nemá zásadní vliv na myslivecké hospodaření. Zlepšování životního prostředí v honitbě je zajišťováno především péčí o myslivecká políčka o celkové výměře 0,5% výměry honitby. To je sice menší výměra, než uvádí Hromas (2008) ve výši 1,5 – 2% výměry lesních honiteb, ale součástí honitby je také 228 ha orné půdy a 58 ha travních porostů obhospodařovaných ŠZP Lány a významně přispívajících k potravní nabídce zvěři. Složení směsí plodin na mysliveckých políčkách bylo v minulých letech odzkoušeno a stabilizováno na několika základních plodinách, v případě biopásů mírně odlišného od doporučení (Libosvár, Hanzal 2010), ale ověřování dalších plodin a směsí plodin pokračuje i nadále. Početní zastoupení plodonosných dřevin je v honitbě dostatečné, jejich nevýhodou je dominance Jírovce maďalu, průměrné stáří stromů a jejich zdravotní stav. Předpokládám možný časový překryv kulminace dožívání u plodonosných dřevin a současné snížení zastoupení listnatých dřevin v mýtních porostech.

Oblast welfare v honitbě Lánské lesy je v současné době nejvíce ovlivňována tlakem volnočasového využívání honitby návštěvníky lesa, zneklidňujícím zvěř i na mysliveckých políčkách nejenom v denní dobu. Také lovecký tlak se podílí na zneklidňování zvěře, proto je na místech mysliveckých políček prováděn odlov pouze ojediněle. Ve způsobech hromadných lovů byla úspěšně odzkoušena naháňka se slíděním, kterou doporučuji rozšířit i na další oblasti lovů. Pro vyšší účinnost lovů bude zapotřebí zavedení řízeného těžišťního a intervalového lovu.

Oblast škod zvěří na lese je dlouhodobě řešena 100% oplocováním listnaté výsadby, ošetřováním sazenic proti zimnímu okusu a ošetřováním kostry smrkových porostů proti loupání v místech největšího tlaku jelení, mufloní a zvěře sika. Na těchto opatřeních se v současné době nedá nic změnit, honitba Lánské lesy je pod průměrem škod zvěří v posuzované oblasti, kde převažují škody loupáním na mladých smrkových

porostech. Oblast škod zvěří na zemědělských plodinách je dnes i pro budoucnost problematická záležitost, kterou zatím tlumí dotační politika státu používaná v zemědělství. V honitbě Lánské lesy nejsou škody na zemědělských plodinách rozhodně zanedbatelné, ale celková situace v oblasti je přinejmenším stejná a svádí k představě, že se nic neděje. Škody na zemědělské produkci jsou pro budoucnost mysliveckého hospodaření rizikovou záležitostí a je třeba se jejich omezováním intenzivně zabývat.

Myslivecká zařízení pro příkrmování zvěře jsou v honitbě Lánské lesy zastoupená v dostatečném počtu a vyhovujícím technickém stavu. Jejich stáří může v budoucím čase způsobit nutnou rychlou obměnu poměrně vysokého počtu zařízení. Bude vhodné začít s jejich postupnou výměnou co nejdříve a tomuto možnému stavu předejít. Myslivecká zařízení pro pozorování a lov zvěře jsou zastoupena také v dostatečném počtu i technickém stavu. Také v tomto případě bude vhodné stanovit jejich předpokládanou životnost a pravidelně obměňovat připadající část zařízení, aby nedošlo k dožití příliš velkého počtu zařízení ve stejný čas.

V oblasti příkrmování zvěře v době nouze nedojde v dohledné době k zásadním změnám, doporučit lze navýšení počtu přístřešků pro balíky jetelotrávy v oblastech předpokládaného udržení klidu.

Honitba Lánské lesy je převážně lesní honitbou se zastoupením lesa téměř 86%, zatímco honitby v posuzované oblasti, které je součástí, mají zastoupení lesa pouze 51%. Přesto podle výsledků odlovu v období let 2003 – 2012 honitba Lánské lesy nedosahovala po jejich přepočítání na 1 000 ha průměrné výše odlovu (bez úhynu) honiteb v posuzované oblasti u většiny druhů lovené zvěře (u jelení zvěře 72%, u srnčí zvěře 93%, u daňčí zvěře 50%, u zvěře sika 95%, u zvěře mufloní 137%, u zvěře černé 91% průměru posuzované oblasti). V případě plánovaného odlovu samčí zvěře v honitbě Lánské lesy v porovnání s odlovem v honitbě realizovaným je situace podobná (plnění plánu odlovu u jelenů bylo ve výši 62%, u srnců 72%, u daňků 75%, u jelenů sika 52%, u muflonů 45%, u kňourů 91%). Tato záležitost si ve vztahu k mysliveckému plánování i výkonu práva myslivosti zasluhuje posouzení a zdůvodnění hlavních příčin stavu.

U zvěře drobné je budoucím cílem udržení alespoň stávajících minimálních stavů zvěře a zastavení trvalého poklesu jejich kmenových stavů. U zvěře ostatní je cílem tlumení predátorů s ohledem na stavy zvěře drobné, v případě lišky obecné také z důvodů rizika onemocnění přenosných na člověka a u dalších predátorů také z důvodu jejich nepůvodnosti v našem prostředí.

V ekonomice mysliveckého hospodaření v honitbě je hlavním úkolem udržení vyrovnanosti výnosů a nákladů. Výhodou nákladů je absence pronájmu za honitbu, nevýhodou výnosů je účelové zaměření mysliveckého hospodaření pro potřeby zřizovatele.

7. Závěr

Tato diplomová práce vyhodnocuje současné myslivecké hospodaření v honitbě Lánské lesy včetně stavu mysliveckých zařízení a ekonomiky. Vlastníkem i uživatelem honitby Lánské lesy je ve vlastní režii Lesní správa Lány, jejímž zřizovatelem je Kancelář prezidenta republiky. Honitba je při celkové rozloze 3 074 ha složena ze 401 ha zemědělské půdy (vlastníkem i uživatelem půdy je Školní zemědělský podnik Lány, mimo ploch mysliveckých políček), z 2 631 ha lesních pozemků, z 15 ha vodních ploch a z 27 ha ploch ostatních. Téměř celá honitba Lánské lesy se nachází na území CHKO Křivoklátsko, jejímž dlouhodobým cílem je usměrňování mysliveckého hospodaření za účelem zabránění zhoršování dochovaného stavu přírodního prostředí. Většina plochy honitby se nachází na území Ptačí oblasti Křivoklátsko, jejímž cílem je zachování a obnova ekosystémů a zajištění podmínek pro zachování populací chráněných druhů ptáků ve stavu příznivém z hlediska ochrany. Součástí honitby je také Přírodní rezervace Údolí Klíčavy, která je součástí Evropsky významné lokality Lánská obora. Hlavním motivem ochrany území jsou luční společenstva a jejich druhová pestrost, v území je existence obhospodařovaných luk upřednostněna před samovolným vývojem. Klimaticky honitba spadá do mírně teplé oblasti třídy MT 11, charakteristické dlouhým, suchým a teplým létem a krátkou mírně teplou zimou s velmi krátkou dobou sněhové pokrývky. Podle záznamů ŠZP Lány spadne nejvíce srážek během vegetačního období s vrcholem v měsíci červenci, kdy je také nejvyšší průměrná teplota. Podle zastoupení SLT v honitbě Lánské lesy je nejrozšířenější řada živná se zastoupením 48%. Typologické řady řazené mezi úživné mají v honitbě zastoupení 64% a jsou zastoupené výrazněji než průměrně v ČR na 38%. Poměrné zastoupení dřevin jehličnatých 70% a listnatých 30% v honitbě je příznivější než zastoupení dřevin jehličnatých 74% a listnatých 26% v ČR, ale trochu méně příznivé než doporučené zastoupení pro ČR jehličnatých 64% a listnatých 36% dřevin. Zastoupení hlavních dřevin je u smrku 39%, u borovice 23%, u modřínu 6%, u dubů 12%, u buku 11% a u ostatních dřevin 9%. Věkové stupně v honitbě nejsou vyrovnané, přičemž především plocha porostů ve věku 30, 80 a 90 let je téměř dvojnásobná proti normalitě lesa. Ve věkových stupních od 70 – 130 let je nedostatečné zastoupení listnatých dřevin. Zakmenění porostů je téměř shodné s průměrem za celou ČR. Vodní zdroje v honitbě jsou přes svoje nerovnoměrné zastoupení dostatečné pro potřebu mysliveckého hospodaření. Pro splnění cílů lesnického hospodaření vlastníka je v honitbě Lánské lesy nutné oplocování listnatých výsadeb, ošetřování zbylých výsadeb proti zimnímu okusu a v místech koncentrace jelení zvěře a zvěře sika také ošetřování kostry mladých smrkových porostů proti ohryzu. Škody zvěří jsou v honitbě Lánské lesy evidovány na polovičních hodnotách při porovnávání s celou LHC Lány (Lánská obora), a sousedících LHC Křivoklát a LHC Lužná. Škody zvěří na zemědělských plodinách v honitbě Lánské lesy donutily uživatele zemědělské půdy k částečné změně výsevů za odrůdy odolnější proti tlaku zvěře, jejich výše v hodnoceném období byla prakticky shodná s průměrem za celou oblast ŠZP Lány. V honitbě je obhospodařováno 16,35 ha mysliveckých políček s výsevy jetelotrávy, biopásů, ova, kukuřice, ječmene a topinambur, na 15,37 ha políček je žádáno o příspěvek na myslivost. Dále se v honitbě

nachází 1 230 plodonosných stromů v alejích mimo lesní porosty. Dominantní zastoupení má jírovec maďal se 70%, dále dub zimní s 21%, jabloň lesní se 7%, jeřáb ptačí s 1% a třešň ptačí s 0,5%. Jedná se převážně o staré stromy, je zapotřebí jejich inventarizace a odborné posouzení zdravotního stavu. V oblasti welfare je honitba Lánské lesy atraktivní a dostupnou lokalitou pro návštěvníky lesa z blízkého okolí i nedalekých velkých měst včetně Prahy. Tlak volnočasových aktivit provozovaných i ve večerních hodinách u pastevních ploch vede ke zneklidňování zvěře a omezuje její možnosti přijímat pravidelně potravu. Na zneklidňování zvěře se podílí i lovecký tlak, který je zatím omezován jenom ojedinělým odlovem v lokalitách mysliveckých poliček a omezením hromadných loveckých akcí v roce. Byla zavedena a úspěšně odzkoušena nahánka se slíděním, jejíž úspěšnost předčila očekávání. Její nevýhodou je požadavek loveckých hostů na celý lovecký den, který jedna nahánka nezajistí a dvě za jeden den jsou nejen organizačně, ale především pro jednu partu psovodů a honců příliš náročné. Hlavně rychlý nástup tmy zabrání úspěšnému dosledování a dokončení akce. Proto je prozatím odpolední akcí klasická nahánka se psovody a honci v řadě a skupinovým rychlým průnikem spárkaté zvěře mezi střelci stojícími na zemi. Rozdíl v úspěšnosti lovu je proti nahánce se slíděním diametrálně odlišný (tabulka str. 86).

V honitbě Lánské lesy je jelení zvěř normována na ploše 2 631 ha výměry lesa v minimálním stavu 26 ks, který je také stavem normovaným. Srnčí zvěř je normována na výměře 3 060 ha lesa a pole v normovaném stavu 152 ks, zvěř daňčí je normována na ploše 1 100 ha v normovaném stavu 20 ks, zvěř sika je normována na 800 ha v normovaném stavu 10 ks, zvěř mufloní je normována na 1 000 ha v normovaném stavu 22 ks a zvěř černá je normována na 2 631 ha lesa v normovaném stavu 32 ks. Z drobné zvěře je v honitbě Lánské lesy normován zajíc polní na ploše 700 ha v minimálním stavu 36 ks a v normovaném stavu 126 ks, dále bažant obecný je normován na ploše 300 ha v minimálním stavu 15 ks a normovaném stavu 50 ks. Zajíc polní i bažant obecný se v honitbě vyskytují početně na výši minimálních stavů, nejsou předmětem lovu a hlavním úkolem mysliveckého hospodaření na období let 2014 – 2023 bude udržet je alespoň na minimálních stavech. Plnění plánu lovu v honitbě Lánské lesy ve sledovaném období 2003 – 2012 bylo podle jednotlivých druhů zvěře následující : u jelení zvěře na 100 %, u srnčí zvěře na 86 %, u daňčí zvěře na 73 %, u zvěře sika na 88 %, u zvěře mufloní na 88 % a u zvěře černé na 117 %. Plnění plánu lovu samčí zvěře podle jednotlivých druhů bylo u jelenů na 62 %, u srnců na 72 %, u daňků na 75 %, u jelenů sika na 52 %, u muflonů na 45 % a u kňourů na 91 % plánované výše. Přepočítaná produkce zvěřiny v honitbě Lánské lesy byla za 10 let celkově 17,03 kg/ha.

Jako porovnání s honitbou Lánské lesy jsem zpracoval myslivecké hospodaření v 11 honitbách v posuzované oblasti. Jde o honitby Lánské lesy, Tuchlovice, Žilina, Bratronice, Zbečno, Píska, Pařeziny, Tok Brejl, Samostatná bažantnice Amálie, Tři stoly a Rynholec. Oblast posuzovaných honiteb je při celkové rozloze 11 306 ha složena z 5 149 ha zemědělské půdy, z 5 812 ha lesních pozemků, ze 145 ha vodních ploch a z 200 ha ploch ostatních. Plnění plánu lovu v posuzovaných honitbách ve sledovaném období 2003 – 2012 bylo podle jednotlivých druhů zvěře následující : u jelení zvěře na 188 %, u srnčí zvěře na 91 %, u daňčí zvěře na 231 %, u zvěře sika na 315 %, u zvěře

muflonů na 228 % a u zvěře černé na 369 %. Plnění plánu lovu samčí zvěře podle jednotlivých druhů bylo u jelenů na 111 %, u srnců na 90 %, u daňků na 309 %, u jelenů sika na 317 %, u muflonů na 126 % a u kňourů na 113 % plánované výše. Přepočítaná produkce zvěřiny v honitbách v posuzované oblasti byla za 10 let celkově 19,59 kg/ha.

V rámcovém návrhu mysliveckého hospodaření pro období let 2014 – 2023 doporučuji všechny druhy zvěře chovat na současných schválených normovaných stavech s důsledným dodržováním poměru pohlaví 1 : 1 a vhodné věkové struktury populace. Vzhledem k výši odlovu jednotlivých druhů zvěře v posuzované oblasti, jednoznačně prokazujících podstatně vyšší skutečné stavy proti sčítaným, u zvěře jelení, muflonů a zvěře sika doporučuji při splnění výše odlovu zvěře holé požádat OSSM o jeho navýšení o 10% a při dodržení kritérií průběrnosti a sociální struktury pokračovat v jejím lovu. U zvěře černé je zapotřebí postupně dosáhnout takové intenzity odlovu v celé oblasti, aby se stavy černé zvěře v honitbě alespoň přiblížily stavům normovaným. Neplnění odlovu samčí zvěře v honitbě Lánské lesy nevede z důvodu jejího zvýšeného odlovu v některých sousedních honitbách ke zlepšování poměru pohlaví a věkové struktury trofejové zvěře v posuzované oblasti.

V honitbě Lánské lesy je provozováno 40 ks mysliveckých zařízení pro příkrmování zvěře v provozuschopném stavu, jmenovitě 31 krmelců, 6 krytých krmelišť pro černou zvěř, 2 přístřešky pro balíky jeteloseny a 1 zásyp pro bažanty. Dále je v honitbě celkem 39 slanisek. Na jedno zařízení pro příkrmování zvěře připadá výměra 79 ha v honitbě, u slaniska také 79 ha, jeden zásyp připadá na 3 074 ha. Tento počet zařízení je dostatečný pro myslivecké hospodaření. Vzhledem ke skutečnosti, že nejstarší krmelce jsou ze šedesátých let, navrhuji v rámcovém plánu jejich obnovu ve výši 1 ks ročně za krmelce nové. V honitbě je provozováno také 118 ks mysliveckých zařízení pro pozorování a lov zvěře, podrobněji 78 ks kazatelen krytých i nekrytých a 40 ks vysokých žebříků pro dvě osoby. Na jedno zařízení pro pozorování a lov zvěře připadá v honitbě výměra 26 ha. V případě kazatelen doporučuji roční obnovu 5 ks a u žebříků jejich postupnou obměnu za mobilní nekryté kazatelny s roční obnovou 3 ks. Pro navýšení počtu nahánek se slíděním na 4 lovy ročně pro 25 lovců je nezbytné doplnit stávající střežiště v počtu 52 ks na celkový počet 100 ks. Při jejich předpokládané životnosti 7–10 let je třeba kalkulovat s roční obnovou 10-15 ks.

V honitbách v posuzované oblasti připadala na jeden krmelec výměra 88 ha, na jedno slanisko 71 ha, na jeden zásyp 117 ha a na jedno napajedlo 514 ha. Myslivecká zařízení pro pozorování a lov zvěře nebyla v plánech mysliveckého hospodaření uváděna.

Pro vyrovnané ekonomické hospodaření s předpokládanými režijními náklady ve výši 350 000 Kč, s náklady za myslivecká políčka ve výši 105 000 Kč, s náklady na nákup krmiv ve výši 125 000 Kč, s náklady na obnovu mysliveckých zařízení ve výši 150 000 Kč a náklady na veterinární vyšetření ve výši 3 000 Kč, tj. celkovými náklady ve výši 733 000 Kč, je zapotřebí dosáhnout bez započtení příspěvků na myslivost výnosů za zvěřinu ve výši 240 000 Kč (shodném se sledovaným obdobím) a výnosů za komerční lovy ve výši 500 000 Kč (to prezentuje ročně 100 lovců na hromadných lovech).

Lánská obora nacházející se přímo uprostřed posuzované oblasti honiteb byla v posuzovaném období díky kompletní rekonstrukci celého obvodového oplocení zvěři prakticky neprostupná a na skutečných stavech zvěře v oblasti se nijak nepodílela.

8. Seznam použité literatury.

- 449/2001 Sb. ZÁKON ze dne 27. listopadu 2001 o myslivosti.
- ANDRESKA J., ANDRESKOVÁ E. (1993) : Tisíc let myslivosti. Nakladatelství Tina Vimperk, ISBN 80-85618-12-5, 442 s.
- BARTOŠ L. (1987) : Bílí jeleni. Nakladatelství Panorama, Praha, 238 s. ISBN 11-049-87
- BEHNKE H., CLAUSSEN G. (2007) : Chováme bažanty a koroptve. Vydavatelství Víkend, 133 s. ISBN 978-80-86891-72-9
- BETÁK J., OSTRIHOŇ M. (2012) : Manažment srnčej zveri v okrese Trenčín v rokoch 2000 – 2009. Zborník referátov z XXV. ročníka vedeckej konferencie vo Zvoleně. ISBN 978-80-228-2392-0
- BIALY K. (2000) : Uzytki ekologiczne w lowiskach polnych – funkcje, ochrona, zagospodarowanie. Poradnik dla myśliwego. Lowiec polski Sp. Z o.o., Warszawa, 47 s. ISBN 83-85603-78-6
- BÚTORA L., GARAJ P. (2010) : Zhodnotenie výsledkov obhospodarovania raticovej zveri v poľovných revíroch okresu Zvolen v poľovníckej sezóne 2009/2010 so zameraním na srnčiu zver. Zborník referátov z XXIII. ročníka vedeckej konferencie vo Zvoleně. ISBN 978-80-228-2154-4
- ČERVENÝ J. a kol. (2004) : Encyklopedie myslivosti. Ottovo nakladatelství s.r.o. Praha, 591 s. ISBN 978-80-7360-895-8
- DOBIÁŠ J. (2007) : Výsledky myslivecké statistiky 2006. Časopis Myslivost 11/2007, str. 37.
- DURANTE P. (2004) : Myslivost (org. Encyclopédie de la chasse). Vyd.Fragment - Praha, 285 str. ISBN 80-7200-894-3
- DRMOTA J., KOLÁŘ Z., ZBOŘIL J. (2007) : Srnčí zvěř v našich honitbách. Vyd. Grada Publishing a.s., 256 s. ISBN 978-80-247-2366-2.
- EISENBARTH E., OPHOVEN E. (2002) : Bewegungsjagd auf schalenwild. Franck – Kosmos Verlag – GmbH & Co., Stuttgart/ Germany, 143 s.
- FEUERIEEL J. (2010) : Zelená čísla o ekonomice v současné české myslivosti. Vydavatelství Druckvo s.r.o. Praha, 155 s. ISBN 978-80-904417-6-7
- FINDO S. (2010) : Poškodzovanie kôry lesních dřevín zverou a potreba zefektívnenia technologických postupov ochrany. Zborník referátov z XXIII. ročníka vedeckej konferencie vo Zvoleně. ISBN 978-80-228-2154-4
- FORSTNER M., REIMOSER F. (2001) : Criteria and Indicators of Sustainable Hunting, Umweltbundesamt GmbH, Wien, (Federal Environment Agenci, Vienna Ltd.), 69 s.
- GARAJ M. (2010) : Poškodzovanie lesních porastov prežúvavou zverou. Zborník referátov z XXIII. ročníka vedeckej konferencie vo Zvoleně. ISBN 978-80-228-2154-4
- GARAJ P., GARAJ P. (2010) : Návrh selektívno-chovateľských kritérií pre jeleniu zver v poľovnej oblasti J-XI Vtáčnik. Zborník referátov z XXIII. ročníka vedeckej konferencie vo Zvoleně. ISBN 978-80-228-2154-4
- GAVLOVSKÝ E. (2002) : Teorie turismu. Učební texty pro obor Geovědní a montánní turismus. Institut geodézie a důlního měřictví Ostrava, 30 s.
- GÖSSOW H. (1994) : Alpiner gelände – und abenteuersport: Wirkungsnachweis auf wildtiere., CIC Arbeitstagung, Salzburg, 14 s.
- HANÁK J. (2011) : Škody způsobené zvěří. Časopis Myslivost, 144 : 22 s.
- HANZAL V. a kol. (2007): Velká myslivecká encyklopedie. Grand České Budějovice, CD-ROM

- HANZAL V., JANISZEWSKI P., NOVÁKOVÁ P. (2010) : Některé negativní aspekty příkrmování a krmení zvěře. Zborník referátov z XXIII. ročníka vedeckej konferencie vo Zvoleně. ISBN 978-80-228-2154-4
- HAVRÁNEK F., BUKOVJAN K., CSUDEK R. (2009) : Snižování škod zvěří na lese. Asociace profesionálních myslivců České republiky, (www.profimysl.cz), 13 s.
- HELL P. a kol (2000) : Špeciálny chov zvieri. Vyd. Technická univerzita ve Zvoleni, 228 s.
- HESPELLER B. (2007) : Swarzwild heute. BLV Buchverlag GmbH & Co, KG München/Germany, 128 s.
- HROMAS J. a kol. (2008) : Myslivost. Matice lesnická s.r.o. Písek, 559 s. ISBN 978-80-86271-00-2
- HUSÁK F., WOLF R., LOCHMAN J. (1986) : Daněk/Sika/Jelenec. SZN v Praze, 328s.
- IVAN L., IVAN M. (2010) : Vplyv zveri na výškové odrastanie mladých lesných porastov. Zborník referátov z XXIII. ročníka vedeckej konferencie vo Zvoleně. ISBN 978-80-228-2154-4
- JANKOVÁ E. (2012) : Poznatky o ovplyvňovaní nelesnej vegetácie zverou. Zborník referátov z XXV. ročníka vedeckej konferencie vo Zvoleně. ISBN 978-80-228-2392-0
- JIRKOVSKÝ V. a kol (1960) : Zakládáme remízky pro zvěř. SZN v Praze, 81 s.
- JIŘÍK K., MOTTL S. (1996) : Atlas zvěře. Nakladatelství Brázda s.r.o. Praha, 203 s. ISBN 80-209-0263-5
- KOKEŠ O. (1974) : Myslivecká zařízení v honitbách. SZN v Praze, ISBN 07-070-74-04/55.
- KOLÁŘ Z. (2002) : Odhad věku hlavních druhů spárkaté zvěře. Myslivost – Vega : 122 s. ISBN 80-900754-8-7
- KOLEKTIV, (1997) : Jagd und öffentlichkeit. Wild und Hund Exklusiv 4, Paul Parey Zeitschriftenverlag GmbH & Co. KG, Singhofen.
- KRAJNIAK D. (2010) : Návrh hodnotenia kvality chovu a lovu zveri. Zborník referátov z XXIII. ročníka vedeckej konferencie vo Zvoleně. ISBN 978-80-228-2154-4
- KRÁTKÝ M. (2012) : Návrh umístění a zpracování provozních režimů odchyťového zařízení na černou zvěř na ŠLP Křtiny. Bakalářská práce, 57 s.
- KŘÍSTEK J. a kol. (2002) : Ochrana lesů a životního prostředí. Matice lesnická s.r.o., 386 s. ISBN 80-86271-08-8
- LAROUSSE a kol. (1996) : Myslivost (org. 1994 Encyclopédie aktive la Chase). Vyd. Svojka a Vašut (Praha), 335 str. ISBN 80-7180-083-X
- LEBOCKÝ T., ŠUBA I. (2012) : Interné zdroje hospodárenie užívateľov poľovných revírov. Zborník referátov z XXV. ročníka vedeckej konferencie vo Zvoleně. ISBN 978-80-228-2392-0
- LHP LHC LS Lány 1.1.2010 – 31.12.2019, LHC Lány, zpracovala Příroda s.r.o., Brandýs nad Labem.
- LIDDLE M. (1997) : Recreation Ecology. Chapman and Hall., London, 639 s.
- LIBOSVÁR F., HANZAL V. (2010) : Rostliny vhodné pro zvěř. Lesnická práce s.r.o., 110 s. ISBN 978-80-87154-47-2
- LOCHMAN J. (1985) : Jelení zvěř. SZN v Praze. 352 s.
- LOCHMAN J., KOTRLÝ A., HROMAS J. (1979) : Dutorohá zvěř. SZN v Praze, 384 s.
- MAGISTRÁT MĚSTA KLADNA (2003) : Rozhodnutí o odvolání. ŽP/632/03- mysl-206.1/Sk, 5 s.
- MARADA P. a kol. (2011) : Zvyšování přírodní hodnoty polních honiteb. Vyd. Grada 160 s. IBSN 978-80-247-3885-7
- MAYLEOVÁ B. a kol. (2011) : Kolik spárkaté zvěře máme v honitbě? Vyd. Lesnická práce, 93 s. ISBN 978-80-87154-58-8

- MENZEL K. (2011) : Chování, chov a lov jelení zvěře (org. Verhalten, Hege und Bejagung des Rotwildes). Vyd. Víkend s.r.o, 195 str. ISBN 978-80-7433-038-4
- MIKULA A. (1957) : Život naší zvěře. SZN Praha, 3. vydání, 226 s.
- MRKVA R. (1999) : Přírodě blízké hospodaření se zvěří jako odezva na hnutí Welfare. Sborník z konference „Ochrana zvířat a welfare 2001“, VFU Brno, str. 131 – 139.
- NEČAS J. (1975) : Srnčí zvěř. SZN v Praze, 304 s.
- OLAJEC I. (2010) : Ochrana lesa proti škodám poľovnou zverou v poľovnom revíri vysokoškolského lesnického podniku v roku 2009. Zborník referátov z XXIII. ročníka vedeckej konferencie vo Zvoleně. ISBN 978-80-228-2154-4
- PIKULA J. a kol (2002) : Biologie a ekologie lovné zvěře České republiky. Praha, 552s. ISBN 80-239-4224-7
- POUR F. (2010) : Vliv turistického využití lesnického úseku Pustá Dobrá na hospodaření se zvěří. Bakalářská práce, 37 s.
- RAHN J. (2008) : Práce v honitbě : péče o honitbu, myslivecká zařízení, pracovní nářadí. Vyd. Praha – Grada, 127 s. ISBN 978-80-247-2568-0.
- RAJSKÝ M. a kol. (2010) : Obsah živín a ich stráviteľnosť srnčou a jeleňou zverou při vybratých druhoch lesných drevín. Zborník referátov z XXIII. ročníka vedeckej konferencie vo Zvoleně. ISBN 978-80-228-2154-4
- RAKUŠAN C. (1992) : Myslivecký slovník naučný. Zemědělské nakladatelství Brázda, 270 s. ISBN 80-209-1212-0
- ŘEHÁK L. a kol. (1995) : Rukověť chovu jelení zvěře. Rembrandt, 147 s.
- SEKERA J. (1956) : Chov koroptví. SZN v Praze, 81 s.
- STUBBE C., TOTTEWITZ F. (1995): Objektive Erfassung des Rotwildbestandes als Grundlage zur Ermittlung der durch Freizeitaktivitäten beeinflussten Verteilung des Wildes. 6 s.
- ŠTASTNÝ K., ČERVENÝ J. (2010) : Zvěř. Nakladatelství Aventinum s.r.o., 316 s. ISBN 978-80-7442-013-9
- ŠVARC J. a kol (1981) : Ochrana proti škodám působeným zvěří. SZN Praha, 148 s.
- TOMICZEK H., TÜRCKE F. (2003) : Das Muffelwild. Franckh – Kosmos Verlags – GmbH & Co. KG., Stuttgart. Přeložila Anna Štorkánová (2007), Mufloní zvěř, Víkend. 125 s. ISBN 80-86891-70-4
- VACA D. (2010) : Myslivecká statistika 2009/2010. Časopis Svět myslivosti č. 9/2010
- VACH M. a kol. (1997) : Myslivost. Vydavatelství a nakladatelství Silvestris, 502 s. ISBN 80-901775-1-4
- VALA Z., DVOŘÁK J. (2010) : Porovnání výsledků vybraných metod odhadu početnosti populace jelení zvěře v modelové honitbě Jelení hora. Zborník referátov z XXIII. ročníka vedeckej konferencie vo Zvoleně. ISBN 978-80-228-2154-4
- VODŇANSKÝ M. (2002) : Příčiny úbytku zajíců. Časopis Myslivost 5/2002. Str. 5-7. ISSN 0323-214X46887
- WANDEL G. (2007) : Myslivecká zařízení svépomocí. Vyd. Praha - Grada, 296 s. ISBN 978-80-247-2050-0
- WEBSTER J. (2005) : Welfare. Kulháním k ráji. Překlad Šonková (2009), Práh, 291 s. ISBN 978-14051-1877-4
- WEIS B. Georg (1997) : Anlage und Pflege von Wildäsungsflächen. Vyd. Nimrod – verlag; 1997, 320 s., ISBN 3-927848-15-8
- WOLF R., RAKUŠAN C. (1977) : Černá zvěř. SZN v Praze, 204 s.
- ZABLOUDIL F. (2009) : Význam vody pro zvěř. Časopis Myslivost, str. 40-43. ISSN 0323-214X 46887
- ŽALMAN V. (1997) : Základy mysliveckého chovu, péče a ochrany zvěře. Nakladatelství Albert – Boskovice, 110 s.

9. Přílohy

9.1 Seznam tabulek.

- 1) Průměrné teploty a souhrny srážek na ŠZP Lány 2003 – 2012
- 2) Zastoupení SLT v honitbě Lánské lesy
- 3) Porovnání zastoupení SLT v ČR a honitbě Lánské lesy
- 4) Zastoupení dřevin v honitbě Lánské lesy
- 5) Zastoupení dřevin podle věkových stupňů v honitbě Lánské lesy
- 6) Porovnání zakmenění podle věkových stupňů v ČR a honitbě Lánské lesy
- 7) Zastoupení druhů ploch v honitbách v posuzované oblasti
- 8) Myslivecká políčka a plodiny v období 2009 – 2012 v honitbě Lánské lesy
- 9) Zastoupení plodonosných dřevin v honitbě Lánské lesy
- 10) Soupisy mysliveckých zařízení pro příkrmování zvěře v honitbě Lánské lesy
- 11) Soupisy mysliveckých zařízení pro pozorování a lov zvěře v honitbě Lánské lesy
- 12) Plány lovu a výše odlovu v honitbě Lánské lesy za období 2003 – 2012
- 13) Plány a odlovy podle věkových tříd v honitbě Lánské lesy 2003 – 2012
- 14) Plány lovu a výše odlovu v honitbách posuzované oblasti za období 2003 – 2012
- 15) Plány lovu a odlovy bez úhynu v honitbě Lánské lesy a v honitbách v posuzované oblasti na 1 000 ha za období 2003 – 2012
- 16) Přehled poškození dřevin na LHC Lány, Lužná, Křivoklát a v honitbě Lánské lesy
- 17) Podíl plodin při výsevech v období 2003 – 2012 na polích v honitbě Lánské lesy
- 18) Porovnání hektarových výnosů podle jednotlivých plodin na ŠZP Lány a v honitbě Lánské lesy v období 2003 – 2012
- 19) Poměr úlovků při hromadných lovech v honitbě Lánské lesy za období 2011 – 2013
- 20) Indexy výstřelů na vybraných hromadných lovech v období 2011 – 2013 v honitbě Lánské lesy
- 21) Indexy výstřelů na vybraných hromadných lovech v období 2008 – 2009 v honitbě Lánské lesy
- 22) Území hromadných lovů v období 2011 – 2013 v honitbě Lánské lesy
- 23) Území hromadných lovů v období 2008 – 2009 v honitbě Lánské lesy
- 24) Ceny výsevu na mysliveckých políčkách podle plodin v honitbě Lánské lesy
- 25) Náklady výsevu na 1 rok podle jednotlivých plodin v honitbě Lánské lesy

- 26) Předpokládané náklady na myslivecká políčka pro rok 2014 v honitbě Lánské lesy
- 27) Kalkulace mysliveckých zařízení v honitbě Lánské lesy pro rok 2014
- 28) Průměrní výkupní hmotnosti v honitbě Lánské lesy v období 2011 - 2013
- 29) Produkce zvěřiny v honitbě Lánské lesy 2003 – 2012
- 30) Produkce zvěřiny v honitbách v posuzované oblasti 2003 – 2012
- 31) Porovnání produkce zvěřiny v honitbě Lánské lesy a v honitbách v posuzované oblasti za období 2003 – 2012

1) Průměrné teploty a souhrny srážek na ŠZP Lány 2003 – 2012

		srážky v mm									
Měsíc	prům. 10 let	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
I.	22,93	30,40	13,00	34,60	8,20	18,50	19,40	14,30	42,10	27,30	21,50
II.	16,26	6,30	23,00	33,50	13,20	5,00	12,80	32,60	17,40	4,60	14,20
III.	24,62	5,20	49,50	8,60	24,80	23,50	29,25	38,20	19,90	29,30	17,90
IV.	32,92	31,90	16,90	10,95	76,45	1,60	42,40	21,50	40,00	25,50	62,00
V.	62,32	48,80	65,80	75,60	66,50	49,90	63,45	75,10	111,50	41,00	25,50
VI.	71,37	49,90	79,75	33,40	44,56	87,25	39,95	96,00	69,00	143,50	70,40
VII.	91,30	139,50	41,75	104,60	40,10	56,20	41,50	60,50	133,00	187,50	108,30
VIII.	74,90	24,80	57,45	39,75	71,30	112,00	71,60	43,50	178,50	96,50	53,60
IX.	43,31	18,00	48,80	23,75	17,30	68,10	25,60	14,50	93,71	45,50	77,80
X.	30,05	21,20	20,95	12,55	29,80	25,00	53,50	49,00	14,90	34,50	39,10
XI.	34,94	12,10	66,50	5,00	20,10	29,25	18,80	43,00	86,40	1,70	66,50
XII.	31,53	24,30	16,20	26,30	19,75	11,40	34,50	73,60	42,60	42,60	24,00
celkem	536,42	412,40	499,60	408,60	432,06	487,70	452,75	561,80	849,01	679,50	580,80
veg.obd.	400,72	318,10	359,95	296,65	341,01	398,55	313,75	349,30	645,61	568,80	415,50

		teploty ve °C									
Měsíc	prům. 10 let	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
I.	-1,8	-1,8	-2,8	0,6	-6,6	4,3	1,0	-4,6	-5,4	-1,6	-0,8
II.	-1,2	-4,0	1,8	-2,2	-2,1	4,1	1,9	-1,0	-2,4	-2,4	-5,5
III.	3,6	4,5	3,6	2,5	0,7	6,1	3,1	3,5	2,7	3,7	5,5
IV.	9,4	7,1	9,7	10,7	8,2	11,6	7,5	12,6	8,3	10,7	8,1
V.	14,0	14,6	12,4	15,7	13,0	15,1	14,4	14,0	11,9	13,9	15,1
VI.	17,7	20,1	16,2	18,3	17,0	18,1	19,0	15,3	17,2	17,6	17,8
VII.	19,5	18,6	18,4	20,6	22,1	18,2	19,2	19,7	21,7	17,1	18,9
VIII.	18,5	20,7	18,9	18,6	15,2	17,9	18,3	19,5	17,9	18,6	19,5
IX.	14,1	14,2	15,0	16,4	16,3	12,3	12,0	15,1	11,5	14,8	13,5
X.	7,7	4,9	9,7	10,3	10,5	7,7	7,6	7,1	5,6	7,3	6,4
XI.	3,4	4,2	3,4	2,8	5,6	1,9	3,3	4,8	3,4	1,5	3,0
XII.	-0,7	0,0	-0,1	-0,7	2,8	0,0	-0,5	-2,2	-6,0	1,2	-1,7
celkem	8,7	8,6	8,8	9,5	8,6	9,8	8,9	8,6	7,2	8,5	8,3
veg.obd.	13,8	14,3	13,4	14,7	13,2	14,2	13,3	14,2	13,0	13,8	14,1

2) Zastoupení SLT v honitbě Lánské lesy

2B	87,19	3,34%
2C	34,24	1,31%
3B	427,57	16,36%
3H	533,96	20,43%
3S	173,26	6,63%
	1 256,22	48,07%
3O	378,83	14,50%
3P	308,42	11,80%
	687,25	26,30%
2M	0,07	0,00%
3I	364,23	13,94%
3K	168,99	6,47%
3N	3,78	0,14%
	537,07	20,55%
1J	0,45	0,02%
2A	34,38	1,32%
3A	48,59	1,86%
3D	5,44	0,21%
3J	0,17	0,01%
	89,03	3,41%
3L	19,49	0,75%
3V	11,39	0,44%
	30,88	1,18%
1G	0,74	0,03%
3G	8,90	0,34%
	9,64	0,37%
2Z	3,37	0,13%
	2 613,46	100,00%

3) Porovnání zastoupení SLT v ČR a honitbě Lánské lesy

Výměra	řada	%	ha	Česká republika		Lánské lesy		%	
				úživné	neúživné	úživné	neúživné		
2613,46	živná	25,82	674,80	674,80		1 256,22		48,07	
	oglejená	14,00	365,88	183,00	182,88	378,83	308,42	26,30	
	kyselá	43,21	1 129,28		1 129,28		537,07	20,55	
	ob.humusem	5,42	141,65		141,65		89,03	3,41	
	ob.vodou	5,51	144,00	144,00		30,88		1,18	
	podmáčená	2,78	72,65		72,65		9,64	0,37	
	extrémní	2,28	59,59		59,59		3,37	0,13	
	rašelinná	0,98	25,61		25,61			0,00	
			100,00	2 613,46	1 001,80	1 611,66	1 665,93	947,53	100,00
				100,00%	38,33%	61,67%	63,74%	36,26%	

4) Zastoupení dřevin v honitbě Lánské lesy

Dřevina	ha	zast.	
smrk	1 028,68	39,48%	Jehličnaté 1 820,89 69,88%
borovice	611,65	23,47%	
modřín	160,13	6,15%	
jedle	18,13	0,70%	
douglaska	2,30	0,09%	
dub	303,69	11,66%	Listnaté 784,76 30,12%
buk	277,82	10,66%	
habr	69,15	2,65%	
javor	25,49	0,98%	
jasan	8,98	0,34%	
jilm	0,80	0,03%	
bříza	35,64	1,37%	
olše	42,98	1,65%	
lípa	16,34	0,63%	
ostatní	3,87	0,15%	
Celkem	2 605,65	100,00%	

5) Zastoupení dřevin podle věkových stupňů v honitbě Lánské lesy

Věk. stupně	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	průměr	
Dřevina																			
smrk	83,25	100,59	85,54	40,82	76,05	70,30	86,73	203,45	164,26	30,20	23,20	28,57	14,40	7,42	4,01	7,37	2,51	60,51	
borovice	34,93	49,61	140,55	68,61	38,30	23,38	21,63	34,24	50,62	11,72	9,97	24,39	11,86	46,65	12,01	13,26	19,91	35,98	
modřín	2,35	9,57	21,33	4,80	23,47	35,37	5,15	19,68	11,37	5,30	1,29	1,52	3,58	9,96	2,63	0,39	2,40	9,42	
jedle	1,60	0,00	1,94	2,75	3,86	0,11	0,00	6,38	0,72	0,49	0,06	0,11	0,00	0,00	0,00	0,10	0,00	1,07	
douglaska	0,00	0,21	0,03	0,20	1,22	0,00	0,00	0,10	0,00	0,00	0,00	0,53	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,13	
dub	38,06	31,39	54,92	32,21	53,79	31,26	2,02	6,40	3,17	2,35	0,45	0,60	5,28	6,39	7,90	8,57	18,91	17,86	
buk	38,59	42,27	32,75	17,25	25,70	7,02	0,49	3,80	6,45	8,46	1,05	7,00	6,35	23,32	1,67	7,17	48,50	16,34	
habr	0,58	3,42	6,40	2,50	7,76	9,72	0,65	2,15	1,43	1,03	0,21	0,50	1,90	6,88	5,02	1,45	17,57	4,07	
javor	1,89	2,76	1,31	0,19	4,93	13,24	0,66	0,38	0,03	0,00	0,00	0,08	0,01	0,00	0,00	0,00	0,00	1,50	
jasan	1,32	0,86	0,13	0,20	0,36	4,17	0,08	0,86	0,31	0,01	0,00	0,55	0,01	0,00	0,12	0,00	0,00	0,53	
jilm	0,02	0,34	0,07	0,02	0,13	0,18	0,00	0,05	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,05	
bříza	3,48	2,19	4,57	0,95	1,95	3,22	7,28	4,09	5,36	0,31	0,30	1,27	0,26	0,10	0,09	0,00	0,22	2,10	
olše	1,61	3,42	7,19	2,92	6,74	11,66	3,41	4,62	0,52	0,26	0,00	0,01	0,03	0,00	0,00	0,31	0,27	2,53	
lípa	0,34	0,23	0,27	1,47	9,13	3,50	0,32	0,22	0,14	0,00	0,00	0,00	0,00	0,20	0,00	0,00	0,51	0,96	
ostatní	0,22	0,26	0,17	0,13	0,30	0,45	0,34	0,23	1,32	0,09	0,14	0,13	0,07	0,00	0,00	0,00	0,01	0,23	
Celkem	208,24	247,12	357,17	175,02	253,69	213,58	128,76	286,65	245,70	60,22	36,67	65,26	43,75	100,92	33,45	38,62	110,81	153,27	

Ha

jehlič	122,13	159,98	249,39	117,18	142,90	129,16	113,51	263,85	226,97	47,71	34,52	55,12	29,84	64,03	18,65	21,12	24,82
list	86,11	87,14	107,78	57,84	110,79	84,42	15,25	22,80	18,73	12,51	2,15	10,14	13,91	36,89	14,80	17,50	85,99

%

jehlič	58,65	64,74	69,82	66,95	56,33	60,47	88,16	92,05	92,38	79,23	94,14	84,46	68,21	63,45	55,75	54,69	22,40
list	41,35	35,26	30,18	33,05	43,67	39,53	11,84	7,95	7,62	20,77	5,86	15,54	31,79	36,55	44,25	45,31	77,60

6) Porovnání zakmenění podle věkových stupňů v ČR a honitbě Lánské lesy

Věk. stupně	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	průměr
Zakm. ČR	10,12	9,67	9,81	9,67	9,36	9,10	8,75	8,53	9,18	8,94	8,24	9,25	9,52	9,10	8,73	8,60	8,03	9,09
Zakm. Lánské L.	9,60	9,70	9,60	9,50	9,20	9,00	9,00	8,90	8,80	8,80	8,70	8,70	8,70	8,60	8,50	8,40	8,40	8,95

7) Zastoupení druhů ploch v honitbách v posuzované oblasti

Oblast - honitby		druhy ploch	pole	les	voda	ostatní
		zastoupení	45,54%	51,41%	1,28%	1,77%
0.	Lánské lesy	3 074	401	2 631	15	27
1.	Tuchlovice	569	558	0	11	0
2.	Žilina	947	850	97	0	0
3.	Bratronice	1 308	1 165	72	9	62
4.	Zbečno	1 175	700	400	75	0
5.	Píska	647	111	503	17	16
6.	Pařeziny	630	114	509	1	6
7.	Tok Brejl	532	6	522	1	3
8.	Bažantnice Amálie	477	361	92	5	19
9.	Tři stoly	985	17	958	3	7
10.	Rynholec	962	866	28	8	60
Plocha celkem		11 306	5 149	5 812	145	200

8) Myslivecká políčka a plodiny v období 2009 – 2012 v honitbě Lánské lesy

Soupis ploch osetých v honitbě Lánské Lesy jednotlivými plodinami v letech 2005 - 2012						
rok	2009	2010	2011	2012		
Biopás		2,73	2,97	2,23	7,93	12,83%
Jetelotráva	9,56	8,47	5,75	3,49	27,27	44,13%
Oves		3,35	4,92	4,14	12,41	20,08%
Kukuřice			2,71	4,39	7,10	11,49%
Ječmen				1,82	1,82	2,94%
Topinambury				0,28	0,28	0,45%
Hořčice	4,99				4,99	8,07%
ha	14,55	14,55	16,35	16,35	61,80	100,00%

9) Zastoupení plodonosných dřevin v honitbě Lánské lesy

Orientační soupis plodonosných stromů v honitbě Lánské lesy v roce 2013.							
číslo	lokalita	celkem ks	jírovec maďal	dub	jabloň	jeřáb	třešeň
Lánské Lesy		1 230	861	261	89	12	7
		100,00%	70,00%	21,22%	7,24%	0,98%	0,57%
1.	Amerika pole	74	22	31	4	12	5
2.	Rynholecká cesta	86	31	55			
3.	LS Lány a okolí	85	82	3			
4.	LS Lány - Nové Dvory	89	74	15			
5.	Pánova louka	189	66	121			2
6.	Jungmannova cesta	10	10				
7.	Lány parkoviště	122	121	1			
8.	Psinec	6	6				
9.	Pustodoberská seč	66		35	31		
10.	Pustá Dobrá	24	24				
11.	Ploskov pole	420	396		24		
12.	Šarváš	29	29				
13.	Jivina	30			30		

10) Soupisy mysliveckých zařízení pro příkrmování zvěře v honitbě Lánské lesy

Lánské lesy	2012		
číslo	porost	lokality	typ
1.	206 E 11	Zelený průsek	krmelec
2.	202 A 10	hájovna Hořkovec	jesle
3.	202 B 10	Hořkovec	krmelec
4.	204 A 1b	Husákův loužek	krmelec
5.	204 D 6	hájovna Rudská Pila	jesle
6.	210 D (106)	Finková	krmelec
7.	208 C 5	u Nové cesty	krmelec
8.	208 D 2e	Starý telefon	krmeliště černá
9.	209 E 3a	na Konině	krmelec
10.	107 A 8	Lipová alej	krmelec
11.	224 A 8	Pustinka	zásyp
12.	223 A 3a	Hajново náměstí	krmelec
13.	222 E 4	u Seče	krmeliště černá
14.	222 A 9	Františkánská	krmelec
15.	219 F 8	Macháčková	krmelec
16.	228 A 2c	nad Pětmezím	krmeliště černá
17.	218 C 5	Kalhoty	krmeliště černá
18.	217 D 7a	pod Šubrtem	krmelec
19.	219 C 9	Brejlák	krmelec
20.	214 C 3b	Cvingr	krmelec
21.	214 C 3b	Cvingr	krmeliště balíky
22.	318 B 8	pod Hrázkou	krmelec
23.	314 D 17	Spanilá Hůrka	krmelec
24.	313 C 9	1.lavička - Ešnerovka	jesle
25.	311 A 16a	pod Ešnerovkou	krmeliště balíky
26.	310 C 9	Oudolka	jesle
27.	305 C 2a	na Hraniční	krmelec
28.	304 C 3b	Škvárovka	krmelec
29.	301 D 2	Šiškový les	krmelec
30.	301 D 14	Šiškový les	krmeliště černá
31.	317 B 3c	Praha	krmelec
32.	321 C (101)	Krchůvek	jesle
33.	320 A 14	Jezírka	krmelec
34.	322 B 6	Klecana	jesle
35.	324 E 13	Holý kopec	jesle
36.	327 A 8	před Kalskou hájovnou	jesle
37.	330 A 5	pod Kalskou hájovnou	krmelec
38.	327 B (102)	Pozdětina	krmeliště černá
39.	327 C (103)	Ovčanda	krmelec
40.	330 B 17	Křížovská	krmelec

11) Soupisy mysliveckých zařízení pro pozorování a lov zvěře v honitbě Lánské lesy

Lánské lesy	2012		
číslo	porost	lokality	typ
1.	205 E 1d	Zelený průsek	žebřík
2.	213 B 14	Jezevčiny	kazatelna
3.	206 E 11	u Zeleného průseku	žebřík
4.	204 E 8	školka Hořkovec	žebřík
5.	201 B 13	pod Hořkovečkem	kazatelna
6.	201 B 13	Vrcha	žebřík
7.	203 B 17b	nad střelnici	žebřík
8.	203 A 17b	u střelnice	kazatelna

9.	203 B 17b	pod Starým depem	kazatelna
10.	205 A 8	pod Hořkovcem	žebřík
11.	204 A 17	nad Tmavým loužkem	žebřík
12.	204 B 6	Husákův loužek	kazatelna
13.	204 D 6	nad Pílským rybníkem	kazatelna
14.	208 A 8	pod Lipovkou	žebřík
15.	208 A 5	Hartmanova paseka	kazatelna
16.	210 B (105)	Pílské rozcestí	žebřík
17.	210 C 11	u Němců I.	žebřík
18.	210 C 11	u Němců II.	žebřík
19.	210 D 5a	na Finkové	žebřík
20.	210 D 5a	Finková	kazatelna
21.	210 C 6a	nad Svobodou	kazatelna
22.	210 E (113)	Pilařák	kazatelna
23.	209 B 17	Klobouk nad Čárou	kazatelna
24.	209 F 2a	Kameníček	žebřík
25.	209 D (105)	Píňský palouk	kazatelna
26.	209 D 2	pod Kloboukem	kazatelna
27.	209 A 8	na Klobouku	žebřík
28.	209 A 8a	na Košálu	žebřík
29.	208 D 17a	na Klobouku	žebřík
30.	207 B 8	Píňský žír	kazatelna
31.	205 A 17	nad Husákovým luhem	kazatelna
32.	203 B 17a	Vrcha	žebřík
33.	213 B 103	louka Čihátka	kazatelna
34.	204 C 16	za rybníkem	žebřík
35.	225 A 12	u Větračky	žebřík
36.	224 A 5	V polích	kazatelna
37.	224 A 5	Na rohu pole	kazatelna
38.	224 B 5a	Nad čističkou	kazatelna
39.	224 B 4	pod Pustinkou	žebřík
40.	224 B 3a	U zámeckého plotu	kazatelna
41.	223 A 1	Hajnova	kazatelna
42.	223 A 7	Pustodoberská seč	žebřík
43.	225 C 3	Pustodoberská seč	kazatelna
44.	222 E 7a	Pustodoberská seč	žebřík
45.	222 F 9b	Pustodoberská seč	kazatelna
46.	225 B 3	u Hajnova náměstí	kazatelna
47.	228 D 5	U močálu	kazatelna
48.	217 D 2b	školka Pánovka	kazatelna
49.	219 D 16	pod Jungmannovou boudou	kazatelna
50.	219 E 8	Smrčina	kazatelna
51.	218 A 9	Pánovka	kazatelna
52.	218 A 6/3/1	Pánovka	kazatelna
53.	218 A 6/3/1	Pánovka u školky	kazatelna
54.	218 A 16	Pánovka vycházková trasa	kazatelna
55.	216 A 9a	Jeřábková cesta	kazatelna
56.	214 D 5	Amerika	kazatelna
57.	214 D 6	Amerika	kazatelna
58.	214 C 17	pod Vašírovskou lísou	žebřík
59.	pole	U čističky	žebřík
60.	214 F 3	Staré Lány	žebřík
61.	222 D 9a	Františkánská	kazatelna
62.	318 A 6	proti Ploskovské hájovně	kazatelna
63.	318 A 5	Hrázka	kazatelna
64.	318 B 16	u Trojúhelníku	kazatelna
65.	318 E 9	Viktorínek	kazatelna
66.	317 D 8	U pomníčku	kazatelna
67.	314 B 2	v Kaštance	kazatelna

68.	314 B 6a	u Matěje	kazatelna
69.	315 B 6	u Matěje	žebřík
70.	315 B 3	u Brežněva	kazatelna
71.	315 A 9	na 2. průseku	kazatelna
72.	314 A 8	U včel	žebřík
73.	311 D 14	Volské pastviště	kazatelna
74.	311 D 14	proti Ploskovu	kazatelna
75.	307 A 6	Kapsa	kazatelna
76.	307 B 7	U hnojiště	kazatelna
77.	305 C 8	u Mašiny	žebřík
78.	304 C 7	U propadliny	žebřík
79.	304 A 6	U mokřiny	žebřík
80.	302 A 9a	Šafránek	žebřík
81.	310 C 9	Oudolka	žebřík
82.	301 B 12	u Hymerky	žebřík
83.	313 E 8	u Fáračky	kazatelna
84.	308 A 10	Píska	kazatelna
85.	317 E 9	za Krchůvkem	kazatelna
86.	317 B 1a	nad Kanálem	žebřík
87.	316 A 0b	Bukovka	kazatelna
88.	316 C 8	za školkou Šarváš	kazatelna
89.	317 A 2a	pod hájovnou Krchůvek	kazatelna
90.	321 A 11	Polomovka	kazatelna
91.	321 E 12	Šarváš	kazatelna
92.	323 A 2b	Jivina	kazatelna
93.	324 A 1c	U Zeleného kříže	kazatelna
94.	324 D 6	Holý kopec	žebřík
95.	324 D 7	Holý kopec	kazatelna
96.	326 A 4c	U elektrovodu	kazatelna
97.	326 A 4c	Četnická	žebřík
98.	327 G (104)	pod Kalskou hájovnou	kazatelna
99.	327 E 14	pod Pelcem	kazatelna
100.	330 B 17	Kovářův luh I.	kazatelna
101.	330 B 17	Kovářův luh II.	kazatelna
102.	329 A 1b	Na Křížovské	kazatelna
103.	329 B 17a	Papšův loužek I.	kazatelna
104.	329 B 17a	Papšův loužek II.	kazatelna
105.	329 A 17	nad Kovářákem	kazatelna
106.	328 F 17	V Šípkách I.	žebřík
107.	328 F 17	V Šípkách II.	žebřík
108.	328 E 14	V Šípkách	kazatelna
109.	328 A 15	Peluňková stráň	žebřík
110.	328 A 6	Peluňková stráň	kazatelna
111.	328 D 2c	Ovčanda I.	kazatelna
112.	327 D 17	Ovčanda II.	kazatelna
113.	327 B 9b	za páleníštěm Kaly	kazatelna
114.	327 B 5	Pozdětina	kazatelna
115.	324 E (502)	páleníště Kaly	kazatelna
116.	325 A 5	Šukák	kazatelna
117.	323 B 8	Barborská	kazatelna
118.	320 B 1b	V Jezírkách	žebřík

12) Plány lovu a výše odlovu v honitbě Lánské lesy za období 2003 – 2012

Lánské lesy	Sčítání	Plán lovu	Odlov a	Odlov	Úhyny	Plnění
Jelen lesní	162	65	40	39	1	-25
Laň	171	69	74	71	3	5
Kolouch	84	36	56	55	1	20
Zvěř jelení celkem	417	170	170	165	5	0
Daněk skvrnitý	58	8	6	5	1	-2
Daněla	71	13	13	13	0	0
Danče	41	16	8	8	0	-8
Zvěř dančí celkem	170	37	27	26	1	-10
Muflon	122	55	25	23	2	-30
Muflonka	130	54	64	62	2	10
Muflonče	71	31	34	30	4	3
Zvěř mufloní celkem	323	140	123	115	8	-17
Srnec obecný	597	200	144	107	37	-56
Srna	681	262	224	157	67	-38
Srnče	382	82	102	81	21	20
Zvěř srnčí celkem	1660	544	470	345	125	-74
Kňour	98	180	164	159	5	-16
Bachyně	134	207	194	187	7	-13
Lončák	93	0	0	0	0	0
Sele	399	537	724	705	19	187
Zvěř černá celkem	724	924	1082	1051	31	158
Sika japonský	83	46	24	21	3	-22
Laň	95	52	54	49	5	2
Kolouch	53	41	44	38	6	3
Zvěř siky celkem	231	139	122	108	14	-17

13) Plány a odlovy podle věkových tříd v honitbě Lánské lesy 2003 – 2012

	Plán lovu 2003 - 2012	Odlov a úhyny 2003 - 2012	Plnění plánu odlovu	
Jelen I.	49	29	-20	59,18%
Jelen II.	13	10	-3	76,92%
Jelen III.	3	1	-2	33,33%
Jeleni celkem	65	40	-25	61,54%
Daněk I.	8	6	-2	75,00%
Daněk II.	0	0	0	0,00%
Daněk III.	0	0	0	0,00%
Daňci celkem	8	6	-2	75,00%
Muflon I.	39	20	-19	51,28%
Muflon II.	15	4	-11	26,67%
Muflon III.	1	1	0	100,00%
Mufloni celkem	55	25	-30	45,45%
Srnec I.	104	83	-21	79,81%
Srnec II.	70	44	-26	62,86%
Srnec III.	26	17	-9	65,38%
Srneci celkem	200	144	-56	72,00%
Kňour I.	166	147	-19	88,55%
Kňour II.	13	14	1	107,69%
Kňour III.	1	3	2	300,00%
Kňouři celkem	180	164	-16	91,11%
Sika I.	31	23	-8	74,19%
Sika II.	15	1	-14	6,67%
Sika III.	0	0	0	0,00%
Jeleni sika celkem	46	24	-22	52,17%

14) Plány lovu a výše odlovu v honitbách posuzované oblasti za období 2003 – 2012

Honitby v oblasti	Sčítání 2003 - 2012	Plán lovu 2003 - 2012	Odlov a úhyny 2003 - 2012	Odlov 2003 - 2012	Úhyny 2003 - 2012	Plnění plánu odlovu
Jelen lesní	540	187	208	200	8	21
Laň	660	171	365	349	16	194
Kolouch	395	108	302	294	8	194
Zvěř jelení celkem	1 595	466	875	843	32	409
Daněk skvrnitý	139	22	68	62	6	46
Daněla	164	27	69	64	5	42
Danče	110	36	59	53	6	23
Zvěř dančí celkem	413	85	196	179	17	111
Muflon	283	57	72	70	2	15
Muflonka	379	55	145	140	5	90
Muflonče	258	32	112	102	10	80
Zvěř mufloní celkem	920	144	329	312	17	185
Srnec obecný	1 838	801	721	583	138	-80
Srna	1 850	812	699	462	237	-113
Srnče	1 156	496	495	301	194	-1
Zvěř srnčí celkem	4 844	2 109	1 915	1 346	569	-194
Kňour	276	230	261	253	8	31
Bachyně	351	259	304	285	19	45
Lončák	382	51	1 139	1 120	19	1 088
Sele	1 046	637	2 642	2 606	36	2 005
Zvěř černá celkem	2 055	1 177	4 346	4 264	82	3 169
Sika japonský	224	46	146	139	7	100
Laň	289	53	173	166	7	120
Kolouch	201	41	122	116	6	81
Zvěř siky celkem	714	140	441	421	20	301

15) Plány lovu a odlovy bez úhynu v honitbě Lánské lesy a v honitbách v posuzované oblasti na 1 000 ha za období 2003 – 2012

za 10 let na 1 000 ha

Plán lovu	Honitby v oblasti	Lánské lesy	Odlovy	Honitby v oblasti	Lánské lesy
Jelen lesní	17	21	Jelen lesní	18	13
Laň	15	22	Laň	31	23
Kolouch	10	12	Kolouch	26	18
Zvěř jelení celkem	41	55	Zvěř jelení celkem	75	54
Daněk skvrnitý	2	3	Daněk skvrnitý	5	2
Daněla	2	4	Daněla	6	4
Danče	3	5	Danče	5	2
Zvěř dančí celkem	8	12	Zvěř dančí celkem	16	8
Muflon	5	18	Muflon	6	7
Muflonka	5	18	Muflonka	12	20
Muflonče	3	10	Muflonče	9	10
Zvěř mufloní celkem	13	46	Zvěř mufloní celkem	27	37
Srnec obecný	71	65	Srnec obecný	52	35
Srna	72	85	Srna	41	51
Srnče	44	27	Srnče	27	26
Zvěř srnčí celkem	187	177	Zvěř srnčí celkem	120	112
Kňour	20	59	Kňour	22	52
Bachyně	23	67	Bachyně	25	61
Lončák	5	0	Lončák	99	0
Sele	56	175	Sele	230	229
Zvěř černá celkem	104	301	Zvěř černá celkem	376	342
Síka japonský	4	15	Síka japonský	12	7
Laň	5	17	Laň	15	16
Kolouch	4	13	Kolouch	10	12
Zvěř siky celkem	12	45	Zvěř siky celkem	37	35

16) Přehled poškození dřevin na LHC Lány, Lužná, Křivoklát a v honitbě Lánské lesy

Poškození dřevin	Lánské lesy	LHC Lány	LHC Křivoklát	LHC Lužná
smrk	6,23%	17,03%	24,11%	15,34%
borovice	0,14%	2,69%		
modřín		2,60%		
jedle	11,91%	13,21%	5,88%	
douglaska	4,78%	17,28%	2,45%	
dub		1,29%		
buk	0,03%	2,55%	0,06%	
habr		6,16%		
javor		0,68%		
jasan		4,90%	3,72%	
jilm		4,01%		
bříza				
olše		0,51%		
lípa		16,11%		
ostatní		11,08%		
Celkově poškozeno	2,58%	6,55%	6,21%	5,93%

17) Podíl plodin při výsevech v období 2003 – 2012 na polích v honitbě Lánské lesy

	Pšenice ozimá			Řepka ozimá			Ječmen jarní		
	plocha	výnos	výnos statek	plocha	výnos	výnos statek	plocha	výnos	výnos statek
2003	126,16	3,89	3,48	0,00	0	1,31	0,00	0	3,45
2004	46,17	8,24	7,09	75,29	4,35	4,27	112,28	5,25	5,99
2005	174,36	4,87	5,51	62,37	2,53	3,05	0,00	0	4,96
2006	62,16	5,41	5,2	0,00	0	3,62	173,28	3,67	4,15
2007	48,19	5,67	5,45	0,00	0	3,85	59,90	5,07	4,19
2008	126,45	6,49	6,8	48,97	3,34	3,73	0,00	0	5,32
2009	105,65	5,61	6,56	126,45	3,81	3,52	0,00	0	5,04
2010	127,34	6,22	6,72	56,93	2,58	3,51	48,97	3,82	4,63
2011	56,93	6,68	5,58	0,00	0	2,95	127,36	5,26	4,92
2012	0,00	0	5,93	49,44	3,49	3,46	55,80	5,03	4,46
		53,08	52,39		20,1	21,54		28,10	28,34
	873,41	5,90	5,82	419,45	3,35	3,59	577,59	4,68	4,72

	Ječmen ozimý			Kukuřice			Jetelotráva		
	plocha	výnos	výnos statek	plocha	výnos	výnos statek	plocha	výnos	výnos statek
2003	0,00	0	0	53,34	33,44	24,56	58,67	4,09	3,01
2004	0,00	0	0				58,67	6,18	4,68
2005	0,00	0	0				58,67	4,23	3,01
2006	0,00	0	0				58,67	3,01	2,33
2007	0,00	0	0	126,23	37,65	37,34	58,67	2,72	1,98
2008	0,00	0	0	59,90	29,3	30,94	58,67	4,61	3,89
2009	0,00	0	0				58,67	2,79	2,47
2010	0,00	0	0				58,67	2,75	2,85
2011	48,97	4,68	4,16				58,67	2,63	2,29
2012	57,91	4,45	4,72	71,49	40,11	42,43	58,67	2,61	2,68
		9,13	8,88		140,50	135,27		35,62	29,19
	106,88	4,57	4,44	310,96	35,13	33,82	586,70	3,56	2,92

18) Porovnání hektarových výnosů podle jednotlivých plodin na ŠZP Lány a v honitbě Lánské lesy v období 2003 – 2012

ŠZP Lány	zast. plodin	ha celkem	výnos v LL	výnos podnik	porovnání výnosů
Pšenice ozimá	38,17%	873,41	5,90	5,82	101,37%
Ječmen jarní	25,24%	577,59	4,68	4,72	99,15%
Řepka ozimá	18,33%	419,45	3,35	3,59	93,31%
Kukuřice	13,59%	310,96	35,18	33,82	104,02%
Ječmen ozimý	4,67%	106,88	4,57	4,44	102,93%
Jetelotráva			3,56	2,92	122,03%
celkem	100,00%	2 288,29			

19) Poměr úlovků při hromadných lovech v honitbě Lánské lesy za období 2011 – 2013

Výsledek lovu při naháňce se slíděním a nadháňce v počtech ulovených kusů			
Rok	naháňka se slíděním	nadháňka	součet
	ks	ks	ks
2011	33	7	40
2012	46	4	50
2013	48	5	53
Celkem	127	16	143
%	88,81	11,19	100,00

20) Indexy výstřelů na vybraných hromadných lovech v období 2011 – 2013 v honitbě

Lánské lesy

Výsledek střelby při naháňce se slíděním v lokalitě Macháčkova - Pánovka			
Rok	výstřely	úlovky	poměr
	počet	ks	výstřely/ks
2011	37	17	2,18
2012	58	24	2,42
2013	79	27	2,93
Celkem	174	68	2,56

21) Indexy výstřelů na vybraných hromadných lovech v období 2008 – 2009 v honitbě

Lánské lesy

Výsledek střelby při nadháňkách v honitbě Lánské Lesy v letech 2008-2009			
Termín	výstřely	úlovky	poměr
	počet	ks	výstřely/ks
18.10.2008	152	18	8,44
24.10.2009	65	19	3,42
3.12.2009	54	16	3,38
4.12.2009	46	9	5,11
Celkem	317	62	5,11

22) Území hromadných lovů v období 2011 – 2013 v honitbě Lánské lesy

Macháčkova			Škvárovka			Kaly			Polomovka		
odd.	porost	ha	odd.	porost	ha	odd.	porost	ha	odd.	porost	ha
215	D	9,06	301		43,97	324		72,24	317		67,87
216	A	10,32	302		46,40	325		32,19	320		39,92
216	C 50%	10,45	303		50,35	326		22,66	321		56,77
217		62,07	304		55,31	327		78,20	323		55,28
218		29,81	308		55,84	328		36,83			
219		89,54	225		47,62	329	A	25,00			
220		22,60					B	16,56			
221	B	13,50				330	A	22,67			
	C	10,07					B	9,21			
222	B	9,89					C	20,71			
	C	6,52									
	D	5,18									
228		56,38									
		335,39			299,49			336,27			219,84

23) Území hromadných lovů v období 2008 – 2009 v honitbě Lánské lesy

18.10.2008			24.10.2009			3.12.2009			4.12.2009		
odd.	porost	ha	odd.	porost	ha	odd.	porost	ha	odd.	porost	ha
328		36,83	329	A	25,00	311	A	17,60	217		62,07
327		78,20		B	16,56		B	14,30	220	B	13,89
324	C	10,37		C	12,95		C	8,79	219	E	13,81
	D	8,77	330	A	22,67	321	B	20,76		F	13,99
	E	8,77		B	9,21		D	5,99	228		56,38
	F	7,73		C	20,70	323	B	11,84	214		85,84
330	A	22,67	318		58,90		C	8,69			
	B	9,21	319	A	10,03		D	10,39			
	C	20,71	317		23,88		E	6,93			
329	A	25,00	218		11,99		F	6,71			
218		11,99	219	D	15,29	325	A	12,37			
219	D	15,29		E	13,81		B	7,09			
				F	13,99		C	12,73			
				H	5,07	324	C	10,37			
			228	A	20,85		D	8,77			
				B	7,33		E	8,77			
				C	12,37		F	7,73			
		255,54			300,60			179,83			245,98

24) Ceny výsevu na mysliveckých políčkách podle plodin v honitbě Lánské lesy

Biopás	Kč/1ha	počet	Kč/1ha	Oves s jetelem	Kč/1ha	počet	Kč/1ha	Kukuřice	Kč/1ha	počet	Kč/1ha
orba	2 200	1	2 200	orba	2 200	1	2 200	orba	2 200	1	2 200
příprava	1 100	1	1 100	příprava	1 100	1	1 100	příprava	1 100	1	1 100
setí	720	1	720	setí	720	1	720	setí	720	1	720
mulčování	570	1	570	mulčování	570	1	570	mulčování	570	1	855
PRÁCE	Kč/1ha		4 590	PRÁCE	Kč/1ha		4 590	PRÁCE	Kč/1ha		4 875
peluška	30,0	1		oves	150,0	1		kukuřice	50,0	1	
pohanka	10,0	1		jetel	10,0	1				1	
proso	6,0	1	Kč/ha			1	Kč/ha	(1700-5000		1	Kč/ha
slunečnice	2,0	1	1 700			1	2 800	Kč/ha		1	2 500
slez	1,0	1		35-50 kg/ha		1		osivo)		1	2 500
ředkev	1,0	1		80 000 zrn		1		Močovina	1,5 q	1	1 500
kapusta	0,5	1	kg/ha			1	kg/ha	Gvardián		1	2 200
vodnice	0,2	1	50,7			1	160,0			1	kg/ha
OSIVO	Kč/1ha	1	1 700	OSIVO	Kč/1ha	1	2 800			1	50,0
Celkem Kč/1ha			6 290	Celkem Kč/1ha			7 390	Celkem Kč/1ha			11 075

Ječmen	Kč/1ha	pocet	Kč/1ha	Topinambury	Kč/1ha	pocet	Kč/1ha
orba	2 200	1	2 200	orba	2 200	1	2 200
příprava	1 100	1	1 100	příprava	1 100	1	1 100
setí	720	1	720	sázení	1 500	1	1 500
mulčování	570	1	570	mulčování	570	1	855
PRÁCE	Kč/1ha		4 590	PRÁCE	Kč/1ha		5 655
ječmen	200,0	1		topinambury	1 500,0	1	
		1				1	
		1	Kč/ha			1	Kč/ha
		1	800			1	9 000
Mustang		1	750			1	
MPK	1 q	1	800			1	
		1	kg/ha			1	kg/ha
		1	200,0			1	1 500,0
OSIVO	Kč/1ha	1	800	OSIVO	Kč/1ha	1	9 000
Celkem Kč/1ha			6 940	Celkem Kč/1ha			14 655

25) Náklady výsevu na 1 rok podle jednotlivých plodin v honitbě Lánské lesy

Plodiny	náklady na 1.rok	životnost roky	více - práce	více - náklady	roční náklady
	1 ha			1 ha	1 ha
Biopás	6 290	1		0	6 290
Oves - jetel	7 390	2	2x mulč.	2 000	4 695
Topinambury	14 655	4	3x orba	6 600	5 314
Kukuřice	11 075	1		0	11 075
Ječmen	6 940	1		0	6 940

26) Předpokládané náklady na myslivecká políčka pro rok 2014 v honitbě Lánské lesy

Předpokládaná cena výsevu v honitbě Lánské Lesy z průměru zastoupení plodin v letech 2009 - 2012			
rok	plochy	Kč/ha	Kč
Biopás	2,23	6 290	14 027
Jetelotráva	3,49		0
Oves	4,14	4 695	19 437
Kukuřice	4,39	11 075	48 619
Ječmen	1,82	6 940	12 631
Topinambury	0,28	5 314	1 488
Hořčice			0
ha	16,35		96 202

27) Kalkulace mysliveckých zařízení v honitbě Lánské lesy pro rok 2014

materiál	ceny	Krmelec malý		Kazatelna krytá		Posed nekrytý		Žebřík		Střeliště	
	Kč/m ³	Kč		Kč		Kč		Kč		Kč	
tyče	1 825	1,082	1 974,39	0,99	1 812,77	0,59	1 070,75	0,13	229,73	0,12	217,66
hřebíky	Kč/kg 35	5,71	200,00	5,74	201,00	4,89	171,00	0,75	26,25	0,75	26,25
panty	Kč/ks 15	2	30,00	8	120	2	30	0	0	0	0
vruty	Kč/ks 0,6	12	7,20	48	28,8	12	7,2	0	0	0	0
IPA	Kč/bm 60	10,00	600,00	6	360	3,4	204	0	0	0	0
práce	Kč/h 124	h 130	16 120	h 100	12400	h 80	9920	h 16	1984	h 12	1488
			18 932		14 923		11 403		2 240		1 732

28) Průměrní výkupní hmotnosti v honitbě Lánské lesy v období 2011 – 2013

Průměrná hmotnost jednotlivých druhů zvěře při výkupu v honitbě Lánské Lesy 2011 - 2013				
druh zvěře	2011 - 2012	2012 - 2013	2013 - 2014	průměr
Jelen lesní - jelen	0,0	111,6	78,0	94,8
Jelen lesní - laň	58,2	64,5	67,0	63,2
Jelen lesní - kolouch	33,2	34,0	35,0	34,1
Daněk evropský - daněk	40,8	0,0	0,0	40,8
Daněk evropský - daněla	0,0	36,0	0,0	36,0
Daněk evropský - daňče	18,6	16,6	0,0	17,6
Sika japonský - jelen	0,0	31,0	0,0	31,0
Sika japonský - laň	25,3	0,0	27,0	26,2
Sika japonský - kolouch	16,5	17,8	12,0	15,4
Srnec obecný - srnec	12,3	14,8	13,0	13,4
Srnec obecný - srna	13,3	14,5	13,0	13,6
Srnec obecný - srnče	8,8	8,5	10,0	9,1
Muflon - muflon	23,3	25,8	28,0	25,7
Muflon - muflonka	18,9	19,1	15,0	17,7
Muflon - muflonče	9,0	10,0	13,0	10,7
Prase divoké	31,3	29,9	31,7	31,0

29) Produkce zvěřiny v honitbě Lánské lesy 2003 – 2012

Průměrná produkce zvěřiny jednotlivých druhů zvěře při výkupu v honitbách Lánské lesy za období 2003 - 2012									
druh zvěře	průměr	ks	ks celkem	kg za 10 let	roky	rok	kg/druh	Kč/kg	Kč/rok
Jelen lesní - jelen	94,8	39		3 697,20	1	3 697			
Jelen lesní - laň	63,2	71	165	4 489,57	1	4 490	10 060	60	603 626
Jelen lesní - kolouch	34,1	55		1 873,67	1	1 874			
Daněk evropský - daněk	40,8	5		204,00	1	204			
Daněk evropský - daněla	36,0	13	26	468,00	1	468	813	60	48 768
Daněk evropský - daňče	17,6	8		140,80	1	141			
Sika japonský - jelen	31,0	21		651,00	1	651			
Sika japonský - laň	26,2	49	108	1 281,35	1	1 281	2 519	60	151 129
Sika japonský - kolouch	15,4	38		586,47	1	586			
Srnec obecný - srnec	13,4	107		1 430,23	1	1 430			
Srnec obecný - srna	13,6	157	345	2 135,20	1	2 135	4 303	90	387 228
Srnec obecný - srnče	9,1	81		737,10	1	737			
Muflon - muflon	25,7	23		591,10	1	591			
Muflon - muflonka	17,7	62	115	1 095,33	1	1 095	2 006	45	90 290
Muflon - muflonče	10,7	30		320,00	1	320			
Prase divoké	31,0	1051	1 051	32 545,97	1	32 546	32 546	35	1 139 109

1 810

52 246,98

52 247

2 420 149

30) Produkce zvěřiny v honitbách v posuzované oblasti 2003 – 2012

Průměrná produkce zvěřiny jednotlivých druhů zvěře při výkupu v honitbách v posuzované oblasti za období 2003 - 2012									
druh zvěře	průměr	ks	ks celkem	kg za 10 let	roky	rok	kg/druh	Kč/kg	Kč/rok
Jelen lesní - jelen	94,8	200	843	18 960,00	1	18 960	51 044	60	3 062 642
Jelen lesní - laň	63,2	349		22 068,43	1	22 068			
Jelen lesní - kolouch	34,1	294		10 015,60	1	10 016			
Daněk evropský - daněk	40,8	62	179	2 529,60	1	2 530	5 766	60	345 984
Daněk evropský - daněla	36,0	64		2 304,00	1	2 304			
Daněk evropský - daňče	17,6	53		932,80	1	933			
Sika japonský - jelen	31,0	139	421	4 309,00	1	4 309	10 440	60	626 410
Sika japonský - laň	26,2	166		4 340,90	1	4 341			
Sika japonský - kolouch	15,4	116		1 790,27	1	1 790			
Srnec obecný - srnec	13,4	583	1 346	7 792,77	1	7 793	16 815	90	1 513 356
Srnec obecný - srna	13,6	462		6 283,20	1	6 283			
Srnec obecný - srnče	9,1	301		2 739,10	1	2 739			
Muflon - muflon	25,7	70	312	1 799,00	1	1 799	5 360	45	241 215
Muflon - muflonka	17,7	140		2 473,33	1	2 473			
Muflon - muflonče	10,7	102		1 088,00	1	1 088			
Prase divoké	31,0	4 264	4 264	132 041,87	1	132 042	132 042	35	4 621 465

7 365

221 467,87

221 468

10 411 072

31) Porovnání produkce zvěřiny v honitbě Lánské lesy a v honitbách v posuzované oblasti za období 2003 – 2012

Výnos zvěřiny podle druhu zvěře	za 10 let kg	na 1 ha plochy kg
<i>oblast</i>		11 306
Jelen lesní	51 044	4,51
Daněk evropský	5 766	0,51
Sika japonský	10 440	0,92
Srnec obecný	16 815	1,49
Muflon	5 360	0,47
Prase divoké	132 042	11,68
Celkem	221 468	19,59

Výnos zvěřiny podle druhu zvěře	za 10 let kg	na 1 ha plochy kg
<i>Lánské lesy</i>		3 074
Jelen lesní	10 060	3,27
Daněk evropský	813	0,26
Sika japonský	2 619	0,85
Srnec obecný	4 303	1,40
Muflon	2 006	0,65
Prase divoké	32 546	10,59
Celkem	52 347	17,03

9.2 Seznam fotografií mysliveckých zařízení

- 1) Krmelce ze šedesátých let
- 2) Krmelce ze sedmdesátých let
- 3) Krmelce z osmdesátých let
- 4) Krmelec z roku 2012
- 5) Zásyp pro bažanty
- 6) Krmeliště pro černou zvěř se slaniskem
- 7) Kazatelna krytá
- 8) Kazatelna nekrytá
- 9) Žebřík
- 10) Střeliště nezakryté
- 11) Střeliště zakryté

1) Krmelce z let šedesátých se samoobslužným přístřeškem na objemové krmivo.

2) Krmelce z let sedmdesátých.

3) Krmelce z let osmdesátých.

4) Krmelec z roku 2012.

5) Zásyp pro bažanty.

6) Krmeliště pro černou zvěř se slaniskem.

7) Kazatelna krytá do 5 ti let věku.

8) Kazatelna nekrytá ve věku 10 ti let.

9) Žebřík do 10 ti let u pasek.

10) Střeliště na naháňku nezakryté.

11) Střeliště na naháňku zakryté.

9.3 Seznam fotografií mysliveckých poliček.

- 1) Pole Pustodoberská seč - travina
- 2) Pole Pustodoberská seč - biopás
- 3) Pole Pustodoberská seč - kukuřice
- 4) Pole Pánovka - travina a biopás
- 5) Pole Pánovka - kukuřice, oves, biopás
- 6) Pole Kaly - jetelotravina
- 7) Pole Jivina - oves
- 8) Pole Amerika - kukuřice, oves

- 1) Pustodoberská seč - travina

2) Pustodoberská seč - biopás

3) Pustodoberská seč - kukuřice, biopás

4) Pánovka - travina, biopás

5) Pánovka - kukuřice, oves, biopás

6) Kaly - jetelotravina

7) Jivina - oves

8) Amerika - kukuřice, oves

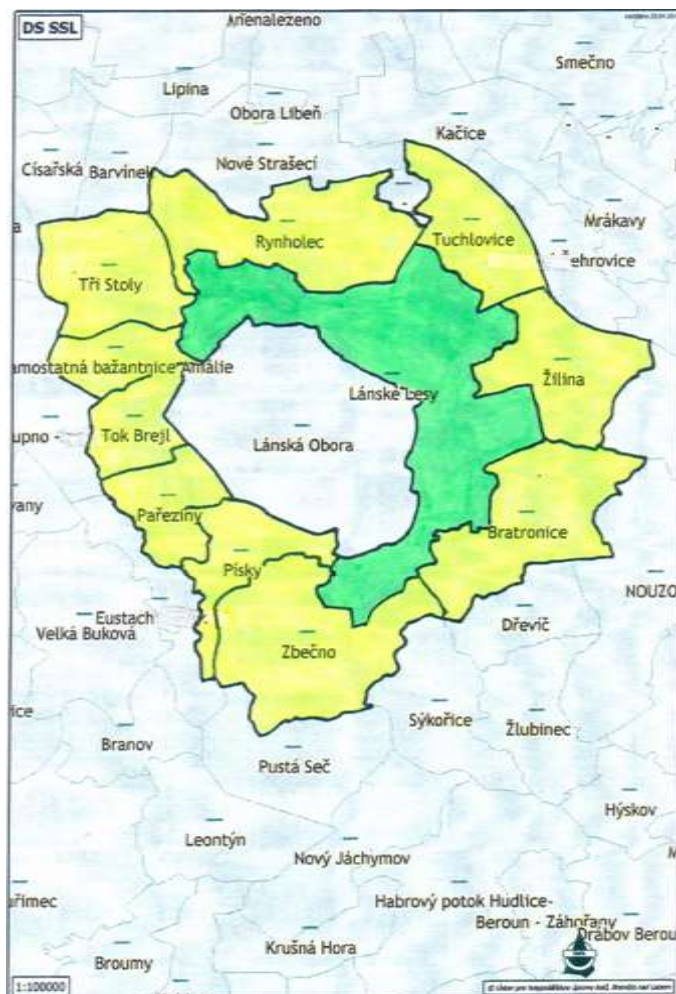

9.4 Seznam zobrazení v mapách.

- 1) Mapa posuzovaných honiteb v oblasti
- 2) Mapa reliéfu terénu v honitbě Lánské lesy
- 3) Mapa mysliveckých zařízení pro příkrmování zvěře
- 4) Mapa mysliveckých zařízení pro pozorování a lov zvěře
- 5) Mapa výskytu jednotlivých druhů zvěře v honitbě Lánské lesy

- 1) Mapa posuzovaných honiteb v oblasti.

2) Mapa reliéfu terénu honitby Lánské lesy.

3) Mapa mysliveckých zařízení pro příkrmování zvěře.

4) Mapa mysliveckých zařízení pro pozorování a lov zvěře.

5) Mapa výskytu jednotlivých druhů zvěře v honitbě Lánské lesy.

